

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

1 Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων **2** καθὼς παρέδωσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ Λόγου, **3** ἔδοξε καὶ μοί, παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς, καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, **4** ἵνα ἐπιγνῶς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν.

5 Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας ἱερεὺς τις ὀνόματι Ζαχαρίας ἐξ ἑφημερίας Ἀβιά, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀαρῶν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐλισάβητ. **6** Ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφοτέρωθεν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασι τοῦ Κυρίου ἀμεμπτοί. **7** Καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἡ Ἐλισάβητ ἦν στεῖρα, καὶ ἀμφοτέρωθεν προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν.

8 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεῦειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἑφημερίας αὐτοῦ ἔναντι τοῦ Θεοῦ, **9** κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου. **10** Καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ προσευχόμενον ἔξω τῆς ὥρας τοῦ θυμιάματος. **11** Ὦφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος Κυρίου ἐστῶς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. **12** Καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἰδὼν, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. **13** Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ ἄγγελος· Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία! Διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνὴ σου Ἐλισάβητ γεννήσει υἱὸν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην. **14** Καὶ ἔσται χαρὰ σοι καὶ ἀγαλλίασις. Καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γεννήσει αὐτοῦ χαρήσονται. **15** Ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πίη, καὶ Πνεύματος Ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, **16** καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν, **17** καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Πρόλογος

1 Ἐπειδὴ πολλοὶ ἐπιχείρησαν νὰ συντάξουν διήγησι γιὰ τὰ γεγονότα, ποὺ συνέβησαν σ' ἐμᾶς, **2** συμφώνως πρὸς ὅσα παρέδωσαν σ' ἐμᾶς ἐκεῖνοι, ποὺ ἐξ ἀρχῆς ὑπῆρξαν αὐτόπτες καὶ διάκονοι τοῦ Λόγου, **3** φάνηκε καλὸ καὶ σ' ἐμένα, ποὺ ἔχω παρακολουθήσει ὅλα ἐξ ἀρχῆς μὲ ἀκριβεία, νὰ τὰ γράψω σ' ἐσένα μὲ τὴν σειρά, ἐξοχώτατε Θεόφιλε, **4** γιὰ νὰ μάθης τὴν ἀλήθεια τῶν πραγμάτων, γιὰ τὰ ὅποια εἶχες πληροφορίες.

Ὁ Ζαχαρίας καὶ ἡ Ἐλισάβητ

5 Κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Ἡρώδη τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας ἦταν κάποιος ἱερεὺς, ποὺ ὠνομαζόταν Ζαχαρίας, ἀπὸ τὴν ἱερατικὴν τάξιν τοῦ Ἀβιά. Καὶ ἡ γυναῖκα του ἦταν μία ἀπὸ τὴν ἀπογόνους τοῦ Ἀαρῶν, καὶ ὠνομαζόταν Ἐλισάβητ. **6** Ἦσαν δὲ καὶ οἱ δύο εὐσεβεῖς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Βάδιζαν συμφώνως πρὸς ὅλες τὴν ἐντολὰς καὶ τὰ παραγγέλματα τοῦ Κυρίου, ὥστε νὰ εἶναι ἀμεμπτοί. **7** Ἀλλὰ δὲν εἶχαν τέκνον, διότι ἡ Ἐλισάβητ ἦταν στεῖρα. Ἦσαν δὲ καὶ οἱ δύο περασμένης ἡλικίας.

Ὁ εὐαγγελισμὸς τοῦ Ζαχαρία

8 Ὅταν δὲ ἦλθεν ἡ σειρά νὰ ἐφημερεύσῃ ἡ δική του (ἱερατικὴ) τάξι, καὶ τελοῦσε τὰ ἱερατικὰ του καθήκοντα πρὸς τὸ Θεό, **9** ἐξελέγη μὲ κλῆρο, ὅπως συνηθιζόταν στὸ ἱερατεῖο, γιὰ νὰ εἰσέλθῃ στὸ ναὸ τοῦ Κυρίου καὶ νὰ θυσιάσῃ. **10** Ὅλο δὲ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ προσευχόταν ἔξω (ἀπὸ τὸ ναὸ) κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θυμιάματος. **11** Φανερώθηκε δὲ σ' αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, καὶ στεκόταν στὰ δεξιὰ τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. **12** Καὶ ταραχθήκε ὁ Ζαχαρίας ὅταν εἶδε, καὶ τὸν κυριεῦσε φόβος. **13** Τοῦ εἶπε δὲ ὁ ἄγγελος: «Μὴ φοβᾶσαι, Ζαχαρία! Διότι εἰσακούσθηκε ἡ δέησί σου, καὶ ἡ γυναῖκα σου ἡ Ἐλισάβητ θὰ σοῦ γεννήσῃ υἱὸν καὶ θὰ τὸν ὀνομάσῃς Ἰωάννην. **14** Καὶ θὰ ἔχῃς χαρὰ καὶ ἀγαλλίασι. Καὶ πολλοὶ θὰ χαροῦν γιὰ τὴν γέννησί του. **15** Θὰ εἶναι δὲ μέγας μπροστὰ στὰ μάτια τοῦ Κυρίου. Καὶ κρασί καὶ ἄλλα μεθυστικὰ ποτὰ δὲν θὰ πιῇ. Καὶ θὰ γεμίσῃ ἀπὸ Πνεῦμα Ἅγιο ἀκόμη ἀπὸ τὴν κοιλία τῆς μητέρας του. **16** Καὶ πολλοὺς ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλιτῆς θὰ ἐπιστρέψῃ στὸν Κύριον τὸ Θεὸν τους. **17** Αὐτὸς δὲ θὰ προπορευθῇ ἀπ' αὐτὸν (τὸν Κύριον τὸ Θεὸν) μὲ ἰσχύ καὶ δύναμι Ἡλιοῦ (τοῦ προφήτου Ἡλία

πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλιοῦ, ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων, ἐτοιμάσαι Κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον.

18 Καὶ εἶπε Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον· Κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο; Ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης καὶ ἡ γυνή μου προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. **19** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ· Ἐγὼ εἰμι Γαβριήλ ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σε καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα. **20** Καὶ ἰδοὺ ἔση σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι ἄχρι ἧς ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν.

21 Καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ. **22** Ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἠδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς, καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν ἐώρακεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς, καὶ διέμενε κωφός. **23** Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. **24** Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε, λέγουσα **25** ὅτι οὕτω μοι πεποίηκεν ὁ Κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπέιδεν ἀφελεῖν τὸ ὄνειδος μου ἐν ἀνθρώποις.

26 Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριήλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ἣ ὄνομα Ναζαρέτ, **27** πρὸς παρθένον μεμνηστευμένην ἀνδρὶ, ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Δαυὶδ, καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. **28** Καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν εἶπε· Χαῖρε, κεχαριτωμένη! Ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν. **29** Ἡ δὲ ἰδοῦσα διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ, καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἶη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. **30** Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ· Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ! Εὗρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ. **31** Καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ

δηλαδὴ), γιὰ νὰ ἐπιστρέψῃ καρδιὲς γονέων στὰ τέκνα, καὶ ἀπειθεῖς στὴ φρόνησι τῶν εὐσεβῶν, καὶ ἔτσι νὰ ἐτοιμάσῃ γιὰ τὸν Κύριο λαὸ μὲ προορισμό».

Ἀπιστία τοῦ Ζαχαρία καὶ προσωρινὴ τιμωρία

18 Εἶπε δὲ ὁ Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελο· «Πῶς θὰ πεισθῶ γι' αὐτό; Διότι ἐγὼ εἶμαι ἡλικιωμένος καὶ ἡ γυναῖκα μου ἐπίσης περασμένης ἡλικίας». **19** Καὶ ὁ ἄγγελος ἀποκρίθηκε καὶ τοῦ εἶπε· «Ἐγὼ εἶμαι ὁ Γαβριήλ, πού παρίσταμαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ μὲ ἀπέστειλε γιὰ νὰ μιλήσω σὲ σένα καὶ νὰ σοῦ ἀναγγείλω αὐτὰ τὰ εὐχάριστα. **20** Καὶ ἰδοὺ θὰ εἶσαι βωβὸς καὶ δὲν θὰ μπορῆς νὰ μιλήσῃς μέχρι τὴν ἡμέρα, πού θὰ γίνουν αὐτά, ἐπειδὴ δὲν πίστευες στοὺς λόγους μου, οἱ ὅποιοι θὰ ἐκπληρωθοῦν στὸν καιρὸ τους».

21 Ὁ δὲ λαὸς περίμενε τὸ Ζαχαρία καὶ ἀποροῦσε, διότι ἔμενε πολλὴ ὥρα μέσα στὸ ναό. **22** Καὶ ὅταν βγῆκε, δὲν μποροῦσε νὰ τοὺς μιλήσῃ, καὶ κατάλαβαν, ὅτι εἶχε δεῖ ὀπτασία μέσα στὸ ναό. Τοὺς ἔκανε δὲ νεύματα καὶ παρέμενε βωβός. **23** Καὶ ὅταν συμπληρώθηκαν οἱ ἡμέρες τῆς ἱερατικῆς ὑπηρεσίας του, πῆγε στὸ σπίτι του. **24** Μετὰ δὲ ἀπὸ τὶς ἡμέρες αὐτὲς συνέλαβεν ἡ Ἐλισάβετ ἡ γυναῖκα του, καὶ ἔκρυβε τὴν ἐγκυμοσύνη της ἐπὶ πέντε μῆνες, καὶ (ἔπειτα) ἔλεγε· **25** «Ἐτσι ἔκανε σὲ μένα ὁ Κύριος κατὰ τὶς ἡμέρες (τῆς περασμένης ἡλικίας μου), κατὰ τὶς ὁποῖες ἐπέβλεψε μὲ εὐμένεια, γιὰ ν' ἀφαιρέσῃ τὴ ντροπὴ μου (γιὰ τὴν ἀτεκνία μου) μεταξύ τῶν ἀνθρώπων».

Ὁ εὐαγγελισμὸς τῆς παρθένου Μαρίας

26 Κατὰ τὸν ἕκτο δὲ μῆνα (τῆς ἐγκυμοσύνης τῆς Ἐλισάβετ) ὁ Θεὸς ἀπέστειλε τὸν ἄγγελο Γαβριήλ σὲ μία πόλι τῆς Γαλιλαίας ὀνομαζομένη Ναζαρέτ, **27** πρὸς μία παρθένο μνηστευμένη μὲ ἄνδρα ὀνομαζόμενον Ἰωσήφ ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Δαβὶδ, τὸ δὲ ὄνομα τῆς παρθένου ἦταν Μαριάμ. **28** Καὶ ὅταν ὁ ἄγγελος παρουσιάσθηκε σ' αὐτὴν εἶπε· Χαῖρε σύ, πού εἶσαι γεμάτη ἀπὸ χάρι! Ὁ Κύριος εἶναι μαζί σου. Εὐλογημένη εἶσαι σὺ περισσότερο ἀπ' ὅλες τὶς γυναῖκες. **29** Ἄλλ' αὐτῇ, ὅταν εἶδε, ταραχθῆκε πολὺ ἀπὸ τὸ λόγο του καὶ σκεπτόταν ἀπὸ ποῦ ἄραγε προέρχεται καὶ ποῦ ἀποβλέπει ὁ χαιρετισμὸς αὐτός. **30** Ὁ δὲ ἄγγελος τῆς εἶπε· «Μὴ φοβᾶσαι, Μαριάμ! Διότι ἔτυχες εὐνοίας ἀπὸ τὸ Θεό. **31** Καὶ ἰδοὺ θὰ

ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. **32** Οὗτος ἔσται μέγας καὶ Υἱὸς Ὑψίστου κληθήσεται, καὶ δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, **33** καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. **34** Εἶπε δὲ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον· Πῶς ἔσται μοι τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω; **35** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ· Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται Υἱὸς Θεοῦ. **36** Καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ συγγενὴς σου καὶ αὐτὴ συνειληφυῖα υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς, καὶ οὗτος μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένην στέρῃ· **37** ὅτι οὐκ ἀδυνατήσῃ παρὰ τῷ Θεῷ πᾶν ῥῆμα. **38** Εἶπε δὲ Μαριάμ· Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

39 Ἀναστᾶσα δὲ Μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐπορεύθη εἰς τὴν ὄρεινὴν μετὰ σπουδῆς εἰς πόλιν Ἰούδα, **40** καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου καὶ ἠσπάσατο τὴν Ἐλισάβετ. **41** Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἡ Ἐλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας, ἐσκίρτησεν τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ **42** καὶ ἀνεφώνησε φωνῇ μεγάλη καὶ εἶπεν· Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. **43** Καὶ πόθεν μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρὸς με; **44** Ἰδοὺ γὰρ ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὠτά μου, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν ἀγαλλιάσει ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. **45** Καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου.

46 Καὶ εἶπε Μαριάμ· Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον **47** καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου, **48** ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ. Ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί· **49** ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, **50** καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. **51** Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν· **52** καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων

συνλάβης στήν κοιλία καὶ θὰ γεννήσῃ υἱόν, καὶ θὰ τὸν ὀνομάσῃ Ἰησοῦ. **32** Αὐτὸς θὰ εἶναι μέγας καὶ Υἱὸς τοῦ Ὑψίστου θὰ ὀνομασθῇ. Καὶ θὰ τοῦ δώσει ὁ Κύριος ὁ Θεὸς τὸ θρόνον τοῦ Δαβὶδ τοῦ πατέρα του (τοῦ προγόνου του), **33** καὶ θὰ βασιλεύῃ στὸν οἶκο τοῦ Ἰακώβ παντοτινά, καὶ τῆς βασιλείας του δὲν θὰ ὑπάρξῃ τέλος». **34** Εἶπε δὲ ἡ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελο· «Πῶς αὐτὸ θὰ συμβῇ σ' ἐμένα, ἀφοῦ δὲν συνευρίσκομαι μὲ ἄνδρα;». **35** Καὶ ὁ ἄγγελος τῆς ἀπάντησε· «Πνεῦμα Ἅγιο θὰ ἔλθῃ ἐπάνω σου καὶ δύναμις τοῦ Ὑψίστου θὰ σὲ ἐπισκιάσῃ. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ ἅγιον παιδί, ποῦ θὰ γεννηθῇ, θὰ εἶναι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ (ὄχι υἱὸς ἀνδρός). **36** Ἰδοὺ δὲ ἡ Ἐλισάβετ ἡ συγγενὴς σου ἔχει συλλάβει καὶ αὐτὴ υἱὸν στὰ γεράματά της, καὶ νὰ αὐτῇ, ποῦ τὴν ἔλεγον στέρῃ, τώρα εἶναι στὸν ἕκτο μῆνα της. **37** Διότι δὲν εἶναι ἀδύνατο στὸ Θεὸ κανένα πρᾶγμα». **38** Ἡ δὲ Μαριάμ εἶπε· «Ἰδοὺ εἶμαι ἡ δούλη τοῦ Κυρίου. Ἄς γίνῃ σὲ μένα συμφώνως πρὸς τὸ λόγο σου». Καὶ ἔφυγε ἀπ' αὐτὴν ὁ ἄγγελος.

Ἡ παρθένος Μαρία ἐπισκέπτεται τὴν Ἐλισάβετ

39 Σηκώθηκε δὲ ἡ Μαριάμ τις ἡμέρες αὐτὲς καὶ πῆγε γρήγορα στὴν ὄρεινὴν περιοχὴν σὲ μιὰ πόλιν τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα. **40** Καὶ μπῆκε στὸ σπίτι τοῦ Ζαχαρία, καὶ χαιρέτισε τὴν Ἐλισάβετ. **41** Καὶ μόλις ἡ Ἐλισάβετ ἄκουσε τὸ χαιρετισμὸν τῆς Μαρίας, σκίρτησε τὸ βρέφος στήν κοιλία της. Καὶ γέμισε ἀπὸ Πνεῦμα Ἅγιο ἡ Ἐλισάβετ, **42** καὶ φώναξε μὲ φωνὴ μεγάλη καὶ εἶπε· «Εὐλογημένη εἶσαι σὺ περισσότερο ἀπ' ὅλες τὶς γυναῖκες, καὶ εὐλογημένος εἶναι ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. **43** Καὶ πῶς μοῦ ἔγινε ἡ μεγάλη αὐτῇ τιμὴ νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμένα ἡ μητέρα τοῦ Κυρίου μου; **44** Ἰδοὺ δέ, μόλις ἡ φωνὴ τοῦ χαιρετισμοῦ σου ἔφθασε στὰ αὐτιά μου, σκίρτησε τὸ βρέφος μὲ ἀγαλλίασι μέσα στήν κοιλία μου. **45** Καὶ μακαρία εἶναι αὐτὴ ποῦ πίστευσε, ὅτι θὰ ἐκπληρωθοῦν τὰ λόγια τοῦ Κυρίου πρὸς αὐτήν».

Ὑμνος καὶ προφητεία τῆς παρθένου Μαρίας

46 Εἶπε δὲ ἡ Μαριάμ· «Δοξάζει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριο **47** καὶ ξέσπασε τὸ πνεῦμα μου σὲ ὕμνο γιὰ τὸ Θεὸ τὸ σωτῆρα μου, **48** διότι πρόσεξε τὴν ταπεινὴ δούλη του. Καὶ ἰδοὺ ἀπὸ τώρα θὰ μὲ μακαρίζουν ὅλες οἱ γενεές, **49** διότι ὁ Δυνατὸς ἔκανε μεγάλα πράγματα σ' ἐμένα, καὶ δοξασμένο εἶναι τὸ ὄνομά του, **50** καὶ τὸ ἔλεός του ἐπεκτείνεται σὲ γενεές γενεῶν σὲ ὅσους τὸν σέβονται. **51** Κατίσχυσε μὲ τὴ δύναμί του, διασκόρπισε ὑπερηφάνους στὸ φρόνημα τῆς ψυχῆς τους. **52** Γκρέμισε τυ-

καὶ ὑψωσε ταπεινούς· **53** πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς. **54** Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους, **55** καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα.

56 Ἔμεινε δὲ Μαριάμ σὺν αὐτῇ ὥσει μῆνας τρεῖς καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

57 Τῇ δὲ Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ ἐγέννησεν υἱόν. **58** Καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνε Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ' αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. **59** Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ὀγδῶντῃ ἡμέρᾳ ἦλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Ζαχαρίαν. **60** Καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν· Οὐχί, ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης. **61** Καὶ εἶπον πρὸς αὐτήν ὅτι οὐδεὶς ἐστὶν ἐν τῇ συγγενείᾳ σου ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι τούτῳ. **62** Ἐνέενον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτόν. **63** Καὶ αἰτήσας πινακίδιον ἔγραψε λέγων· Ἰωάννης ἐστὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Καὶ ἐθαύμασαν πάντες. **64** Ἀνεψόχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν Θεόν. **65** Καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὄρεινῃ τῆς Ἰουδαίας διελαλεῖτο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα. **66** Καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν λέγοντες· Τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται; Καὶ χεὶρ Κυρίου ἦν μετ' αὐτοῦ.

67 Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου καὶ προεφήτευσεν λέγων· **68** Εὐλογητὸς Κύριος, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ, **69** καὶ ἤγειρε κέρασ σωτηρίας ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ Δαυὶδ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ, **70** καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ, **71** σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς, **72** ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ, **73** ὄρκον ὃν ὤμοσε πρὸς Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι

ράννους ἀπὸ θρόνους καὶ ὑψωσε ταπεινούς. **53** Πεινασμένους γέμισεν μετὰ ἀγαθῶν, καὶ πλουσίους ἔδιωξεν μετὰ χερίων ἀδαιανῶν. **54** Βοήθησεν τὸν Ἰσραὴλ τὸ δούλο του μετὰ τὸ νὰ θυμηθῆ νὰ κἀνῆ ἔλεος **55** στὸν Ἀβραάμ καὶ στοὺς ἀπογόνους του παντοτινά, ὅπως εἶχεν ὑποσχεθῆ στοὺς πατέρες μας».

56 Ἔμεινε δὲ ἡ Μαριάμ μαζί της (μαζί με τὴν Ἐλισάβετ) περίπου τρεῖς μῆνες καὶ ἐπέστρεψε στὸ σπίτι της.

Γέννησι, περιτομὴ καὶ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Ζαχαρία

57 Συμπληρώθηκε δὲ στὴν Ἐλισάβετ ὁ χρόνος νὰ γεννήσῃ καὶ γέννησε υἱό. **58** Καὶ ἄκουσαν οἱ γείτονες καὶ οἱ συγγενεῖς της, ὅτι ὁ Κύριος ἔκανε μεγάλο ἔλεος σ' αὐτή, καὶ συμμετεῖχαν στὴ χαρὰ της. **59** Τὴν ὀγδῶντῃ δὲ ἡμέρᾳ ἦλθον νὰ κἀνουν περιτομὴ στὸ παιδί καὶ ἔλεγον νὰ τὸ ὀνομάσουν μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ πατέρα του, Ζαχαρία. **60** Ἀλλ' ἔλαβε τὸ λόγο ἡ μητέρα του καὶ εἶπε· «Ὁχι, ἀλλὰ θὰ ὀνομασθῆ Ἰωάννης». **61** Τότε εἶπαν πρὸς αὐτήν· «Κανεὶς μετὰξὺ τῶν συγγενῶν σου δὲν ὀνομάζεται μ' αὐτὸ τὸ ὄνομα». **62** Ἐκῆσαν δὲ νεύματα στὸν πατέρα του γιὰ τὸ πῶς θὰ ἤθελε νὰ ὀνομασθῆ. **63** Τότε ζήτησε μιὰ μικρὴ πλάκα καὶ ἔγραψε τὶς λέξεις· «Ἰωάννης εἶναι τὸ ὄνομά του». Καὶ ὅλοι ἀπόρησαν. **64** Ἀμέσως δὲ τὸ στόμα του ἀνοίξε καὶ ἡ γλῶσσα του λύθη καὶ μιλοῦσε δοξολογώντας τὸ Θεό. **65** Καὶ ὅλους τοὺς γύρω κατοίκους κατέλαβε δέος, καὶ σ' ὅλη τὴν ὄρεινῃ περιοχῇ τῆς Ἰουδαίας διαδίδονταν ὅλα αὐτὰ τὰ γεγονότα. **66** Καὶ ὅλοι, ὅσοι ἄκουσαν, σέπτονταν καὶ ἔλεγον· «Τί ἄραγε θὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ παιδί;». Καὶ τὸ χεὶρ τοῦ Κυρίου ἦταν μαζί του.

Ὑμνος καὶ προφητεία τοῦ Ζαχαρία

67 Καὶ ὁ Ζαχαρίας ὁ πατέρας του γέμισεν ἀπὸ Πνεῦμα Ἅγιο καὶ προφήτευσεν λέγοντας· **68** «Ἄς εἶναι δοξασμένος ὁ Κύριος, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, διότι ἐνδιαφέρθηκε καὶ ἐτοίμασε λύτρωσι γιὰ τὸ λαό του, **69** καὶ ἔκανε γιὰ μᾶς νὰ προέλθῃ δύναμι σωτηρίας ἀπὸ τὸν οἶκον τοῦ Δαβὶδ τοῦ δούλου του, **70** ὅπως εἶχεν ὑποσχεθῆ μετὰ τὸ στόμα τῶν ἁγίων τῶν προφητῶν του ἀπὸ τὴν ἀρχαία ἐποχῇ. **71** Ἐτοίμασε σωτηρία ἀπ' τοὺς ἐχθρούς μας καὶ ἀπ' ὅλους ὅσοι μᾶς μισοῦν, **72** γιὰ νὰ δείξῃ ἔλεος πρὸς τοὺς πατέρες μας καὶ νὰ ἐνθυμηθῆ τὴν ἁγία ὑπόσχεσί του, **73** τὸν ὄρκον ποὺ ἔκανε στὸν Ἀβραάμ τὸν πατέρα μας, ὥστε νὰ μᾶς

ἡμῖν **74** ἀφόβως, ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας, λατρεύειν αὐτῷ **75** ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.

76 Καὶ σύ, παιδίον, προφήτης Ὑψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ, **77** τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν **78** διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολή ἐξ ὕψους **79** ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένους, τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

80 Τὸ δὲ παιδίον ἠὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

2 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. **2** Αὕτη ἡ ἀπογραφή πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηναίου. **3** Καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. **4** Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρέτ εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς πόλιν Δαυὶδ, ἣτις καλεῖται Βηθλεέμ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυὶδ, **5** ἀπογράψασθαι σὺν Μαριὰμ τῇ μεμνηστευμένη αὐτῷ γυναικί, οὔσῃ ἐγκύω. **6** Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν, **7** καὶ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι.

8 Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν. **9** Καὶ ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς καὶ δόξα Κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. **10** Καὶ εἶπεν

ἀξιῶση, **74** ἀφοῦ λυτρωθῶμε ἀπὸ τὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν μας, νὰ τὸν λατρεύωμε χωρὶς φόβου **75** μὲ ὅ,τι εἶναι εὐσέβεια καὶ ἀρετὴ ἐνώπιόν του ὅλες τὶς ἡμέρες τῆς ζωῆς μας.

76 Καὶ σύ, παιδί, θ' ἀναγνωρισθῆς προφήτης τοῦ Ὑψίστου. Διότι θὰ εἶσαι πρόδρομος τοῦ Κυρίου, γιὰ νὰ ἐτοιμάσῃς τοὺς δρόμους του (γιὰ νὰ διαβῆ), **77** γιὰ νὰ δώσῃς στὸ λαὸ του γνῶσι σωτηρίας, ποὺ ἐπιτυχᾶνεται μὲ τὴν ἄφεσι τῶν ἁμαρτιῶν τους **78** λόγῳ τῆς ἐλεήμονος καρδιάς τοῦ Θεοῦ μας, ἐξ αἰτίας τῆς ὁποίας φάνηκε σὲ μᾶς ἥλιος, ποὺ ἀνέτειλε ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ (ὄχι ἀπὸ τὸν ὀρίζοντα), **79** γιὰ νὰ φωτίσῃ τοὺς καθηλωμένους στὸ σκοτάδι καὶ στὸ ζόφου τοῦ θανάτου, γιὰ νὰ ὀδηγήσῃ τὰ πόδια μας στὸ δρόμο τῆς σωτηρίας¹».

80 Τὸ δὲ παιδί μεγάλωνε καὶ δυνάμωνε στὸ πνεῦμα, καὶ ζοῦσε στοὺς ἐρημικοὺς τόπους ἕως τὴν ἡμέρα τῆς δημοσίας ἐμφανίσεώς του στὸν Ἰσραήλ.

Ἡ γέννησι τοῦ Χριστοῦ σὲ σταῦλο καὶ ἡ ἀνάκλισί του σὲ φάτνη!

2 Τὶς ἡμέρες δὲ ἐκεῖνες βγήκε διάταγμα ἀπὸ τὸν Καίσαρα Αὐγούστου νὰ γίνῃ ἀπογραφή τῶν κατοίκων ὅλης τῆς οἰκουμένης. **2** Αὕτη ἡ ἀπογραφή ἦταν ἡ πρώτη ποὺ ἔγινε, ὅταν ἡγεμῶν τῆς Συρίας ἦταν ὁ Κυρηναῖος. **3** Καὶ πῆγαιναν ὅλοι ν' ἀπογραφοῦν, καθένας εἰς τὴν δικήν του πόλιν. **4** Ἀνέβη δὲ καὶ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ἀπὸ τὴν πόλιν Ναζαρέτ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς τὴν πόλιν τοῦ Δαβὶδ, ποὺ ὀνομάζεται Βηθλεέμ, ἐπειδὴ καταγόταν ἀπὸ τὴν οἰκογένεια καὶ τὸ γένος τοῦ Δαβὶδ, **5** γιὰ ν' ἀπογραφῆ μαζί μὲ τὴ Μαριὰμ τὴ μνηστή του, ἡ ὁποία ἦταν ἐγκύος. **6** Ὅταν δὲ ἦταν ἐκεῖ, συμπληρώθηκαν οἱ ἡμέρες νὰ γεννήσῃ. **7** Καὶ γέννησε τὸν υἱὸν τῆς τὸν πρωτογέννητο καὶ ἐκλεκτό, καὶ τὸν σπαργάνωσε, καὶ τὸν ξάπλωσε μέσα εἰς τὴν φάτνη (στὸ παχί), διότι δὲν ὑπῆρχε γι' αὐτοὺς τόπος γιὰ νὰ καταλύσουν.

Τὸ μήνυμα τοῦ ἀγγέλου πρὸς τοὺς ποιμένες τῆς Βηθλεέμ
Ὁ ὕμνος τῶν ἀγγέλων: Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶ...

8 Σ' αὕτη δὲ τὴν περιοχὴ ὑπῆρχαν ποιμένες, ποὺ ἔμεναν εἰς τὴν ὑπαίθρου καὶ φύλαγαν βάρδιες τῆ νύχτα γιὰ τὸ ποίμνιό τους. **9** Καὶ ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου παρουσιάσθηκε σ' αὐτοὺς καὶ λάμψι Κυρίου ἔλαμψε γύρω τους καὶ κατατρόμαξαν. **10** Ὁ δὲ ἄγγελος τοὺς εἶπε: «Μὴ φο-

1. Ἡ, τοῦ καλοῦ

αὐτοῖς ὁ ἄγγελος· Μὴ φοβεῖσθε! Ἴδου γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἣτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, **11** ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ, ὅς ἐστι Χριστός, Κύριος, ἐν πόλει Δαυὶδ. **12** Καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον· Εὐρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον, κείμενον ἐν φάτνῃ. **13** Καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανόθεν τὸν Θεὸν καὶ λεγόντων· **14** Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. **15** Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους· Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλεὲμ καὶ ἴδωμεν τὸ ρῆμα τοῦτο τὸ γεγονός, ὃ ὁ Κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν. **16** Καὶ ἦλθον σπεύσαντες, καὶ ἀνεῦρον τὴν τε Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. **17** Ἴδόντες δὲ διεγνώρισαν περὶ τοῦ ρήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου τούτου. **18** Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς. **19** Ἡ δὲ Μαριὰμ πάντα συνετήρει τὰ ρήματα ταῦτα συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. **20** Καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς.

21 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι ὀκτῶ τοῦ περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ.

22 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωυσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα παραστήσαι τῷ Κυρίῳ, **23** καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοίγον μήτραν ἅγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται, **24** καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν νόμῳ Κυρίου ζεῦγος τρυγόνων ἢ δύο νεοσσούς περιστερῶν.

βεῖσθε! Διότι ἰδοὺ σᾶς ἀναγγέλλω χαρὰ μεγάλη, ἣ ὅποια θὰ εἶναι γιὰ ὅλο τὸ λαό, **11** ὅτι γεννήθηκε σήμερα γιὰ σᾶς στὴν πόλι τοῦ Δαβὶδ σωτήρ, ὁ ὅποιος εἶναι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας), ὁ Κύριος (ὁ Γιαχβέ). **12** Καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ σημεῖο, μὲ τὸ ὅποιο θὰ τὸν ἀναγνωρίσετε: Θὰ βρῆτε βρέφος σπαργανωμένο καὶ ξαπλωμένο μέσα σὲ φάτνη (παχνί)». **13** Καὶ ξαφνικὰ μαζί μὲ τὸν ἄγγελο παρουσιάσθηκε ἕνα πλῆθος ἀπὸ οὐράνιο στρατεύμα ἀγγέλων, ποὺ δοξολογοῦσαν τὸ Θεὸ καὶ ἔλεγαν: **14** Δόξα στὸν ὑψίστο Θεό, καὶ στὴ γῆ εὐδοκίμησι¹, στοὺς ἀνθρώπους εὐτυχία. **15** Ὅταν δὲ οἱ ἄγγελοι ἔφυγαν ἀπ' αὐτοὺς στὸν οὐρανό, τότε οἱ ἄνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπαν μετὰξὺ τους: «Ἄς πᾶμε λοιπὸν ὡς τὴ Βηθλεὲμ καὶ ἄς δοῦμε αὐτὸ τὸ πράγμα, ποὺ ἔγινε, καὶ ὁ Κύριος μᾶς γνωστοποίησε». **16** Καὶ πῆγαν γρήγορα, καὶ βρῆκαν τὴ Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸ βρέφος ξαπλωμένο στὴ φάτνη (στὸ παχνί). **17** Καὶ ὅταν εἶδαν, ἔκαναν γνωστὸ τὸ λόγο, ποὺ εἰπώθηκε σ' αὐτοὺς (ἀπὸ τὸν ἄγγελο) γιὰ τοῦτο τὸ παιδί. **18** Καὶ ὅλοι, ὅσοι ἄκουσαν, θαύμασαν γιὰ ὅσα εἶπαν οἱ ποιμένες πρὸς αὐτούς. **19** Ἡ δὲ Μαριὰμ διατηροῦσε ὅλα αὐτὰ τὰ λόγια² μέσα στὴν ψυχὴ της καὶ τὰ συλλογιζόταν. **20** Καὶ οἱ ποιμένες ἐπέστρεψαν δοξάζοντας καὶ ὑμῶντας τὸ Θεὸ γιὰ ὅλα ποὺ ἄκουσαν καὶ εἶδαν, καθὼς εἶχαν εἰπωθῆ σ' αὐτούς (ἀπὸ τὸν ἄγγελο).

Ἡ περιτομὴ καὶ τὸ ὄνομα Ἰησοῦς

21 Καὶ ὅταν συμπληρώθηκαν οἱ ὀκτῶ ἡμέρες γιὰ νὰ γίνῃ ἡ περιτομὴ τοῦ παιδίου, τότε ὠνομάσθηκε Ἰησοῦς, ὅπως ὠνομάσθηκε ἀπὸ τὸν ἄγγελο προτοῦ συλληφθῆ στὴν κοιλία (τῆς μητέρας του).

Ἡ παρουσίασι τοῦ Ἰησοῦ στὸ ναό

22 Ἐπίσης ὅταν συμπληρώθηκαν οἱ ἡμέρες γιὰ τὸν καθαρισμό τους σύμφωνα μὲ τὸ νόμο τοῦ Μωυσῆ, τὸν ἀνέβασαν στὰ Ἱεροσόλυμα, γιὰ νὰ τὸν ἀφιερῶσουν στὸν Κύριο, **23** ὅπως εἶναι γραμμένο στὸ νόμο τοῦ Κυρίου, ὅτι κάθε ἄρσενικό, ποὺ ἀνοίγει μήτρα (πρωτότοκο δηλαδή), θ' ἀφιερώνεται στὸν Κύριο, **24** καὶ γιὰ νὰ προσφέρουν θυσία, ὅπως ἀναφέρεται στὸ νόμο τοῦ Κυρίου, ἕνα ζεῦγος τρυγόνια ἢ δύο μικρὰ περιστέρια.

1. Ἡ, εὐλογία

2. Ἡ, τὰ πράγματα

25 Καὶ ἰδοὺ ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱεροσολύμοις ᾧ ὄνομα Συμεῶν, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ, καὶ Πνεῦμα ἦν Ἅγιον ἐπ' αὐτόν. 26 Καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου. 27 Καὶ ἦλθεν ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ, 28 καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτόν εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ καὶ εὐλόγησε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε· 29 Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ, 30 ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, 31 ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, 32 φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ.

33 Καὶ ἦν Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. 34 Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεῶν καὶ εἶπε πρὸς Μαριάμ τὴν μητέρα αὐτοῦ· Ἰδοὺ οὗτος κείται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραήλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον, 35 καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία, ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί.

36 Καὶ ἦν Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ φυλῆς Ἀσήρ. Αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς. 37 Καὶ αὕτη χήρα ὡς ἑτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἢ οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ νηστείας καὶ δεήσεσι λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν. 38 Καὶ αὕτη αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα ἀνθωμολογεῖτο τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσι τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλήμ.

39 Καὶ ὡς ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ κατὰ τὸν νόμον Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὴν πόλιν ἐαυτῶν Ναζαρέτ.

40 Τὸ δὲ παιδίον ἠῤῥαξε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι πληρούμενον σοφίας, καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό.

Ὁ Συμεὼν ὑποδέχεται τὸ θεῖο βρέφος, δοξολογεῖ καὶ προφητεύει

25 Καὶ ἰδοὺ στὰ Ἱεροσόλυμα ἦταν ἓνας ἄνθρωπος ὀνομαζόμενος Συμεῶν, αὐτὸς δὲ ὁ ἄνθρωπος ἦταν ἐνάρετος καὶ εὐλαβής, καὶ περίμενε τὴν σωτηρία τοῦ Ἰσραήλ, καὶ Πνεῦμα Ἅγιο ἦταν ἐπάνω του. 26 Καὶ τοῦ εἶχε ἀποκαλυφθῆ ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο, ὅτι δὲν θὰ ἔβλεπε θάνατο προτοῦ ἰδῆ τὸ Χριστὸ τοῦ Κυρίου. 27 Καὶ μὲ τὴν παρακίνησι τοῦ Πνεύματος ἦλθε στὸ ναό. Καὶ ὅταν οἱ γονεῖς ἔφεραν τὸ παιδί τὸν Ἰησοῦ στὸ ναό (συγκεκριμένως στὸν ἐξωτερικὸ χῶρο τοῦ ναοῦ), γιὰ νὰ κάνουν γι' αὐτὸ ὅ,τι συνηθίζοταν συμφώνως πρὸς τὸ νόμο, 28 τότε αὐτὸς (ὁ Συμεῶν) τὸν πῆρε στὴν ἀγκυαλιά του καὶ δόξασε τὸ Θεὸ καὶ εἶπε: 29 «Τώρα, Δέσποτα, ἀπολύεις τὸ δοῦλο σου εὐτυχισμένο συμφώνως πρὸς τὸ λόγο σου, 30 διότι τὰ μάτια μου εἶδαν τὸν σωτήρα, 31 τὸν ὁποῖον ἐτοίμασες γιὰ ὅλους τοὺς λαούς, 32 φῶς γιὰ νὰ φωτίζη τοὺς ἐθνικοὺς (τοὺς εἰδωλολάτρεις) καὶ γιὰ νὰ λαμπρύνῃ τὸ λαό σου τὸν Ἰσραήλ».

33 Καὶ ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ μητέρα του θαύμαζαν γιὰ ὅσα λέγονταν γι' αὐτόν. 34 Καὶ ὁ Συμεὼν τοὺς εὐλόγησε καὶ εἶπε στὴ Μαριάμ τὴ μητέρα του: «Ἰδοὺ αὐτὸς θὰ γίνῃ αἰτία γιὰ ν' ἀπολεσθοῦν καὶ νὰ σωθοῦν πολλοὶ στὸν Ἰσραήλ. Ἐπίσης θὰ εἶναι σημεῖο (θαῦμα) ποὺ θὰ ἀντιλέγεται (ἀπὸ τοὺς κακοπροαιρέτους), 35 ἀλλὰ καὶ τὴ δική σου ψυχὴ θὰ περάσῃ δίκοπο μαχαίρι. Ἔτσι θ' ἀποκαλυφθοῦν διαλογισμοὶ (μυστικὲς σκέψεις καὶ διαθέσεις) ἀπὸ πολλὰς ψυχῆς».

Ἡ προφῆτις Ἄννα δοξολογεῖ καὶ ὁμιλεῖ γιὰ τὸ θεῖο βρέφος

36 Ὑπῆρχε ἐπίσης κάποια Ἄννα προφῆτισσα, θυγατέρα τοῦ Φανουήλ, ἀπὸ τῆ φυλῆ τοῦ Ἀσήρ. Αὕτη ἦταν πολὺ ἠλικιωμένη καὶ ἔζησε ἑπτὰ ἔτη μὲ ἄνδρα ἀφ' ὅτου ὡς παρθένος ἦλθε σὲ γάμο. 37 Αὕτη ἐπίσης ἦταν ὀγδόντα τέσσαρα ἔτη χήρα, ἢ ὅποια ὅμως δὲν ἀπομακρυνόταν ἀπὸ τὸ ναό, καὶ μὲ νηστεῖες καὶ δεήσεις (προσευχές) λάτρευε μέρα καὶ νύχτα τὸ Θεό. 38 Καὶ αὕτη τὴν ὥρα αὕτη παρουσιάσθηκε καὶ δοξολογοῦσε τὸν Κύριο, καὶ μιλοῦσε γι' αὐτόν σὲ ὅλους, ὅσοι περίμεναν λύτρωσι στὴν Ἱερουσαλήμ.

Ἐπιστροφή στὴ Ναζαρέτ

39 Ὅταν δὲ (ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία) ἔκαναν ὅλα, ὅσα ὀρίζει ὁ νόμος τοῦ Κυρίου, ἐπέστρεψαν στὴ Γαλιλαία στὴν πόλι τους Ναζαρέτ.

40 Τὸ δὲ παιδί μεγάλωνε καὶ δυνάμωνε στὸ πνεῦμα καὶ γέμιζε ἀπὸ σοφία, καὶ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἦταν ἐπάνω του.

Ὁ Ἰησοῦς δωδεκαετῆς στὸ ναό καταπλήττει τοὺς διδασκάλους

41 Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλήμ τῇ ἑορτῇ τοῦ Πάσχα. 42 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα, ἀναβάντων αὐτῶν εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς 43 καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς ὑπέμεινεν Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἔγνω Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ. 44 Νομίσαντες δὲ αὐτὸν ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶναι ἦλθον ἡμέρας ὁδὸν καὶ ἀνεζήτουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσι καὶ ἐν τοῖς γνωστοῖς. 45 καὶ μὴ εὐρόντες αὐτὸν ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ ζητοῦντες αὐτόν. 46 Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας τρεῖς εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα αὐτοὺς. 47 Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ. 48 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐξεπλάγησαν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπε· Τέκνον, τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως; Ἴδου ὁ πατήρ σου καὶ γὼ ὀδυνώμενοι ἐζητοῦμέν σε. 49 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί ὅτι ἐζητεῖτέ με; Οὐκ ἤδευτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ Πατρὸς μου δεῖ εἶναί με; 50 Καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς.

51 Καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ, καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. Καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. 52 Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτε σοφία καὶ ἡλικία καὶ χάριτι παρὰ Θεῶ καὶ ἀνθρώποις.

3 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος, 2 ἐπ' ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα Θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν

41 Καὶ πῆγαιναν οἱ γονεῖς του κάθε χρόνο στὴν Ἱερουσαλήμ γιὰ τὴν ἑορτῇ¹ τοῦ Πάσχα. 42 Καὶ ὅταν (τὸ παιδί ὁ Ἰησοῦς) ἔγινε δώδεκα ἐτῶν, καὶ ἀνέβηκαν στὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπως συνηθίζοταν γιὰ τὴν ἑορτῇ, 43 καὶ τελείωσαν τὶς ἡμέρες (τῆς ἑορτῆς), κατὰ τὴν ἐπιστροφή τους τὸ παιδί ὁ Ἰησοῦς ἔμεινε πίσω στὴν Ἱερουσαλήμ, ὁ δὲ Ἰωσήφ καὶ ἡ μητέρα του δὲν τὸ ἀντιλήφθηκαν. 44 Καὶ ἐπειδὴ νόμισαν ὅτι ἦταν στὴ συνοδία τῶν προσκυνητῶν, προχώρησαν μιᾶς ἡμέρας ὁδὸν καὶ ἔπειτα τὸν ἀναζητοῦσαν μεταξὺ τῶν συγγενῶν καὶ τῶν γνωστῶν. 45 Καὶ ἐπειδὴ δὲν τὸν βρῆκαν, ἐπέστρεψαν στὴν Ἱερουσαλήμ ἀναζητώντας αὐτόν. 46 Μετὰ τρεῖς δὲ ἡμέρες τὸν βρῆκαν στὸ ναὸ νὰ κάθεται ἀνάμεσα στοὺς διδασκάλους (τοὺς ραββίνους), καὶ νὰ τοὺς ἀκούη καὶ νὰ τοὺς ρωτᾷ. 47 Ὅλοι δὲ, ὅσοι τὸν ἄκουαν, θαύμαζαν καὶ ἀποροῦσαν γιὰ τὴ σοφία καὶ τὶς ἀπαντήσεις του. 48 Καὶ ὅταν (ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ μητέρα του) τὸν εἶδαν, ἐξεπλάγησαν, καὶ ἡ μητέρα του τοῦ εἶπε: «Παιδί μου, γιατί μᾶς τὸ ἔκανες αὐτό; Ἴδου ὁ πατέρας σου καὶ ἐγὼ σὲ ἀναζητούσαμε μὲ ὀδύνη». 49 Εἶπε δὲ σ' αὐτούς: «Γιατί μὲ ἀναζητοῦσατε; Δὲν ξέρατε, ὅτι πρέπει νὰ εἶμαι στὸ σπίτι τοῦ Πατέρα μου;». 50 Ἄλλ' αὐτοὶ δὲν κατάλαβαν τὸ λόγο ποὺ τοὺς εἶπε.

Ὁ Ἰησοῦς ζῆ στὴ Ναζαρέτ μὲ ὑποταγὴ στὸν Ἰωσήφ καὶ τὴ μητέρα του

51 Ἐπειτα κατέβηκε μαζί τους καὶ ἦλθε στὴ Ναζαρέτ καὶ ζοῦσε μὲ ὑπακοή σ' αὐτούς. Καὶ ἡ μητέρα του διατηροῦσε ὅλα αὐτὰ τὰ λόγια² μέσα στὴν ψυχὴ της. 52 Καὶ ὁ Ἰησοῦς πρόκοπτε σὲ σοφία καὶ σὲ ἀνάπτυξι τοῦ σώματος καὶ σὲ ἀγάπη καὶ εὐνοια ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους.

Προφητεία γιὰ τὸ προδρομικὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωάννου

3 Κατὰ τὸ δέκατο πέμπτο δὲ ἔτος τῆς διακυβερνήσεως τοῦ Καίσαρος Τιβερίου, ὅταν ἡγεμῶν τῆς Ἰουδαίας ἦταν ὁ Πόντιος Πιλάτος, καὶ τετράρχης τῆς Γαλιλαίας ὁ Ἡρώδης, ὁ δὲ Φίλιππος ὁ ἀδελφός του ἦταν τετράρχης τῆς Ἰουραίας καὶ τῆς Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ ὁ Λυσανίας ἦταν τετράρχης τῆς Ἀβιληνῆς, 2 κατὰ τὴν ἀρχιερατεία τοῦ Ἄννα καὶ τοῦ Καϊάφα, ἦλθε πρόσταγμα τοῦ Θεοῦ στὸν Ἰωάννη τὸν υἱὸ τοῦ Ζαχαρία στὴν ἔρημο, 3 καὶ κατόπιν τούτου (ὁ Ἰωάννης) ἦλθε σ'

1. Ἡ, κατὰ τὴν ἑορτῇ

2. Ἡ, πράγματα

Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, 3 καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν, 4 ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ· 5 πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται, καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείαν καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας, 6 καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ.

7 Ἐλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ· Γεννήματα ἐχιδνῶν! Τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; 8 Ποιήσατε οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας, καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, Π α τ έ ρ α ἔ χ ο μ ε ν τ ὸ ν Ἰ β ρ α ά μ. Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἰβραάμ. 9 Ἦδη δὲ καὶ ἡ ἀξίγη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κείται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιῶν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

10 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες· Τί οὖν ποιήσομεν; 11 Ἀποκριθεὶς δὲ λέγει αὐτοῖς· Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας μεταδώτω τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως ποιείτω. 12 Ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι βαπτισθῆναι, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν· Διδάσκαλε, τί ποιήσομεν; 13 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· Μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε. 14 Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμενοι λέγοντες· Καὶ ἡμεῖς τί ποιήσομεν; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Μηδένα συκοφαντήσητε μηδὲ διασεύσητε, καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς ὄψωνίους ὑμῶν.

15 Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστός, ἀπεκρίνατο ὁ Ἰωάννης ἅπασι λέγων· 16 Ἐγὼ μὲν

ὄλη τὴν περιοχὴν τοῦ Ἰορδάνου καὶ κήρυττε βάπτισμα μετανοίας γιὰ ἄφεςιν τῶν ἁμαρτιῶν, 4 καθὼς εἶναι γραμμένον στὸ βιβλίον τῶν λόγων τοῦ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου ποὺ εἶπε: Φωνὴ ἑνός, ποὺ φωνάζει δυνατὰ στὴν ἔρημο, Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν γιὰ νὰ διαβῇ ὁ Κύριος, ἰσιάζεστε τοὺς δρόμους του γιὰ νὰ περάσῃ. 5 Κάθε φαράγγι θὰ γεμίσῃ μὲ χῶμα καὶ κάθε βουνὸ καὶ λόφος θὰ χαμηλώσῃ (θὰ ἰσοπεδωθῇ), καὶ τὰ στραβά θὰ γίνουν ἴσια καὶ οἱ ἀνώμαλοι δρόμοι θὰ γίνουν ὁμαλοί. 6 Καὶ τότε κάθε ἄνθρωπος θὰ ἰδῇ τὴ σωτηρία, ποὺ προσφέρει ὁ Θεός.

Αύστηρὸ ἐλεγκτικὸ κήρυγμα

7 Ἐλεγε δὲ στὰ πλήθη, ποὺ ἔβγαιναν καὶ πήγαιναν γιὰ νὰ βαπτισθοῦν ἀπ' αὐτόν: «Τέκνα γεννημένα ἀπὸ ὀχιές! Ποιὸς σᾶς εἶπε, ὅτι θὰ ξεφύγετε ἀπὸ τὴ μέλλουσα ὀργή; 8 Κάνετε λοιπὸν ἔργα, ποὺ εἶναι καρποὶ μετανοίας, καὶ μὴν ἀρχίσετε νὰ λέτε γιὰ τοὺς ἑαυτοὺς σας, Π α τ έ ρ α ἔ χ ο υ μ ε τ ὸ ν Ἰ β ρ α ά μ. Διότι σᾶς λέγω, ὅτι ὁ Θεὸς δύναται ἀπ' αὐτοὺς τοὺς λίθους νὰ βγάλῃ τέκνα γιὰ τὸν Ἰβραάμ. 9 Ἦδη δὲ καὶ τὸ τσεκούρι εἶναι κοντὰ στὴ ρίζα τῶν δένδρων· καὶ κάθε δένδρο, ποὺ δὲν κάνει καρπὸ καλὸ, κόβεται σύρριζα καὶ ρίχνεται στὴ φωτιά.

Κήρυγμα φιλανθρωπίας καὶ δικαιοσύνης

10 Τὸν ρωτοῦσαν δὲ τὰ πλήθη λέγοντας: «Τί νὰ κάνωμε λοιπὸν;». 11 Καὶ ἀπαντώντας τοὺς ἔλεγε: «Ὅποιος ἔχει δύο χιτῶνες, ἄς δώσῃ σ' ἐκεῖνον ποὺ δὲν ἔχει, καὶ ὅποιος ἔχει τροφίμα, ἄς κἀνῆ τὸ ἴδιο». 12 Ἦλθον δὲ καὶ τελῶνες γιὰ νὰ βαπτισθοῦν καὶ τοῦ εἶπαν: «Διδάσκαλε, τί νὰ κάνωμε;». 13 Αὐτὸς δὲ τοὺς εἶπε: «Νὰ μὴν εἰσπράττετε τίποτε περισσότερο ἀπ' ὅ,τι σᾶς ἔχουν διατάξει». 14 Τὸν ρωτοῦσαν δὲ καὶ στρατιωτικοὶ λέγοντας: «Καὶ ἡμεῖς τί νὰ κάνωμε;». Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς: «Ἀπὸ κανένα νὰ μὴ πάρετε τίποτε παράνομα καὶ ἐκβιαστικά, ἀλλὰ ν' ἀρκῆσθε στὸ μισθὸ σας».

Κήρυγμα γιὰ τὴν ὑπεροχὴν καὶ τὸ ἔργο τοῦ Μεσσία

15 Ἐπειδὴ δὲ ὁ λαὸς εἶχε τὴ μεσσιακὴ προσδοκία καὶ ὅλοι σκέπτονταν μέσα τους γιὰ τὸν Ἰωάννη, μήπως αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας), μίλησε ὁ Ἰωάννης σὲ ὅλους λέγοντας: 16 «Ἐγὼ μὲν σᾶς βαπτίζω μὲ νερό· ἀλλ' ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λύσω τὸ λουρὶ τῶν ὑποδημάτων· αὐτὸς θὰ σᾶς βαπτίσῃ μὲ

ὔδατι βαπτίζω ὑμᾶς· ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου, οὗ οὐκ εἰμι ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρί· **17** οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ, καὶ συναῖξει τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστω. **18** Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἕτερα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν.

19 Ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησε πονηρῶν ὁ Ἡρώδης, **20** προσέθηκε καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσι καὶ κατέκλεισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.

21 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαὸν καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ προσευχομένου ἀνεωχθῆναι τὸν οὐρανὸν **22** καὶ καταβῆναι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον σωματικῶ εἶδει ὡσεὶ περιστερὰν ἐπ' αὐτόν, καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι λέγουσαν· **Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα.**

23 Καὶ αὐτὸς ἦν ὁ Ἰησοῦς ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα ἀρχόμενος, ὧν, ὡς ἐνομίζετο, υἱὸς Ἰωσήφ, τοῦ Ἡλί, **24** τοῦ Ματθάν, τοῦ Λευῖ, τοῦ Μελχί, τοῦ Ἰωαννᾶ, τοῦ Ἰωσήφ, **25** τοῦ Ματταθίου, τοῦ Ἀμῶς, τοῦ Ναούμ, τοῦ Ἐσλίμ, τοῦ Ναγγαί, **26** τοῦ Μαάθ, τοῦ Ματταθίου, τοῦ Σεμεῦ, τοῦ Ἰωσήχ, τοῦ Ἰωδᾶ, **27** τοῦ Ἰωαννάν, τοῦ Ρησαῖ, τοῦ Ζοροβάβελ, τοῦ Σαλαθιήλ, τοῦ Νηρί, **28** τοῦ Μελχί, τοῦ Ἀδδί, τοῦ Κωσάμ, τοῦ Ἐλμωδάμ, τοῦ Ἡρ, **29** τοῦ Ἰωσή, τοῦ Ἐλιέξερ, τοῦ Ἰωρείμ, τοῦ Ματθάτ, τοῦ Λευῖ, **30** τοῦ Συμεών, τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰωνᾶ, τοῦ Ἐλιακείμ, **31** τοῦ Μελεᾶ, τοῦ Μαῖνάν, τοῦ Ματταθαῖ, τοῦ Νάθαν, τοῦ Δαυῖδ, **32** τοῦ Ἰεσσαί, τοῦ Ὠβήδ, τοῦ Βοόζ, τοῦ Σαλμών, τοῦ Ναασσών, **33** τοῦ Ἀμιναδάβ, τοῦ Ἀράμ, τοῦ Ἰωράμ, τοῦ

Πνεῦμα Ἅγιο καὶ φωτιά. **17** Τὸ φτυάρι του εἶναι στὸ χέρι του, καὶ θὰ καθάριση τελείως τὸ ἄλῳνι του, καὶ θὰ συναῖξει τὸ σιτάρι στὴν ἀποθήκη του, ἐνῶ τὸ ἄχυρο θὰ κατακαίη μὲ φωτιά ποῦ δὲν θὰ σβήνη». **18** Καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ διδάσκοντας κήρυττε στὸ λαό.

Ὁ Ἡρώδης φυλακίζει τὸν Ἰωάννη ἐξ αἰτίας τοῦ ἐλέγχου του

19 Ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης, ἐπειδὴ ἐλεγχόταν ἀπ' αὐτόν γιὰ τὴν Ἡρωδιάδα τὴ γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ γιὰ ὅλα τὰ κακὰ ποῦ ἔκανε ὁ Ἡρώδης, **20** σ' ὅλα αὐτὰ πρόσθεσε καὶ τοῦτο, δηλαδὴ ἔκλεισε τὸν Ἰωάννη στὴ φυλακῇ.

Ἡ βάπτισι τοῦ Ἰησοῦ

21 Ὄταν δὲ βαπτίσθηκε ὅλος ὁ λαός, βαπτίσθηκε δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ προσευχόταν, ἀνοιξε ὁ οὐρανὸς **22** καὶ κατέβηκε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο μὲ σωματικὴ μορφή σὰν περιστέρι ἐπάνω του, καὶ ἤλθε φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ποῦ ἔλεγε: **Σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐσένα ἐξέλεξα¹** (καὶ κατέστησα Μεσσία, Χριστό).

Ἡ νομικὴ γενεαλογία τοῦ Ἰησοῦ

23 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἦταν τριάντα ἐτῶν, στὴν ἀρχὴ τοῦ τριακοστοῦ ἔτους, καὶ ἦταν, κατὰ τὸ νόμο, υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ, υἱοῦ τοῦ Ἡλί, **24** υἱοῦ τοῦ Ματθάν, υἱοῦ τοῦ Λευῖ, υἱοῦ τοῦ Μελχί, υἱοῦ τοῦ Ἰωαννᾶ, υἱοῦ τοῦ Ἰωσήφ, **25** υἱοῦ τοῦ Ματταθίου, υἱοῦ τοῦ Ἀμῶς, υἱοῦ τοῦ Ναούμ, υἱοῦ τοῦ Ἐσλίμ, υἱοῦ τοῦ Ναγγαί, **26** υἱοῦ τοῦ Μαάθ, υἱοῦ τοῦ Ματταθίου, υἱοῦ τοῦ Σεμεῦ, υἱοῦ τοῦ Ἰωσήχ, υἱοῦ τοῦ Ἰωδᾶ, **27** υἱοῦ τοῦ Ἰωαννάν, υἱοῦ τοῦ Ρησαῖ, υἱοῦ τοῦ Ζοροβάβελ, υἱοῦ τοῦ Σαλαθιήλ, υἱοῦ τοῦ Νηρί, **28** υἱοῦ τοῦ Μελχί, υἱοῦ τοῦ Ἀδδί, υἱοῦ τοῦ Κωσάμ, υἱοῦ τοῦ Ἐλμωδάμ, υἱοῦ τοῦ Ἡρ, **29** υἱοῦ τοῦ Ἰωσή, υἱοῦ τοῦ Ἐλιέξερ, υἱοῦ τοῦ Ἰωρείμ, υἱοῦ τοῦ Ματθάτ, υἱοῦ τοῦ Λευῖ, **30** υἱοῦ τοῦ Συμεών, υἱοῦ τοῦ Ἰούδα, υἱοῦ τοῦ Ἰωσήφ, υἱοῦ τοῦ Ἰωνᾶ, υἱοῦ τοῦ Ἐλιακείμ, **31** υἱοῦ τοῦ Μελεᾶ, υἱοῦ τοῦ Μαῖνάν, υἱοῦ τοῦ Ματταθαῖ, υἱοῦ τοῦ Νάθαν, υἱοῦ τοῦ Δαβίδ, **32** υἱοῦ τοῦ Ἰεσσαί, υἱοῦ τοῦ Ὠβήδ, υἱοῦ τοῦ Βοόζ, υἱοῦ τοῦ Σαλμών, υἱοῦ τοῦ Ναασσών, **33** υἱοῦ τοῦ Ἀμιναδάβ, υἱοῦ τοῦ Ἀράμ, υἱοῦ τοῦ Ἰωράμ, υἱοῦ τοῦ Φαρές, υἱοῦ τοῦ Ἰούδα, **34** υἱοῦ τοῦ Ἰακώβ, υἱοῦ τοῦ Ἰσαάκ, υἱοῦ τοῦ

1. Βλέπε τὸ Ἡσ. μβ' 1 ὅπως παρατίθεται στὸ Ματθ. ιβ' 18.

Ἐσρώμ, τοῦ Φαρές, τοῦ Ἰούδα, **34** τοῦ Ἰακώβ, τοῦ Ἰσαάκ, τοῦ Ἄβραάμ, τοῦ Θάρα, τοῦ Ναχώρ, **35** τοῦ Σερούχ, τοῦ Ῥαγαῦ, τοῦ Φάλεκ, τοῦ Ἐβερ, τοῦ Σαλαῖ, **36** τοῦ Καϊνάν, τοῦ Ἀρφαξάδ, τοῦ Σήμ, τοῦ Νῶε, τοῦ Λάμεχ, **37** τοῦ Μαθουσάλα, τοῦ Ἐνώχ, τοῦ Ἰάρεδ, τοῦ Μαλελεήλ, τοῦ Καϊνάν, **38** τοῦ Ἐνώς, τοῦ Σήθ, τοῦ Ἀδάμ, τοῦ Θεοῦ.

4 Ἰησοῦς δὲ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἦγετο ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὴν ἔρημον **2** ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ Διαβόλου, καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. Καὶ συντελεσθεισῶν αὐτῶν ὕστερον ἐπέινασε. **3** Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Διάβολος· Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπέ τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος. **4** Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν λέγων· Γέγραπται ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένων διὰ στόματος Θεοῦ. **5** Καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ὁ Διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ χρόνου, **6** καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Διάβολος· Σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἅπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται, καὶ ὧ ἂν θέλω δίδωμι αὐτήν· **7** σὺ οὖν ἂν προσκυνήσῃς ἐνώπιόν μου, ἔσται σου πᾶσα. **8** Καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ! Γέγραπται γάρ· Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. **9** Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω· **10** γέγραπται γὰρ ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάξαι σε, **11** καὶ ὅτι ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. **12** Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι εἴρηται· Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου. **13** Καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὁ Διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ.

Ἄβραάμ, υἱοῦ τοῦ Θάρα, υἱοῦ τοῦ Ναχώρ, **35** υἱοῦ τοῦ Σερούχ, υἱοῦ τοῦ Ραγαῦ, υἱοῦ τοῦ Φάλεκ, υἱοῦ τοῦ Ἐβερ, υἱοῦ τοῦ Σαλαῖ, **36** υἱοῦ τοῦ Καϊνάν, υἱοῦ τοῦ Ἀρφαξάδ, υἱοῦ τοῦ Σήμ, υἱοῦ τοῦ Νῶε, υἱοῦ τοῦ Λάμεχ, **37** υἱοῦ τοῦ Μαθουσάλα, υἱοῦ τοῦ Ἐνώχ, υἱοῦ τοῦ Ἰάρεδ, υἱοῦ τοῦ Μαλελεήλ, υἱοῦ τοῦ Καϊνάν, **38** υἱοῦ τοῦ Ἐνώς, υἱοῦ τοῦ Σήθ, υἱοῦ τοῦ Ἀδάμ, υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Διάβολος πειράζει τὸν Ἰησοῦ

4 Ὁ Ἰησοῦς δέ, γεμᾶτος ἀπὸ Πνεύματος Ἁγίου, ἐπέστρεψε ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸν ὠδηγοῦσε εἰς τὴν ἔρημον, **2** ὅπου σαράντα ἡμέρες πειραζόταν ἀπὸ τοῦ Διαβόλου, καὶ δὲν ἔφαγε τίποτε τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες. Καὶ ὅταν (οἱ ἡμέρες) τελείωσαν, ὕστερα πείνασε. **3** Τότε ὁ Διάβολος τοῦ εἶπε· «Ἐὰν εἶσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, δώσε διαταγὴ σ' αὐτὸ τὸ λίθον νὰ γίνῃ ἄρτος». **4** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ ἀποκρίθηκε λέγοντας· «Εἶναι γραμμένο, ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν ζῆ μὲ ἄρτο μόνον, ἀλλὰ μὲ κάθε λόγο, ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Θεοῦ». **5** Ὑστερα ὁ Διάβολος τὸν ἀνέβασε σ' ἓνα ψηλὸ βουνὸ καὶ τοῦ ἔδειξε ὅλα τὰ βασίλεια τῆς οἰκουμένης σὲ μιὰ στιγμῇ, **6** καὶ τοῦ εἶπε ὁ Διάβολος· «Σ' ἐσένα θὰ δώσω τὴν ἐξουσίαν πάνω σὲ ὅλα αὐτὰ τὰ βασίλεια καὶ τὴ δόξα τους, διότι σ' ἐμένα ἔχει παραδοθῆ, καὶ ὅπου θέλω τὴ δίνω. **7** Ἐὰν λοιπὸν ἐσὺ μὲ προσκυνήσῃς, ὅλη (ἡ ἐξουσία καὶ ἡ δόξα) θὰ εἶναι δική σου». **8** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπαντώντας τοῦ εἶπε· «Ἐξαφανίσου ἀπὸ μπροστά μου, Σατανᾶ! Διότι εἶναι γραμμένο· Τὸν Κύριο τὸ Θεό σου νὰ προσκυνήσῃς καὶ αὐτὸν μόνον νὰ λατρεύσῃς». **9** Ἐπίσης τὸν ὠδήγησε εἰς τὸ Ἱεροσόλυμα καὶ τὸν ἔστησε εἰς τὸ ἄκρο τῆς στέγης τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ εἶπε· «Ἐὰν εἶσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, πέσε ἀπ' ἐδῶ κάτω, **10** διότι εἶναι γραμμένο, ὅτι θὰ δώσῃ ἐντολὴ στοὺς ἀγγέλους του γιὰ σένα γιὰ νὰ σὲ διαφυλάξουν, **11** καὶ ὅτι θὰ σὲ πιάσουν εἰς τὰ χέρια, γιὰ νὰ μὴ κτυπήσῃς τὸ πόδι σου σὲ πέτρα». **12** Πάλι ἀπαντώντας τοῦ εἶπε ὁ Ἰησοῦς· «Ἐχει λεχθῆ· Νὰ μὴ προκαλέσῃς τὸν Κύριο τὸ Θεό σου». **13** Καὶ ἀφοῦ τελείωσε κάθε πειρασμὸ ὁ Διάβολος, ἀπομακρύνθηκε ἀπ' αὐτὸν πρὸς καιρόν.

Ὁ Ἰησοῦς στὴ Γαλιλαία

14 Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ φήμη ἐξῆλθε καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ. 15 Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων.

16 Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ναζαρέτ, οὗ ἦν τεθραμμένος, καὶ εἰσῆλθε κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. 17 Καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον εὔρε τὸν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον· 18 Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέ με, εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με, ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν, κηρῦξαι αἰχμαλώτους ἄφεςιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, 19 κηρῦξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν. 20 Καὶ πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ ἐκάθισε· καὶ πάντων ἐν τῇ συναγωγῇ οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. 21 Ἦρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς ὅτι σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠσίν ὑμῶν. 22 Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Ἰωσήφ;

23 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἰατρὲ, θεράπευσον σεαυτόν· ὅσα ἠκούσαμεν γενόμενα ἐν τῇ Καπερναοῦμ, ποίησον καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι σου. 24 Εἶπε δέ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. 25 Ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν, πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡλίου ἐν τῷ Ἰσραήλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, 26 καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη Ἡλίας εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδωνίας πρὸς γυναῖκα χήραν. 27 Καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ Ἐλισαίου τοῦ προφήτου ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη εἰ μὴ Νεεμᾶν ὁ Σύρος. 28 Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκούοντες ταῦτα, 29 καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς

14 Ὁ δὲ Ἰησοῦς γεμᾶτος μὲ τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος ἐπέστρεψε εἰς τὴν Γαλιλαία. Καὶ φήμη διαδόθηκε γι' αὐτὸν σ' ὅλη τὴν περιοχὴν. 15 Καὶ δίδασκε στίς συναγωγὰς τοὺς καὶ θαυμαζόταν ἀπ' ὅλους.

Ὁ Ἰησοῦς κηρύττει στὴν πατρίδα του Ναζαρέτ
Θαυμάζεται καὶ καταδιώκεται ἀπὸ τοὺς συμπατριῶτες του!

16 Καὶ ἦλθε εἰς τὴν Ναζαρέτ, ὅπου εἶχε ἀνατραφεῖ, καὶ μπῆκε κατὰ τὴν συνήθειά του τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ σηκώθηκε νὰ ἀναγνώσῃ. 17 Καὶ τοῦ δόθηκε βιβλίον τοῦ προφήτου Ἡσαΐα, καὶ ἀφοῦ ξετύλιξε τὸ βιβλίον (ποῦ ἦταν τυλιγμένο σὲ σχῆμα κυλίνδρου), βρῆκε τὸ μέρος ὅπου ἦταν γραμμένο: 18 Τὸ Πνεῦμα τοῦ Κυρίου εἶναι ἐπάνω μου, διότι μὲ ἔχρισε. Μὲ ἀπέστειλε νὰ φέρω χαρμόσυνο ἄγγελμα στοὺς πτωχοὺς, νὰ θεραπεύσω τοὺς πληγωμένους στὴν καρδιά (ὅσους ἔχουν ψυχικὰ τραύματα), ν' ἀναγγείλω στοὺς αἰχμαλώτους ἀπελευθέρωσι καὶ στοὺς τυφλοὺς ἀπόκτησι τῆς ὁράσεως, ν' ἀποστείλω τοὺς ἀναπήρους ὑγιεῖς, 19 ν' ἀναγγείλω εὐλογημένην ἐποχὴν τοῦ Κυρίου. 20 Ὑστερα τύλιξε τὸ βιβλίον καὶ τὸ ἔδωσε πάλι στὸν ὑπηρέτη (στὸν ἀρμόδιο, στὸν ἐπιμελητὴ) καὶ κάθησε. Καὶ ὅλων τὰ μάτια εἰς τὴν συναγωγὴν ἦσαν προσηλωμένα σ' αὐτόν. 21 Ἄρχισε τότε νὰ τοὺς λέγῃ: «Σήμερον ἐκπληρώθηκε ἡ Γραφικὴ αὕτη περιχοπὴ εἰς αὐτὰς τὰς (διότι ἀκούσατε ἐμένα, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν προφητικὴν περιχοπὴν εἶμαι ὁ χρισμένος καὶ ἀπεσταλμένος νὰ κηρῦξω)». 22 Καὶ ὅλοι τὸν ἐπιδοκίμαζαν καὶ θαύμαζαν γιὰ τὰ χαριτωμένα λόγια, ποῦ ἔβγαιναν ἀπὸ τὸ στόμα του, καὶ ἔλεγον: «Δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ;».

23 Αὐτὸς δὲ τοὺς εἶπε: «Ἀσφαλῶς θὰ μοῦ εἰπῆτε αὕτη τὴν παροιμίαν, Ἰατρὲ, θεράπευσε τὸν ἑαυτό σου. Ὅσα ἀκούσαμε, ὅτι ἔγιναν ἐν τῇ Καπερναοῦμ, κάνε καὶ ἐδῶ ἐν τῇ πατρίδι σου». 24 Ἐπίσης εἶπε: «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, κανεὶς προφήτης δὲν τιμᾶται ἐν τῇ πατρίδι του. 25 Ἐπίσης ἀληθινὰ σᾶς λέγω, πολλὰς χῆρες ἦσαν στίς ἡμέρας τοῦ Ἡλίου (τοῦ Ἡλία) ἐν τῷ Ἰσραήλ, ὅταν κλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ τρία ἔτη καὶ ἕξι μῆνες καὶ ἦλθε πεῖνα μεγάλη σὲ ὅλη τὴν χώρα, 26 ἀλλὰ σὲ καμμία ἀπ' αὐτὰς δὲν ἔστειλε ὁ Θεὸς τὸν Ἡλία, παρὰ σὲ μία χήρα εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδωνίας. 27 Ἐπίσης πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐν τῇ ἐποχῇ τοῦ προφήτου Ἐλισαίου ἐν τῷ Ἰσραήλ, ἀλλὰ κανεὶς ἀπ' αὐτῶν δὲν καθαρίσθη (ἀπὸ τῆς λέπρας), παρὰ ὁ Νεεμᾶν ὁ Σύρος». 28 Ἐξωργίσθησαν δὲ ὅλοι εἰς τὴν συναγωγὴν ἀκούοντας αὐτά,

πόλεως καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως ὄφρους τοῦ ὄρους, ἐφ' οὗ ἡ πόλις αὐτῶν ὠκοδόμητο, εἰς τὸ κατακρημνίσαι αὐτόν. **30** Αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο.

31 Καὶ κατῆλθεν εἰς Καπερναοῦμ, πόλιν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς Σάββασι. **32** Καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. **33** Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξε φωνῇ μεγάλη **34** λέγων· Ἐα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; Ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; Οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ. **35** Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων· Φιμώθητι καὶ ἐξελθε ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ ῥῖψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν αὐτόν. **36** Καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας, καὶ συνειλάουσαν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες· Τίς ὁ λόγος οὗτος; Ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασι, καὶ ἐξέρχονται; **37** Καὶ ἐξεπορεύετο ἤχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.

38 Ἀναστὰς δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος. Ἡ πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ, καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. **39** Καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς ἐπετίμησε τῷ πυρετῷ, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν· παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει αὐτοῖς. **40** Δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας νόσοις ποικίλαις ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ ἐνὶ ἐκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιτιθεὶς ἔθεράπευσεν αὐτούς. **41** Ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν κραυγάζοντα καὶ λέγοντα ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἶα αὐτὰ λαλεῖν, ὅτι ἤδεισαν τὸν Χριστὸν αὐτὸν εἶναι.

42 Γενομένης δὲ ἡμέρας ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον. Καὶ οἱ ὄχλοι ἐπεζήτουν αὐτόν, καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ καὶ κατεῖχον αὐτόν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν. **43** Ὁ δὲ εἶπε

29 καὶ σηκώθησαν καὶ τὸν ἔβγαλαν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι καὶ τὸν καταδίωξαν ἕως τὴν ἄκρη τοῦ βουνοῦ, πάνω στὸ ὁποῖο ἦταν κτισμένη ἡ πόλι τους, γιὰ νὰ τὸν ρίξουν στὸ γκρεμό. **30** Ἄλλ' αὐτὸς πέρασε ἀνάμεσα τους καὶ ἔφυγε.

Θεραπεία δαιμονισμένου στὴν Καπερναοῦμ

31 Καὶ κατέβηκε στὴν Καπερναοῦμ, πόλι τῆς Γαλιλαίας, καὶ τοὺς διδάσκει τὰ Σάββατα. **32** Καὶ ἐκπλήσσονταν γιὰ τὴ διδασκαλία του, διότι μιλοῦσε μὲ αὐθεντία. **33** Καὶ στὴ συναγωγῇ ἦταν κάποιος, πού εἶχε ἀκάθαρτο δαιμονικὸ πνεῦμα, καὶ κραύγασε μὲ φωνῇ μεγάλη **34** λέγοντας: «Ἄ, τί κοινὸ ὑπάρχει ἀνάμεσα σὲ μᾶς καὶ σὲ σένα, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; Ἦλθες νὰ μᾶς καταστρέφης; Σὲ γνωρίζω ποιὸς εἶσαι, ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ Θεοῦ (ὁ ἐκλεγμένος ἀπὸ τὸ Θεό)». **35** Καὶ τὸ ἐπέπληξε ὁ Ἰησοῦς λέγοντας: «Νὰ σιωπήσης καὶ νὰ βγῆς ἀπ' αὐτόν». Τότε τὸ δαιμόνιο τὸν ἔρριξε κάτω ἐνώπιόν τους καὶ βγήκε ἀπ' αὐτόν χωρὶς καθόλου νὰ τὸν βλάψῃ. **36** Καὶ ὅλοι αἰσθάνθηκαν κατάπληξι καὶ δέος, καὶ συνωμιλοῦσαν μεταξύ τους λέγοντας: «Τί εἶναι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα; Πῶς ἐξουσιαστικὰ καὶ δυναμικὰ διατάσσει τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα, καὶ ἐξέρχονται;». **37** Καὶ ἡ φήμη του διαδιδόταν σὲ κάθε τόπο τῆς περιχώρου.

Θεραπεία τῆς πεθερᾶς τοῦ Σίμωνος καὶ ἄλλων ἀσθενῶν

38 Ὅταν δὲ ἔφυγε ἀπ' τὴ συναγωγῇ, πῆγε στὸ σπίτι τοῦ Σίμωνος. Ἡ πεθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ὑπέφερε ἀπὸ μεγάλο πυρετὸ καὶ τὸν παρακάλεσαν γι' αὐτή. **39** Καὶ ἀφοῦ στάθηκε ἀπὸ πάνω της, ἐπέπληξε τὸν πυρετὸ καὶ τὴν ἄφησε, καὶ σηκώθηκε ἀμέσως καὶ τοὺς διακονοῦσε. **40** Καὶ ὅταν ὁ ἥλιος ἔδυε, ὅλοι ὅσοι εἶχαν ἀσθενεῖς ἀπὸ διάφορα νοσήματα τοὺς ἔφεραν σ' αὐτόν. Καὶ αὐτὸς ἔθετε πάνω σὲ καθένα ἀπ' αὐτοὺς τὰ χεῖρα του καὶ τοὺς θεράπευσε. **41** Ἐβγαίναν δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλούς, πού κραύγαζαν καὶ ἔλεγαν: «Σὺ εἶσαι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας), ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ». Ἀλλὰ τὰ ἐπέπληττε καὶ δὲν τὰ ἄφηνε νὰ ὁμιλοῦν, διότι ἤξεραν ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας).

Τὰ πλήθη ἀναζητοῦν τὸν Ἰησοῦ μέχρι τὴν ἔρημο

42 Ὅταν δὲ ξημέρωσε, ἔφυγε καὶ πῆγε σ' ἓνα ἔρημο τόπο. Καὶ τὰ πλήθη τὸν ἀναζητοῦσαν καὶ πῆγαν ἕως ἐκεῖ καὶ τὸν κρατοῦσαν γιὰ νὰ μὴ φύγῃ ἀπ' αὐτούς. **43** Ἀλλ' αὐτὸς τοὺς εἶπε: «Πρέπει καὶ στίς ἄλλες

πρὸς αὐτοὺς ὅτι καὶ ταῖς ἐτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαι με δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ὅτι εἰς τοῦτο ἀπέσταλμαι. **44** Καὶ ἦν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς τῆς Γαλιλαίας.

5 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ τοῦ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ αὐτὸς ἦν ἐστῶς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ, **2** καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἄλιεῖς ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα. **3** Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν τοῦ Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους. **4** Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα· Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. **5** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων εἶπεν αὐτῷ· Ἐπιστάτα, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον. **6** Καὶ τοῦτο ποιήσαντες συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων πολὺ· διερρήγνυτο δὲ τὸ δίκτυον αὐτῶν. **7** Καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις τοῖς ἐν τῷ ἐτέρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντος συλλαβέσθαι αὐτοῖς· καὶ ἦλθον καὶ ἔπλησαν ἀμφοτέρωθεν τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. **8** Ἴδὼν δὲ Σίμων Πέτρος προσέπεσε τοῖς γόνασιν Ἰησοῦ λέγων· Ἐξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός εἰμι, Κύριε. **9** Θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἄγρα τῶν ἰχθύων ἧ συνέλαβον, **10** ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἳ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς· Μὴ φοβοῦ! Ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. **11** Καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτῷ.

12 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πλήρης λέπρας. Καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον ἐδεήθη αὐτοῦ λέγων· Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι με καθαρίσαι. **13** Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤψατο αὐτοῦ εἰπὼν· Θέλω, καθάρισθητι. Καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. **14** Καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδεὶν εἰπεῖν, ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ

πόλεις νὰ κηρύξω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Διότι αὕτη εἶναι ἡ ἀποστολή μου». **44** Καὶ κήρυττε στίς συναγωγὰς τῆς Γαλιλαίας.

Θαυμαστὴ ἄλιεία καὶ κλῆσι τῶν πρώτων μαθητῶν

5 Καθὼς δὲ τὸ πλῆθος συνωστιζόταν καὶ ἔπεφτε ἐπάνω του γιὰ ν' ἀκούῃ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ αὐτὸς στεκόταν δίπλα στὴ λίμνη Γεννησαρέτ, **2** εἶδε δύο πλοῖα, ποὺ ἦταν στὴν ἄκρη τῆς λίμνης. Οἱ δὲ ἄλιεῖς εἶχαν κατεβῆ ἀπ' αὐτὰ καὶ εἶχαν πλύνει τὰ δίκτυα. **3** Ἀφοῦ δὲ μπῆκε σ' ἓνα ἀπὸ τὰ πλοῖα, ποὺ ἦταν τοῦ Σίμωνος, τὸν παρακάλεσε νὰ τὸ τραβήξῃ λίγο ἀπὸ τὴν ξηρὰ πρὸς τὴν λίμνη. Καὶ ἀφοῦ κάθησε, δίδασκε ἀπὸ τὸ πλοῖο τὰ πλήθη. **4** Καὶ ὅταν ἔπαυσε νὰ ὁμιλῇ, εἶπε στὸ Σίμωνα· «Φέρε πάλι τὸ πλοῖο στὰ βαθεῖα καὶ ρίξτε τὰ δίκτυα σας γιὰ φάρεμα». **5** Ὁ δὲ Σίμων τοῦ εἶπε τότε· «Διδάσκαλε, ὅλη τὴ νύχτα κοπιάσαμε καὶ δὲν πιάσαμε τίποτε. Ἀλλὰ γιὰ τὸ λόγο σου θὰ ρίξω τὰ δίκτυα». **6** Καὶ ἀφοῦ τὸ ἔκαναν, ἔπιασαν πάρα πολλὰ ψάρια, καὶ τὰ δίκτυα τοὺς ἄρχισαν νὰ σχίζονται. **7** Καὶ μὲ νεύματα προσκάλεσαν τοὺς συνεταίρους, ποὺ ἦταν στὸ ἄλλο πλοῖο, γιὰ νὰ ἔλθουν νὰ τοὺς βοηθήσουν. Καὶ ἦλθαν καὶ γέμισαν καὶ τὰ δύο πλοῖα, ὥστε νὰ κινδυνεύουν νὰ βυθισθοῦν. **8** Ὅταν δὲ ὁ Σίμων Πέτρος εἶδε τί ἔγινε, ἔπεσε στὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ καὶ εἶπε, «Νὰ βγῆς καὶ νὰ φύγῃς ἀπὸ μένα, Κύριε, διότι εἶμαι ἄνθρωπος ἁμαρτωλός». **9** Αὐτὸ εἶπε, διότι δέος κυρίευσε αὐτόν, ἀλλὰ καὶ ὄλους, ὅσοι ἦταν μαζί του, γιὰ τὰ πολλὰ ψάρια ποὺ ἔπιασαν, **10** ὁμοίως δὲ καὶ τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη, τοὺς υἱοὺς τοῦ Ζεβεδαίου, ποὺ ἦταν συνεταῖροι τοῦ Σίμωνος. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τὸ Σίμωνα· «Μὴ φοβᾶσαι! Ἀπὸ τῶρα καὶ στὸ ἐξῆς θὰ φαρεύῃς ἀνθρώπους». **11** Καὶ ἀφοῦ ἔφεραν τὰ πλοῖα στὴν ξηρὰ, ἄφησαν τὰ πάντα καὶ τὸν ἀκολούθησαν.

Θεραπεία λεπροῦ

12 Καὶ ὅταν ἦταν σὲ μία ἀπὸ τίς πόλεις, ἰδοὺ ἓνας ἄνθρωπος γεμάτος ἀπὸ λέπρα. Καὶ ὅταν εἶδε τὸν Ἰησοῦ, ἔπεσε μὲ τὸ πρόσωπο κατὰ γῆς καὶ τὸν παρακάλεσε λέγοντας· «Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι νὰ με καθάρῃς (ἀπὸ τὴν λέπρα)». **13** Τότε ἄπλωσε τὸ χεῖρ καὶ τὸν ἄγγιξε καὶ εἶπε· «Θέλω, καθάρισου (ἀπὸ τὴν λέπρα)». Καὶ ἀμέσως ἡ λέπρα ἔφυγε ἀπ' αὐτόν. **14** Αὐτὸς δὲ (ὁ Ἰησοῦς) τοῦ ἔδωσε τὴν ἐντολή, «Νὰ μὴ τὸ εἰπῆς σὲ κανένα, ἀλλὰ πῆγαινε καὶ δεῖξε τὸν ἑαυτό σου στὸν ἱερέα, καὶ πρόσφερε γιὰ τὸν καθαρισμό σου, ὅπως διέταξε ὁ Μωυσῆς, γιὰ νὰ σοῦ δώσουν βεβαίωσι (γιὰ τὴν θεραπεία σου)». **15** Ἡ δὲ φήμη του

σου καθώς προσέταξε Μωυσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. **15** Διήρητο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ, καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν καὶ θεραπεύεσθαι ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν. **16** Αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος.

17 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων, καὶ ἦσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι οἱ ἦσαν ἐλληλυθότες ἐκ πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ. Καὶ δύναμις Κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτούς. **18** Καὶ ἰδοὺ ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον ὃς ἦν παραλελυμένος, καὶ ἐζήτησαν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ. **19** Καὶ μὴ εὐρόντες ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. **20** Καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν αὐτῷ· Ἄνθρωπε, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. **21** Καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι λέγοντες· Τίς ἐστὶν οὗτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας; Τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ ὁ μόνος ὁ Θεός; **22** Ἐπιγνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; **23** Τί ἐστὶν εὐκολώτερον, εἰπεῖν, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ περιπάτει; **24** Ἴνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας – εἶπε τῷ παραλελυμένῳ· Σοὶ λέγω· Ἐγειρε καὶ ἄρας τὸ κλινιδίόν σου πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου. **25** Καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἐφ' ὃ κατέκειτο ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δοξάζων τὸν Θεόν. **26** Καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, καὶ ἐπλήσθησαν φόβου λέγοντες ὅτι εἶδομεν παράδοξα σήμερον.

27 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθε καὶ ἐθεάσατο τελώνην ὀνόματι Λευῖν, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. **28** Καὶ καταλιπὼν ἅπαντα ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. **29** Καὶ ἐποίησε δοχὴν μεγάλην Λευῖς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἦν ὄχλος τελωνῶν πολὺς καὶ ἄλλων οἱ ἦσαν μετ' αὐτῶν

διαδιδόταν περισσότερο, καὶ μαζεύονταν πλήθη τοῦ λαοῦ πολλά, γιὰ ν' ἀκούουν καὶ νὰ τοὺς θεραπεύῃ ἀπὸ τῆς ἀσθενείας τους. **16** Αὐτὸς δὲ συχρᾶ ἀποσυρόταν σὲ ἐρήμους τόπους καὶ προσευχόταν.

Ἄφεισι ἁμαρτιῶν καὶ θεραπεία παραλύτου

17 Μία δὲ ἡμέρα πού αὐτὸς δίδασκε, κάθονταν ὡς ἀκροαταὶ Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι, πού εἶχαν ἔλθει ἀπὸ κάθε χωριὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ τῆς Ἰουδαίας καὶ ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ. Καὶ δύναμις Κυρίου ἐνεργοῦσε γιὰ νὰ θεραπεύῃ τοὺς ἀρρώστους. **18** Καὶ ἰδοὺ μερικοὶ ἄνδρες μετέφεραν πάνω σὲ κρεβάτι ἕνα ἄνθρωπο, πού ἦταν παράλυτος, καὶ προσπαθοῦσαν νὰ τὸν βάλουν μέσα στὸ σπίτι καὶ νὰ τὸν ἀποθέσουν ἐνώπιόν του. **19** Καὶ ἐπειδὴ λόγῳ τοῦ πλήθους δὲν βρῆκαν τρόπο γιὰ νὰ τὸν περάσουν μέσα, ἀνέβηκαν στὴν ὀροφή καὶ ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ κεραμίδια τὸν κατέβασαν μαζί μὲ τὸ κρεβάτι στὸ μέσον μπροστὰ στὸν Ἰησοῦ. **20** Καὶ ὅταν εἶδε τὴν πίστι τους, τοῦ εἶπε· «Ἄνθρωπε, σοῦ ἔχουν συγχωρηθῆ οἱ ἁμαρτίες σου». **21** Οἱ δὲ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἄρχισαν νὰ σκέπτονται καὶ νὰ λέγουν μέσα τους· «Ποίος εἶναι αὐτός, πού λέει βλάσφημα πράγματα; Ποίος μπορεῖ νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίες, παρὰ μόνον ὁ Θεός;» **22** Ἄλλ' ὁ Ἰησοῦς κατάλαβε τὴν σκέψιν τους καὶ μίλησε καὶ τοὺς εἶπε· «Τί σκέπτεσθε μέσα σας; **23** Τί εἶναι εὐκολώτερο, νὰ εἰπῶ, “Σοῦ ἔχουν συγχωρηθῆ οἱ ἁμαρτίες σου”, ἢ νὰ εἰπῶ, “Σήκω καὶ περπάτα”; **24** Γιὰ νὰ μάθετε δέ, ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἐξουσία νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίες πάνω στὴ γῆ», – εἶπε στὸν παράλυτο· «Σὲ σένα ἀπευθύνομαι· Σήκω καὶ πάρε τὸ κρεβάτι σου καὶ πήγαινε στὸ σπίτι σου». **25** Καὶ ἀμέσως σηκώθηκε μπροστὰ τους, πῆρε τὸ κρεβάτι του καὶ πῆγε στὸ σπίτι του δοξάζοντας τὸ Θεό. **26** Καὶ ὅλοι ἔμειναν κατάπληκτοι καὶ δόξαζαν τὸ Θεὸ καὶ κυριεύθηκαν ἀπὸ δέος, καὶ ἔλεγαν· «Ἀπίστευτα πράγματα εἶδαμε σήμερα».

Ἡ κλῆσι τοῦ Λευῖ (τοῦ Ματθαίου)

27 Μετὰ δὲ ἀπ' αὐτὰ (ὁ Ἰησοῦς) ἀναχώρησε καὶ (καθ' ὁδὸν) εἶδε ἕνα τελώνην ὀνομαζόμενον Λευῖ, πού καθόταν στὸ τελωνεῖο, καὶ τοῦ εἶπε· «Ἀκολούθησέ με». **28** Καὶ τὰ ἄφησε ὅλα καὶ σηκώθηκε καὶ τὸν ἀκολούθησε. **29** Καὶ τοῦ ἔκανε μεγάλη δεξίωσι ὁ Λευῖς στὸ σπίτι του, καὶ ἦταν μεγάλο πλῆθος τελωνῶν καὶ ἄλλων μαζί τους στὸ τραπέζι. **30** Οἱ δὲ γραμματεῖς τους (οἱ νομοδιδάσκαλοί τους) καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔκαναν σχόλια στοὺς μαθητάς του λέγοντας· «Γιατί τρώγετε καὶ πίνετε

κατακείμενοι. **30** Καὶ ἐγόγγυζον οἱ γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγοντες· Διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε; **31** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς· Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· **32** οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἀμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

33 Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν· Διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου νηστεύουσι πυκνὰ καὶ δεήσεις ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσι καὶ πίνουν; **34** Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· Μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ Νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστι, ποιῆσαι νηστεύειν; **35** Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, καὶ ὅταν ἀπαρθῆ ἀπ' αὐτῶν ὁ Νυμφίος, τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. **36** Ἐλεγε δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτούς ὅτι οὐδεὶς ἐπίβλημα ἱματίου καινοῦ ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μήγε, καὶ τὸ καινὸν σχίσει καὶ τῷ παλαιῷ οὐ συμφωνεῖ τὸ ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ. **37** Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε, ῥήξει ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκοὺς, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται. **38** ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον, καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται. **39** Καὶ οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν εὐθέως θέλει νέον· λέγει γάρ· ὁ παλαιὸς χρηστότερός ἐστιν.

μαζὶ μὲ τοὺς τελῶνες καὶ ἀμαρτωλοὺς;». **31** Ἀποκρίθηκε δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε· «Δὲν ἔχουν οἱ ὑγιεῖς ἀνάγκη ἀπὸ ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ ἀσθενεῖς. **32** Δὲν ἤλθα νὰ καλέσω ἀγίους, ἀλλ' ἀμαρτωλοὺς σὲ μετάνοια».

Ἐξ ἀφορμῆς ἐρωτήματος γιὰ τὴ νηστεία

33 Τότε ἐκεῖνοι τοῦ εἶπαν· «Γιατί οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου νηστεύουν συχνὰ καὶ κάνουν προσευχές, ὁμοίως καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων, ἐνῶ οἱ δικοὶ σου μαθηταὶ τρώγουν καὶ πίνουν;». **34** Αὐτὸς δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· «Μήπως μπορεῖτε νὰ ἐπιβάλετε νηστεία στοὺς ἀνθρώπους τοῦ γάμου, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ Νυμφίος εἶναι μαζὶ τους; **35** Θὰ ἔλθουν ὅμως ἡμέρες, ὅταν θ' ἀποσπασθῆ ἀπ' αὐτούς ὁ Νυμφίος καὶ θὰ θανατωθῆ, καὶ τότε, ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες, θὰ νηστεύσουν». **36** Τοὺς εἶπε δὲ καὶ μία παραβολή· «Κανεὶς δὲν βάζει μπάλωμα ἀπὸ ἔνδυμα καινούργιο σὲ ἔνδυμα παλαιό. Ἀλλιῶς, καὶ τὸ καινούργιο θὰ σχίσῃ (γιὰ νὰ λάβῃ τὸ μπάλωμα), καὶ μὲ τὸ παλαιὸ δὲν θὰ ταιριάσῃ τὸ μπάλωμα ποὺ θὰ ληφθῆ ἀπ' τὸ καινούργιο (Ὁ Ἰουδαϊσμός καὶ ὁ Χριστιανισμός δὲν συμπίπτουν καὶ δὲν συμβιβάζονται, διότι ὁ πρῶτος πάλιωσε, ὅπως ἓνα ἔνδυμα, καὶ ὁ δεύτερος εἶναι καινούργιος). **37** Ἐπίσης κανεὶς δὲν βάζει κρασί νέο (μοῦστο) σὲ ἀσκιά παλαιά. Ἀλλιῶς, τὸ κρασί τὸ νέο θὰ σπάσῃ τὰ ἀσκιά, καὶ ἔτσι καὶ αὐτὸ θὰ χυθῆ, καὶ τὰ ἀσκιά θὰ καταστραφοῦν. **38** Γι' αὐτὸ κρασί νέο πρέπει νὰ βάζουν σὲ ἀσκιά καινούργια, ὅποτε καὶ τὰ δύο διατηροῦνται. **39** Ἐπίσης κανεὶς, ποὺ ἔπινε παλαιὸ κρασί, δὲν ἐπιθυμεῖ ἀμέσως νέο, ἀλλὰ λέγει· Τὸ παλαιὸ (κρασί) εἶναι καλλίτερο» (Ὅσοι παραμένουν προσκολλημένοι στὸν Ἰουδαϊσμὸ εἶναι παλαιὰ ἀσκιά, ποὺ δὲν δύνανται νὰ βαστάσουν τὸ νέο κρασί, τὸ Χριστιανισμὸ. Ὁ Χριστιανισμὸς ἀπαιτεῖ νέα ἀσκιά, ἀνθρώπους ἐλευθερωμένους ἀπὸ τὸν Ἰουδαϊσμὸ. Ἀλλ' οἱ φανατικοὶ Ἰουδαῖοι νομίζουν, ὅτι ὁ Ἰουδαϊσμός εἶναι καλλίτερος ἀπὸ τὸ Χριστιανισμὸ ὅπως τὸ παλαιὸ κρασί εἶναι καλλίτερο ἀπὸ τὸ νέο).

6 Ἐγένετο δὲ ἐν Σαββάτῳ δευτεροπρώτῳ διαπορεύεσθαι αὐτὸν διὰ τῶν σπορίμων· καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τοὺς στάχους καὶ ἤσθιον ψώχοντες ταῖς χερσί. **2** Τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπον αὐτοῖς· Τί ποιεῖτε ὃ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν τοῖς σάββασιν; **3** Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Οὐδέ τοῦτο ἀνέγνωτε ὃ ἐποίησε Δαυὶδ ὁπότε ἐπεινάσεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες; **4** Ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔλαβε καὶ ἔφαγε, καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ, οὓς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς; **5** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι κύριός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ Σαββάτου.

6 Ἐγένετο δὲ καὶ ἐν ἐτέρῳ Σαββάτῳ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ διδάσκειν. Καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἢ δεξιὰ ἦν ξηρά. **7** Παρετήρουν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι εἰ ἐν τῷ Σαββάτῳ θεραπεύσει, ἵνα εὕρωσι κατηγορίαν αὐτοῦ. **8** Αὐτὸς δὲ ἤδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, καὶ εἶπε τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα· Ἔγειρε καὶ στῆθι εἰς τὸ μέσον. Ὁ δὲ ἀναστὰς ἔστη. **9** Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς· Ἐπερωτήσω ὑμᾶς τί ἔξεστι τοῖς σάββασιν, ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; **10** Καὶ περιβλεψάμενος πάντας αὐτοὺς εἶπεν αὐτῷ· Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου. Ὁ δὲ ἐποίησε, καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὡς ἡ ἄλλη. **11** Αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας, καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλήλους τί ἂν ποιήσειαν τῷ Ἰησοῦ.

12 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι, καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ.

13 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασε, **14** Σίμωνα, ὃν καὶ ὠνόμασε Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον, **15** Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλωτὴν, **16** Ἰούδαν Ἰακώβου καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ ἐγένετο προδότης.

Ἦχι ἀπόλυτη καὶ σχολαστικὴ τήρησι τοῦ Σαββάτου

6 Κατὰ δὲ τὸ δευτερόπρωτο Σάββατο¹ αὐτὸς (ὁ Ἰησοῦς) περνοῦσε μέσα ἀπὸ τὰ σπαρτά. Καὶ οἱ μαθηταὶ του μαδοῦσαν (ἔκοβαν) τὰ στάχους, τὰ ἔτριβαν μὲ τὰ χέρια καὶ ἔτρωγαν. **2** Μερικοὶ δὲ ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους τοὺς εἶπαν: «Γιατί κάνετε ὅ,τι δὲν ἐπιτρέπεται τὸ Σάββατο;». **3** Τοὺς ἀποκρίθηκε δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε: «Οὔτε αὐτὸ δὲν διαβάσατε, ποῦ ἔκανε ὁ Δαβίδ, ὅταν πείνασε αὐτὸς καὶ οἱ σύντροφοὶ του; **4** Ὅτι μπῆκε δηλαδὴ στὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ καὶ πῆρε καὶ ἔφαγε καὶ ἔδωσε καὶ στοὺς συντρόφους του τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, τοὺς ὁποίους δὲν ἐπιτρέπεται νὰ φάγουν παρὰ μόνον οἱ ἱερεῖς;». **5** Ἐπίσης τοὺς ἔλεγε: «Ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι κύριος καὶ τοῦ Σαββάτου».

Θεραπεία κατὰ τὸ Σάββατο

6 Καὶ ἄλλο δὲ Σάββατο αὐτὸς (ὁ Ἰησοῦς) μπῆκε στὴ συναγωγὴ καὶ δίδασκε. Καὶ ἦταν ἐκεῖ ἕνας ἄνθρωπος ποῦ τὸ δεξί του χέρι ἦταν παράλυτο. **7** Καὶ κοίταζαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἂν θὰ θεραπεύσει τὸ Σάββατο, γιὰ νὰ βροῦν κατηγορία ἐναντίον του. **8** Ἄλλ' αὐτὸς γνώριζε τοὺς διαλογισμοὺς τους, καὶ εἶπε στὸν ἄνθρωπο μὲ τὸ παράλυτο χέρι: «Σήκω καὶ στάσου ἐδῶ μπροστά». Καὶ αὐτὸς σηκώθηκε καὶ στάθηκε. **9** Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς: «Σᾶς ἐρωτῶ: Τί ἐπιτρέπεται τὸ Σάββατο, νὰ κάνη κανεὶς καλὸ ἢ κακό; Νὰ σώσει ἄνθρωπο ἢ νὰ σκοτώσει;». **10** Καὶ ἀφοῦ περιέφερε τὸ βλέμμα σ' ὅλους αὐτούς, εἶπε σ' αὐτόν: «Ἄπλωσε τὸ χέρι σου». Καὶ αὐτὸς τὸ ἔκανε, καὶ ἀποκαταστάθηκε τὸ χέρι του, ὥστε νὰ εἶναι ὅπως τὸ ἄλλο. **11** Αὐτοὶ δὲ ἔγιναν ἔξω φρενῶν, καὶ ἔκαναν μεταξύ τους συζητήσεις ἐπὶ συζητήσεων γιὰ τὸ τί θὰ μπορούσαν νὰ κάνουν στὸν Ἰησοῦ.

Ἡ ἐκλογή καὶ τὰ ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων

12 Αὐτὲς δὲ τὶς ἡμέρες βγήκε στὸ ὄρος γιὰ νὰ προσευχηθῆ, καὶ διανυκτέρευσε στὴν προσευχὴ πρὸς τὸ Θεό.

13 Καὶ ὅταν ξημέρωσε, κάλεσε κοντά του τοὺς μαθητὰς του καὶ ἐξελέξε ἀπ' αὐτοὺς δώδεκα, τοὺς ὁποίους καὶ ὠνόμασε ἀποστόλους: **14** Τὸ Σίμωνα, τὸν ὁποῖο καὶ ὠνόμασε Πέτρον, καὶ τὸν Ἀνδρέα τὸν ἀδελφὸν του, τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη, τὸ Φίλιππο καὶ τὸ Βαρθολομαῖο, **15** τὸ Ματθαῖο καὶ τὸ Θωμᾶ, τὸν Ἰάκωβο τὸν υἱὸ τοῦ Ἀλφαίου καὶ τὸ Σίμωνα τὸ λεγόμενον Ζηλωτὴ, **16** τὸν Ἰούδα τὸν υἱὸ τοῦ Ἰακώβου, καὶ τὸν Ἰούδα τὸν Ἰσκαριώτη, ὁ ὁποῖος καὶ ἔγινε προδότης.

1. Ἦσως δευτερόπρωτο Σάββατο ἔννοεῖ τὸ δεύτερο Σάββατο μετὰ τὸ πρῶτο Σάββατο τοῦ Πάσχα.

17 Καὶ καταβάς μετ' αὐτῶν ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, 18 οἱ ἦλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν, καὶ οἱ ὀχλούμενοι ἀπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, καὶ ἐθεραπεύοντο. 19 Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτηε ἄπτεσθαι αὐτοῦ, ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἰᾶτο πάντας.

20 Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγε·

Μακάριοι, οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

21 Μακάριοι, οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε.

Μακάριοι, οἱ κλαίοντες νῦν, ὅτι γελάσετε.

22 Μακάριοί ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς καὶ ὀνειδίσωσι καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν ἕνεκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

23 Χάρητε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε· ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ. Κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποίουν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.

24 Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν.

25 Οὐαὶ ὑμῖν, οἱ ἐμπεπλησμένοι, ὅτι πεινάσετε.

Οὐαὶ ὑμῖν, οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε.

26 Οὐαὶ ὅταν καλῶς ὑμᾶς εἴπωσι πάντες οἱ ἄνθρωποι. Κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποίουν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.

27 Ἀλλὰ ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν· Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, 28 εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμῖν, προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. 29 Τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα παρέχε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ

Πλήθη συρρέουν πρὸς τὸν Ἰησοῦ

17 Κατέβηκε δὲ μαζί τους καὶ στάθηκε σ' ἓνα τόπο πεδινό, ὅπου ἦταν πλῆθος ἀπὸ μαθητὰς του καὶ μεγάλο πλῆθος τοῦ λαοῦ ἀπ' ὅλη τὴν Ἰουδαία καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ τὶς παραλιακὰς πόλεις Τύρο καὶ Σιδῶνα, 18 οἱ ὅποιοι ἦλθαν γιὰ νὰ τὸν ἀκούσουν καὶ νὰ θεραπευθοῦν ἀπὸ τὶς ἀσθένειές τους, καθὼς καὶ οἱ ἐνοχλούμενοι ἀπὸ πνεύματα ἀκάθαρτα, καὶ θεραπεύονταν. 19 Καὶ ὄλος ὁ λαὸς προσπαθοῦσε νὰ τὸν ἀγγίξῃ, διότι δύναμις ἐβγαίνει ἀπ' αὐτὸν καὶ θεράπευε τοὺς πάντες.

Μακαρισμοὶ καὶ ταλανισμοὶ

20 Τότε αὐτὸς στράφηκε πρὸς τοὺς μαθητὰς του καὶ ἔλεγε· «Εὐτυχεῖς εἶσθε σεῖς οἱ πτωχοί, διότι δική σας εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

21 Εὐτυχεῖς εἶσθε σεῖς, οἱ ὅποιοι τώρα πεινᾶτε, διότι θὰ χορτάσετε. Εὐτυχεῖς εἶσθε σεῖς, οἱ ὅποιοι τώρα κλαίετε, διότι θὰ γελάσετε.

22 Εὐτυχεῖς εἶσθε, ὅταν σᾶς μισήσουν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν σᾶς ἀφορίσουν καὶ σᾶς χλευάσουν καὶ σᾶς δυσφημήσουν ἐξ αἰτίας τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

23 Χαρῆτε ἐκείνῃ τὴν ἡμέρα καὶ πηδήσετε ἀπὸ χαρᾶς, διότι νά, ὁ μισθὸς σας θὰ εἶναι πολὺς στὸν οὐρανό. Τὰ ἴδια, ὡς γνωστόν, ἔκαναν οἱ πατέρες τους στοὺς προφῆτες.

24 Ἀντιθέτως ἀλλοίμονο σὲ σᾶς τοὺς πλουσίους, διότι ἤδη ἔχετε λάβει ὅ,τι ἦταν ν' ἀπολαύσετε.

25 Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς τοὺς χορτάτους, διότι θὰ πεινάσετε.

Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς, πού τώρα γελάτε, διότι θὰ πενθήσετε καὶ θὰ κλαύσετε.

26 Ἀλλοίμονο ὅταν σᾶς ἐπαινέσουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι. Τὰ ἴδια, ὡς γνωστόν, ἔκαναν στοὺς ψευδοπροφῆτες οἱ πατέρες τους».

Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς σας

27 «Λέγω δὲ σὲ σᾶς, πού μὲ ἀκοῦτε: Ν' ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς σας, νὰ κάνετε καλὸ σ' αὐτοὺς πού σᾶς μισοῦν, 28 νὰ δίνετε εὐχὲς σ' ὅσους ἐκστομίζου ἐναντίον σας κατάρεις, νὰ προσεύχεσθε γιὰ ὅσους σᾶς συμπεριφέρονται κακῶς. 29 Σ' ὅποιον σὲ κτυπᾷ στὴ μία πλευρὰ τῆς σιαγόνας (στὸ ἓνα μάγουλο), πρόσφερε καὶ τὴν ἄλλη. Καὶ αὐτόν, πού σοῦ παίρνει τὸ πανωφόρι, μὴ ἐμποδίσῃς νὰ σοῦ πάρῃ καὶ τὸ πουκάμισο. 30 Καὶ σὲ καθένα, πού σοῦ ζητεῖ, δίνε. Καὶ ἀπ' αὐτόν, πού παίρνει τὰ δικά σου, νὰ μὴ ζητῆς νὰ τὰ πάρῃς πίσω. 31 Καὶ καθὼς θέλετε νὰ κάνουν οἱ ἄνθρωποι σὲ σᾶς, ἔτσι νὰ κάνετε καὶ σεῖς σ' αὐτούς. 32 Ἐὰν δὲ ἀγαπᾶτε ἐκείνους, οἱ ὅποιοι σᾶς ἀγαποῦν, ποιὸς μισθὸς ἀνήκει σὲ σᾶς; Διότι καὶ οἱ ἀσεβεῖς ἀγαποῦν ἐκείνους, οἱ ὅποιοι τοὺς ἀγαποῦν. 33 Καὶ ἐὰν εὐεργετῆτε ἐκείνους, οἱ ὅποιοι σᾶς εὐεργετοῦν, ποιὸς μισθὸς ἀνήκει σὲ σᾶς; Διότι καὶ οἱ ἀσεβεῖς τὸ αὐτὸ πράττουν. 34 Καὶ ἐὰν δα-

ἀπὸ τοῦ αἵροντός σου τὸ ἱμάτιον καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσης. **30** Παντὶ δὲ τῷ αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντος τὰ σὰ μὴ ἀπαίτει. **31** Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. **32** Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; Καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι. **33** Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; Καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. **34** Καὶ ἐὰν δανείζητε παρ' ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; Καὶ γὰρ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανείζουσιν ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα. **35** Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανείζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες, καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ Ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηροὺς. **36** Γίνεσθε σὺν οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστί.

37 Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε· μὴ καταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε· ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε· **38** δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· μέτρον καλόν, πεπιεσμένον καὶ σεσαλευμένον καὶ ὑπερεκχυνόμενον δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν· τῷ γὰρ αὐτῷ μέτρῳ, ᾧ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. **39** Εἶπε δὲ παραβολὴν αὐτοῖς· Μήτι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὀδηγεῖν; Οὐχὶ ἀμφοτέροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται; **40** Οὐκ ἔστι μαθητῆς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ· κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ. **41** Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; **42** Ἡ πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου, ἀδελφέ, ἄφες ἐκβάλλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων; Ὑποκριτά! Ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

νείζετε σ' ἐκείνους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐλπίζετε νὰ πάρετε πίσω, ποιὸς μισθὸς ἀνήκει σὲ σᾶς; Διότι καὶ ἀσεβεῖς δανείζουσιν σὲ ἀσεβεῖς γιὰ νὰ πάρουν πίσω τὰ αὐτά. **35** Ναί, ν' ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς σας, καὶ νὰ εὐεργετῆτε, καὶ νὰ δανείζετε, χωρὶς νὰ περιμένετε νὰ λάβετε πίσω τίποτε. Καὶ ἔτσι θὰ εἶναι ὁ μισθὸς σας πολὺς, καὶ θὰ εἴσθε παιδιὰ τοῦ Ὑψίστου, διότι αὐτὸς φέρεται μὲ καλωσύνη στοὺς ἀχαρίστους καὶ κακοὺς. **36** Νὰ εἴσθε λοιπὸν σπλαγχνικοί, ὅπως καὶ ὁ (οὐράνιος) πατέρας σας εἶναι σπλαγχνικός».

Μὴ κατακρίνετε

37 «Καὶ νὰ μὴ κατακρίνετε, καὶ δὲν θὰ κατακριθῆτε. Νὰ μὴ καταδικάζετε, καὶ δὲν θὰ καταδικασθῆτε. Νὰ συγχωρῆτε, καὶ θὰ συγχωρηθῆτε. **38** Νὰ δίνετε, καὶ θὰ σᾶς δοθῆ. Δοχεῖο μετρήσεως σωστό, πὺ τὸ περιεχόμενό του θὰ ἔχη συμπιεσθῆ καὶ κουνηθῆ καὶ θὰ ὑπερεκχειλίζῃ, θὰ δώσουν στὴν ἀγκαλιά σας. Τὸ μέτρο δηλαδή, πὺ χρησιμοποιεῖτε γιὰ τοὺς ἄλλους, θὰ χρησιμοποιηθῆ γιὰ ἀνταπόδοσι σὲ σᾶς». **39** Ἐπίσης τοὺς μίλησε παραβολικῶς: «Μήπως δύναται τυφλὸς νὰ ὀδηγῆ τυφλό; Δὲν θὰ πέσουν καὶ οἱ δύο σὲ λάκκο; **40** Δὲν ὑπάρχει μαθητῆς ἀνώτερος ἀπὸ τὸ διδάσκαλό του. Καθένας δέ, πὺ θὰ τελειοποιηθῆ, θὰ φθάσῃ τὸ διδάσκαλό του. **41** Γιατί δὲ τὴν ἀγκίδα, πὺ εἶναι στὸ μάτι τοῦ ἀδελφοῦ σου, βλέπεις, τὸ δὲ δοκάρι, πὺ εἶναι στὸ δικό σου μάτι, δὲν βλέπεις; **42** Ἡ πῶς μπορεῖς νὰ λέγῃς στὸν ἀδελφό σου, “Ἀδελφέ, ἄφῃσε νὰ βγάλω τὴν ἀγκίδα, πὺ εἶναι στὸ μάτι σου”, ἐνῶ σὺ δὲν βλέπεις τὸ δοκάρι, πὺ εἶναι στὸ δικό σου μάτι; Ὑποκριτά! Βγάλε πρῶτα τὸ δοκάρι ἀπὸ τὸ δικό σου μάτι, καὶ τότε θὰ ἰδῆς καθαρὰ γιὰ νὰ βγάλῃς τὴν ἀγκίδα, πὺ εἶναι στὸ μάτι τοῦ ἀδελφοῦ σου».

Τὸ δένδρο γνωρίζεται ἀπὸ τὸν καρπό...

43 Οὐ γάρ ἐστι δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρὸν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν καλόν· 44 ἕκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκειται. Οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσι σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου τρυγῶσι σταφυλήν. 45 Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ πονηρόν· ἐκ γὰρ τοῦ περισσέυματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.

46 Τί δέ με καλεῖτε Κύριε, Κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω; 47 Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρὸς με καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίτι ἐστὶν ὁμοίος· 48 ὁμοίός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς καὶ ἔσκαψε καὶ ἐβάθυνε καὶ ἔθηκε θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· πλημμύρας δὲ γενομένης προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσε σαλευῖσθαι αὐτήν· τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. 49 Ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας ὁμοίός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου· ἢ προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς, καὶ εὐθὺς ἔπεσε, καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.

7 Ἐπεὶ δὲ ἐπλήρωσε πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσηλθεν εἰς Καπερναοῦμ. **2** Ἐκατοντάρχου δὲ τινος δούλος κακῶς ἔχων ἤμελλε τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος. **3** Ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν δούλον αὐτοῦ. **4** Οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως, λέγοντες ὅτι ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξει τοῦτο. **5** Ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ᾠκοδόμησεν ἡμῖν. **6** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς. Ἦδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν ὁ ἐκατόνταρχος φίλους λέγων αὐτῷ· Κύριε, μὴ σκύλλου· οὐ γὰρ εἶμι ἱκανὸς ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς· **7** διὸ οὐδὲ ἐμαντὸν ἤξιωσα πρὸς σέ ἐλθεῖν· ἀλλ' εἰπέ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. **8** Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν

43 «Δὲν ὑπάρχει δὲ καλὸ δένδρο, ποῦ νὰ κάνῃ κακὸ καρπὸ, οὔτε κακὸ δένδρο, ποῦ νὰ κάνῃ καλὸ καρπὸ. **44** Γι' αὐτὸ κάθε δένδρο ἀναγνωρίζεται (ὡς καλὸ ἢ κακὸ) ἀπὸ τὸν καρπὸ του. Ἐπίσης ἀπὸ ἀγκάθια δὲν μαζεύουν σῦκα, οὔτε ἀπὸ βάτα τρυγοῦν σταφύλια (Τὰ ἀγκάθια καὶ τὰ βάτα δὲν περιλαμβάνονται στὰ δένδρα). **45** Ὁ καλὸς ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ καλὸ ἀπόθεμα τῆς ψυχῆς του βγάζει τὸ καλὸ, καὶ ὁ κακὸς ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ κακὸ ἀπόθεμα τῆς ψυχῆς του βγάζει τὸ κακὸ. Διότι ἀπὸ τὸ περισσεύμα (τὸ ξεχείλισμα) τῆς ψυχῆς ὁμιλεῖ τὸ στόμα του».

Ὁ φρόνιμος καὶ ὁ μωρὸς οἰκοδόμος

46 «Γιατί δὲ μὲ προσφωνεῖτε, “Κύριε, Κύριε”, καὶ δὲν κάνετε αὐτὰ ποῦ λέγω; **47** Καθένας, ποῦ ἔρχεται πρὸς ἐμένα καὶ ἀκούει τοὺς λόγους μου καὶ τοὺς ἐφαρμόζει, θὰ σᾶς δείξω μὲ ποιὸν εἶναι ὁμοίος· **48** εἶναι ὁμοίος μὲ ἄνθρωπο ποῦ κτίζει σπίτι, καὶ ἔσκαψε βαθειὰ καὶ ἔθεσε θεμέλια πάνω στὸ βράχο. Καὶ ὅταν ἔγινε πλημμύρα, τὸ ρεῦμα τοῦ νεροῦ ἔπεσε μὲ ὄρμη πάνω στὸ σπίτι ἐκεῖνο, ἀλλὰ δὲν μπόρεσε νὰ τὸ γκρεμίσει, διότι εἶχε θεμελιωθῆ πάνω στὸ βράχο. **49** Ἀντιθέτως ἐκεῖνος, ποῦ ἄκουσε καὶ δὲν ἐφαρμόσε, εἶναι ὁμοίος μὲ ἄνθρωπο ποῦ ἔκτισε σπίτι πάνω στὸ ἔδαφος χωρὶς θεμέλιο. Τὸ ρεῦμα τοῦ νεροῦ ἔπεσε πάνω του, καὶ ἀμέσως ἔπεσε, καὶ ἡ πτῶσι τοῦ σπιτιοῦ ἐκείνου ἦταν μεγάλη».

Ἡ πίστι ἐκατοντάρχου καὶ ἡ θεραπεία τοῦ δούλου του

7 Ὅταν δὲ (ὁ Ἰησοῦς) τελείωσε ὅλα τὰ λόγια, ποῦ εἶχε νὰ εἰπῇ στὸ λαό, μπῆκε στὴν Καπερναοῦμ. **2** Κάποιου δὲ ἐκατοντάρχου δούλος, τὸν ὁποῖον ἐκτιμοῦσε, ἦταν ἀσθενῆς καὶ ἐτοιμοθάνατος. **3** Ὅταν δὲ ἄκουσε γιὰ τὸν Ἰησοῦ, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων μὲ τὴν παράκλησι νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ σώσῃ τὸ δούλο του. **4** Ἐκεῖνοι δὲ πῆγαν στὸν Ἰησοῦ καὶ τὸν παρακαλοῦσαν θερμὰ λέγοντας: «Ἀξίζει νὰ τοῦ κάνῃς αὐτό. **5** Διότι ἀγαπᾷ τὸ ἔθνος μας, καὶ τὴ συναγωγὴ αὐτὸς ἔκτισε γιὰ μᾶς». **6** Ὁ δὲ Ἰησοῦς πῆγε μαζί τους. Ἀλλ' ὅταν πλέον δὲν ἀπείχε πολὺ ἀπὸ τὸ σπίτι, ὁ ἐκατόνταρχος ἔστειλε πρὸς αὐτὸν φίλους καὶ τοῦ εἶπε: «Κύριε, νὰ μὴ ταλαιπωρῆσαι, διότι δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ μπῆς στὸ σπίτι μου. **7** Γι' αὐτὸ δὲν θεώρησα τὸν ἑαυτό μου ἄξιο οὔτε νὰ ἔλθω πρὸς ἐσένα. Ἀλλὰ δῶσε διαταγὴ μὲ λόγο, καὶ θὰ θεραπευθῇ ὁ δούλος μου. **8** Διότι ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος ὑποτασσόμενος σὲ ἐξουσία, ἔχοντας ὅμως στίς διαταγές μου στρατιῶτες, καὶ λέγω σὲ τοῦτον, “Πήγαινε”, καὶ πηγαίνει, καὶ σ' ἄλλον, “Ἐλα”, καὶ ἔρχεται, καὶ στὸ δούλο μου, “Κάνε αὐτό”, καὶ τὸ κάνει». **9** Ὅταν δὲ ἄκουσε αὐτὰ ὁ Ἰησοῦς, τὸν θαύμασε καὶ στράφηκε πρὸς τὸ λαό, ποῦ τὸν ἀκολουθοῦσε, καὶ εἶπε: «Σᾶς λέγω, τόσο μεγάλη πίστι οὔτε στὸν Ἰσραὴλ δὲν βρῆκα». **10** Καὶ ὅταν ἐπέστρεψαν οἱ ἀπεσταλμένοι στὸ σπίτι, βρῆκαν τὸν ἀσθενῆ δούλο ὑγιῆ.

τασσόμενος, ἔχων ὑπ' ἑμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ, ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου, ποιήσον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. **9** Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν αὐτόν, καὶ στραφεὶς τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπε· Λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὔρον. **10** Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ πεμφθέντες εἰς τὸν οἶκον εὔρον τὸν ἀσθενοῦντα δούλον ὑγιαίνοντα.

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξῆς ἐπορεύετο εἰς πόλιν καλουμένην Ναϊν· καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοὶ καὶ ὄχλος πολὺς. **12** Ὡς δὲ ἤγγισε τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκὼς υἱὸς μονογενῆς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὕτη ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ. **13** Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ καὶ εἶπεν αὐτῇ· Μὴ κλαῖε! **14** Καὶ προσελθὼν ἤψατο τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν, καὶ εἶπε· Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι! **15** Καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτόν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. **16** Ἐλαβε δὲ φόβος πάντας καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες ὅτι προφήτης μέγας ἐγήγερται ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. **17** Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ καὶ ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ.

18 Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννη οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων. **19** Καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης ἔπεμψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν λέγων· Σὺ εἶ ὁ Ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν; **20** Παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτόν οἱ ἄνδρες εἶπον· Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἀπέσταλκεν ἡμᾶς πρὸς σέ λέγων· Σὺ εἶ ὁ Ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν; **21** Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσε πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο τὸ βλέπειν. **22** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννη ἃ εἶδετε καὶ ἠκούσατε· Τυφλοὶ ἀναβλέπουσι καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται. **23** Καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

Ἡ ἀνάστασι τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας τῆς Ναϊν

11 Κατόπιν δὲ (ὁ Ἰησοῦς) πήγαινε σὲ μία πόλι ὀνομαζομένη Ναϊν. Καὶ πήγαιναν μαζί του ἀρκετοὶ μαθηταὶ του καὶ λαὸς πολὺς. **12** Ὄταν δὲ πλησίασε στὴν πύλη τῆς πόλεως, ἰδοὺ γινόταν ἡ ἐκφορὰ ἐνὸς νεκροῦ, ποὺ ἦταν υἱὸς μονογενῆς στὴ μητέρα του, αὐτὴ δὲ ἦταν χήρα, καὶ λαὸς πολὺς ἀπὸ τὴν πόλι τὴ συνώδευε. **13** Ὄταν δὲ ὁ Κύριος τὴν εἶδε, τὴ σπλαγχνίσθηκε καὶ τῆς εἶπε· «Μὴν κλαῖς!». **14** Ἐπειτα πλησίασε καὶ ἄγγιξε τὸ φέρετρο, αὐτοὶ δὲ ποὺ τὸ βάσταζαν σταμάτησαν, καὶ εἶπε· «Νεανίσκε, σὲ σένα ἀπευθύνομαι, σήκω!». **15** Καὶ ἀνασηκώθηκε ὁ νεκρὸς καὶ ἄρχισε νὰ μιλάη, καὶ τὸν παρέδωσε στὴ μητέρα του. **16** Καὶ δέος κυρίευσε ὅλους, καὶ δόξαζαν τὸ Θεὸ λέγοντας, «Μεγάλος προφήτης ἐμφανίσθηκε σ' ἐμᾶς», καί, «Ὁ Θεὸς ἐνδιαφέρθηκε γιὰ τὸ λαό του». **17** Καὶ διαδόθηκε αὐτὴ ἡ φήμη γι' αὐτόν σ' ὅλη τὴν Ἰουδαία καὶ σ' ὅλα τὰ περὶχωρα.

Ἐρώτημα γιὰ τὸν Ἐρχόμενο καὶ ἀπάντησι τοῦ Ἰησοῦ

18 Καὶ ἀνήγγειλαν στὸν Ἰωάννη οἱ μαθηταὶ του ὅλα αὐτά. **19** Τότε ὁ Ἰωάννης κάλεσε δύο ἀπὸ τοὺς μαθητάς του καὶ ἔστειλε στὸν Ἰησοῦ λέγοντας· «Σὺ εἶσαι ὁ Ἐρχόμενος (ὁ Μεσσίας), ἢ πρέπει νὰ περιμένωμε ἄλλον;». **20** Ὄταν δὲ οἱ ἄνδρες πῆγαν σ' αὐτόν, εἶπαν· «Ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς μᾶς ἔστειλε σὲ σένα νὰ ρωτήσωμε· Σὺ εἶσαι ὁ Ἐρχόμενος (ὁ Μεσσίας), ἢ πρέπει νὰ περιμένωμε ἄλλον;». **21** Αὐτὴ δὲ τὴν ὥρα (ὁ Ἰησοῦς) θεράπευσε πολλοὺς ἀπὸ νόσους καὶ βασανιστικὲς ἀσθένειες καὶ πονηρὰ πνεύματα, καὶ σὲ πολλοὺς τυφλοὺς χάρισε τὴν ὄρασι. **22** Ἐπειτα ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε· «Νὰ πᾶτε καὶ ν' ἀναφέρετε στὸν Ἰωάννη αὐτὰ ποὺ εἶδατε καὶ ἀκούσατε· Τυφλοὶ ἀποκτοῦν τὴν ὄρασι καὶ κουτσοὶ περιπατοῦν, λεπροὶ καθαρίζονται (ἀπὸ τὴ λέπρα), κωφοὶ ἀκούουν, νεκροὶ ἀνασταίνονται, πτωχοὶ ἀκούουν χαρμόσυνα μηνύματα. **23** Καὶ εὐτυχὴς εἶναι ἐκεῖνος, ποὺ δὲν θὰ κλονισθῇ ἀπέναντί μου».

Ὁ Ἰησοῦς πλέκει τὸ ἐγκώμιο τοῦ Ἰωάννου

24 Ἀπελθόντων δὲ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου· Τί ἐξεληλύθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; Κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; 25 Ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; Ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἡμφιεσμένον; Ἴδου οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν. 26 Ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; Προφήτην; Ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσώτερον προφήτου. 27 Οὗτός ἐστι περὶ οὗ γέγραπται, Ἴδου ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἕμπροσθέν σου. 28 Λέγω γὰρ ὑμῖν, μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν προφήτης Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ οὐδεὶς ἐστίν· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστίν. 29 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ οἱ τελῶναι ἐδικαίωσαν τὸν Θεόν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα Ἰωάννου. 30 οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ τὴν βουλήν τοῦ Θεοῦ ἠθέτησαν εἰς ἑαυτούς, μὴ βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ.

31 Τίτι οὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ τίτι εἰσίν ὅμοιοι; 32 Ὅμοιοὶ εἰσι παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθημένοις καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις καὶ λέγουσιν·

– Ἡ ὑλῆ σαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε.

– Ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκλαύσατε.

33 Ἐλήλυθε γὰρ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς μήτε ἄρτον ἐσθίων μήτε οἶνον πίνων, καὶ λέγετε· Δαιμόνιον ἔχει. 34 Ἐλήλυθεν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγετε· Ἴδου ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν. 35 Καὶ ἐδικαίωθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων.

24 Ὅταν δὲ οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου ἀναχώρησαν, (ὁ Ἰησοῦς) ἄρχισε νὰ λέγῃ στὰ πλήθη γιὰ τὸν Ἰωάννη: «Τί βγήκατε στὴν ἔρημο νὰ ἰδῆτε; Κανένα καλάμι, πὺ τὸ σαλεύει ὁ ἀνεμος; (Ὅχι βεβαίως). 25 Ἀλλὰ τί βγήκατε νὰ ἰδῆτε; Κανένα ἄνθρωπο ντυμένο μὲ πολυτελῆ ἐνδύματα; Ἴδου, ὅσοι φοροῦν λαμπρὲς ἐνδυμασίες καὶ ζοῦν μὲ ἀπολαύσεις, βρίσκονται στὰ ἀνάκτορα. 26 Ἀλλὰ τί βγήκατε νὰ ἰδῆτε; Προφήτη; Ναί, σᾶς λέγω, καὶ περισσώτερο ἀπὸ προφήτη. 27 Αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος, γιὰ τὸν ὁποῖο εἶναι γραμμένο: Ἴδου ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἀγγελιαφόρο μου πρωτύτερα ἀπὸ σένα, καὶ θὰ προετοιμάσῃ τὸ δρόμο σου. 28 Σᾶς λέγω δέ, γυναικὰ δὲν γέννησε προφήτη κανένα μεγαλύτερο ἀπὸ τὸν Ἰωάννη τὸ Βαπτιστή. Ἐν τούτοις ὁ μικρότερος στὴ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ (στὴν Ἐκκλησίᾳ) εἶναι μεγαλύτερος ἀπ' αὐτόν (ἐξ ἐπόψεως πνευματικῶν προνομίων). 29 Ὅλος δὲ ὁ λαός, ὅταν ἄκουσε (τὸν Ἰωάννη), καὶ αὐτοὶ οἱ τελῶνες, δόξασαν τὸ Θεὸ καὶ βαπτίσθηκαν μὲ τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου. 30 Ἀλλ' οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομοδιδάσκαλοι ἀρνήθηκαν στοὺς ἑαυτούς τους τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ μὲ τὸ νὰ μὴ βαπτισθοῦν ἀπ' αὐτόν».

Ἀπόρριψη καὶ δικαίωσι τῆς σοφίας

31 «Μὲ τί λοιπὸν (κατόπιν τῆς ἀνωτέρω συμπεριφορᾶς τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν νομοδιδασκάλων) νὰ παρομοιάσω τοὺς ἀνθρώπους αὐτῆς τῆς γενεᾶς; Μὲ τί εἶναι ὅμοιοι; 32 Εἶναι ὅμοιοι μὲ παιδιὰ, πὺ κάθονται κατὰ ὀμάδα καὶ προσφωνοῦν οἱ παῖκτες τῆς μιᾶς ὀμάδος τοὺς παῖκτες τῆς ἄλλης ὀμάδος καὶ λέγουν μεταξύ τους:

– Σᾶς παίξαμε χαρούμενα τραγούδια, καὶ δὲν χορέψατε.

– Σᾶς τραγουδήσαμε μοιρολόγια, καὶ δὲν κλάψατε.

33 Ἦλθε δηλαδὴ ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς χωρὶς νὰ τρώγῃ ψωμί καὶ χωρὶς νὰ πίνῃ κρασί, καὶ λέγετε, “Δαιμόνιο ἔχει”. 34 Ἦλθε ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, πὺ τρώγει καὶ πίνει, καὶ λέγετε, “Ἴδου ἄνθρωπος φαγᾶς καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν”. 35 Ἀλλ' ἡ σοφία δικαίωθηκε ἀπὸ ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς (Ὅλοι οἱ συνετοὶ ἄνθρωποι ἀναγνώρισαν, ὅτι ἡ σοφία ἐνήργησε σωστὰ καὶ διὰ μέσου τοῦ Ἰωάννου καὶ διὰ μέσου τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου)».

36 Ἡρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα φάγη μετ' αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου ἀνεκλίθη. **37** Καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἐν τῇ πόλει ἣτις ἦν ἀμαρτωλός, καὶ ἐπιγνοῦσα ὅτι ἀνάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου **38** καὶ στᾶσα ὀπίσω παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ κλαίουσα, ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ τοῖς δάκρυσιν καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμασε, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἤλειψε τῷ μύρῳ. **39** Ἴδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων· Οὗτος εἴ ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἢ γυνὴ ἣτις ἄπτεται αὐτοῦ, ὅτι ἀμαρτωλός ἐστι. **40** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν· Σίμων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν. Ὁ δὲ φησὶ· Διδάσκαλε, εἰπέ. **41** Δύο χρεωφειλέται ἦσαν δανειστῆ τινι· ὁ εἷς ὄφειλε δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτερος πεντήκοντα. **42** Μὴ ἐχόντων δὲ αὐτῶν ἀποδοῦναι, ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο. Τίς οὖν αὐτῶν, εἶπέ, πλεῖον αὐτὸν ἀγαπήσει; **43** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν· Ὑπολαμβάνω ὅτι ᾧ τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ὁρθῶς ἔκρινας. **44** Καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα τῷ Σίμωνι ἔφη· Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; Εἰσηλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὕδωρ ἐπὶ τοὺς πόδας μου οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέ μου τοὺς πόδας καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμαξε. **45** Φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ ἀφ' ἧς εἰσηλθεν οὐ διέλιπε καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας. **46** Ἐλαίῳ τὴν κεφαλὴν μου οὐκ ἤλειψας· αὕτη δὲ μύρῳ ἤλειψέ μου τοὺς πόδας. **47** Οὐ χάριν λέγω σοι, ἀφέωνται αἱ ἀμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί, ὅτι ἠγάπησε πολὺ· ᾧ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ. **48** Εἶπε δὲ αὐτῇ· Ἀφέωνταί σου αἱ ἀμαρτίαι. **49** Καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· Τίς οὗτός ἐστιν, ὃς καὶ ἀμαρτίας ἀφίησιν; **50** Εἶπε δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα· Ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην.

8 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς καὶ αὐτὸς διώδευε κατὰ πόλιν καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, **2** καὶ γυναῖκές τινες αἱ ἦσαν τεθεραπευμένα ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμά-

«Ἀφέωνται αἱ ἀμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί, ὅτι ἠγάπησε πολὺ»

36 Κάποιος δὲ ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους τὸν παρακαλοῦσε γιὰ νὰ φάγη μαζί του. Καὶ μπῆκε στὸ σπίτι τοῦ Φαρισαίου καὶ κάθησε στὸ τραπέζι. **37** Καὶ ἰδοὺ στὴν πόλιν ζοῦσε μία γυναῖκα, ἡ ὁποία ἦταν ἀμαρτωλή. Καὶ ὅταν ἔμαθε, ὅτι τρώγει στὸ σπίτι τοῦ Φαρισαίου, ἔφερε ἓνα ἀλάβαστρο (εἶδος δοχείου) μὲ μύρο, **38** στάθηκε πίσω του κοντὰ στὰ πόδια του κλαίοντας, καὶ ἄρχισε νὰ βρέχη τὰ πόδια του μὲ τὰ δάκρυα, καὶ τὰ σκούπιζε μὲ τὰ μαλλιά της, καὶ καταφιλοῦσε τὰ πόδια του, καὶ τὰ ἄλειψε μὲ τὸ μύρο. **39** Ὅταν δὲ εἶδε ὁ Φαρισαῖος, ποῦ τὸν προσκάλεσε, εἶπε μέσα του: «Αὐτός, ἐὰν ἦταν προφήτης, θὰ γνώριζε ποιὰ καὶ ποιᾶς διαγωγῆς εἶναι ἡ γυναῖκα ποῦ τὸν ἀγγίζει, θὰ γνώριζε ὅτι εἶναι ἀμαρτωλή». **40** Μίλησε δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν: «Σίμων, ἔχω κάτι νὰ σοῦ εἰπῶ». Αὐτὸς δὲ εἶπε: «Διδάσκαλε, λέγε». **41** «Δύο χρεωστοῦσαν σὲ κάποιον δανειστή. Ὁ ἓνας χρεωστοῦσε πεντακόσια δηνάρια, καὶ ὁ ἄλλος πενήντα. **42** Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχαν νὰ τὰ δώσουν πίσω, τὰ χάρισε καὶ στοὺς δύο. Λέγε, λοιπόν, ποιὸς ἀπ' αὐτοὺς θὰ τὸν ἀγαπήσει περισσότερο;». **43** Ἀπαντώντας δὲ ὁ Σίμων εἶπε: «Νομίζω ἐκεῖνος, στὸν ὁποῖο χάρισε τὰ περισσότερα». Καὶ αὐτὸς τοῦ εἶπε: «Ὁρθᾶ ἔκρινες». **44** Καὶ ἀφοῦ γύρισε πρὸς τὴν γυναῖκα, εἶπε στὸ Σίμωνα: «Βλέπεις αὐτὴ τὴν γυναῖκα; Μπῆκα στὸ σπίτι σου, νερὸ δὲν μοῦ ἔδωσες γιὰ τὰ πόδια μου· αὕτη ὅμως μὲ τὰ δάκρυα ἔβρεξε τὰ πόδια μου καὶ μὲ τὰ μαλλιά της τὰ σκούπισε. **45** Φίλημα δὲν μοῦ ἔδωσες· αὕτη ὅμως, ἀπ' τὴ στιγμή ποῦ ἦρθε μέσα, δὲν ἔπαυσε νὰ καταφιλῇ τὰ πόδια μου. **46** Μὲ λάδι δὲν ἄλειψες τὸ κεφάλι μου· αὕτη ὅμως μὲ μύρο ἄλειψε τὰ πόδια μου. **47** Ἐξ αἰτίας τούτου σοῦ λέγω: Ἔχουν συγχωρηθῆ οἱ ἀμαρτίες της οἱ πολλές, γι' αὐτὸ ἠγάπησε πολὺ· ἐκεῖνος δὲ, στὸν ὁποῖο συγχωρεῖται λίγο, ἀγαπάει λίγο». **48** Εἶπε δὲ σ' αὐτή: «Ἔχουν συγχωρηθῆ οἱ ἀμαρτίες σου». **49** Τότε ἄρχισαν οἱ συνδαιτυμόνες νὰ λένε μεταξύ τους: «Ποιὸς εἶναι αὐτός, ὥστε νὰ συγχωρῇ καὶ ἀμαρτίες;». **50** Εἶπε δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα: «Ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσε. Φύγε ἡσυχῇ».

Γυναῖκες ἀκόλουθοι καὶ διάκονοι τοῦ Ἰησοῦ

8 Στὸ ἐξῆς δὲ περιώδευε ἀπὸ πόλι σὲ πόλι καὶ ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριὸ κηρύττοντας καὶ διδάσκοντας γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Μαζί του δὲ ἦταν οἱ δώδεκα, **2** καὶ μερικὲς γυναῖκες, ποῦ εἶχαν θεραπευθῆ ἀπὸ νοσήματα καὶ βάσανα καὶ πονηρὰ πνεύματα καὶ ἀσθένειες, ἡ Μαρία ἡ

των πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἢ καλουμένη Μαγδαληνή, ἀφ' ἧς δαιμόνια ἑπτὰ ἐξεληλύθει, **3** καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου Ἡρώδου, καὶ Σουσάννα καὶ ἕτεραι πολλαί, αἵτινες διηκόνουν αὐτῷ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς.

4 Συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτὸν εἶπε διὰ παραβολῆς· **5** Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείραι τὸν σπόρον αὐτοῦ. Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ὁ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό· **6** καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα· **7** καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι αὐτὸν ἀπέπριξαν αὐτό· **8** καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ φυὲν ἐποίησε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. Ταῦτα λέγων ἐφώνει· Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

9 Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· Τίς εἶη ἡ παραβολὴ αὕτη; **10** Ὁ δὲ εἶπεν· Ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν.

11 Ἔστι δὲ αὕτη ἡ παραβολή· Ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. **12** Οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, εἴτα ἔρχεται ὁ Διάβολος καὶ αἶρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. **13** Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας οἷ, ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἱ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. **14** Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσι. **15** Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ

λεγομένη Μαγδαληνῇ, ἀπ' τὴν ὁποία εἶχαν βγεῖ ἑπτὰ δαιμόνια, **3** καὶ ἡ Ἰωάννα ἢ γυναικίκα τοῦ Χουζᾶ, διαχειριστοῦ τοῦ οἴκου τοῦ Ἡρώδη, καὶ ἡ Σουσάννα, καὶ πολλὲς ἄλλες, οἱ ὁποῖες τὸν διακονοῦσαν ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντά τους.

Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως

4 Ἐνῶ δὲ λαὸς πολὺς συγκεντρωνόταν, καὶ ἀπὸ τῶν διαφόρων πόλεων συνέρρεαν πρὸς αὐτόν, εἶπε μὲ παραβολή· **5** «Βγήκε ὁ σπορέων γιὰ νὰ σπείρῃ τὸ σπόρο του. Καὶ ὅταν ἔσπερνε, ἄλλοι μὲν σπόροι ἔπεσαν στὸ δρόμο, καὶ καταπατήθηκαν, καὶ τοὺς κατάφαγαν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. **6** Ἄλλοι δὲ ἔπεσαν στὸ πετρώδες ἔδαφος, καὶ ἀφοῦ φύτρωσαν, ξηράθηκαν, διότι δὲν εἶχαν ὑγρασία. **7** Ἄλλοι δὲ ἔπεσαν ἀνάμεσα στὰ ἀγκάθια, καὶ φύτρωσαν μαζί τους τὰ ἀγκάθια καὶ τοὺς ἐπνίξαν τελείως. **8** Καὶ ἄλλοι ἔπεσαν στὸ ἔδαφος τὸ ἐκλεκτό, καὶ φύτρωσαν καὶ ἔκαναν καρπὸ ἑκατονταπλάσιο». Λέγοντας αὐτὰ φώνησε· «Ὅποιος ἔχει αὐτιά γιὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ».

Γιατί ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ μὲ παραβολές

9 Τὸν ρωτοῦσαν δὲ οἱ μαθηταὶ τοῦ λέγοντας· «Τί σημαίνει ἡ παραβολὴ αὕτη;». **10** Αὐτὸς δὲ εἶπε· «Σὲ σὰς ἔχει δοθῆ τὸ προνόμιο νὰ γνωρίσετε τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ στοὺς λοιποὺς ὁμιλῶ μὲ παραβολές, ὥστε, ἐνῶ βλέπουν, νὰ μὴ βλέπουν, καὶ ἐνῶ ἀκούουν, νὰ μὴ καταλαβαίνουν».

Ἐρμηνεῖα τῆς παραβολῆς τοῦ σπορέως

11 «Ἡ σημασία δὲ τῆς παραβολῆς εἶναι αὕτη· Ὁ σπόρος εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. **12** Οἱ δὲ σπόροι, ποὺ ἔπεσαν στὸ δρόμο, ἀναφέρονται στοὺς ἀνθρώπους, ποὺ ἀκουσαν (τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ), ἀλλ' ἔπειτα ἔρχεται ὁ Διάβολος καὶ παίρνει τὸν λόγο ἀπὸ τὴν ψυχὴν τους, γιὰ νὰ μὴ πιστεύσουν καὶ σωθῶν. **13** Οἱ δὲ σπόροι, ποὺ ἔπεσαν στὸ πετρώδες ἔδαφος, ἀναφέρονται σ' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι, ὅταν ἀκούσουν, μὲ χαρὰ δέχονται τὸν λόγο, ἀλλ' αὐτοὶ δὲν ἔχουν ῥίζα (βαθεῖα ῥίζα). Αὐτοὶ πιστεύουν πρὸς καιρὸν, καὶ τὸν καιρὸ τῆς δοκιμασίας ἀπομακρύνονται. **14** Οἱ δὲ σπόροι, ποὺ ἔπεσαν στὰ ἀγκάθια, ἀναφέρονται σ' αὐτούς, ποὺ ἀκουσαν τὸν λόγο, ἀλλά, καθὼς προχωροῦν στὸ δρόμο τῆς ζωῆς, οἱ ἀγωνιώδεις φροντίδες καὶ ὁ πλοῦτος καὶ οἱ ἀπολαύσεις τῆς ζωῆς τοὺς συμπνίγουν, καὶ δὲν καρποφοροῦν. **15** Τέλος οἱ σπόροι, ποὺ ἔπεσαν στὸ ἐκλεκτὸ ἔδαφος, ἀναφέρονται σ' αὐτούς, ποὺ μὲ καλὴ καὶ ἀγαθὴ καρδιά ἀκουσαν τὸν λόγο, καὶ τὸν κρατοῦν, καὶ καρποφοροῦν μὲ ὑπομονή».

Ὁ λύχνος στὸ λυχνοστάτιον

16 «Κανεὶς δέ, ὅταν ἀνάψῃ λύχνο, δὲν τὸν σκεπάζει μὲ κάποιον σκεῦος, οὔτε τὸν βάζει κάτω ἀπὸ τὸ κρεβάτι, ἀλλὰ τὸν τοποθετεῖ πά-

καλῆ καὶ ἀγαθῆ ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσι καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.

16 Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας καλύπτει αὐτὸν σκεύει ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν, ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας ἐπιτίθησιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσι τὸ φῶς. **17** Οὐ γὰρ ἐστὶ κρυπτόν ὃ οὐ φανερόν γενήσεται, οὐδὲ ἀπόκρυφον ὃ οὐ γνωσθήσεται καὶ εἰς φανερόν ἔλθῃ. **18** Βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε· ὃς γὰρ ἐὰν ἔχη, δοθήσεται αὐτῷ, καὶ ὃς ἐὰν μὴ ἔχη, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

19 Παρεγένοντο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον. **20** Καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ λεγόντων· Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἐστήκασιν ἔξω ἰδεῖν σε θέλοντες. **21** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς· Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες αὐτόν.

22 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης. Καὶ ἀνήχθησαν. **23** Πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσε. Καὶ κατέβη λαίλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, καὶ συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύνευον. **24** Προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτὸν λέγοντες· Ἐπιστάτα, ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα! Ὁ δὲ ἐγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος, καὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἐγένετο γαλήνη. **25** Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ποῦ ἐστὶν ἡ πίστις ὑμῶν; Φοβηθέντες δὲ ἐθαύμασαν λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;

νω στὸ λυχνοστάτη, γιὰ νὰ φωτίζωνται ὅσοι μπαίνουν μέσα. **17** Ἔτσι δὲν ὑπάρχει κρυφό, ποὺ δὲν θὰ γίνῃ φανερό, οὔτε μυστικό, ποὺ δὲν θὰ γίνῃ γνωστὸ καὶ δὲν θὰ ἔλθῃ στὴ δημοσιότητα. **18** Νὰ δίνετε δὲ προσοχὴ σὲ ὅ,τι ἀκούετε (ἀπὸ μένα). Ὅποιος δὲ ἔχει, θὰ δοθῇ σ' αὐτόν (καὶ ἄλλο), καὶ ὅποιος δὲν ἔχει, καὶ αὐτό, ποὺ νομίζει ὅτι ἔχει, θ' ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτόν».

Ἡ πνευματικὴ συγγένεια ἀνώτερη τῆς σαρκικῆς

19 Ἦλθαν δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μητέρα του καὶ οἱ ἀδελφοί του, ἀλλὰ δὲν μποροῦσαν νὰ τὸν πλησιάσουν ἀπὸ τὸν πολὺ κόσμον. **20** Καὶ μερικοὶ τοῦ ἀνήγγειλαν· «Ἡ μητέρα σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου εἶναι ἔξω καὶ θέλουν νὰ σε ἰδοῦν». **21** Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· «Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου εἶναι αὐτοί, ποὺ ἀκούουν τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν ἐφαρμόζουν».

Ὁ Ἰησοῦς καταπαύει τὴν τρικυμία

22 Μία δὲ ἡμέρα ἀνέβηκε σ' ἓνα πλοῖο, καθὼς καὶ οἱ μαθηταὶ του, καὶ τοὺς εἶπε· «Ἄς περάσωμε στὸ ἀπέναντι μέρος τῆς λίμνης». Καὶ ἀπέπλευσαν. **23** Ἐνῶ δὲ ἔπλεαν, ἀποκοιμήθηκε. Καὶ ἔπεσε στὴ λίμνη μεγάλη ἀνεμοθύελλα, καὶ γέμιζαν ἀπὸ νερὰ καὶ κινδύνευαν (νὰ καταποντισθοῦν). **24** Τότε πλησίασαν καὶ τὸν ξύπνησαν λέγοντας· «Διδάσκαλε, διδάσκαλε, χανόμεμαστε!». Ἐκεῖνος τότε σηκώθηκε καὶ ἐπέπληξε τὸν ἀνεμο καὶ τὴν τρικυμία, καὶ σταμάτησαν καὶ ἔγινε γαλήνη. **25** Τοὺς εἶπε τότε· «Ποῦ εἶνε ἡ πίστις σας;». Μὲ δέος δὲ καὶ μεθυσμὸ ἔλεγαν μεταξύ τους· «Ποιὸς ἄραγε εἶναι αὐτός, ὥστε καὶ τοὺς ἀνέμους νὰ διατάσῃ καὶ τὰ νερά, καὶ νὰ ὑπακούουν σ' αὐτόν;».

Θεραπεία δαιμονισμένου στη χώρα τῶν Γαδαρηνῶν

26 Καὶ κατέπλευσεν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ἣτις ἐστὶν ἀντίπερα τῆς Γαλιλαίας. **27** Ἐξεληθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνὴρ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκανῶν, καὶ ἰμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. **28** Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀνακράξας προσέπεσεν αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπε· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; Δέομαί σου, μὴ με βασανίσῃς. **29** Παρήγγειλε γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. Πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεῖτο ἀλύσει καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσσω τὰ δεσμὰ ἢ λαύνητο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους. **30** Ἐπηρώτησε δὲ αὐτόν ὁ Ἰησοῦς λέγων· Τί σοί ἐστιν ὄνομα; Ὁ δὲ εἶπε· Λεγεών· ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν. **31** Καὶ παρεκάλει αὐτόν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν.

32 Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει καὶ παρεκάλουν αὐτόν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν· καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. **33** Ἐξεληθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. **34** Ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγεννημένον ἔφυγον, καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. **35** Ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ εὗρον καθήμενον τὸν ἀνθρωπον, ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει, ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. **36** Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθείς. **37** Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο. Αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς πλοῖον ὑπέστρεψεν. **38** Ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ, ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπέλυσε δὲ αὐτόν ὁ Ἰησοῦς λέγων· **39** Ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησέ σοι ὁ Θεός. Καὶ ἀπῆλθε καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.

26 Καὶ κατέπλευσε στὴ χώρα τῶν Γαδαρηνῶν, ἡ ὁποία εἶναι ἀπέναντι ἀπὸ τῆ Γαλιλαία. **27** Καὶ ὅταν βγῆκε στὴν ξηρά, βρέθηκε μπροστά του κάποιος ἄνδρας ἀπὸ τὴν πόλι, ποὺ εἶχε δαιμόνια ἀπὸ πολλὰ χρόνια, καὶ ροῦχο δὲν φοροῦσε, καὶ σὲ σπίτι δὲν ἔμενε, ἀλλὰ στὰ μνήματα. **28** Ὅταν δὲ εἶδε τὸν Ἰησοῦ, ἔβγαλε κραυγὴ, καὶ ἔπεσε στὰ πόδια του, καὶ μὲ φωνὴ μεγάλη εἶπε: «Τί κοινὸ ὑπάρχει ἀνάμεσα σὲ μένα καὶ σὲ σένα, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; Σὲ παρακαλῶ, μὴ με βασανίσῃς». **29** Διότι διέταξε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτο νὰ βγῆ ἀπὸ τὸν ἀνθρωπο. Πολλὲς δὲ φορὲς τὸν εἶχε πιάσει, καὶ τὸν ἔδεναν μὲ ἀλυσίδες καὶ μὲ δεσμὰ στὰ πόδια, ἀλλ' ἔσπαζε τὰ δεσμὰ καὶ φερόταν ἀπὸ τὸ δαίμονα στοὺς ἐρήμους τόπους. **30** Τὸν ρώτησε δὲ ὁ Ἰησοῦς: «Ποιό εἶναι τὸ ὄνομά σου;». Αὐτὸς δὲ εἶπε, «Λεγεών», διότι πολλὰ δαιμόνια εἶχαν μπεῖ μέσα του. **31** Καὶ τὸν παρακαλοῦσαν νὰ μὴ τὰ διατάξῃ νὰ πᾶνε στὴν ἄβυσσο (στὰ τρισβάθα τοῦ ἄδη).

32 Ἦταν δὲ ἐκεῖ μία ἀγέλη ἀπὸ πολλοὺς χοίρους, ποὺ ἔβοσκαν στὸ βουνό. Καὶ τὸν παρακαλοῦσαν νὰ τοὺς ἐπιτρέψῃ νὰ μποῦν σ' ἐκείνους, καὶ τοὺς ἐπέτρεψε. **33** Καὶ βγῆκαν τὰ δαιμόνια ἀπὸ τὸν ἀνθρωπο καὶ μπῆκαν στοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησε ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων καὶ γκρεμίστηκε στὴ λίμνη καὶ πνίγηκε. **34** Ὅταν δὲ εἶδαν οἱ βοσκοὶ τὸ γεγονός, ἔφυγαν δρομαίως, καὶ τὸ ἀνήγγειλαν στὴν πόλι καὶ στὰ χωριά. **35** Καὶ βγῆκαν γιὰ νὰ ἰδοῦν τὸ γεγονός, καὶ ἦλθαν στὸν Ἰησοῦ, καὶ βρῆκαν τὸν ἀνθρωπο, ἀπὸ τὸν ὁποῖο εἶχαν βγεῖ τὰ δαιμόνια, νὰ κάθεται στὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ, ντυμένος καὶ φρόνιμος, καὶ φοβήθηκαν. **36** Οἱ δὲ αὐτόπτες διηγήθηκαν σ' αὐτοὺς πῶς σώθηκε ὁ δαιμονισμένος. **37** Καὶ ὅλο τὸ πλῆθος τῆς περιοχῆς τῶν Γαδαρηνῶν τὸν παρακάλεσαν νὰ φύγῃ ἀπ' αὐτούς, διότι ἦταν κυριευμένοι ἀπὸ μεγάλο φόβο. Τότε αὐτὸς μπῆκε στὸ πλοῖο καὶ ἐπέστρεψε. **38** Ὁ δὲ ἀνθρωπος, ἀπὸ τὸν ὁποῖο εἶχαν βγεῖ τὰ δαιμόνια, τὸν παρακαλοῦσε νὰ τὸν κρατήσῃ κοντά του. Ἄλλ' ὁ Ἰησοῦς τὸν ἔδιωξε λέγοντας: **39** «Γύρισε στὸ σπίτι σου, καὶ διηγήσου ὅσα σοῦ ἔκανε ὁ Θεός». Καὶ ἔφυγε, καὶ διακήρυττε σ' ὅλη τὴν πόλι ὅσα τοῦ ἔκανε ὁ Ἰησοῦς.

40 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ὑποστρέψαι τὸν Ἰησοῦν ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος· ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν. 41 Καὶ ἰδοὺ ἦλθεν ἀνὴρ ᾧ ὄνομα Ἰάειρος, καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχε· καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ παρακάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, 42 ὅτι θυγάτηρ μονογενῆς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν δώδεκα, καὶ αὕτη ἀπέθνησκειν.

Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. 43 Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ἣτις ἰατροῖς προσαναλώσασα ὅλον τὸν βίον οὐκ ἴσχυσεν ὑπὸ οὐδενὸς θεραπευθῆναι, 44 προσελθοῦσα ὀπισθεν ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. 45 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Τίς ὁ ἀψάμενός μου; Ἀρνούμενων δὲ πάντων εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ· Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσί σε καὶ ἀποθλίβουσι, καὶ λέγεις τίς ὁ ἀψάμενός μου; 46 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἦσατό μού τις· ἐγὼ γὰρ ἔγνω δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἀπὸ ἐμοῦ. 47 Ἴδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθε, τρέμουσα ἦλθε καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ δι' ἣν αἰτίαν ἤψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα. 48 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θάρσει, θύγατερ! Ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Πορεύου εἰς εἰρήνην.

49 Ἐπι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγωγίου λέγων αὐτῷ ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου· μὴ σκύλλε τὸν διδάσκαλον. 50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ λέγων· Μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε, καὶ σωθήσεται. 51 Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν οὐδένα εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα. 52 Ἐκκλαίον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπε· Μὴ κλαίετε! Οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. 53 Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. 54 Αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἔξω πάντας καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησε λέγων· Ἡ παῖς, ἐγείρου! 55 Καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα, καὶ διέταξε αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. 56 Καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς. Ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδεὶν εἰπεῖν τὸ γεγονός.

Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὴν αἱμορροοῦσα γυναῖκα καὶ ἀνασταίνει τὴν κόρη τοῦ ἀρχισυναγωγίου Ἰαείρου

40 Ὄταν δὲ ἐπέστρεψε ὁ Ἰησοῦς, τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ τὸν ὑποδέχθηκε, διότι ὄλοι τὸν περιέμεναν. 41 Καὶ ἰδοὺ ἦλθε ἄνθρωπος ὀνομαζόμενος Ἰάειρος, ποὺ ἦταν ἄρχων τῆς συναγωγῆς. Καὶ ἔπεσε στὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ ἔλθῃ στὸ σπίτι του, 42 διότι εἶχε θυγατέρα μονογενῆ δώδεκα ἐτῶν, ποὺ πέθαινε.

Ὄταν δὲ πήγαινε, τὰ πλήθη τὸν περιέβαλλον ἀσφυκτικά. 43 Κάποια δὲ γυναῖκα, ποὺ ὑπέφερε ἀπὸ αἱμορραγία ἐπὶ δώδεκα ἡδὴ ἔτη, καὶ δαπάνησε ὅλη τὴν περιουσία της σὲ ἰατροὺς, καὶ δὲν μπόρεσε νὰ θεραπευθῇ ἀπὸ κανένα, 44 πλησίασε ἀπὸ πίσω καὶ ἄγγιξε τὴν ἄκρη τοῦ ἐνδύματός του, καὶ ἀμέσως σταμάτησε ἡ αἱμορραγία της. 45 Ὁ Ἰησοῦς εἶπε τότε· «Ποιὸς μὲ ἄγγιξε;». Ἐνῶ δὲ ὄλοι ἀρνοῦνταν, ὁ Πέτρος καὶ αὐτοὶ ποὺ ἦταν μαζί του εἶπαν· «Διδάσκαλε, τὰ πλήθη εἶναι συνωστισμένα γύρω σου καὶ σὲ συνθλίβουν, καὶ σὺ λέγεις, “Ποιὸς μὲ ἄγγιξε;”». 46 Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶπε· «Μὲ ἄγγιξε κάποιος. Διότι ἐγὼ κατάλαβα, ὅτι βγήκε δύναμι ἀπὸ μένα». 47 Ὄταν δὲ εἶδε ἡ γυναῖκα, ὅτι δὲν διέφυγε τὴν προσοχή του, τρέμοντας ἦλθε καὶ ἔπεσε στὰ πόδια του, καὶ μπροστὰ σ' ὄλο τὸ λαὸ τοῦ εἶπε τὴν αἰτία, γιὰ τὴν ὁποία τὸν ἄγγιξε, καὶ ὅτι θεραπεύθηκε ἀμέσως. 48 Αὐτὸς δὲ τῆς εἶπε· «Ἔχε θάρρος, κόρη μου! Ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσε. Φύγε ἡσυχη».

49 Ἐνῶ δὲ ἀκόμη μιλοῦσε, ἔρχεται κάποιος ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ ἀρχισυναγωγίου καὶ τοῦ λέγει· «Πέθανε ἡ θυγατέρα σου, μὴν ἐνοχλῆς τὸ διδάσκαλο». 50 Ἀλλ' ὅταν τὸ ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς, τοῦ εἶπε· «Μὴ φοβᾶσαι! Μόνον πίστευε καὶ θὰ σωθῇ (θὰ ἐπανέλθῃ, θὰ ἀναστηθῇ)». 51 Ὄταν δὲ ἦλθε στὸ σπίτι, δὲν ἄφησε νὰ μπῆ μέσα κανεὶς, παρὰ ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ πατέρας τῆς κόρης καὶ ἡ μητέρα. 52 Ἐκκλαίον δὲ ὄλοι καὶ τῆ θρηνοῦσαν. Ἀλλ' αὐτὸς εἶπε· «Μὴ κλαῖτε! Δὲν πέθανε, ἀλλὰ κοιμᾶται». 53 Τότε, γνωρίζοντας ὅτι πέθανε, ἄρχισαν νὰ γελοῦν εἰς βάρος του. 54 Αὐτὸς δέ, ἀφοῦ ἔβγαλε ὄλους ἔξω καὶ τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι, φώναξε λέγοντας· «Κόρη, σήκω ἐπάνω!». 55 Καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα της, καὶ ἀμέσως σηκώθηκε ἐπάνω, καὶ διέταξε νὰ τῆς δώσουν νὰ φάγῃ. 56 Καὶ οἱ γονεῖς της ἔμειναν ἐστατατικοί. Ἐκεῖνος δὲ τοὺς ἔδωσε ἐντολὴ νὰ μὴν εἰποῦν τὸ γεγονός σὲ κανένα.

9 Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια καὶ νόσους θεραπεύειν. **2** Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἰᾶσθαι τοὺς ἀσθενοῦντας. **3** Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν, μήτε ράβδους μήτε πῆραν μήτε ἄρτον μήτε ἀργύριον μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν. **4** Καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. **5** Καὶ ὅσοι ἐὰν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης καὶ τὸν κοινορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάξατε εἰς μαρτύριον ἐπ’ αὐτούς. **6** Ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.

7 Ἦκουσε δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὰ γινόμενα ὑπ’ αὐτοῦ πάντα, καὶ διηπόρει διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπὸ τινῶν ὅτι Ἰωάννης ἐγήγερται ἐκ τῶν νεκρῶν, **8** ὑπὸ τινῶν δὲ ὅτι Ἡλίας ἐφάνη, ἄλλων δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. **9** Καὶ εἶπεν ὁ Ἡρώδης· Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα. Τίς δὲ ἐστὶν οὗτος περὶ οὗ ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα; Καὶ ἐζήτει ἰδεῖν αὐτόν.

10 Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν. Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ὑπεχώρησε κατ’ ἰδίαν εἰς τόπον ἔρημον πόλεως καλουμένης Βηθσαϊδά. **11** Οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ δεξάμενος αὐτοὺς ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς χρεῖαν ἔχοντας θεραπείας ἰάσατο. **12** Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν· προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα εἶπον αὐτῷ· Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα πορευθέντες εἰς τὰς κύκλῳ κώμας καὶ τοὺς ἀγροὺς καταλύσωσι καὶ εὕρωσιν ἐπισιτισμόν, ὅτι ὧδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν. **13** Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. Οἱ δὲ εἶπον· Οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ πέντε ἄρτοι καὶ ἰχθύες δύο, εἰ μήτι πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα. **14** Ἦσαν γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Κατακλίνατε αὐτοὺς κλισίας ἀνά

Ἐξουσία τῶν δώδεκα ἀποστόλων καὶ ὁδηγίαι πρὸς αὐτούς

9 Ἀφοῦ δὲ κάλεσε ὅλους μαζί τοὺς δώδεκα μαθητάς του, τοὺς ἔδωκε τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν πάνω σ’ ὅλα τὰ δαιμόνια, καὶ νὰ θεραπεύουν τὶς ἀσθένειες. **2** Καὶ τοὺς ἀπέστειλε νὰ κηρύττουν τὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ θεραπεύουν τοὺς ἀσθενεῖς. **3** Καὶ τοὺς εἶπε: «Νὰ μὴ παίρνετε τίποτε γιὰ τὸ δρόμο, οὔτε ραβδιά, οὔτε σακκίδιο, οὔτε ψωμί, οὔτε χρήματα, οὔτε νὰ ἔχετε δύο χιτῶνες. **4** Καὶ σ’ ὅποιο σπίτι μπῆτε, ἐκεῖ νὰ μένετε, καὶ ἀπ’ ἐκεῖ ν’ ἀναχωρῆτε. **5** Καὶ γιὰ ὅσους δὲν θὰ σᾶς δεχθοῦν, ὅταν θὰ βγαίνετε ἀπὸ τὴν πόλιν ἐκείνη, νὰ τινάζετε καλὰ καὶ τὴ σκόνη ἀπὸ τὰ πόδια σας σ’ ἔνδειξι διαμαρτυρίας ἐναντίον τους». **6** Ἐεκίνησαν δὲ (γιὰ τὴν ἀποστολή τους), καὶ περνοῦσαν ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριὸ κηρύττοντας τὸ εὐαγγέλιο καὶ κάνοντας παντοῦ θεραπείες.

Ἀπορία τοῦ Ἡρώδη

7 Ἦκουσε δὲ ὁ Ἡρώδης ὁ τετράρχης ὅλα ὅσα γίνονταν ἀπ’ αὐτόν, καὶ βρισκόταν σὲ ἀπορία, διότι μερικοὶ ἔλεγαν, ὅτι ὁ Ἰωάννης ἀναστήθηκε ἐκ νεκρῶν, **8** καὶ μερικοί, ὅτι ἐμφανίσθηκε ὁ Ἡλίας, καὶ ἄλλοι, ὅτι ἀναστήθηκε κάποιος ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς προφῆτες. **9** Καὶ ὁ Ἡρώδης εἶπε: «Τὸν Ἰωάννην ἐγὼ ἀποκεφάλισα. Ποιὸς εἶναι τότε αὐτός, γιὰ τὸν ὁποῖο ἐγὼ ἀκούω τέτοια πράγματα;». Καὶ ζητοῦσε νὰ τὸν δῇ.

Τὸ θαῦμα τοῦ χορτασμοῦ τῶν πεντακισχιλίων ἀνδρῶν

10 Ὄταν δὲ ἐπέστρεψαν οἱ ἀπόστολοι, τοῦ διηγήθηκαν ὅσα ἔκαναν. Καὶ τοὺς πῆρε μαζί του καὶ ἀποσύρθηκε ἰδιαίτερος σ’ ἓνα ἔρημο τόπο, κοντὰ σὲ πόλιν ὀνομαζομένη Βηθσαϊδά. **11** Ἀλλὰ τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ, μόλις τὸ ἔμαθαν, τὸν ἀκολούθησαν. Καὶ τοὺς δέχθηκε, καὶ τοὺς μιλοῦσε γιὰ τὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ θεράπευσε ὅσους εἶχαν ἀνάγκη θεραπείας. **12** Ἄρχισε δὲ ἡ ἡμέρα νὰ βραδυάζη, καὶ τὸν πλησίασαν οἱ δώδεκα καὶ τοῦ εἶπαν: «Διάλυσε τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ, γιὰ νὰ πᾶνε στὶς γύρω κωμοπόλεις καὶ τὰ χωριά, γιὰ νὰ μείνουν τὴ νύκτα καὶ νὰ βροῦν τροφίμα, διότι ἐδῶ εἴμεθα σὲ τόπο ἔρημο». **13** Ἀλλ’ εἶπε πρὸς αὐτούς: «Δῶστε τους ἑσεῖς νὰ φάγουν». Αὐτοὶ δὲ εἶπαν: «Δὲν ἔχουμε παραπάνω ἀπὸ πέντε ψωμιά καὶ δύο ψάρια, ἐκτὸς καὶ ἂν πᾶμε ἐμεῖς νὰ ἀγοράσωμε τροφίμα γιὰ ὅλο αὐτὸ τὸ λαό». **14** Διότι ἦταν περίπου πέντε χιλιάδες ἄνδρες. Τότε εἶπε στοὺς μαθητάς του: «Βάλτε τους νὰ καθή-

πεντήκοντα. **15** Καὶ ἐποίησαν οὕτω καὶ ἀνέκλιναν ἅπαντας. **16** Λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ κατέκλασε καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παραθεῖναι τῷ ὄχλῳ. **17** Καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες, καὶ ἦρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς κλασμάτων κόφινος δώδεκα.

18 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον καταμόνας, συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς λέγων· Τίνα με λέγουσιν οἱ ὄχλοι εἶναι; **19** Οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον· Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἡλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. **20** Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε· Τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ.

21 Ὁ δὲ ἐπιτιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλε μηδεὶν λέγειν τοῦτο, **22** εἰπὼν ὅτι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι.

23 Ἐλεγε δὲ πρὸς πάντας· Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔρχεσθαι, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν καὶ ἀκολουθείτω μοι. **24** Ὃς γὰρ ἂν θέλη τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, οὗτος σώσει αὐτήν. **25** Τί γὰρ ὠφελείται ἄνθρωπος κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας ἢ ζημιωθείς; **26** Ὃς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους, τοῦτον ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ Πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. **27** Λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἳ οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

συν κάτω κατὰ ομάδες ἀνὰ πενήντα». **15** Καὶ ἔκαναν ἔτσι, τοὺς ἔβαν ὅλους δηλαδὴ νὰ καθήσουν γιὰ φαγητό. **16** Πῆρε δὲ τὰ πέντε φωμὰ καὶ τὰ δύο φάρια, ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς στὸν οὐρανὸ καὶ τὰ εὐλόγησε, καὶ τὰ ἔκοψε σὲ κομμάτια καὶ τὰ ἔδινε στοὺς μαθητάς, γιὰ νὰ τὰ παραθέσουν στὸ λαό. **17** Καὶ ἔφαγαν καὶ χόρτασαν ὅλοι. Καὶ σήκωσαν δώδεκα κοφίνια ἀπὸ κομμάτια ποὺ τοὺς περισσεύσαν.

Ἡ ὁμολογία τοῦ Πέτρου

18 Κάποτε δέ, ἐνῶ ἦταν μόνος γιὰ προσευχή, ἦλθαν κοντά του οἱ μαθηταί καὶ τοὺς ρώτησε λέγοντας· «Ποιὸς λέγει ὁ κόσμος ὅτι εἶμαι;». **19** Αὐτοὶ δὲ ἀπαντώντας εἶπαν· «Ἄλλοι μὲν λέγουν, ὅτι εἶσαι ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, ἄλλοι δὲ ὁ Ἡλίας, καὶ ἄλλοι, ὅτι ἀναστήθηκε κάποιος προφήτης ἀπὸ τοὺς παλαιούς». **20** Τότε εἶπε σ' αὐτούς· «Καὶ σεῖς ποιὸς λέγετε ὅτι εἶμαι;». Ἀπαντώντας δὲ ὁ Πέτρος εἶπε· «Εἶσαι ὁ Χριστὸς τοῦ Θεοῦ (ὁ Μεσσίας, ποὺ ἔστειλε ὁ Θεός)».

Ὁ Ἰησοῦς προλέγει τὸ πάθος καὶ τὴν ἀνάστασί του

21 Αὐτὸς δὲ τοὺς ἔδωσε αὐστηρὴ ἐντολή νὰ μὴ λέγουν τοῦτο σὲ κανένα, **22** καὶ πρόσθεσε, ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πρόκειται νὰ πάθῃ πολλά, μάλιστα ν' ἀποδοκιμασθῇ ἀπὸ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ νὰ θανατωθῇ, καὶ τὴν τρίτῃ ἡμέρᾳ νὰ ἀναστηθῇ.

Οἱ ἀκόλουθοι τοῦ Ἰησοῦ σηκώνουν σταυρὸ

23 Ἐλεγε δὲ πρὸς ὅλους· «Ὃποιος θέλει νὰ μὲ ἀκολουθῇ, ἄς ἀπαρνηθῇ τὸν ἑαυτό του, καὶ ἄς σηκῶνῃ τὸ σταυρὸ του καθημερινῶς, καὶ ἔτσι ἄς μὲ ἀκολουθῇ. **24** Διότι, ὃποιος θὰ ἐπιδιώκῃ νὰ σώσῃ τὸν ἑαυτό του (ἀποφεύγοντας τὸ μαρτύριο), θὰ τὸν χάσῃ. Ἐνῶ ἐκεῖνος, ποὺ θὰ θυσιάσῃ τὸν ἑαυτό του γιὰ μένα, αὐτὸς θὰ τὸν σώσῃ. **25** Τί δὲ ὠφελείται ὁ ἄνθρωπος, ἐὰν κερδίσῃ ὅλο τὸν κόσμον, ἀλλ' ἀπολέσῃ ἢ χάσῃ τὸν ἑαυτό του; **26** Ὃποιος βεβαίως ἐντραπῇ γιὰ μένα καὶ τοὺς λόγους μου, θὰ ἐντραπῇ γι' αὐτὸν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὅταν ἔλθῃ μὲ τὴ δόξα του, καὶ τῇ δόξᾳ τοῦ Πατέρα καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. **27** Ἀληθινὰ δὲ σᾶς λέγω, ὑπάρχουν μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς ποὺ βρίσκονται ἐδῶ, οἳ ὅποιοι δὲν θὰ γευθοῦν θάνατο μέχρι νὰ ἴδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ (μὲ τὴν κατάρρευσι τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ κατὰ τὴν ἄλωσι τῆς Ἱερουσαλήμ τὸ 70 μ.Χ. καὶ τὴν ἐπικράτησι τοῦ Χριστιανισμοῦ)».

Ἡ μεταμόρφωσι τοῦ Ἰησοῦ

28 Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὥσει ἡμέραι ὀκτῶ καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. 29 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἕτερον καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἕξαστράπτων. 30 Καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο συνελθόντων αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν Μωυσῆς καὶ Ἠλίας, 31 οἱ ὀφθέντες ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ ἣν ἔμελλε πληροῦν ἐν Ἱερουσαλήμ. 32 Ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι ὑπνω· διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. 33 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Ἐπιστάτα, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν σκηναὶς τρεῖς, μίαν σοὶ καὶ μίαν Μωυσεῖ καὶ μίαν Ἠλίᾳ, μὴ εἰδὼς ὃ λέγει. 34 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος ἐγένετο νεφέλη καὶ ἐπεσκίασεν αὐτούς· ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ εἰσελθεῖν ἐκείνους εἰς τὴν νεφέλην. 35 Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀκούετε. 36 Καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν εὐρέθη ὁ Ἰησοῦς μόνος. Καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὧν ἑώρακασιν.

37 Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἐξῆς ἡμέρᾳ κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους συνήντησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς. 38 Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἀνεβόησε λέγων· Διδάσκαλε, δέομαί σου, ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονογενὴς μοί ἐστι. 39 καὶ ἰδοὺ πνεῦμα λαμβάνει αὐτόν, καὶ ἐξαίφνης κράζει καὶ σπαράσσει αὐτόν μετὰ ἄφροῦ, καὶ μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ συντρίβον αὐτόν. 40 Καὶ ἐδεήθησαν τῶν μαθητῶν σου ἵνα ἐκβάλωσιν αὐτό, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. 41 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ὡ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν; Προσάγαγε τὸν υἱόν σου ὧδε. 42 Ἐτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ ἔρρηξεν αὐτόν τὸ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν· ἐπετίμησε δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ ἴασατο

28 Ὀκτῶ ἡμέρες μετὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ λόγια παρέλαβε τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην καὶ τὸν Ἰάκωβο, καὶ ἀνέβηκε στὸ ὄρος γιὰ νὰ προσευχηθῆ. 29 Καὶ ἐνῶ προσευχόταν, ἡ μορφή τοῦ προσώπου του ἔγινε διαφορετικὴ, καὶ ἡ ἐνδυμασία του λευκὴ καὶ ἀστραφτερή. 30 Καὶ ἰδοὺ δύο ἄνδρες συνωμιλοῦσαν μαζί του. Ἦταν ὁ Μωυσῆς καὶ ὁ Ἠλίας, 31 οἱ ὅποιοι ἐμφανίσθηκαν μετὰ λαμπρότητα, καὶ μιλοῦσαν γιὰ τὴν ἔξοδό του (τὸ θάνατό του), ποῦ θὰ πραγματοποιοῦσε στὴν Ἱερουσαλήμ (θυσιάζοντας τὸν ἑαυτό του). 32 Ὁ δὲ Πέτρος καὶ αὐτοὶ, ποὺ ἦταν μαζί του, εἶχαν κυριευθῆ ἀπὸ βαρὺ νυσταγμὸ, ἀλλὰ κράτησαν τοὺς ἑαυτούς τους σὲ ἐγρήγορσι καὶ εἶδαν τὴ δόξα του καὶ τοὺς δύο ἄνδρες, ποὺ ἦταν μαζί του. 33 Καὶ ὅταν αὐτοὶ ἀποχωρίζονταν ἀπ' αὐτόν, εἶπε ὁ Πέτρος στὸν Ἰησοῦ: «Διδάσκαλε, εἶναι καλὸ νὰ μείνωμε ἐδῶ. Καὶ νὰ κάνωμε τρεῖς σκηναίς, μία γιὰ σένα, καὶ μία γιὰ τὸ Μωυσῆ, καὶ μία γιὰ τὸν Ἠλίᾳ». Δὲν ἤξερε τί λέγει. 34 Ἐνῶ δὲ ἔλεγε αὐτά, ἤλθε ἕνα φωτεινὸ σύννεφο καὶ τοὺς σκέπασε. Καὶ φοβήθηκαν, ὅταν ἐκεῖνοι μπῆκαν μέσα στὸ σύννεφο. 35 Καὶ φωνὴ ἀκούσθηκε ἀπὸ τὸ σύννεφο, ἡ ὁποία ἔλεγε: Αὐτὸς ἐστὶν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός¹, σ' αὐτὸν νὰ ἀπακούετε. 36 Καὶ ἀφοῦ ἀκούσθηκε ἡ φωνή, βρέθηκε ὁ Ἰησοῦς μόνος. Αὐτοὶ δὲ τήρησαν σιγὴ καὶ δὲν ἀνέφεραν σὲ κανένα ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες τίποτε ἀπ' ὅσα εἶδαν.

Θεραπεία δαιμονιζομένου παιδιοῦ

37 Κατὰ τὴν ἐπομένη δὲ ἡμέρα, ὅταν κατέβηκαν ἀπὸ τὸ ὄρος, τὸν συνάντησε λαὸς πολὺς. 38 Καὶ ἰδοὺ ἕνας ἄνδρας ἀπὸ τὸ πλῆθος φώναξε λέγοντας: «Διδάσκαλε, σὲ παρακαλῶ, κοίταξε τὸν υἱό μου, διότι μοῦ εἶναι μονάκριβος. 39 Καὶ ἰδοὺ δαιμόνιο τὸν κυριεύει, καὶ ἔξαφνα βγάζει κραυγές, καὶ τὸν κάνει νὰ σπαράξῃ καὶ ν' ἀφρίζῃ, καὶ πολὺ δύσκολα ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτόν, ἀφοῦ πρῶτα τὸν συντρίψῃ. 40 Καὶ παρακάλεσα τοὺς μαθητάς σου γιὰ νὰ τὸ βγάλουν, ἀλλὰ δὲν μπόρεσαν». 41 Τότε δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε: «Ὡ γενεὰ ἄπιστη καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε θὰ εἶμαι μαζί σας καὶ θὰ σᾶς ἀνέχωμαι; Φέρε τὸν υἱό σου ἐδῶ». 42 Προτοῦ δὲ ἀκόμη φθάσῃ (στὸν Ἰησοῦ), τὸ δαιμόνιο τὸν ἔρριξε κάτω καὶ τὸν ἔκανε νὰ σπαράξῃ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπιτίμησε τὸ ἀκάθαρτο πνεῦμα,

1. Βλέπε τὸ Ἦσ. μβ' 1 ὅπως παρατίθεται στὸ Ματθ. ιβ' 18.

τὸν παῖδα καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. **43** Ἐξεπλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ Θεοῦ.

Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ: **44** Θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους· Ὁ γὰρ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. **45** Οἱ δὲ ἠγνούν το ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἦν παρακεκαλυμμένοι ἀπ' αὐτῶν, ἵνα μὴ αἰσθωνται αὐτό, καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου.

46 Εἰσηλθε δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν. **47** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος παιδίου ἔστησεν αὐτὸ παρ' ἑαυτῷ **48** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὁς ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται, καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. Ὁ γὰρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗτός ἐστι μέγας.

49 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν· Ἐπιστάτα, εἶδομέν τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. **50** Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς· Μὴ κωλύετε· οὐ γὰρ ἐστι καθ' ὑμῶν· ὃς γὰρ οὐκ ἐστι καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστιν.

51 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ καὶ αὐτὸς ἐστήριξε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, **52** καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ. Καὶ πορευθέντες εἰσηλθόν εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, ὥστε ἐτοιμάσαι αὐτῷ· **53** καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερουσαλήμ. **54** Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης εἶπον· Κύριε, θέ-

καὶ θεράπευσε τὸ παιδί καὶ τὸ ἔδωσε πίσω στὸν πατέρα του. **43** Καὶ ὅλοι ἐκπλήσσονταν γιὰ τὴ μεγάλη δύναμι τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς προλέγει γιὰ δεύτερη φορὰ τὸ πάθος

Καὶ ἐνῶ ὅλοι θαύμαζαν γιὰ ὅλα, ὅσα ἔκανε ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς του: **44** «Προσέξτε σεῖς αὐτοὺς τοὺς λόγους: Ὅπωςδήποτε ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πρόκειται νὰ παραδοθῆ σὲ χεῖρια ἀνθρώπων». **45** Ἀλλ' αὐτοὶ δὲν καταλάβαιναν αὐτὸ τὸ λόγο, διότι τὸ νόημά του ἦταν κρυμμένο ἀπ' αὐτούς, γιὰ νὰ μὴ τὸ καταλάβουν, καὶ δίσταζαν νὰ τὸν ρωτήσουν γιὰ τὴ σημασία αὐτοῦ τοῦ λόγου.

Ποιὸς εἶναι ἀνώτερος

46 Μπήκε δὲ σ' αὐτούς ὁ διαλογισμὸς, γιὰ τὸ ποιὸς ἀπ' αὐτούς εἶναι ἀνώτερος. **47** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶδε τὸ διαλογισμὸ τῆς ψυχῆς τους, πῆρε ἓνα παιδί, τὸ ἔστησε μπροστά του **48** καὶ τοὺς εἶπε: «Ὅποιος θὰ τιμήσῃ αὐτὸ τὸ παιδί στὸ ὄνομά μου, ἐμένα τιμᾷ, καὶ ὅποιος θὰ τιμήσῃ ἐμένα, τιμᾷ αὐτόν, ποὺ μὲ ἀπέστειλε. Αὐτὸς λοιπόν, ποὺ εἶναι ταπεινότερος μεταξύ ὄλων σας, αὐτὸς εἶναι ἀνώτερος».

Ὅποιος δὲν εἶναι ἐναντίον σας εἶναι μαζί σας

49 Ἐλαβε δὲ τὸ λόγο ὁ Ἰωάννης καὶ εἶπε: «Διδάσκαλε, εἶδαμε κάποιον νὰ βγάξῃ δαιμόνια μὲ τὸ ὄνομά σου, καὶ τὸν ἐμποδίσουμε, διότι δὲν μᾶς ἀκολουθεῖ». **50** Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε: «Μὴ τὸν ἐμποδίζετε. Διότι δὲν εἶναι ἐναντίον σας. Καὶ ὅποιος δὲν εἶναι ἐναντίον σας, εἶναι μὲ τὸ μέρος σας».

Ἀπόφασι πορείας πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ γιὰ τὸ μαρτύριο Ἀφιλοξενία τῶν Σαμαρειτῶν

51 Ὅταν δὲ πλησίαζε ἡ συμπλήρωσι τῶν ἡμερῶν γιὰ τὸ θάνατό του, αὐτὸς σταθερὰ καὶ ἀμετάκλητα ἀποφάσισε νὰ μεταβῆ στὴν Ἱερουσαλήμ. **52** Καὶ ἀπέστειλε μπροστά ἀπ' αὐτόν ἀγγελιαφόρους. Καὶ πῆγαν καὶ μῆκταν σ' ἓνα χωριὸ τῶν Σαμαρειτῶν, γιὰ νὰ κάνουν προετοιμασία γιὰ τὸν ἐρχομό του. **53** Ἀλλὰ δὲν τὸν δέχθηκαν (οἱ Σαμαρεῖτες), διότι κατεθυνόταν πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ (πόλι ἐχθρική γι' αὐτούς). **54** Ὅταν δὲ τὸ εἶδαν οἱ μαθηταὶ του Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, εἶπαν: «Κύριε, θέ-

λεις εἶπωμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς, ὡς καὶ Ἡλίας ἐποίησε; **55** Στραφεὶς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς καὶ εἶπεν· *Οὐκ οἶδατε ποίου πνεύματός ἐστε ὑμεῖς· 56 ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπολέσαι, ἀλλὰ σῶσαι.* Καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην.

57 Ἐγένετο δὲ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ εἶπέ τις πρὸς αὐτόν· Ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ, Κύριε. **58** Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. **59** Εἶπε δὲ πρὸς ἕτερον· Ἀκολούθει μοι. Ὁ δὲ εἶπε· Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθόντι πρῶτον θάψαι τὸν πατέρα μου. **60** Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς· σὺ δὲ ἀπελθὼν διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. **61** Εἶπε δὲ καὶ ἕτερος· Ἀκολουθήσω σοι, Κύριε· πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν μου. **62** Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν· Οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ’ ἄροτρον καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω εὐθετός ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

10 Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ Κύριος καὶ ἑτέρους ἑβδομήκοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ ἠμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. **2** Ἐλεγεν οὖν πρὸς αὐτούς· Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. **3** Ὑπάγετε. Ἴδου ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. **4** Μὴ βαστάζετε βαλλάντιον, μὴ πήραν, μηδὲ ὑποδήματα, καὶ μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε. **5** Εἰς ἣν δ’ ἂν οἰκίαν εἰσέρχησθε, πρῶτον λέγετε· Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. **6** Καὶ ἐὰν ἦ ἐκεῖ υἱὸς εἰρήνης, ἐπαναπαύσεται ἐπ’ αὐτόν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μήγε, ἐφ’ ὑμᾶς ἐπανακάμψει. **7** Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε ἐσθιοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ’ αὐτῶν· ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐστὶ· μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. **8** Καὶ εἰς ἣν ἂν πό-

λεις νὰ εἰποῦμε νὰ κατεβῆ φωτιά ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ νὰ τοὺς ἐξολοθρεύσῃ, ὅπως ἔκανε καὶ ὁ Ἡλίας;». **55** Ἄλλ’ ἐκεῖνος γύρισε καὶ τοὺς ἐπέπληξε λέγοντας· «Δὲν ξέρετε ποῖο σκοπὸ καὶ προορισμὸ ἔχετε σεῖς. **56** Ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε νὰ καταστρέψῃ ἀνθρώπινες υπάρξεις, ἀλλὰ νὰ σώσῃ». Ἐπειτα ἀπ’ αὐτὸ ἔφυγαν γιὰ ἄλλο χωριό.

Προϋποθέσεις μαθητείας

57 Καθὼς δὲ πῆγαιναν στὸ δρόμο, τοῦ εἶπε κάποιος· «Κύριε, θὰ σὲ ἀκολουθήσω ὅπου καὶ ἂν ὑπάγῃς». **58** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε· «Οἱ ἀλεπουδες ἔχουν φωλιές καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ μέρη πού κουρνιάζουν, ἐνῶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει ποῦ ν’ ἀκουμπήσῃ τὸ κεφάλι του». **59** Σ’ ἄλλον δὲ εἶπε· «Ἀκολούθησέ με». Ἄλλ’ ἐκεῖνος εἶπε· «Κύριε, ἐπίτρεφέ μου νὰ πάω πρῶτα νὰ θάψω τὸν πατέρα μου». **60** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε· «Ἄφησε τοὺς (πνευματικὰ) νεκροὺς νὰ θάψουν τοὺς (σωματικὰ) νεκρούς τους, καὶ σὺ πῆγαινε καὶ κήρυττε τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ». **61** Εἶπε δὲ καὶ ἄλλος· «Κύριε, θὰ σὲ ἀκολουθήσω. Ἄλλ’ ἐπίτρεφέ μου πρῶτα ν’ ἀποχαιρετίσω τοὺς οἰκειούς μου». **62** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε· «Κανείς, πὺ ἔβαλε τὸ χέρι του στὸ ἄροτρο καὶ κοιτάζει πρὸς τὰ πίσω, δὲν εἶναι κατάλληλος γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ».

Ἐκλογή τῶν ἑβδομήκοντα ἀποστόλων καὶ ὁδηγίες πρὸς αὐτούς

10 Μετὰ δὲ ἀπ’ αὐτὰ ὁ Κύριος ἐξέλεξε καὶ ὥρισε καὶ ἄλλους ἑβδομήκοντα (ἀποστόλους), καὶ τοὺς ἀπέστειλε ἀνὰ δύο μπροστὰ ἀπ’ αὐτόν σὲ κάθε πόλι καὶ τόπο, ὅπου ἐπρόκειτο νὰ μεταβῆ. **2** Ἐλεγε δὲ πρὸς αὐτούς· «Ὁ μὲν θερισμὸς εἶναι πολὺς, οἱ δὲ ἐργάτες ὀλίγοι. Γι’ αὐτὸ παρακαλέσετε τὸν κύριο τοῦ θερισμοῦ, γιὰ νὰ βγάλῃ ἐργάτες γιὰ τὸ θερισμὸ του. **3** Πηγαίνετε. Ἴδου ἐγὼ σᾶς ἀποστέλλω σὰν ἀρνιά ἀνάμεσα σὲ λύκους. **4** Μὴ φέρετε μαζί σας βαλλάντιο (μὲ χρήματα), οὔτε σακκίδιο, οὔτε ὑποδήματα. Καὶ στὸ δρόμο νὰ μὴ χαιρετίσετε κανένα (γιὰ νὰ μὴ καθυστερήσετε στὸ ἔργο σας). **5** Σ’ ὅποιο δὲ σπίτι μπαίνετε, πρῶτα νὰ λέγετε, “Εὐλογία σ’ αὐτὸ τὸ σπίτι”. **6** Καὶ ἂν ἐκεῖ ὑπάρχῃ ἄνθρωπος ἄξιος εὐλογίας, ἡ εὐλογία σας θὰ ἔλθῃ καὶ θὰ μείνῃ ἐπάνω του. Ἀλλιῶς θὰ ἐπιστρέψῃ σ’ ἐσᾶς. **7** Σ’ αὐτὸ δὲ τὸ σπίτι νὰ μένετε καὶ νὰ τρώγετε καὶ νὰ πίνετε ὅ,τι σᾶς παραθέτουν. Διότι εἶναι ἄξιος ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ του. Μὴ μεταβαίνετε ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι. **8** Καὶ σ’ ὅποια πόλι μπαίνετε καὶ σᾶς δέχονται, νὰ τρώγετε ὅ,τι σᾶς

λιν εισέρχησθε καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν, **9** καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε αὐτοῖς· Ἦγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **10** Εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εισέρχησθε καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἶπατε· **11** Καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἀπὸ τῆς πόλεως ὑμῶν εἰς τοὺς πόδας ἡμῶν ἀπομασσομεθα ὑμῖν· πλὴν τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **12** Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτότερον ἔσται ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.

13 Οὐαὶ σοι, Χοραζὶν, οὐαὶ σοι, Βηθσαϊδά! Ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῶ καθήμενοι μετενόησαν. **14** Πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ Κρίσει ἢ ὑμῖν. **15** Καὶ σύ, Καπερναοὺμ, ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἕως ἄδου καταβιβασθήσῃ!

16 Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστειλαντά με.

17 Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς λέγοντες· Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. **18** Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶ ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. **19** Ἴδου δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ. **20** Πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται· χαίρετε δὲ ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

21 Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιάσατο τῷ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· Ἐξομολογοῦμαί σοι, Πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπέκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. Ναί, ὁ Πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου.

παραθέτουν, **9** καὶ νὰ θεραπεύετε τοὺς ἀσθενεῖς σ' αὐτῇ, καὶ νὰ τοὺς λέγετε: “Ἐφθασε σὲ σᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ”. **10** Σὲ ὅποια δὲ πόλι μπαίνειτε καὶ δὲν σᾶς δέχονται, βγαίνοντας στοὺς δρόμους της νὰ εἰπῆτε: **11** “Ἀκόμη καὶ τὴ σκόνῃ ἀπὸ τὴν πόλι σας, ποὺ κόλλησε σὲ μᾶς στὰ πόδια μας, τὴν τινάζουμε καὶ τὴν ἀφήνουμε σὲ σᾶς. Νὰ ξέρετε δὲ τοῦτο, ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἔφθασε σὲ σᾶς (καὶ θὰ τιμωρηθῆτε)”. **12** Σᾶς βεβαιώνω δέ, ὅτι κατὰ τὴν ἡμέρα ἐκείνη (τῆς Κρίσεως) τὰ Σόδομα θὰ κριθοῦν ἐπιεικέστερα ἀπὸ τὴν πόλι ἐκείνη».

Ταλανισμὸς ἀμετανοήτων πόλεων

13 «Ἀλλοίμονό σου, Χοραζὶν, ἀλλοίμονό σου, Βηθσαϊδά! Διότι, ἐὰν στὴν Τύρο καὶ στὴ Σιδῶνα γίνονταν τὰ θαύματα, ποὺ ἔγιναν σὲ σᾶς, πρὸ πολλοῦ θὰ μετανοοῦσαν καὶ θὰ κάθονταν μὲ σάκκο (σὰν ἔνδυμα), καὶ μὲ στάχτη (στὸ κεφάλι). **14** Γι' αὐτὸ ἡ Τύρος καὶ ἡ Σιδῶν κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Κρίσεως θὰ κριθοῦν ἐπιεικέστερα ἀπὸ σᾶς. **15** Καὶ σύ, Καπερναοὺμ, ποὺ ὑψώθηκες μέχρι τὸν οὐρανό, θὰ κατεβασθῆς μέχρι τὸν ἄδην!

16 Ὅποιος ἀκούει ἐσᾶς, ἀκούει ἐμένα, καὶ ὅποιος ἀπορρίπτει ἐσᾶς, ἀπορρίπτει ἐμένα. Καὶ ὅποιος ἀπορρίπτει ἐμένα, ἀπορρίπτει αὐτὸν ποὺ μὲ ἀπέστειλε».

Ἐπιστροφή ἀπὸ τὴν περιοδεία τῶν ἑβδομήντα ἀποστόλων

17 Ἐπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήντα (ἀπόστολοι) μὲ χαρὰ καὶ ἔλεγαν: «Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσονται σὲ μᾶς μὲ τὴν ἐπίκλησι τοῦ ὀνόματός σου». **18** Εἶπε δὲ σ' αὐτούς: «Ἐβλεπα τὸ Σατανᾶ σὰν ἀστραπὴ νὰ πέφτῃ ἀπὸ τὸν οὐρανό. **19** Ἴδου, σᾶς δίνω τὴν ἐξουσία νὰ παταῖτε ἐπάνω σὲ φίδια καὶ σκορπιούς, καὶ ἐπάνω σὲ ὅλη τὴ δύναμι τοῦ ἐχθροῦ, καὶ τίποτε δὲν θὰ σᾶς βλάψῃ. **20** Ἀλλὰ νὰ μὴ χαίρετε γι' αὐτό, γιὰ τὸ ὅτι τὰ πνεύματα (τὰ δαιμόνια) ὑποτάσσονται σὲ σᾶς. Ἀλλὰ νὰ χαίρετε, διότι τὰ ὀνόματά σας ἔχουν γραφῆ στοὺς οὐρανοὺς».

Ὁ Ἰησοῦς δοξολογεῖ τὸν Πατέρα

21 Αὐτῇ τὴν ὥρᾳ ὁ Ἰησοῦς αἰσθάνθηκε στὴν ψυχὴ του ἀγαλλίασι καὶ εἶπε: «Σὲ δοξολογῶ, Πατέρα, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, διότι ἀπέκρυψες αὐτὰ (τὰ οὐράνια μυστήρια) ἀπὸ σοφῶν καὶ εὐφυεῖς, καὶ τὰ φανέρωσες σὲ νηπία. Ναί, Πατέρα, διότι ἔτσι θέλησες».

Ποιὸς γνωρίζει τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱό

22 Ἐπειτα στράφηκε πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ εἶπε: «Ὅλα μοῦ παραδόθηκαν ἀπὸ τὸν Πατέρα μου, καὶ κανεὶς δὲν γνωρίζει ποιὸς εἶναι ὁ Υἱός, παρὰ ὁ Πατέρας, καὶ ποιὸς εἶναι ὁ Πατέρας, παρὰ ὁ Υἱός, καὶ ἐκεῖνος, στὸν ὁποῖο θέλει ὁ Υἱός νὰ φανερώσῃ».

Εὐτυχισμένα μάτια

22 Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶπε· Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου· καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τίς ἐστὶν ὁ Υἱὸς, εἰ μὴ ὁ Πατήρ, καὶ τίς ἐστὶν ὁ Πατήρ, εἰ μὴ ὁ Υἱὸς καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ Υἱὸς ἀποκαλύψαι.

23 Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς κατ' ἰδίαν εἶπε· Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε. 24 Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν.

25 Καὶ ἰδοὺ νομικός τις ἀνέστη ἐκπειράζων αὐτὸν καὶ λέγων· Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; 26 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; Πῶς ἀναγινώσκεις; 27 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 28 Εἶπε δὲ αὐτῷ· Ὁρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποιεῖ καὶ ζήση.

29 Ὁ δὲ θέλων δικαιῶν ἑαυτὸν εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Καὶ τίς ἐστί μου πλησίον; 30 Ὑπολαβὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ εἰς Ἱεριχώ, καὶ λησταῖς περιέπεσεν· οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα. 31 Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεὺς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν. 32 Ὁμοίως δὲ καὶ Λευῖτης γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθε. 33 Σαμαρεῖτης δὲ τις ὁδεύων ἦλθε κατ' αὐτόν, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη, 34 καὶ προσελθὼν κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ

23 Ἐπίσης ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς μαθητὰς ἰδιαίτερος εἶπε· «Εὐτυχισμένοι οἱ ὀφθαλμοὶ ποὺ βλέπουν αὐτὰ ποὺ βλέπετε. 24 Σὰς βεβαιώνω δέ, ὅτι πολλοὶ προφῆτες καὶ βασιλεῖς ἐπιθύμησαν νὰ ἰδοῦν αὐτὰ ποὺ βλέπετε ἐσεῖς, ἀλλὰ δὲν εἶδαν, καὶ ν' ἀκούσουν αὐτὰ ποὺ ἀκούετε, ἀλλὰ δὲν ἄκουσαν».

«Τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;»

25 Καὶ ἰδοὺ κάποιος νομοδιδάσκαλος σηκώθηκε γιὰ νὰ τὸν δοκιμάσῃ, καὶ εἶπε· «Διδάσκαλε, τί νὰ κάνω γιὰ νὰ κληρονομήσω αἰώνια ζωή;». 26 Αὐτὸς δὲ τοῦ εἶπε· «Τί εἶναι γραμμένο στὸ νόμο; Τί διαβάξεις; 27 Καὶ ἐκεῖνος ἀπαντώντας εἶπε· Ν' ἀγαπᾶς τὸν Κύριο τὸ Θεό σου μὲ ὅλη τὴν καρδιά σου καὶ μὲ ὅλη τὴν ψυχὴ σου καὶ μὲ ὅλη τὴ δύναμί σου καὶ μὲ ὅλο τὸ νοῦ σου, καὶ τὸν πλησίον σου σὰν τὸν ἑαυτό σου. 28 Τότε (ὁ Ἰησοῦς) τοῦ εἶπε· «Ὁρθὰ ἀπάντησες. Αὐτὸ νὰ κάνης, καὶ θὰ κληρονομήσης τὴν (αἰώνια) ζωή».

Ὁ καλὸς Σαμαρεῖτης

29 Ἄλλ' αὐτός, θέλοντας νὰ δικαιολογήσῃ τὸν ἑαυτό του, εἶπε στὸν Ἰησοῦ· «Καὶ ποιὸς εἶναι ὁ πλησίον μου;». 30 Ἀπαντώντας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε· «Κάποιος ἄνθρωπος κατέβαινε ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ εἰς Ἱεριχώ, καὶ ἔπεσε σὲ ἐνέδρα ληστῶν. Αὐτοὶ δέ, ἀφοῦ τὸν ἔγδυσαν καὶ τοῦ κατέφεραν πλήγματα, ἔφυγαν ἀφήνοντάς τον μισοπεθαμένο. 31 Κατὰ σύμπτωσι δὲ κάποιος ἱερεὺς κατέβαινε στὸ δρόμο ἐκεῖνο, καὶ ἐνῶ τὸν εἶδε, τὸν προσπέρασε. 32 Ὁμοίως δὲ καὶ κάποιος Λευῖτης, ὅταν ἔφθασε στὸν τόπο ἐκεῖνο, πλησίασε καὶ εἶδε, καὶ προσπέρασε. 33 Ἀλλὰ κάποιος Σαμαρεῖτης διαβάτης ἔφθασε κοντά του, καὶ ὅταν τὸν εἶδε, τὸν σπλαγχνίσθηκε, 34 καὶ πλησίασε καὶ ἔδεσε τὰ τραύματά του, χύνοντας ἐπάνω λάδι καὶ κρασί. Ἐπειτα τὸν ἀνέβασε στὸ δικό του ζῶο, τὸν μετέφερε σ' ἕνα πανδοχεῖο, καὶ τὸν περιποιήθηκε. 35 Καὶ τὴν ἄλλη ἡμέρα ἀναχωρώντας ἔβγαλε δύο δηνάρια καὶ ἔδωσε στὸν πανδοχεῖα, καὶ τοῦ εἶπε· “Φρόντισέ τον, καὶ ὅ,τι ἐπὶ πλέον δαπανήσης, ἐγώ, ὅταν ἐπανέλθω, θὰ σὲ πληρώσω”. 36 Λοιπὸν, ποιὸς ἀπ' αὐτοὺς τοὺς τρεῖς νομίζει, ὅτι ἀποδείχθηκε πλησίον σ' αὐτόν, ὁ ὁποῖος ἔπεσε στους ληστές;». 37 Καὶ ἐκεῖνος (ὁ νομοδιδάσκαλος) εἶπε· «Αὐτός, ποὺ τοῦ ἔκανε τὸ ἔλεος». Τοῦ εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς· «Πήγαινε καὶ κάνε καὶ σὺ ὁμοίως».

Ἡ Μάρθα καὶ ἡ Μαρία

38 Καθὼς δὲ πορεύονταν (ὁ Ἰησοῦς, οἱ μαθηταὶ καὶ ἄλλοι), μπῆκε σ' ἕνα χωριό. Καὶ κάποια γυναῖκα ὀνομαζομένη Μάρθα τὸν δέχθηκε γιὰ νὰ τὸν φιλοξενήσῃ στὸ σπίτι της. 39 Αὐτὴ δὲ εἶχε μία ἀδελφὴ ὀνομαζο-

οἶνον, ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. **35** Καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθὼν, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ τι ἂν προσδαπανήσης, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι. **36** Τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστές; **37** Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου καὶ σὺ ποιεῖ ὁμοίως.

38 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς καὶ αὐτὸς εἰσηλθεν εἰς κώμην τινά. Γυνή δέ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. **39** Καὶ τῆδε ἦν ἀδελφή καλουμένη Μαρία, ἣ καὶ παρακαθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ. **40** Ἡ δὲ Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν διακομίαν. Ἐπιστᾶσα δὲ εἶπε· Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφή μου μόνην με κατέλιπε διακονεῖν; Εἶπέ οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. **41** Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλά, **42** ἐνὸς δὲ ἐστὶ χρεία. Μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἣτις οὐκ ἀφαιρηθήσεται ἀπ' αὐτῆς.

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέ τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδαξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. **2** Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ὅταν προσεύχησθε, λέγετε·

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,

ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·

ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου·

γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς·

3 τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ καθ' ἡμέραν·

4 καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν· καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίεμεν παντὶ τῷ ὀφείλοντι ἡμῖν·

καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ Πονηροῦ.

μένη Μαρία, ἣ ὁποία καὶ κάθησε στὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἄκουε τὸ λόγο του. **40** Ἡ δὲ Μάρθα ἦταν ἀπασχολημένη σὲ πολλή φροντίδα (γιὰ νὰ ἐτοιμάσῃ φαγητά). Στάθηκε λοιπὸν καὶ εἶπε: «Κύριε, δὲν σὲ μέλει, ποὺ ἡ ἀδελφή μου μὲ ἄφησε μόνη νὰ φροντίζω; Πές της λοιπὸν νὰ με βοηθήσῃ». **41** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τῆς ἀποκρίθηκε: «Μάρθα, Μάρθα, ἀγχώνεσαι καὶ ἀναστατώνεσαι γιὰ πολλά (φαγητά), **42** ἐνῶ ἓνα (φαγητὸ) χρειάζεται. Ἡ δὲ Μαρία διάλεξε τὴν ἐκλεκτὴ μερίδα, ποὺ δὲν θ' ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῆς».

Ἡ Κυριακὴ προσευχή

11 Ὅταν δὲ (ὁ Ἰησοῦς) ἦταν σὲ κάποιον τόπο καὶ προσευχόταν, μόλις τελείωσε τοῦ εἶπε κάποιος ἀπὸ τοὺς μαθητὰς του: «Κύριε, δίδαξέ μας πῶς νὰ προσευχώμεθα, ὅπως καὶ ὁ Ἰωάννης δίδαξε τοὺς μαθητὰς του». **2** Τότε τοὺς εἶπε: «Ὅταν προσεύχεσθε, νὰ λέγετε:

“Οὐράνιε πατέρα μας,

νὰ δοξάζεται τὸ ὄνομά σου·

νὰ ἔρχεται ἡ βασιλεία σου (νὰ βασιλεύῃς σὲ μᾶς, νὰ κυβερνᾷς τὴ ζωὴ μας)·

νὰ γίνεται τὸ θέλημά σου ὅπως στὸν οὐρανὸ ἔτσι καὶ στὴ γῆ·

3 τὸ φωμί μας τὸ ἀπαραίτητο γιὰ τὴ ζωὴ μας δίνε μας καθημερινά.

4 καὶ συγχώρησέ μας τίς ἀμαρτίες μας, διότι καὶ ἐμεῖς συγχωροῦμε σὲ καθένα, ὁ ὁποῖος (ἔφταιξε σὲ μᾶς καὶ ἔτσι) εἶναι ἀπέναντί μας χρεώστης·

καὶ νὰ μὴν ἐπιτρέψῃς νὰ ὑποκύψωμε σὲ πειρασμό, ἀλλὰ γλύτωσέ μας ἀπὸ τὸν Πονηρό”».

«Αἰτεῖτε...ζητεῖτε...κρούετε...»

5 Ἐπίσης εἶπε πρὸς αὐτούς: «Ποιὸς ἀπὸ σᾶς θὰ ἔχῃ ἓνα φίλο, καὶ θὰ πάῃ σ' αὐτὸν τὰ μεσάνυχτα καὶ θὰ τοῦ εἰπῇ, “Φίλε, δάνεισέ μου τρία ψωμιά, **6** ἐπειδὴ φίλος μου ταξιδιώτης ἦλθε σ' ἐμένα καὶ δὲν ἔχω τί νὰ τοῦ παραθέσω”, **7** καὶ ἐκεῖνος ἀπὸ μέσα (ἀπὸ τὸ σπίτι) ἀπαντώντας θὰ τοῦ εἰπῇ, “Μὴ μὲ ἐνοχλῆς· ἡ θύρα εἶναι πλέον κλειστή, καὶ τὰ παιδιὰ μου κοιμῶνται μαζί μου· δὲν μπορῶ νὰ σηκωθῶ καὶ νὰ σοῦ δώσω”; **8** Σᾶς βεβαιώνω, καὶ ἐὰν δὲν σηκωθῇ νὰ τοῦ δώσῃ ἐπειδὴ εἶναι φίλος του, πάντως γιὰ τὴν ἀναίδειά του θὰ σηκωθῇ καὶ θὰ τοῦ δώσῃ ὅσα χρειάζεται».

9 Γι' αὐτὸ ἐγὼ σᾶς λέγω, νὰ ζητῆτε καὶ θὰ σᾶς δοθῇ, ν' ἀναζητῆτε καὶ θὰ βρῆτε, νὰ κτυπᾶτε τὴ θύρα καὶ θὰ σᾶς ἀνοιχθῇ. **10** Ναί, καθένας ποὺ ζητεῖ, λαμβάνει, καὶ ὁποῖος ἀναζητεῖ, βρίσκει, καὶ σ' ὅποιον κτυπάει τὴ θύρα, θὰ τοῦ ἀνοιχθῇ. **11** Ποιὸς δὲ πατέρας ἀπὸ σᾶς, ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ζητήσῃ ψωμί, θὰ τοῦ δώσῃ πέτρα; Ἡ ὅταν τοῦ ζητήσῃ φάρι, ἀντὶ γιὰ φάρι θὰ τοῦ δώσῃ φίδι; **12** Ἡ ὅταν τοῦ ζητήσῃ αὐγὸ, θὰ τοῦ δώσῃ σκορπιό; **13** Ἄν λοιπὸν ἐσεῖς, ἐνῶ εἴσθε κακοί, ξέρετε νὰ δίνετε στὰ τέχνα σας πράγματα καλὰ, πόσο μᾶλλον ὁ πατέρας σας ὁ οὐράνιος θὰ δώσῃ Πνεῦμα ἀγαθὸ σ' αὐτοὺς ποὺ τοῦ ζητοῦν;».

5 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Τίς ἐξ ὑμῶν ἔξει φίλον, καὶ πορεύεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου καὶ ἐρεῖ αὐτῷ· Φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους, 6 ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρὸς με καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ· 7 κάκεινος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἶπη· Μὴ μοι κόπους παρέχε· ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ παῖδιά μου μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσὶν· οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι; 8 Λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς διὰ τὸ εἶναι αὐτοῦ φίλον, διὰ γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων χρήζει.

9 Καὶ γὰρ ὑμῖν λέγω, αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε, καὶ εὐρήσετε, κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. 10 Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιχθήσεται. 11 Τίνα δὲ ἐξ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσῃ ὁ υἱὸς ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; ἢ καὶ ἰχθύν, μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; 12 ἢ καὶ ἐὰν αἰτήσῃ ὄνον, μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον; 13 Εἰ οὖν ὑμεῖς, ὑπάρχοντες πονηροί, οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσω μᾶλλον ὁ πατήρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει Πνεῦμα ἀγαθὸν τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν.

14 Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ ἦν κωφόν· ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος ἐλάλησεν ὁ κωφός, καὶ ἐθαύμαζον οἱ ὄχλοι. 15 Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· Ἐν Βεελζεβούλ τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. 16 Ἄλλοι δὲ πειράζοντες σημεῖον παρ' αὐτοῦ ἐζήτησαν ἐξ οὐρανοῦ. 17 Αὐτὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς· Πᾶσα βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα, ἐρημοῦται, καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον, πίπτει. 18 Εἰ δὲ καὶ ὁ Σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διεμερίσθη, πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ, ὅτι λέγετε ἐν Βεελζεβούλ με ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια; 19 Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; Διὰ τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ ὑμῶν ἔσονται. 20 Εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 21 Ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσῃ τὴν ἑαυτοῦ ἀλλήν, ἐν εἰρήνῃ ἐστὶ τὰ

Πῶς ὁ Ἰησοῦς βγάζει τὰ δαιμόνια

14 Ἐβγάξε δὲ (ὁ Ἰησοῦς) ἓνα δαιμόνιο, πού ἦταν ἄλαλο, καὶ ὅταν βγῆκε τὸ δαιμόνιο, ὁ ἄλαλος μίλησε, καὶ θαύμαζαν τὰ πλήθη. 15 Ἄλλὰ μερικοὶ ἀπ' αὐτούς εἶπαν· «Μὲ τὴ δύναμι τοῦ Βεελζεβούλ, τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων, βγάζει τὰ δαιμόνια». 16 Ἄλλοι δὲ προκαλώντας ζητοῦσαν ἀπ' αὐτὸν σημεῖο (θαῦμα) ἀπὸ τὸν οὐρανό. 17 Ἄλλ' αὐτός, γνωρίζοντας πῶς σκέπτονται, τοὺς εἶπε· «Κάθε βασιλείο, πού χωρίσθηκε σ' ἀντιμαχόμενα μέρη, καταστρέφεται, καὶ οἰκογένεια, πού διαιρέθηκε καὶ πολεμεῖ τὸν ἑαυτό της, καταρρέει. 18 Ἄν δὲ καὶ ὁ Σατανᾶς διαιρέθηκε σὲ ἀντιμαχόμενα μέρη, τότε πῶς δύναται νὰ σταθῇ τὸ βασίλειό του; Διότι λέγετε, ὅτι μὲ τὴ δύναμι τοῦ Βεελζεβούλ βγάζω τὰ δαιμόνια. 19 Ἄν ὅμως ἐγὼ βγάζω τὰ δαιμόνια μὲ τὴ δύναμι τοῦ Βεελζεβούλ, οἱ μαθηταὶ σας μὲ τίνος τὴ δύναμι τὰ βγάζουν; Γι' αὐτὸ αὐτοὶ θὰ σᾶς καταδικάσουν. 20 Ἄλλ' ἂν ἐγὼ μὲ τὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ βγάζω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασε σὲ σᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 21 Ὅταν ὁ ἰσχυρὸς πάνοπλος φυλάττῃ τὸ σπίτι του, τὰ ὑπάρχοντά του εἶναι ἀσφαλισμένα. 22 Ἄλλ' ὅταν ὁ ἰσχυρότερός του ἔλθῃ ἐναντίον του καὶ τὸν νικήσῃ, τοῦ ἀρπάζει τὴν πανοπλία, στὴν ὁποία στηριζόταν, καὶ διαμοιράζει τὰ ὑπάρχοντά του ὡς λάφυρα. 23 Ὅποιος δὲν εἶναι μαζί μου, εἶναι ἐναντίον μου. Καὶ ὅποιος δὲν μαζεύει μαζί μου, σκορπίζει».

Ἐπιτροπὴ δαιμονισμοῦ σὲ χειρότερη μορφή

24 «Ὅταν τὸ ἀκάθαρτο πνεῦμα βγῇ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, περνᾷ ἀπὸ ἀνύδρους τόπους καὶ ζητεῖ ἀνάπαυσι. Καὶ ἐπειδὴ δὲν βρίσκει, λέγει· «Θὰ ἐπιστρέψω στὸ σπίτι μου, ἀπ' ὅπου βγῆκα». 25 Καὶ ὅταν ἔλθῃ, τὸ βρίσκει σαρωμένο καὶ εὐτρεπισμένο (ἔτοιμο νὰ δεχθῇ ἐπίσκεψι). 26 Τότε πηγαίνει καὶ παραλαμβάνει ἄλλα ἑπτὰ πνεύματα, πονηρότερα του, καὶ μπαίνουν καὶ κατοικοῦν ἐκεῖ, καὶ ἔτσι ἡ τελευταία κατάσταση τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου γίνεται χειρότερη ἀπὸ τὴν πρώτη».

Μακαρισμὸς τῆς μητέρας τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἀκροατῶν καὶ ἐφαρμοστῶν τοῦ Θεοῦ λόγου

27 Ἐνῶ δὲ (ὁ Ἰησοῦς) ἔλεγεν αὐτά, μία γυναῖκα ἀπὸ τὸ πλῆθος ὑψωσε φωνὴ καὶ τοῦ εἶπε· «Εὐτυχισμένη ἡ κοιλία πού σὲ βάστασε, καὶ οἱ μαστοὶ πού θήλασες». 28 Αὐτὸς δὲ εἶπε· «Ναί, ἀλλὰ καὶ εὐτυχισμένοι ὅσοι ἀκούουν τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν ἐφαρμόζουν».

Τὸ σημεῖο τοῦ Ἰωνᾶ

29 Καθὼς δὲ συναθροίζονταν μεγαλύτερα πλήθη, ἄρχισε νὰ λέγῃ· «Αὐτὴ ἡ γενεὰ εἶναι πονηρὴ γενεὰ. Ζητεῖ σημεῖο (θαῦμα), ἀλλὰ σημεῖο δὲν θὰ τῆς δοθῇ, παρὰ τὸ σημεῖο τοῦ Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου.

ὑπάρχοντα αὐτοῦ. **22** Ἐπὶ δὲ ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν νικῆσθαι αὐτόν, τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἶρει, ἐφ' ἣ ἐπεποιθεῖ, καὶ τὰ σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν. **23** Ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἐστίν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει.

24 Ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ μὴ εὐρίσκον λέγει· Ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον. **25** Καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. **26** Τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χεῖρονα τῶν πρώτων.

27 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτόν ταῦτα ἐπάρασά τις γυνὴ φωνήν ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπεν αὐτῷ· Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. **28** Αὐτὸς δὲ εἶπε· Μενοῦνγε μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν.

29 Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροισμένων ἤρξατο λέγειν· Ἡ γενεὰ αὕτη γενεὰ πονηρὰ ἐστίν· σημεῖον ζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθῆσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. **30** Καθὼς γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς σημεῖον τοῖς Νινευίταις, οὕτως ἔσται καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. **31** Βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ Κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτούς, ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶντος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶντος ὤδε. **32** Ἄνδρες Νινευῖ ἀναστήσονται ἐν τῇ Κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινουῦσιν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὤδε.

30 Ὅπως δηλαδὴ ὁ Ἰωνᾶς (μετὰ τὴν θαυματουργικὴν διάσωσίν του) ἔγινε σημεῖον γιὰ τοὺς Νινευίτες, ἔτσι καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου (μετὰ τὴν ἀνάστασίν του) θὰ γίνῃ σημεῖον γιὰ αὐτὴ τὴν γενεά. **31** Βασίλισσα τοῦ Νότου θ' ἀναστηθῇ κατὰ τὴν Κρίσιν μετὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτῆς τῆς γενεᾶς καὶ θὰ τοὺς καταδικάσῃ, διότι ἦλθε ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς γῆς ν' ἀκούσῃ τὴν σοφίαν τοῦ Σολομῶντος, καὶ ἰδοὺ ἐδῶ εἶναι ἀνώτερο ἀπὸ τὸ Σολομῶντα. **32** Ἄνθρωποι τῆς Νινευῖ θ' ἀναστηθοῦν κατὰ τὴν Κρίσιν μαζί μ' αὐτὴ τὴν γενεά καὶ θὰ τὴν καταδικάσουν, διότι μετενόησαν ἐξ αἰτίας τοῦ κηρύγματος τοῦ Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ ἐδῶ εἶναι ἀνώτερο ἀπὸ τὸν Ἰωνᾶ».

Ὁ λύχνος τοῦ σώματος καὶ τὸ ἐσωτερικὸ φῶς

33 Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας εἰς κρυπτὴν τίθησιν οὐδὲ ὑπὸ τὸν μῶδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φέγγος βλέπωσιν. **34** Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός· ὅταν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ᾖ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν ἐστιν· ἐπὰν δὲ πονηρὸς ᾖ, καὶ τὸ σῶμά σου σκοτεινόν. **35** Σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. **36** Εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον φωτεινόν, μὴ ἔχον τι μέρος σκοτεινόν, ἔσται φωτεινόν ὅλον ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῆ ἀστραπῆ φωτίζῃ σε.

37 Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι αὐτὸν ταῦτα ἡρώτα αὐτὸν Φαρισαῖός τις ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐτῷ· εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. **38** Ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. **39** Εἶπε δὲ ὁ Κύριος πρὸς αὐτόν· Νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε, τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἀρπαγῆς καὶ πονηρίας. **40** Ἄφρονες! Οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἔξωθεν καὶ τὸ ἔσωθεν ἐποίησε; **41** Πλὴν τὰ ἐνόητα δότε ἐλεημοσύνην, καὶ ἰδοὺ ἅπαντα καθαρὰ ὑμῖν ἔσται.

42 Ἄλλ' οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ πῆγανον καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ· ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι, κἀκεῖνα μὴ ἀφιέναι.

43 Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς.

44 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ οἱ ἄνθρωποι περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἶδασιν.

45 Ἀποκριθεὶς δὲ τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτῷ· Διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. **46** Ὁ δὲ εἶπε· Καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαί, ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ ἐνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσφάυετε τοῖς φορτίοις.

33 «Κανεὶς δέ, ποὺ ἀναφεῖ λύχνο, δὲν τὸν θέτει σὲ κρυφὸ μέρος, οὔτε κάτω ἀπὸ τὸ μῶδιο, ἀλλ' ἐπάνω στὸ λυχνοστάτη, γιὰ νὰ βλέπουν ὅσοι μπαίνουν μέσα τὸ φῶς. **34** Ὁ λύχνος τοῦ σώματος εἶναι ὁ ὀφθαλμός. Ὅταν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου εἶναι ὑγιής, τότε ὅλο τὸ σῶμα σου εἶναι φωτεινόν. Ὅταν δὲ εἶναι βλαμμένος, τότε τὸ σῶμα σου εἶναι σκοτεινόν. **35** Πρόσεχε λοιπόν, μήπως τὸ ἐσωτερικὸ σου φῶς (ὁ νοῦς, ἡ συνείδησις) εἶναι σκοτάδι. **36** Ἐὰν δὲ ὅλο τὸ σῶμα σου εἶναι φωτεινόν, χωρὶς νὰ ἔχη κανένα μέρος σκοτεινόν, θὰ εἶναι φωτεινόν ὅλο ὅπως ὅταν σὲ φωτίζῃ ὁ λύχνος μὲ τὴ λάμψι του».

Ὁ Ἰησοῦς κατακεραυνώνει Φαρισαίους καὶ νομοδιδασκάλους

37 Ὅταν δὲ εἶπε αὐτά, κάποιος Φαρισαῖος τὸν παρακαλοῦσε νὰ γευματίσῃ στὸ σπίτι του. Μόλις δὲ μπῆκε στὸ σπίτι, κάθησε στὸ τραπέζι. **38** Ὁ δὲ Φαρισαῖος, ὅταν τὸ εἶδε, παραξενεύθηκε, διότι δὲν πλύθηκε πρὶν ἀπὸ τὸ φαγητό. **39** Καὶ ὁ Κύριος τοῦ εἶπε: «Τώρα ἐσεῖς οἱ Φαρισαῖοι καθαρίζετε τὸ ποτήρι καὶ τὸ πιάτο ὡς περιέχον, πρᾶγμα ἐξωτερικό, ἐνῶ τὸ ἐσωτερικό σας εἶναι γεμάτο ἀπὸ ἀρπακτικὴ διάθεσις καὶ (κάθε) κακό. **40** Ἄνοήτοι! Ἐκεῖνος, ποὺ ἔκανε τὸ ἐξωτερικό (τὸ σῶμα), δὲν ἔκανε καὶ τὸ ἐσωτερικό (τὴν ψυχὴ); **41** Γι' αὐτὸ δῶστε ἐλεημοσύνη ἐκεῖνα, ποὺ εἶναι μέσα (στὸ ποτήρι καὶ τὸ πιάτο), καὶ ἰδοὺ ὅλα θὰ γίνουν σὲ σᾶς καθαρὰ.

42 Ἀλλοίμονο δὲ σὲ σᾶς τοὺς Φαρισαίους, διότι δίνετε (στὸ ναὸ) τὸ δέκατο ἀπὸ τὸν δυόσμο καὶ τὸ ἀπῆγανον καὶ κάθε λαχανικό, ἐνῶ ἀφήνετε τὴ θεία εὐσπλαγχνία καὶ ἀγάπη. Καὶ αὐτὰ ἔπρεπε νὰ κάνετε, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνα νὰ μὴν ἀφήνετε.

43 Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς τοὺς Φαρισαίους, διότι ἀγαπᾶτε τὰ πρῶτα καθίσματα στὶς συναγωγές, καὶ τοὺς εὐλαβεῖς χαιρετισμοὺς στὶς ἀγορές.

44 Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, διότι εἴσθε ὡς τὰ μνημεῖα ποὺ δὲν φαίνονται, καὶ οἱ ἄνθρωποι περιπατοῦν ἐπάνω τους (καὶ μολύνονται κατὰ τὸ νόμο), καὶ δὲν τὸ γνωρίζουν.

45 Τότε κάποιος ἀπὸ τοὺς νομοδιδασκάλους ἔλαβε τὸ λόγο καὶ τοῦ λέγει: «Διδάσκαλε, λέγοντας αὐτὰ ὑβρίζεις καὶ ἐμᾶς». **46** Ἐκεῖνος δὲ εἶπε: «Καὶ σὲ σᾶς τοὺς νομοδιδασκάλους ἀλλοίμονο, διότι φορτῶνετε τοὺς ἀνθρώπους μὲ φορτία δυσβάστακτα, ἐνῶ σεῖς οὔτε μὲ ἓνα ἀπὸ τὰ δάκτυλά σας δὲν ἀγγίζετε τὰ φορτία.

47 Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς. 48 Ἄρα μαρτυρεῖτε καὶ συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτούς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε αὐτῶν τὰ μνημεῖα. 49 Διὰ τοῦτο καὶ ἡ Σοφία τοῦ Θεοῦ εἶπεν· Ἀποστελῶ εἰς αὐτούς προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσι καὶ ἐκδιώξουσιν, 50 ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν τὸ ἐκχυνόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, 51 ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἄβελ ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου. Ναί, λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης.

52 Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθετε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε.

53 Λέγοντος δὲ αὐτοῦ πρὸς αὐτούς ταῦτα ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν περὶ πλειόνων, 54 ἐνεδρεύοντες αὐτόν, ζητοῦντες θηρεῦσαι τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.

12 Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου ὡς καταπατεῖν ἀλλήλους, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ πρῶτον· Προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, ἣτις ἐστὶν ὑπόκρισις. 2 Οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστὶν ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. 3 Ἄνθ' ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἶπατε, ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται, καὶ ὃ πρὸς τὸ οὐς ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις, κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωμάτων.

4 Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου· Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἐχόντων περισσώτερον τι ποιῆσαι. 5 Ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε· Φοβήθητε

47 Ἄλλοίμονο σὲ σᾶς, διότι κτίζετε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, ἐνῶ οἱ πατέρες σας τοὺς θανάτωσαν. 48 Ἄρα βεβαιώνετε, ἀλλὰ καὶ ἐπιδοκιμάζετε τὰ ἔργα τῶν πατέρων σας, ἂν καὶ αὐτοὶ μὲν τοὺς θανάτωσαν, ἐσεῖς δὲ κτίζετε τὰ μνημεῖα τους (ἐπιδοκιμάζετε τὰ ἔργα τῶν πατέρων σας, διότι οἱ διαθέσεις σας εἶναι φονικὲς καὶ θὰ συνεχίσετε τὶς ἐγκληματικὰς πράξεις ἐκεῖνων). 49 Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Σοφία τοῦ Θεοῦ (ὁ ἴδιος ὁ Υἱὸς) εἶπε: «Θ' ἀποστείλω σ' αὐτούς προφήτες καὶ ἀποστόλους, ἀλλ' ἀπ' αὐτούς ἄλλοις θὰ φονεύσουν καὶ ἄλλοις θὰ καταδιώξουν, 50 γιὰ νὰ ζητηθῇ ἀπ' αὐτὸ τὸ γένος ἡ εὐθύνη (καὶ νὰ ἐπιβληθῇ ἡ τιμωρία) γιὰ τὸ αἷμα ὄλων τῶν προφητῶν, πὺ χύνεται ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ κόσμου, 51 ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ Ἄβελ μέχρι τὸ αἷμα τοῦ Ζαχαρίου, πὺ φονεύθηκε μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ ναοῦ. Ναί, σᾶς λέγω, θὰ ζητηθῇ ἡ εὐθύνη ἀπ' αὐτὸ τὸ γένος.

52 Ἄλλοίμονο σὲ σᾶς τοὺς νομοδιδασκάλους, διότι (μὲ τὴν διεστραμμένην διδασκαλίαν σας) ἀφαιρέσατε τὸ κλεῖδι τῆς γνώσεως. Σεῖς δὲν μπήκατε, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνους, πὺ ἤθελαν νὰ μποῦν, ἐμποδίσσατε».

53 Ἐνῶ δὲ τοὺς ἔλεγε αὐτά, ἄρχισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νὰ ἐξοργίζωνται φοβερὰ, καὶ νὰ τοῦ ζητοῦν ἀμέσως ἀπαντήσεις γιὰ πολλὰ ζητήματα, 54 στήνοντες γι' αὐτὸν παγίδα, ζητώντας νὰ πιᾶσουν κάτι ἀπὸ τὸ στόμα του, γιὰ νὰ τὸν κατηγορήσουν.

Προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῆς ὑποκρισίας Ἡ ἀλήθεια ἀποκαλύπτεται

12 Τότε, ἀφοῦ συγκεντρώθηκαν πολὺ μεγάλα πλήθη λαοῦ, ὥστε νὰ πατῆ ὁ ἓνας τὸν ἄλλο, ἄρχισε νὰ λέγῃ πρῶτα πρὸς τοὺς μαθητὰς του: «Νὰ προσέχετε τοὺς ἑαυτοὺς σας ἀπὸ τὸ προζύμι τῶν Φαρισαίων, πὺ εἶναι ὑπόκρισις. 2 Δὲν ὑπάρχει δὲ τίποτε σκεπασμένο, πὺ δὲν θὰ ξεσκεπασθῇ, καὶ κρυφόν, πὺ δὲν θὰ γίνῃ γνωστό. 3 Γι' αὐτό, ὅσα εἶπατε στὸ σκοτάδι, θ' ἀκουσθοῦν στὸ φῶς. Καὶ ὅσα εἶπατε στὸ αὐτὶ στὰ ἰδιαίτερα δωμάτια, θὰ κηρυχθῇ πάνω ἀπὸ τὶς ταράτσες».

Μὴ φοβεῖσθε τοὺς φονευτὰς τοῦ σώματος

4 «Λέγω δὲ σὲ σᾶς τοὺς φίλους μου: Μὴ φοβηθῆτε ἀπ' αὐτούς, πὺ θανατώνουν τὸ σῶμα, ἀλλ' ἔπειτα δὲν δύνανται νὰ κάνουν τίποτε περισσώτερο. 5 Θὰ ὑποδείξω δὲ σὲ σᾶς ποιόν νὰ φοβηθῆτε. Νὰ φοβηθῆτε

τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι ἔχοντα ἐξουσίαν ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν. Ναί, λέγω ὑμῖν, τοῦτον φοβήθητε. **6** Οὐχὶ πέντε στρουθία πωλεῖται ἀσσαρίων δύο; Καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλησμένον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. **7** Ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἠρίθμηνται. Μὴ οὖν φοβεῖσθε πολλῶν στρουθίων διαφέρετε.

8 Λέγω δὲ ὑμῖν· Πᾶς ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσῃ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. **9** ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ.

10 Καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· τῷ δὲ εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα βλασφημήσαντι οὐκ ἀφεθήσεται.

11 Ὅταν δὲ προσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε πῶς ἢ τί ἀπολογήσθε ἢ τί εἶπητε· **12** τὸ γὰρ Ἅγιον Πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἃ δεῖ εἰπεῖν.

13 Εἶπε δὲ τις αὐτῷ ἐκ τοῦ ὄχλου· Διδάσκαλε, εἶπέ τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι τὴν κληρονομίαν μετ' ἐμοῦ. **14** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἄνθρωπε, τίς με κατέστησεν κριτὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; **15** Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης πλεονεξίας· ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἢ ζωῇ αὐτοῦ ἔστιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ.

ἐκεῖνον, ποῦ μετὰ τὴ θανάτῳσιν ἔχει τὴ δύναμι νὰ σᾶς ρίξῃ στὴ γέεννα (στὴν Κόλασι). Ναί, σᾶς λέγω, αὐτὸν νὰ φοβηθῆτε. **6** Πέντε σπουργίτια δὲν πωλοῦνται γιὰ δύο δεκάρες; Καὶ ὅμως ἓνα ἀπ' αὐτὰ δὲν εἶναι λησμονημένο ἀπὸ τὸ Θεό. **7** Ὅσο δὲ γιὰ σᾶς, ἀκόμη καὶ οἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς σας εἶναι ὅλες ἀριθμημένες. Μὴ φοβεῖσθε λοιπόν. Εἴσθε ἀνώτεροι ἀπὸ πολλὰ σπουργίτια».

Περὶ ὁμολογίας καὶ ἀρνήσεως

8 «Σᾶς βεβαιῶνῶ δέ: Γιὰ καθένα, ποῦ θὰ κάνῃ ὁμολογία γιὰ μένα μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ κάνῃ ὁμολογία γι' αὐτὸν μπροστὰ στοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ. **9** Ἐκεῖνον δέ, ποῦ θὰ με ἀρνηθῆ μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους, θὰ τὸν ἀπαρνηθῶ μπροστὰ στοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ».

Ἡ βλασφημία κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

10 «Ὅποιος δὲ μιλήσῃ προσβλητικὰ κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, θὰ τοῦ συγχωρηθῆ. Ἀλλ' ὅποιος θὰ προσβάλῃ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, δὲν θὰ τοῦ συγχωρηθῆ» (Βλασφημία κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι ἡ πῶρσι, διαστροφή, ἀμετανοησία. Ἡ δὲ ἀμετανοησία δὲν συγχωρεῖται).

Ὅχι ἄγχος γιὰ τὴν ἀπολογία

11 «Ὅταν δὲ σᾶς ὀδηγοῦν στὶς συναγωγὰς καὶ τὶς ἀρχὲς καὶ τὶς ἐξουσίες, μὴν ἀγωνιάτε γιὰ τὸ πῶς ἢ τί θ' ἀπολογηθῆτε ἢ τί θὰ εἰπῆτε. **12** Διότι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα θὰ σᾶς διδάξῃ ἐκεῖνη τὴν ὥρα ὅσα πρέπει νὰ εἰπῆτε».

Φυλάσσεσθε ἀπὸ τὴν πλεονεξία

13 Τοῦ εἶπε δὲ κάποιος ἀπὸ τὸ πλῆθος: «Διδάσκαλε, νὰ εἰπῆς στὸν ἀδελφῷ μου νὰ κάνῃ διανομὴ τῆς κληρονομίας μαζί μου». **14** Αὐτὸς δὲ τοῦ εἶπε: «Ἄνθρωπε, ποιὸς με κατέστησε δικαστὴ ἢ διανομέα σὲ σᾶς;». **15** Τότε εἶπε πρὸς αὐτούς (πρὸς τὸ πλῆθος δηλαδὴ): «Νὰ προσέχετε καὶ νὰ φυλάγεσθε ἀπὸ κάθε πλεονεξία, διότι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου (ἡ μακροζωία καὶ ἡ εὐτυχὴς ζωὴ) δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἀφθονία τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν του».

Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου

16 Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς λέγων· Ἄνθρωπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα· 17 καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων· Τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου; 18 Καὶ εἶπε· Τοῦτο ποιήσω· καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ γενήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου, 19 καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου· Ψυχῆ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. 20 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός· Ἄφρον! Ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἠτοίμασας, τίνοι ἔσται; 21 Οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ, καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν.

22 Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε. 23 Οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἔστι τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; 24 Κατανοήσατε τοὺς κόρακας, ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν, οἷς οὐκ ἔστι ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ Θεὸς τρέφει αὐτούς· πόσω μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν; 25 Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἓνα; 26 Εἰ οὖν οὔτε ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε; 27 Κατανοήσατε τὰ κρίνα πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν, οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. 28 Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσι, πόσω μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; 29 Καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε καὶ τί πίητε, καὶ μὴ μετεωρίζεσθε. 30 Ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητεῖ. Ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χρῆζετε τούτων. 31 Πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. 32 Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποίμνιον· ὅτι εὐδόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν.

16 Εἶπε δὲ καὶ μία παραβολὴ σ' αὐτοὺς λέγοντας· «Κάποιου πλουσίου ἀνθρώπου καρποφόρησαν πλουσίως τὰ χωράφια. 17 Καὶ σκεπτόταν μέσα του λέγοντας· “Τί νὰ κάνω, διότι δὲν ἔχω ποῦ νὰ συνάξω τοὺς καρπούς μου;”. 18 Ἐπειτα εἶπε· “Τοῦτο θὰ κάνω· θὰ γκρεμίσω τὶς ἀποθήκες μου, καὶ θὰ οἰκοδομήσω μεγαλύτερες, καὶ θὰ συνάξω ἐκεῖ ὅλα τὰ γενήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου, 19 καὶ θὰ εἰπῶ στὸν ἑαυτό μου· “Ἐαυτέ μου, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ, ποὺ ἀρκοῦν γιὰ ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου”. 20 Ἄλλ' ὁ Θεὸς τοῦ εἶπε· “Ἀνόητε! Αὐτὴ τὴ νύκτα ἀπαιτοῦν ἀπὸ σένα τὴ ζωὴ σου. Αὐτὰ δέ, ποὺ ἐτοίμασες, τίνοι θὰ εἶναι;”. 21 Ἔτσι παθαίνει ὅποιος θησαυρίζει γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ δὲν πλουτίζει (γιὰ νὰ κάνῃ καλὰ ἔργα) γιὰ τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ».

Ἦχι ἄγχος γιὰ τὴ ζωὴ

22 Εἶπε τότε πρὸς τοὺς μαθητὰς του· «Γι' αὐτὸ σᾶς λέγω, μὴν ἀγωνιᾶτε γιὰ τὴ ζωὴ σας τί θὰ φᾶτε, οὔτε γιὰ τὸ σῶμα σας τί θὰ ντυθῆτε. 23 Ἡ ζωὴ δὲν εἶναι ἀνώτερη ἀπὸ τὴν τροφή, καὶ τὸ σῶμα ἀπὸ τὸ ἐνδυμα; 24 Κοιτάξετε τοὺς κόρακες, ὅτι δὲν σπεύρουν οὔτε θερίζουν, δὲν ἔχουν κελλᾶρι οὔτε ἀποθήκη, ἀλλ' ὁ Θεὸς τοὺς τρέφει. Πόσο πολὺ ἐσεῖς εἴσθε ἀνώτεροι ἀπὸ τὰ πετεινά; (Ἀσυγκρίτως). 25 Ποιὸς δὲ ἀπὸ σᾶς, ὅσο καὶ ἂν φροντίσῃ, δύναται νὰ προσθέσῃ στὸ ἀνάστημά του ἓνα πῆχυ; 26 Ἐὰν λοιπὸν δὲν δύνασθε οὔτε τὸ τόσο μικρὸ πρᾶγμα, γιατί ἀγωνιᾶτε γιὰ τὰ ὑπόλοιπα; 27 Παρατηρήσετε τὰ ἄνθη πόσο ὠραῖα εἶναι. Δὲν κοπιᾶζου οὔτε γνέθουν. Ἄλλὰ σᾶς λέγω, οὔτε ὁ Σολομῶν παρ' ὅλη τὴ δόξα του ντύθηκε σὰν ἓνα ἀπ' αὐτά. 28 Καὶ ἐὰν τὸ χορτάρει τοῦ ἀγροῦ, ποὺ σήμερα ὑπάρχει καὶ αὔριο ρίχνεται στὸ φοῦρνο (καὶ καίεται), ὁ Θεὸς τόσο ὠραῖα ντύνει, δὲν θὰ δώσῃ ἐνδυμα πολὺ περισσότερο σ' ἐσᾶς, ὀλιγόπιστοι; 29 Γι' αὐτὸ ἐσεῖς μὴ ζητεῖτε τί θὰ φᾶτε ἢ τί θὰ πιῆτε, καὶ μὴν ἀγχώνεσθε. 30 Ὅλα δὲ αὐτὰ ἐπιδιώκουν (σὰν νὰ εἶναι μέγιστα ἀγαθὰ) οἱ ἔθνηκοι (οἱ εἰδωλολάτρεις) τοῦ κόσμου. Γνωρίζει δὲ ὁ πατέρας σας, ὅτι ἔχετε ἀνάγκη ἀπ' αὐτά. 31 Γι' αὐτὸ νὰ ζητῆτε (γιὰ νὰ λάβετε) τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅλα αὐτὰ θὰ σᾶς δοθοῦν ἐπιπροσθέτως. 32 Μὴ φοβᾶσαι, μικρὸ μου ποίμνιο, διότι ὁ πατέρας σας εὐαρεστήθηκε νὰ δώσῃ σὲ σᾶς τὴ βασιλεία».

Δώστε ἐλεημοσύνη

33 Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε ἐλεημοσύνην. Ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλλάντια μὴ παλαιούμενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτῃς οὐκ ἐγγίζει οὐδὲ σῆς διαφθείρει. **34** Ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ καρδιά ὑμῶν ἔσται.

35 Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες περιεζωσμένοι καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι, **36** καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοι τὸν κύριον ἑαυτῶν, πότε ἀναλύσει ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλθόντος καὶ κρούσαντος εὐθέως ἀνοιξώσιν αὐτῶ. **37** Μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθὼν ὁ κύριος εὐρήσει γρηγοροῦντας. Ἄμην λέγω ὑμῖν ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτούς, καὶ παρελθὼν διακονήσει αὐτοῖς. **38** Καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ καὶ ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ καὶ εὖρη οὕτω, μακάριοί εἰσιν οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι. **39** Τοῦτο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ἦδει ὁ οἰκοδεσπότης ποῖα ὥρα ὁ κλέπτῃς ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν ἀφῆκε διορυγῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. **40** Καὶ ὑμεῖς οὖν γίνεσθε ἔτοιμοι· ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

41 Εἶπε δὲ αὐτῶ ὁ Πέτρος· Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις ἢ καὶ πρὸς πάντας; **42** Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος καὶ φρόνιμος, ὃν καταστήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ διδόναι ἐν καιρῶ τὸ σιτομέτριον; **43** Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὐρήσει οὕτω ποιοῦντα. **44** Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν.

45 Ἐὰν δὲ εἶπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, χρονίζει ὁ κύριός μου ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι, **46** ἦξει

33 «Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντά σας καὶ δώστε ἐλεημοσύνην. Ἀποκτήσατε πουγγί, πού δὲν παλιώνει, θησαυρὸ ἀνεξάντλητο στοὺς οὐρανοὺς, ὅπου κλέπτῃς δὲν πλησιάζει, καὶ σκόρος δὲν καταστρέφει. **34** Ὅπου δὲ εἶναι ὁ θησαυρός σας, ἐκεῖ θὰ εἶναι καὶ ἡ καρδιά σας».

Ὁ ἐρχομὸς τοῦ Κυρίου αἰφνίδιος. Ἀνάγκη ἐπαγρυπνήσεως

35 «Ἡ μέση σας νὰ εἶναι καλὰ ζωσμένη, καὶ οἱ λύχνοι σας ἀναμμένοι, **36** καὶ σεῖς ὅμοιοι μὲ ἀνθρώπους πού περιμένουν τὸν κύριό τους, πότε θὰ ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τὸ γάμο, ὥστε, ὅταν ἔλθῃ καὶ κρούσῃ τὴ θύρα, ἀμέσως νὰ τοῦ ἀνοιξοῦν. **37** Εὐτυχεῖς εἶναι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους, ὅταν ἔλθῃ ὁ κύριος, θὰ βρῆ νὰ ἀγρυπνοῦν. Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι θὰ ζώσῃ τὴ μέση, καὶ θὰ τοὺς βάλῃ νὰ καθήσουν, καὶ θὰ περάσῃ νὰ τοὺς ὑπηρετήσῃ. **38** Καὶ ἂν ἔλθῃ κατὰ τὴ δευτέρῃ βάρδια τῆς νύκτας (μετὰ τὰ μεσάνυχτα), καὶ κατὰ τὴν τρίτῃ βάρδια τῆς νύκτας (γύρω στὰ ξημερώματα), καὶ τοὺς βρῆ ἔτσι, εὐτυχεῖς εἶναι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι. **39** Τοῦτο δὲ νὰ ξέρετε, ὅτι, ἐὰν γνώριζε ὁ νοικοκύρης ποῖα ὥρα τῆς νύκτας θὰ ἔλθῃ ὁ κλέπτῃς, θ' ἀγρυπνοῦσε καὶ δὲν θ' ἀφῆνε νὰ διαρρήξῃ τὸ σπίτι του. **40** Γι' αὐτὸ καὶ σεῖς (πού γνωρίζετε, ὅτι ὁ Κύριος ὅπως-δήποτε θὰ ἔλθῃ) νὰ εἶσθε συνεχῶς ἔτοιμοι, διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ ἔλθῃ τὴν ὥρα, πού δὲν περιμένετε».

Ὁ πιστὸς καὶ φρόνιμος δοῦλος

41 Τότε ὁ Πέτρος τοῦ εἶπε: «Κύριε, γιὰ μᾶς λέγεις αὐτὴ τὴν παραβολὴ ἢ γιὰ ὅλους;». **42** Εἶπε δὲ ὁ Κύριος: «Ποιὸς ἄραγε εἶναι ὁ ἔμπιστος καὶ συνετὸς οἰκονόμος, τὸν ὁποῖον ὁ κύριος θὰ κἀνῃ προϊστάμενο τῶν δούλων του, γιὰ νὰ τοὺς δίνῃ στὴν κατάλληλη ὥρα τὴν κανονισμένη τροφή; **43** Εὐτυχῆς ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖο, ὅταν ἔλθῃ ὁ κύριός του, θὰ τὸν βρῆ νὰ κἀνῃ ἔτσι. **44** Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι θὰ τὸν βάλῃ ὑπεύθυνο σ' ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του».

Ὁ κακὸς δοῦλος

45 «Ἐὰν ἀντιθέτως ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εἶπῃ μέσα του, “Θὰ ἀργήσῃ ὁ κύριός μου νὰ ἔλθῃ”, καὶ ἀρχίσῃ νὰ κτυπᾷ τοὺς δούλους καὶ τίς δούλες, καὶ νὰ τρώγῃ καὶ νὰ πίνῃ καὶ νὰ μεθάῃ, **46** θὰ ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ δού-

ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἧ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ἧ οὐ γινώσκει, καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει. **47** Ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος, ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ καὶ μὴ ἐτοιμάσας μηδὲ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ, δαρήσεται πολλάς· **48** ὁ δὲ μὴ γνοὺς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας. Παντὶ δὲ ᾧ ἐδόθη πολύ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ· καὶ ᾧ παρέθεντο πολύ, περισσότερον αἰτήσουσιν αὐτόν.

49 Πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν! Καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη; **50** Βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἕως οὗ τελεσθῆ! **51** Δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῆ; Οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἡ διαμερισμὸν. **52** Ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν οἴκῳ ἐνὶ διαμεμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσὶ καὶ δύο ἐπὶ τρισί. **53** Διαμερισθήσονται πατήρ ἐπὶ υἱῷ καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί, μήτηρ ἐπὶ θυγατρὶ καὶ θυγάτηρ ἐπὶ μητρί, πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθεράν αὐτῆς.

54 Ἔλεγε δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις· Ὅταν ἴδητε τὴν νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἀπὸ δυσμῶν, εὐθέως λέγετε, ὄμβρος ἔρχεται, καὶ γίνεται οὕτω· **55** καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε ὅτι καύσων ἔσται, καὶ γίνεται. **56** Ὑποκριταί! Τὸ πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς οἴδατε δοκιμάζειν, τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον πῶς οὐ δοκιμάζετε;

57 Τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον; **58** Ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ, μήποτε κατασύρη σε πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σε παραδῶ τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πρᾶκτωρ σε βαλεῖ εἰς φυλακὴν. **59** Λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως οὗ καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῶς.

λου ἐκείνου σὲ ἡμέρα, πού δὲν περιμένει, καὶ σὲ ὥρα, πού δὲν γνωρίζει, καὶ θὰ τὸν σχίσῃ στὰ δύο, καὶ θὰ τὸν κατατάξῃ μ' ἐκείνους, πού δὲν εἶναι ἔμπιστοι. **47** Ἐκεῖνος ἐπίσης ὁ δοῦλος, πού γνώρισε τὸ θέλημα τοῦ κυρίου του, ἀλλὰ δὲν φρόντισε καὶ δὲν ἔκανε συμφώνως πρὸς τὸ θέλημά του, θὰ ὑποστῇ πολλὰς μαστιγώσεις. **48** Ἐκεῖνος δὲ, πού δὲν γνώρισε, ἀλλ' ἔκανε πράγματα ἄξια μαστιγώσεων, θὰ ὑποστῇ ὀλίγες μαστιγώσεις. Ἐπίσης ἀπὸ καθένα, πού τοῦ δόθηκε πολύ, θὰ ζητηθῆ πολὺ· καὶ ἀπ' αὐτόν, πού τοῦ ἐμπιστεύθηκαν πολύ, θὰ ζητήσουν περισσότερο».

Ὁ Χριστὸς διχάζει τοὺς ἀνθρώπους!

49 «Φωτιά ἦλθα νὰ βάλω στὴ γῆ! Καὶ τί ἄλλο θέλω, ἀφοῦ πλέον ἀναφε; **50** Βάπτισμα (μαρτυρίου) ἔχω νὰ λάβω. Καὶ πῶς ἀγωνιῶ καὶ ἀνυπομονῶ, ἕως ὅτου τελεσθῆ! **51** Νομίζετε, ὅτι ἦλθα νὰ δώσω εἰρήνην στὴ γῆ; Ὁχι, σὰς βεβαιῶνω, ἀλλὰ διχασμὸ. **52** Ἔτσι ἀπὸ τῶρα πέντε σ' ἓνα σπίτι θὰ εἶναι διχασμένοι, τρεῖς ἐναντίον δύο καὶ δύο ἐναντίον τριῶν. **53** Θὰ διχασθοῦν πατέρας ἐναντίον υἱοῦ, καὶ υἱὸς ἐναντίον πατέρα, μητέρα ἐναντίον θυγατέρας, καὶ θυγατέρα ἐναντίον μητέρας, πεθερὰ ἐναντίον τῆς νύμφης της, καὶ νύμφη ἐναντίον τῆς πεθερᾶς της (ἐξ αἰτίας τῆς ἀπιστίας τῶν μὲν καὶ τῆς πίστεως τῶν δέ)».

Ἑρμηνεία τῶν σημείων τῶν καιρῶν

54 Ἔλεγε δὲ καὶ στὰ πλήθη τοῦ λαοῦ: «Ὅταν δῆτε τὸ σύννεφο νὰ βγαίνῃ ἀπὸ τῆ δύσι, ἀμέσως λέγετε, “Βροχὴ ἔρχεται”, καὶ ἔτσι γίνεται. **55** Καὶ ὅταν (δῆτε) νὰ φυσᾷ νότιος ἄνεμος, λέγετε, “Καύσων θὰ ἔλθῃ”, καὶ ἔτσι γίνεται. **56** Ὑποκριταί! Τὴν ὄψιν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς γνωρίζετε νὰ ἐρμηνεύετε. Τὸν παρόντα δὲ καιρὸ (πού δείχνει, ὅτι ὁ Μεσσίας ἦλθε) πῶς δὲν ἐρμηνεύετε;».

Κρίνετε τὸ δίκαιο ἀφ' ἑαυτῶν καὶ μὴ φθάνετε στὰ δικαστήρια

57 «Ἐπίσης δὲ, γιατί δὲν κρίνετε οἱ ἴδιοι ποιὸ εἶναι τὸ δίκαιο; **58** Καθὼς λοιπὸν πηγαίνεις μὲ τὸν ἀντίδικό σου στὸν ἄρχοντα (δικαστή), στὸ δρόμο προσπάθησε ν' ἀπαλλαγῆς ἀπ' αὐτόν (μὲ διευθέτησι τῆς διαφορᾶς σας), γιὰ νὰ μὴ σὲ σύρῃ μέχρι τὸ δικαστή, καὶ ὁ δικαστὴς σὲ παραδώσῃ στὸ ἐκτελεστικὸ ὄργανο, καὶ τὸ ἐκτελεστικὸ ὄργανο σὲ ρίξῃ στὴ φυλακὴ. **59** Σοῦ λέγω, δὲν θὰ βγῆς ἀπ' ἐκεῖ, ἕως ὅτου πληρώσῃς καὶ τὸ τελευταῖο λεπτὸ».

13 Παρήσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων, ὧν τὸ αἷμα Πιλαῶτος ἔμιξε μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν. **2** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἀμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους ἐγένοντο, ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασιν; **3** Οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοῆτε, πάντες ὡσαύτως ἀπολεισθε. **4** Ἡ ἐκεῖνοι οἱ δέκα καὶ ὀκτώ, ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωάμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι οὗτοι ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ; **5** Οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήσητε, πάντες ὁμοίως ἀπολεισθε.

6 Ἐλεγε δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν· Συκῆν εἶχε τις ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ πεφυτευμένην, καὶ ἦλθε ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐχ εὔρεν. **7** Εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν· Ἴδου τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ οὐχ εὐρίσκω· ἔκκοψον αὐτήν· ἵνατί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ; **8** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, ἄφες αὐτήν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτήν καὶ βάλω κόπρια. **9** Κὰν μὲν ποιήσῃ καρπὸν· εἰ δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλλον ἐκκόψεις αὐτήν.

10 Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασι. **11** Καὶ ἰδὼν γυνὴ ἣν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ ἣν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακῦσαι εἰς τὸ παντελές. **12** Ἴδὼν δὲ αὐτήν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησε καὶ εἶπεν αὐτῇ· Γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου. **13** Καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν. **14** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ Σαββάτῳ ἑθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ· Ἐξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου. **15** Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ Κύριος καὶ εἶπεν· Ὑποκριτά! Ἐκαστος ὑμῶν τῷ Σαββάτῳ οὐ

Ὅλοι οἱ ἀμετανόητοι θ' ἀπολεσθῶν

13 Αὐτὴ δὲ τὴν ὥρα παρουσιάσθησαν μερικοὶ καὶ ἀνέφεραν σ' αὐτὸν γιὰ τοὺς Γαλιλαίους, τῶν ὁποίων ὁ Πιλαῶτος ἀνέμιξε τὸ αἷμα μετὰ τῶν θυσιῶν τους (σφάζοντας αὐτούς ἐνῶ προσέφεραν θυσίαις στὸ ναό). **2** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε τότε· «Νομίζετε, ὅτι αὐτοὶ οἱ Γαλιλαῖοι, ἐπειδὴ ἔπαθαν αὐτά, ὑπῆρξαν ἀμαρτωλοὶ περισσότερο ἀπ' ὅλους τοὺς Γαλιλαίους; **3** Ὁχι, σὰς βεβαιῶνω. Καὶ ἐὰν δὲν μετανοήσετε, ὅλοι ἐπίσης θὰ χαθῆτε. **4** Ἡ ἐκεῖνοι οἱ δεκαοκτώ, πάνω στοὺς ὁποίους ἔπεσε ὁ πύργος στὸ Σιλωάμ καὶ τοὺς σκότωσε, νομίζετε, ὅτι ὑπῆρξαν χρεῶστες (στὸ Θεὸ λόγῳ ἀμαρτιῶν) περισσότερο ἀπ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ κατοικοῦν στὴν Ἱερουσαλήμ; **5** Ὁχι, σὰς βεβαιῶνω. Καὶ ἐὰν δὲν μετανοήσετε, ὅλοι ἐπίσης θὰ χαθῆτε».

Ἡ παραβολὴ τῆς ἄκαρπης συκιᾶς

6 Εἶπε τότε αὐτῇ τὴν παραβολήν· «Κάποιος εἶχε φυτεύσει μία συκιὰ στὸ ἀμπέλι του, καὶ ἦλθε ζητῶντας σ' αὐτὴ καρπὸν, ἀλλὰ δὲν βρῆκε. **7** Εἶπε τότε τὸν ἀμπελουργό· “Ἴδου, τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶντας καρπὸν σ' αὐτὴ τὴ συκιὰ, ἀλλὰ δὲν βρίσκω. Νὰ τὴν κόψης. Γιατί νὰ ἀχρηστεύῃ καὶ τὸν τόπον;”. **8** Ἀλλ' αὐτὸς ἀποκρίθηκε καὶ τοῦ εἶπε· “Κύριε, ἄφες τὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, γιὰ νὰ σκάψω γύρω ἀπ' αὐτὴ καὶ νὰ βάλω κοπριά. **9** Καὶ ἐὰν μὲν κάρη καρπὸν, καλῶς. Ἄλλιῶς θὰ τὴν κόψης στὸ μέλλον”».

Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὴ συγκύπτουσα γυναῖκα τὸ Σάββατο

10 Κάποιος δὲ Σάββατο (ὁ Ἰησοῦς) δίδασκε σὲ μία ἀπὸ τὶς συναγωγὰς. **11** Καὶ ἰδὼν, ἦταν ἐκεῖ μία γυναῖκα, ἣ ὁποία εἶχε πνεῦμα (δαιμόνιο) ἀσθενείας ἐπὶ δεκαοκτὼ ἔτη, καὶ ἐξ αἰτίας αὐτοῦ ἦταν κυρτωμένη, καὶ δὲν μποροῦσε καθόλου νὰ σηκώσῃ τὸ κεφάλι της. **12** Ὅταν δὲ τὴν εἶδε ὁ Ἰησοῦς, ἀπευθύνθηκε σ' αὐτὴ καὶ τῆς εἶπε· «Γυναῖκα, ἔχεις ἐλευθερωθῆ ἀπὸ τὴν ἀσθενείαν σου». **13** Καὶ ἔθεσε ἐπάνω της τὰ χέρια, καὶ ἀμέσως τὸ σῶμα της ἐπανῆλθε στὴν ὀρθία στάσι, καὶ δόξαζε τὸ Θεόν. **14** Ὁ δὲ ἀρχισυνάγωγος ἔλαβε τὸν λόγο, καὶ πλήρης ἀγανακτήσεως, διότι ὁ Ἰησοῦς θεράπευσε κατὰ τὸ Σάββατο, ἔλεγε στὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ· «Ἐξ ἡμέρας εἶναι, κατὰ τὶς ὁποῖες ἐπιτρέπεται ἡ ἐργασία. Κατ' αὐτὰς λοιπὸν τὶς ἡμέρας νὰ ἔρχεσθε καὶ νὰ θεραπεύεσθε, καὶ ὄχι τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου». **15** Τοῦ ἀπάντησε τότε ὁ Κύριος· «Ὑποκριτά! Καθένας ἀπὸ σὰς τὸ Σάββατο δὲν λύει τὸ βόδι του ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τὸν σταῦλο καὶ ὀδη-

λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; **16** Ταύτην δέ, θυγατέρα Ἀβραάμ οὔσαν, ἣν ἔδησεν ὁ Σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου; **17** Καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ κατησχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ.

18 Ἔλεγε δέ· Τίτι ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ τίτι ὁμοιώσω αὐτήν; **19** Ὅμοία ἐστὶ κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ· καὶ ἠῤῥησε καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον μέγα, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

20 Πάλιν εἶπε· Τίτι ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; **21** Ὅμοία ἐστὶ ζύμη, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἔκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.

22 Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσκων καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς Ἱερουσαλήμ. **23** Εἶπε δέ τις αὐτῷ· Κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σφζόμενοι; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· **24** Ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν. **25** Ἀφ' οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξησθε ἕξω ἐστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν λέγοντες· Κύριε Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν· καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ. **26** Τότε ἄρξεσθε λέγειν· Ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας. **27** Καὶ ἐρεῖ· Λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ· ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ, πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας. **28** Ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν ὄψησθε Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ καὶ πάντας τοὺς προφήτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἕξω. **29** Καὶ ἤξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου, καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. **30** Καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἔσχατοι οἱ ἔσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶ πρῶτοι οἱ ἔσονται ἔσχατοι.

γεῖ ἕξω καὶ ποτίζει; **16** Καὶ αὐτή, ποὺ εἶναι θυγατέρα τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ὁ Σατανᾶς τὴν ἔχει δεμένη ἐπὶ δεκαοκτὼ ἡδὴ ἔτη, δὲν ἔπρεπε νὰ λυθῇ ἀπὸ τὰ δεσμὰ αὐτὰ τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου;». **17** Ὅταν δὲ ἔλεγε αὐτά, καταισχύνονταν ὅλοι οἱ ἀντίθετοι σ' αὐτόν, ἐνῶ ὅλος ὁ λαὸς ἔχαιρε γιὰ ὅλα τὰ θαυμαστὰ ἔργα, ποὺ γίνονταν ἀπ' αὐτόν.

Ἡ παραβολὴ τοῦ κόκκου σινάπεως καὶ τῆς ζύμης

18 Ἔλεγε ἐπίσης· «Μὲ τί ὁμοιάζει ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ μὲ τί νὰ τὴν παρομοιάσω; **19** Ὅμοιάζει μὲ κόκκο σιναπιοῦ, τὸν ὅποιο πῆρε ἄνθρωπος καὶ τὸν ἔρριξε στὸν κῆπο του. Καὶ ἀναπτύχθηκε καὶ ἔγινε μεγάλο δένδρο, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κάθησαν στὰ κλαδιά του.

20 Πάλιν εἶπε· «Μὲ τί νὰ παρομοιάσω τὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ; **21** Ὅμοιάζει μὲ προζύμι, ποὺ πῆρε γυναικα καὶ τὸ ἔβαλε μέσα σὲ τρία σάτα ἀλεύρι (ποσότητα μεγάλη), καὶ δέχθηκε τὴν ἐπίδρασι τοῦ προζυμιοῦ ὅλο τὸ ἀλεύρι».

Ἡ στενὴ πύλη τῆς βασιλείας

Ἀποκλεισμὸς τῶν μὴ ἀληθινῶν μαθητῶν

22 Καθὼς δὲ πήγαινε στὴν Ἱερουσαλήμ, περνοῦσε ἀπὸ πόλεις καὶ χωριά καὶ δίδασκε. **23** Τοῦ εἶπε δὲ κάποιος· «Κύριε, εἶναι ἄραγε ὀλίγοι αὐτοὶ ποὺ σφζονται;». Αὐτὸς δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· **24** «Ἀγωνίζεσθε γιὰ νὰ μπῆτε ἀπὸ τὴν στενὴν πύλην. Διότι πολλοί, σᾶς βεβαιῶνω, θὰ ζητήσουν νὰ μποῦν, ἀλλὰ δὲν θὰ μπορέσουν. **25** Ὅταν θὰ σηκωθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ θὰ κλείσῃ καλὰ τὴν θύρα, καὶ θὰ ἀρχίσετε νὰ στέκεσθε ἕξω καὶ νὰ κτυπᾶτε τὴν θύρα λέγοντας, “Κύριε, Κύριε, ἄνοιξέ μας”, τότε θὰ ἀποκριθῇ καὶ θὰ σᾶς πῇ, “Δὲν σᾶς ξέρω ἀπὸ ποῦ εἴσθε”. **26** Τότε θὰ ἀρχίσετε νὰ λέτε, “Φάγαμε μπροστὰ σου καὶ πιήκαμε, καὶ μᾶς δίδαξες στὶς πλατεῖες μας”. **27** Ἀλλὰ θὰ εἰπῇ, “Σᾶς λέγω, δὲν σᾶς γνωρίζω ἀπὸ ποῦ εἴσθε. Φύγετε μακριὰ ἀπὸ μένα, ὅλοι οἱ ἐργάτες τοῦ κακοῦ”. **28** Ἐκεῖ θὰ κλαίετε καὶ θὰ τρίζετε τὰ δόντια (ἀπὸ τὸν πόνο), ὅταν θὰ ἰδῆτε τὸν Ἀβραάμ καὶ τὸν Ἰσαὰκ καὶ τὸν Ἰακώβ καὶ ὅλους τοὺς προφήτες στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἐσᾶς δὲ νὰ σᾶς διώχνουν. **29** Θὰ ἔλθουν δὲ ἄνθρωποι ἀπὸ ἀνατολὴ καὶ δύσι καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότο καὶ θὰ καθήσουν στὸ τραπέζι στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **30** Καὶ ἰδοὺ εἶναι τελευταῖοι, ποὺ θὰ γίνουν πρῶτοι, καὶ πρῶτοι, ποὺ θὰ γίνουν τελευταῖοι».

«Πορευθέντες εἶπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτη...»

31 Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθόν τινες Φαρισαῖοι λέγοντες αὐτῷ· Ἐξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι Ἡρώδης θέλει σε ἀποκτεῖναι. 32 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες εἶπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτη· Ἴδου ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἰάσεις ἐπιτελῶ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι. 33 πλὴν δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχομένῃ πορεύεσθαι, ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἔξω Ἱερουσαλήμ.

34 Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, ἡ ἀποκτένουσα τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν! Ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον ὄρνις τὴν ἑαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε. 35 Ἴδου ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ με ἴδητε ἕως ἂν ἤξη ὅτε εἶπητε· **Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.**

14 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων Σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμενοι αὐτόν. 2 Καὶ ἰδού ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικὸς ἔμπροσθεν αὐτοῦ. 3 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους λέγων· Εἰ ἔξεστι τῷ Σαββάτῳ θεραπεύειν; 4 Οἱ δὲ ἠσύχασαν. Καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτόν καὶ ἀπέλυσε. 5 Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπε· Τίνος ὑμῶν υἱὸς ἢ βοῦς εἰς φρέαρ ἐμπεσεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτόν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου; 6 Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι αὐτῷ πρὸς ταῦτα.

7 Ἐλεγε δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολὴν, ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐτούς· 8 Ὅταν κληθῆς ὑπὸ τινος εἰς γάμους, μὴ κατακλιθῆς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν, μήποτε ἐντιμότερός σου ἢ κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ, 9 καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτόν καλέσας ἐρεῖ σοι· Δὸς τούτῳ τόπον,

31 Ἐκείνη τὴν ἡμέρᾳ ἦλθαν μερικοὶ Φαρισαῖοι καὶ τοῦ εἶπαν· «Φύγε, καὶ πήγαινε ἀλλοῦ, διότι ὁ Ἡρώδης θέλει νὰ σε θανατώσῃ». 32 Εἶπε δὲ σ' αὐτούς· «Νὰ πᾶτε καὶ νὰ εἰπῆτε σ' αὐτὴ τὴν ἀλεπού, “Ἴδου, βγάζω δαιμόνια καὶ κάνω θεραπείες σήμερα καὶ αὔριο, καὶ τὴν τρίτη ἡμέρα φθάνω στὸ τέλος”. 33 Γι' αὐτὸ πρέπει σήμερα καὶ αὔριο καὶ τὴν ἐπομένη ἡμέρα νὰ συνεχίσω τὴν πορεία μου (πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ), διότι δὲν δύναται νὰ θανατωθῇ προφήτης ἔξω ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ».

Περιπαθῆς ἀποστροφή τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ

34 «Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, πὺ φονεύεις τοὺς προφήτες καὶ λιθοβολεῖς τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς ἐσένα! Πόσες φορές θέλησα νὰ μαζέψω τὰ παιδιὰ σου, ὅπως ἡ ὄρνιθα τὰ πουλιά της κάτω ἀπὸ τίς φτεροῦγες, ἀλλὰ δὲν θελήσατε. 35 Ἴδου, γιὰ λύπη σας ἀφήνεται τὸ ἔθνος σας ἔρημο (ἀπροστάτευτο). Καὶ σᾶς βεβαιώνω, ὅτι δὲν θὰ μὲ ἴδητε (στὴν πρόνοιά μου), ἕως ὅτου ἔλθῃ ὁ καιρὸς πὺ θὰ εἰπῆτε, **Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐκ μέρους τοῦ Κυρίου**».

Θεραπεία ὑδρωπικοῦ τὸ Σάββατο

14 Ὅταν δὲ (ὁ Ἰησοῦς) ἦλθε στὸ σπίτι κάποιου ἀπὸ τοὺς ἄρχοντες τῶν Φαρισαίων ἓνα Σάββατο γιὰ νὰ φάγῃ, αὐτοὶ τὸν κοίταζαν προσεκτικὰ (γιὰ νὰ ἴδουν τί θὰ κάνῃ). 2 Καὶ ἰδού κάποιος ὑδρωπικὸς ἦταν ἐνώπιόν του. 3 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλαβε τὸ λόγο καὶ εἶπε πρὸς τοὺς νομοδιδασκάλους καὶ τοὺς Φαρισαίους· «Ἐπιτρέπεται τὸ Σάββατο νὰ κάνῃ κανεὶς θεραπεία;». 4 Ἄλλ' αὐτοὶ σιώπησαν. Τότε, ἀφοῦ τὸν ἔπιασε, τὸν θεράπευσε καὶ τὸν ἔδιωξε. 5 Κατόπιν ἀπευθύνθη πρὸς αὐτούς καὶ εἶπε· «Τίνος ἀπὸ σᾶς τὸ παιδί ἢ τὸ βόδι θὰ πέσῃ σὲ πηγάδι, καὶ δὲν θὰ τὸ ἀνασύρῃ ἀμέσως κατὰ τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου;». 6 Καὶ δὲν μπόρεσαν νὰ τοῦ ἀπαντήσουν σ' αὐτά.

Ἐξ ἀφορμῆς πρωτοκαθεδριῶν παραβολὴ γιὰ ὕψωσι καὶ ταπεινώσι

7 Προσέχοντας δέ, ὅτι οἱ καλεσμένοι διάλεξαν τίς πρῶτες θέσεις στὸ τραπέζι, εἶπε σ' αὐτούς τὸν παραβολικὸ αὐτὸ λόγο· 8 «Ὅταν κάποιος σὲ καλέσῃ σὲ γάμο, μὴν καθῆσθαι στὴν πρώτη θέσι, μήπως ἀνώτερός σου εἶναι καλεσμένος ἀπ' αὐτόν, 9 ὁπότε, ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, πὺ κάλεσε ἐσένα καὶ αὐτόν, θὰ σοῦ εἰπῇ, “Δῶσε σ' αὐτόν τὴ θέσι”, καὶ τότε

καὶ τότε ἄρξῃ μετ' αἰσχύνης τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. **10** Ἄλλ' ὅταν κληθῆς, πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχατον τόπον, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκὼς σε εἴπῃ σοι· Φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον. Τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον τῶν συνανακειμένων σοι.

11 Ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

12 Ἐλεγε δὲ καὶ τῷ κεκληκὼτι αὐτόν· Ὅταν ποιῆς ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ φώνει τοὺς φίλους σου μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου μηδὲ γείτονας πλουσίους, μήποτε καὶ αὐτοὶ σε ἀντικαλέσωσι, καὶ γενήσεται σοι ἀνταπόδομα. **13** Ἄλλ' ὅταν ποιῆς δοχὴν, κάλει πτωχοὺς, ἀναπήρους, χωλοὺς, τυφλοὺς, **14** καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι· ἀνταποδοθήσεται γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων.

15 Ἀκούσας δὲ τις τῶν συνανακειμένων ταῦτα εἶπεν αὐτῷ· Μακάριος ὃς φάγεται ἄριστον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. **16** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον μέγα καὶ ἐκάλεσε πολλοὺς. **17** Καὶ ἀπέστειλε τὸν δούλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δεῖπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις· Ἔρχεσθε, ὅτι ἤδη ἔτοιμά ἐστι πάντα. **18** Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες. Ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ· Ἄγρον ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθεῖν καὶ ἰδεῖν αὐτόν· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. **19** Καὶ ἕτερος εἶπε· Ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. **20** Καὶ ἕτερος εἶπε· Γυναῖκα ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. **21** Καὶ παραγενόμενος ὁ δούλος ἐκεῖνος ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε τῷ δούλῳ αὐτοῦ· Ἐξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς εἰσάγαγε ὧδε. **22** Καὶ εἶπεν ὁ δούλος· Κύριε, γέγονεν ὡς ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστί. **23** Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δούλον· Ἐξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκός μου.

θὰ κινηθῆς με ἐντροπῇ νὰ καταλάβῃς τὴν τελευταία θέσι. **10** Γι' αὐτό, ὅταν προσκληθῆς, πήγαινε καὶ κάθησε στὴν τελευταία θέσι, ὥστε, ὅταν ἔλθῃ αὐτός, πὺ σὲ προσκάλεσε, νὰ σοῦ εἴπῃ, “Φίλε, ἔλα μπροστά, σὲ ἀνώτερη θέσι”. Τότε θὰ τιμηθῆς ἐνώπιον τῶν συνδαιτυμόνων σου.

11 Ἐξάπαντος καθέννας, πὺ ὑψώνει τὸν ἑαυτό του, θὰ ταπεινωθῇ, καὶ καθέννας, πὺ ταπεινώνει τὸν ἑαυτό του, θὰ ὑψωθῇ».

Νὰ παραθέτῃς τράπεζα σὲ μὴ δυναμένους νὰ ἀνταποδώσουν

12 Ἐλεγε δὲ καὶ σ' ἐκεῖνον, πὺ τὸν εἶχε προσκαλέσει: “Ὅταν παραθέτῃς γεῦμα ἢ δεῖπνο, νὰ μὴ καλῆς τοὺς φίλους σου, οὔτε τοὺς ἀδελφούς σου, οὔτε τοὺς συγγενεῖς σου, οὔτε πλουσίους γείτονες, μήπως καὶ αὐτοὶ κατόπιν σὲ καλέσουν καὶ ἔτσι σοῦ γίνῃ ἀνταπόδοσι. **13** Ἄλλ' ὅταν κἀνης δεξιῶσι, νὰ καλῆς πτωχοὺς, ἀναπήρους, κουτσούς, τυφλοὺς, **14** καὶ θὰ εἶσαι εὐτυχής, διότι δὲν μποροῦν νὰ σοῦ ἀνταποδώσουν, καὶ θὰ σοῦ ἀνταποδοθῇ κατὰ τὴν ἀνάστασι τῶν εὐσεβῶν».

Ἡ παραβολὴ τοῦ μεγάλου δεῖπνου

15 Ὅταν δὲ κάποιος ἀπὸ τοὺς συνδαιτυμόνες ἄκουσε αὐτά, εἶπε σ' αὐτόν: «Εὐτυχής ὅποιος θὰ φάγῃ γεῦμα στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ». **16** Αὐτὸς δὲ τοῦ εἶπε: «Κάποιος ἄνθρωπος ἐτοίμασε μεγάλο δεῖπνο καὶ κάλεσε πολλοὺς. **17** Καὶ ἀπέστειλε τὸ δούλο του τὴν ὥρα τοῦ δεῖπνου νὰ εἴπῃ στοὺς καλεσμένους: “Ἐλᾶτε, διότι ὅλα εἶναι πλέον ἔτοιμα”. **18** Ἄλλ' ἄρχισαν ἀμέσως ὅλοι νὰ προβάλλουν ἄρνησι. Ὁ πρῶτος τοῦ εἶπε: “Ἀγόρασα χωράφι, καὶ πρέπει νὰ βγῶ καὶ νὰ τὸ ἰδῶ. Σὲ παρακαλῶ, νὰ μὴ με ὑπολογίσης”. **19** Ἄλλος δὲ εἶπε: “Ἀγόρασα πέντε ζεύγη βόδια, καὶ πηγαίνω νὰ τὰ δοκιμάσω. Σὲ παρακαλῶ, νὰ μὴ με ὑπολογίσης”. **20** Καὶ ἄλλος εἶπε: “Νυμφεύθηκα γυναῖκα, καὶ γι' αὐτὸ δὲν δύναμαι νὰ ἔλθω”. **21** Πῆγε δὲ ὁ δούλος ἐκεῖνος καὶ ἀνέφερε αὐτὰ στὸν κύριό του. Ὁργίσθηκε τότε ὁ οἰκοδεσπότης καὶ εἶπε στὸ δούλο του: “Πήγαινε ἔξω γρήγορα στοὺς δρόμους καὶ στὰ στενὰ τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ κουτσούς καὶ τυφλοὺς φέρε ἐδῶ μέσα”. **22** Εἶπε δὲ ὁ δούλος (ὅταν ἐπέστρεψε): “Κύριε, ἔγινε ὅπως διέταξες, καὶ ἀκόμη ὑπάρχει τόπος”. **23** Καὶ ὁ κύριος εἶπε στὸ δούλο: “Πήγαινε ἔξω στοὺς δρόμους καὶ στὰ στενὰ καὶ ἀνάγκασέ τους νὰ ἔλθουν μέσα, γιὰ νὰ γεμίσῃ τὸ σπίτι μου”.

24 Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεται μου τοῦ δεῖπνου.

25 Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. Καὶ στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς· 26 Εἴ τις ἔρχεται πρὸς με καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα ἑαυτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφούς καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, οὐ δύναται μου μαθητὴς εἶναι. 27 Καὶ ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν ἑαυτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται εἶναι μου μαθητὴς. 28 Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν, θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι, οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει τὰ πρὸς ἀπαρτισμόν, 29 ἵνα μήποτε, θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύσαντος ἐκτελέσαι, πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξωνται αὐτῷ ἐμπαίξουσιν, 30 λέγοντες ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν καὶ οὐκ ἴσχυσεν ἐκτελέσαι; 31 Ἡ τίς βασιλεὺς, πορευόμενος συμβαλεῖν ἐτέρῳ βασιλεῖ εἰς πόλεμον, οὐχὶ πρῶτον καθίσας βουλευεται εἰ δυνατὸς ἐστὶν ἐν δέκα χιλιάσιν ἀπαντῆσαι τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ' αὐτόν; 32 Εἰ δὲ μήγε, ἔτι πόρρω αὐτοῦ ὄντος πρεσβείαν ἀποστείλας ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην. 33 Οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν, ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύναται εἶναι μου μαθητὴς.

34 Καλὸν τὸ ἄλας· ἐὰν δὲ καὶ τὸ ἄλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται; 35 Οὔτε εἰς γῆν οὔτε εἰς κοπρίαν εὐθετόν ἐστιν· ἔξω βάλλουσιν αὐτό. Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

15 Ἦσαν δὲ ἐγγίζοντες αὐτῷ πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ. 2 Καὶ διεγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς. 3 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγων· 4 Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα, καὶ ἀπολέσας ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐ καταλείπει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς ἕως

24 Σᾶς βεβαιῶνω δέ, ὅτι κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους τοὺς προσκεκλημένους δὲν θὰ γευθῇ τὸ δεῖπνο μου».

Ἀπάρνησι πάντων προϋπόθεσι μαθητείας

25 Κατὰ δὲ τὴν πορεία του πήγαιναν μαζί του πλήθη πολλά. Καὶ στράφηκε καὶ τοὺς εἶπε: 26 «Ἐὰν κανεὶς ἔρχεται πρὸς ἐμένα καὶ δὲν ἀπαρνηῖται τὸν πατέρα του καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφούς καὶ τίς ἀδελφές, ἀκόμη δὲ καὶ τὸν ἑαυτό του, δὲν δύναται νὰ εἶναι μαθητὴς μου. 27 Καὶ ὅποιος δὲν σηκώνει τὸ σταυρό του καὶ δὲν με ἀκολουθεῖ, δὲν δύναται νὰ εἶναι μαθητὴς μου. 28 Ποιὸς δὲ ἀπὸ σᾶς, ποὺ θέλει νὰ οἰκοδομήσῃ πύργο, δὲν κάθεται πρῶτα καὶ υπολογίζει τὴν δαπάνη, ἐὰν ἔχη δηλαδὴ τὰ ἀναγκαῖα γιὰ νὰ φέρῃ τὸ ἔργο σὲ πέρας, 29 γιὰ νὰ μὴ βάλῃ θεμέλιο καὶ δὲν μπορέσῃ νὰ τελειώσῃ τὸ ἔργο καὶ ἀρχίσουν ὄλοι, ὅσοι θὰ βλέπουν, νὰ τὸν εἰρωνεύωνται 30 λέγοντας, “Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἀρχισε νὰ οἰκοδομῇ καὶ δὲν μπόρεσε νὰ τελειώσῃ”; 31 Ἡ ποιὸς βασιλεὺς, προκειμένου νὰ ἐκστρατεύσῃ ἐναντίον ἄλλου βασιλέως, δὲν κάθεται πρῶτα καὶ σκέπτεται, ἂν δύναται με δέκα χιλιάδες ν’ ἀντιμετωπίσῃ αὐτὸν ποὺ ἔρχεται ἐναντίον του με εἴκοσι χιλιάδες ἄνδρες; 32 Ἄν δὲν δύναται, ἐνῶ ἐκεῖνος εἶναι ἀκόμη μακριὰ ἀποστέλλει μεσολαβητὰς καὶ ζητεῖ διαπραγματεύσεις γιὰ εἰρήνη. 33 Ἐτσι λοιπὸν καθένας ἀπὸ σᾶς, ποὺ δὲν ἀπαρνεῖται τὰ πάντα, δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι μαθητὴς μου».

Τὸ ἀλάτι παραβολικά

34 «Χρήσιμο τὸ ἀλάτι. Ἄλλ’ ἐὰν καὶ τὸ ἀλάτι χάσῃ τὴν ἀλμύρα του, με τί θὰ τὴν ἀποκτήσῃ πάλι; 35 Οὔτε ὡς χῶμα χρησιμεύει οὔτε ὡς κοπριά. Τὸ πετοῦν. Ὅποιος ἔχει αὐτιά γιὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ».

Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀπολωλὸτος προβάτου

15 Ὅλοι δὲ οἱ τελῶνες καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸν πλησίαζαν (τὸν Ἰησοῦ) γιὰ νὰ τὸν ἀκούουν. 2 Καὶ σχολίαζαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντας, «Αὐτὸς δέχεται ἁμαρτωλοὺς καὶ συντρῶγει μαζί τους». 3 Τοὺς εἶπε δὲ τὴν ἐξῆς παραβολή: 4 «Ποιὸς ἀπὸ σᾶς, ποὺ ἔχει ἑκατὸ πρόβατα καὶ ἔχασε ἓν ἀπ’ αὐτά, δὲν ἐγκαταλείπει τὰ ἐνενήκοντα ἐννιά στὴν ἔρημο, καὶ πηγαίνει καὶ ἀναζητεῖ τὸ χαμένο, ἕως ὅτου τὸ

οὐ εὖρη αὐτό; **5** Καὶ εὐρών ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ χαίρων, **6** καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας λέγων αὐτοῖς· Συγχάρητέ μοι ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. **7** Λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτω χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ χρεῖαν ἔχουσι μετανοίας.

8 Ἡ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν, οὐχὶ ἄπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς ἕως ὅτου εὖρη; **9** Καὶ εὐροῦσα συγκαλεῖ τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας λέγουσα· Συγχάρητέ μοι ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπόλεσα. **10** Οὕτω, λέγω ὑμῖν, χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι.

11 Εἶπε δέ· Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς. **12** Καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί· Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. Καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. **13** Καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως. **14** Δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὸς κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἠρξάτο ὑστερεῖσθαι. **15** Καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγρούς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους. **16** Καὶ ἐπεθύμει γεμίσει τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. **17** Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν εἶπε· Πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ἀπόλλυμαι! **18** Ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ· Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου. **19** οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱὸς σου· ποιήσόν με ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου. **20** Καὶ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ.

βρῆ; **5** Καὶ ὅταν τὸ βρῆ, τὸ θέτει μὲ χαρὰ ἐπάνω στοὺς ὤμους του, **6** καὶ ὅταν ἔλθῃ στὸ σπίτι προσκαλεῖ μαζί τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονες λέγοντας σ' αὐτούς: “Χαρῆτε μαζί μου, διότι βρῆκα τὸ χαμένο πρόβατό μου”. **7** Σᾶς βεβαιώνω, ὅτι ἔτσι θὰ εἶναι χαρὰ στὸν οὐρανὸ γιὰ ἓνα ἁμαρτωλό, ποὺ μετανοεῖ, παρὰ γιὰ ἐνενήκοντα ἐννιά ἀγίους, ποὺ δὲν ἔχουν ἀνάγκη μετανοίας».

Ἡ παραβολὴ τῆς ἀπολεσθείσης δραχμῆς

8 «Ἡ ποιά γυναῖκα, ποὺ ἔχει δέκα δραχμὲς, ἐὰν χάσῃ μία δραχμὴ, δὲν ἀνάβει λύχνον καὶ σαρώνει τὸ σπίτι καὶ ψάχνει ἐπιμελῶς, ἕως ὅτου τὴ βρῆ; **9** Καὶ ὅταν τὴ βρῆ, καλεῖ μαζί τις φίλες καὶ τις γειτόνισσες λέγοντας: “Χαρῆτε μαζί μου, διότι βρῆκα τὴν δραχμὴ, ποὺ ἔχασα. **10** Ἔτσι, σᾶς βεβαιώνω, χαίρουν οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴ μετάνοια ἐνὸς ἁμαρτωλοῦ».

Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ, τοῦ σπλαγχνικοῦ πατέρα καὶ τοῦ γογγυστοῦ ἀδελφοῦ

11 Εἶπε ἐπίσης: «Ἐνας ἄνθρωπος εἶχε δύο υἱούς. **12** Καὶ ὁ νεώτερος ἀπ' αὐτοὺς εἶπε στὸν πατέρα: “Πατέρα, δός μοι τὸ μερίδιο τῆς περιουσίας ποὺ μοῦ πέφτει”. Καὶ τοὺς διένειμε τὴν περιουσία. **13** Καὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγες ἡμέρες ὁ νεώτερος υἱός, ἀφοῦ τὰ μάζεψε ὅλα, ἔφυγε σὲ μακρινὴ χώρα, καὶ ἐκεῖ διασκόρπισε τὴν περιουσία του ζῶν ἀσώτως. **14** Καὶ ὅταν τὰ δαπάνησε ὅλα, ἔπενε πεῖνα μεγάλη στὴ χώρα ἐκείνη, καὶ αὐτὸς ἄρχισε νὰ στερεῖται. **15** Καὶ πῆγε καὶ προσκολλήθηκε σ' ἓνα ἀπὸ τοὺς πολῖτες τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ τὸν ἔστειλε στοὺς ἀγρούς του γιὰ νὰ βόσκη χοίρους. **16** Καὶ προσπαθοῦσε νὰ γεμίσει τὴν κοιλία του ἀπὸ τὰ ξυλοκέρατα, ποὺ ἔτρωγαν οἱ χοῖροι, διότι κανεὶς δὲν τοῦ ἔδινε (τροφὴ). **17** Τότε ἦλθε στὸν ἑαυτό του καὶ εἶπε: “Πόσοι ἐργάτες τοῦ πατέρα μου ἔχουν περισσεύματα ἄρτων, ἐνῶ ἐγὼ πεθαίνω ἀπὸ πείνα! **18** Θὰ σηκωθῶ καὶ θὰ πάω στὸν πατέρα μου καὶ θὰ τοῦ εἰπῶ: Πατέρα, ἁμάρτησα στὸ Θεὸ καὶ σὲ σένα. **19** Δὲν εἶμαι πλέον ἄξιος νὰ λέγωμαι υἱὸς σου. Κάνε με σὰν ἓνα ἀπὸ τοὺς ἐργάτες σου”. **20** Καὶ σηκώθηκε καὶ ἦλθε στὸν πατέρα του.

Ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ δραμῶν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. **21** Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ υἱός· Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. **22** Εἶπε δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ· Ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας, **23** καὶ ἐνέγκαντες τὸν μόνον τὸν σιτευτὸν θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν, **24** ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὐρέθη. Καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι.

25 Ἦν δὲ ὁ υἱός αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμφωνίας καὶ χορῶν, **26** καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα τῶν παίδων ἐπυνθάνετο τί εἶη ταῦτα. **27** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἤκει καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόνον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. **28** Ὁργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν. Ὁ οὖν πατήρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν. **29** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ πατρί· Ἴδου τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρήλαον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ. **30** ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος, ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόνον τὸν σιτευτόν. **31** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ ἐστίν· **32** εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὐρέθη.

16 Ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Ἄνθρωπος τις ἦν πλούσιος, ὃς εἶχεν οἰκονόμον, καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. **2** Καὶ φωνήσας αὐτόν εἶπεν αὐτῷ· Τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ; Ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου· οὐ γὰρ δύνη ἔτι οἰκονομεῖν. **3** Εἶπε δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος· Τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ; Σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, ἐπαιτεῖν αἰσχύνο-

Ἐνῷ δὲ ἀκόμη ἦταν μακριά, τὸν εἶδε ὁ πατέρας του καὶ σπλαγχνίσθηκε, καὶ ἔτρεξε καὶ τὸν ἀγκάλιασε σφικτὰ καὶ τὸν φίλησε θερμά. **21** Καὶ τοῦ εἶπε ὁ υἱός· “Πατέρα, ἀμάρτησα στὸ Θεὸ καὶ σὲ σένα, καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἄξιος νὰ λέγωμαι υἱός σου”. **22** Ἄλλ' ὁ πατέρας εἶπε στοὺς δούλους του· “Βγάλτε τὴν καλλίτερη ἐνδυμασία καὶ ἐνδύσετε αὐτόν, καὶ δώστε δακτυλίδι γιὰ τὸ χέρι του καὶ ὑποδήματα γιὰ τὰ πόδια. **23** Καὶ φέρετε καὶ σφάξτε τὸ καλοθρεμμένο μοσχάρι, καὶ ἄς φᾶμε καὶ ἄς εὐφρανθοῦμε, **24** διότι αὐτὸς ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦταν καὶ ἀνέζησε, καὶ θανατωμένος ἦταν καὶ σώθηκε”. Καὶ ἄρχισαν νὰ διασκεδάζουν.

25 Ὁ μεγαλύτερος δὲ υἱός του ἦταν στὸ χωράφι. Καὶ ὅταν ἐπιστρέφοντας πλησίασε στὸ σπίτι, ἄκουσε μουσικὰ ὄργανα καὶ χορούς. **26** Καὶ ἀφοῦ κάλεσε ἓνα ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτες, ρωτοῦσε νὰ μάθῃ τί συμβαίνει. **27** Αὐτὸς δὲ τοῦ εἶπε· “Ὁ ἀδελφός σου ἔχει ἔλθει, καὶ ἔσφαξε ὁ πατέρας σου τὸ καλοθρεμμένο μοσχάρι, διότι τοῦ ἐπέστρεψε σῶος”. **28** Τότε ὠργίσθη καὶ δὲν ἤθελε νὰ μπῆ μέσα. Ὁ δὲ πατέρας του βγήκε καὶ τὸν παρακαλοῦσε. **29** Ἄλλ' αὐτὸς τότε εἶπε στὸν πατέρα· “Ἴδου τόσα ἔτη σὲ δουλεύω, καὶ ποτὲ δὲν ἔκανα ἀνυπακοή σὲ ἐντολή σου. Καὶ ὅμως σ' ἐμένα ποτὲ δὲν ἔδωσες ἓνα κατσίκι, γιὰ νὰ διασκεδάσω μὲ τοὺς φίλους μου. **30** Ἄλλ' ὅταν ἦλθε αὐτὸς ὁ υἱός σου, ποὺ κατάφαγε τὴν περιουσία σου μὲ πόρνες, ἔσφαξες γι' αὐτόν τὸ καλοθρεμμένο μοσχάρι”. **31** Ἐκεῖνος δὲ τοῦ εἶπε· “Παιδί μου, σὺ πάντοτε εἶσαι μαζί μου, καὶ ὅλα τὰ δικά μου εἶναι δικά σου. **32** Ἔπρεπε δὲ νὰ εὐφρανθῆς καὶ νὰ χαρῆς, διότι αὐτὸς ὁ ἀδελφός σου νεκρὸς ἦταν καὶ ἀνέζησε, καὶ θανατωμένος ἦταν καὶ σώθηκε”».

Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀδίκου οἰκονόμου

16 Ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς του· «Ἦταν κάποιος ἄνθρωπος πλούσιος, ὁ ὁποῖος εἶχε διαχειριστή, καὶ αὐτὸς κατηγορήθηκε σ' αὐτόν, ὅτι σπαταλᾷ τὴν περιουσία του. **2** Τὸν φώναξε τότε καὶ τοῦ εἶπε· “Τί εἶναι αὐτό, ποὺ ἀκούω γιὰ σένα; Δώσε λογαριασμὸ τῆς διαχειρίσεώς σου, διότι δὲν δύνασαι πλέον νὰ εἶσαι διαχειριστής”. **3** Εἶπε δὲ μέσα του ὁ διαχειριστής· “Τί νὰ κάνω τώρα, ποὺ ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖ τὴ διαχείρισί ἀπὸ μένα; Νὰ σκάβω δὲν μπορῶ, νὰ ζητῶ-

μαι. 4 Ἐγνων τί ποιήσω, ἵνα, ὅταν μετασταθῶ ἐκ τῆς οἰκονομίας, δέξωνταί με εἰς τοὺς οἴκους ἑαυτῶν. 5 Καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ ἔλεγε τῷ πρώτῳ· Πόσον ὀφείλεις σὺ τῷ κυρίῳ μου; 6 Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐκατὸν βάρους ἐλαίου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Δέξαι σου τὸ γράμμα καὶ καθίσας ταχέως γράψον πενήτηκοντα. 7 Ἐπειτα ἑτέρῳ εἶπε· Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐκατὸν κόρους σίτου. Καὶ λέγει αὐτῷ· Δέξαι σου τὸ γράμμα καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. 8 Καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας, ὅτι φρονίμως ἐποίησεν.

Ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτός εἰς τὴν γενεάν τὴν ἑαυτῶν εἰσι, 9 καὶ γὰρ ὑμῖν λέγω· Ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα, ὅταν ἐκλίπητε, δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς. 10 Ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ καὶ ἐν πολλῷ πιστὸς ἐστί, καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἀδικὸς καὶ ἐν πολλῷ ἀδικὸς ἐστίν. 11 Εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδικῷ μαμωνᾶ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει; 12 Καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει;

13 Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσι κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾶ.

14 Ἦκουον δὲ ταῦτα πάντα καὶ οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι ὑπάρχοντες, καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. 15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ Θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

νεύω ντρέπομαι. 4 Βρῆκα τί νὰ κάνω, ὥστε, ὅταν ἀποπεμφθῶ ἀπὸ τῆ διαχείρισι, νὰ μὲ δεχθοῦν στὰ σπίτια τους”. 5 Καὶ ἀφοῦ κάλεσε καθένα ἀπὸ τοὺς χρεωφειλέτες τοῦ κυρίου τοῦ ἰδιαίτερος, εἶπε στὸν πρώτο: “Πόσον ὀφείλεις σὺ στὸν κύριό μου;”. 6 Ἐκεῖνος δὲ εἶπε: “Ἐκατὸ δοχεῖα λάδι”. Τοῦ εἶπε τότε: “Πάρε τὸ γραμματίό σου καὶ κάθησε καὶ γράψε γρήγορα πενήντα”. 7 Ἐπειτα σ’ ἄλλον εἶπε: “Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις;”. Ἐκεῖνος δὲ εἶπε: “Ἐκατὸ σακκιά σιτάρι”. Καὶ τοῦ λέγει: “Πάρε τὸ γραμματίό σου καὶ γράψε ὀγδόντα”. 8 Ὁ δὲ κύριος ἐκφράσθηκε ἐπαινετικά γιὰ τὸν ἄδικο διαχειριστή, διότι ἐνήργησε ἔξυπνα».

«Ποιήσατε φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας...»

«Διότι οἱ ἄνθρωποι αὐτοῦ τοῦ κόσμου εἶναι ἔξυπνότεροι στὴ δική τους ἀνθρωπίνη τάξι ἀπὸ τὰ τέκνα τοῦ φωτός, 9 γι’ αὐτὸ ἐγὼ σᾶς λέγω: Κάνετε γιὰ τοὺς ἑαυτοὺς σας φίλους ἀπὸ τὸν ἄδικο μαμωνᾶ, ὥστε, ὅταν πεθάνετε, νὰ σᾶς δεχθοῦν στὶς αἰώνιες κατοικίες. 10 Ὁ ἐλεήμων ὅταν ἔχη ἐλάχιστα, εἶναι ἐλεήμων καὶ ὅταν ἔχη πολλά· ἐνῶ ὁ ἀνελεήμων ὅταν ἔχη ἐλάχιστα, εἶναι ἀνελεήμων καὶ ὅταν ἔχη πολλά. 11 Ἐὰν δὲ μὲ τὸν ἄδικο πλοῦτο δὲν φανήκατε ἐλεήμονες, αὐτὸ ποῦ δικαίως κατέχετε ποιὸς ἀπὸ σᾶς θὰ δώσει; 12 Καὶ ἐὰν μὲ τὰ ξένα δὲν φανήκατε ἐλεήμονες, τὸ δικό σας ποιὸς ἀπὸ σᾶς θὰ δώσει;».

«Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾶ»

13 «Κανεὶς δοῦλος δὲν δύναται νὰ εἶναι δοῦλος σὲ δύο κυρίους (συγχρόνως), διότι ἢ τὸν ἓνα θὰ μισήσει καὶ τὸν ἄλλο θ’ ἀγαπήσει, ἢ στὸν ἓνα θὰ προσκολληθῆ καὶ τὸν ἄλλο θὰ καταφρονήσει. Δὲν δύνασθε νὰ εἶσθε δοῦλοι τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ μαμωνᾶ».

Ἡ ὑψηλοφροσύνη τῶν ἀνθρώπων βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ

14 Ἦκουαν δὲ ὅλα αὐτὰ καὶ οἱ Φαρισαῖοι, οἱ ὅποιοι ἦταν φιλάργυροι, καὶ τὸν χλεύαζαν. 15 Εἶπε δὲ σ’ αὐτούς: «Σεῖς εἶσθε ἐκεῖνοι, ποῦ παρουσιάζετε τοὺς ἑαυτοὺς σας ὡς καλοὺς στὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ’ ὁ Θεὸς γνωρίζει τὸ ἔσωτερικό σας, ἢ δὲ ὑψηλοφροσύνη (ὑπερφήνεια) τῶν ἀνθρώπων εἶναι σιχαμερὸ καὶ μισητὸ πρᾶγμα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ».

Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆτες

16 Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἕως Ἰωάννου· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. 17 Εὐκολώτερον δέ ἐστι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν ἢ τοῦ νόμου μίαν κεραίαν πεσεῖν.

18 Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἑτέραν μοιχεύει, καὶ πᾶς ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν μοιχεύει.

19 Ἄνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. 20 Πτωχὸς δέ τις ἦν ὀνόματι Λάζαρος, ὃς ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἠλκωμένος. 21 καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. 22 Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ· ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. 23 Καὶ ἐν τῷ ἄδη ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὄρᾳ τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. 24 Καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπε· Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. 25 Εἶπε δὲ Ἀβραάμ· Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά· νῦν δὲ ὧδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾷσαι. 26 Καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἐνθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. 27 Εἶπε δέ· Ἐρωτῶ οὖν σε, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκόν τοῦ πατρός μου. 28 ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς· ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. 29 Λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ· Ἐχουσι Μωυσέα καὶ τοὺς προφῆτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. 30 Ὁ δὲ εἶπεν· Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐὰν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῆ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν. 31 Εἶπε δὲ αὐτῷ· Εἰ Μωυσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐὰν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ πεισθήσονται.

16 «Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆτες (προφήτευσαν γὰρ τὸ Μεσσία) μέχρι τὸν Ἰωάννην. Ἀπὸ τότε κηρύσσεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ καθένας γὰρ νὰ τὴν κατακτήσῃ βιάζει τὸν ἑαυτό του. 17 Εἶναι δὲ εὐκολώτερο νὰ παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, παρά νὰ ἐκπέσῃ μία γραμμὴ ἀπὸ τοῦ νόμου.

18 Καθένας, πὺ χωρίζει τὴν γυναῖκα του καὶ παίρνει ἄλλη, διαπράττει μοιχεῖα. Καθένας ἐπίσης, πὺ παίρνει χωρισμένη ἀπὸ ἀνδρα, διαπράττει μοιχεῖα».

Ἡ παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ πτωχοῦ Λαζάρου

19 «Ἦταν δὲ κάποιος ἄνθρωπος πλούσιος, καὶ φοροῦσε πολυτελεῖ ἐνδύματα, καὶ διασκέδαζε καθημερινῶς μὲ λαμπρὰ συμπόσια. 20 Ἦταν καὶ κάποιος πτωχὸς ὀνομαζόμενος Λάζαρος, πὺ ἦταν ριγμένος κοντὰ στὴν ἐξώπορτα τοῦ μεγάρου τοῦ γεμᾶτος πληγῆς. 21 Καὶ προσπαθοῦσε νὰ χορτάσῃ ἀπὸ τὰ ψίχουλα, πὺ ἐπεφταν ἀπὸ τὸ τραπέζι τοῦ πλουσίου. Ἐρχονταν ἀκόμη καὶ τὰ σκυλιὰ καὶ ἐγλυφαν τὶς πληγῆς του. 22 Ἀπέθανε δὲ ὁ πτωχὸς καὶ τὸν πῆραν οἱ ἄγγελοι καὶ τὸν ἔφεραν στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Ἀβραάμ. Ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ κηδεύθη με τιμῆς. 23 Στὸν δὲ ἄδη βασανιζόμενος σήκωσε τὰ μάτια του καὶ βλέπει τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακριὰ καὶ τὸ Λάζαρο στὴν ἀγκαλιὰ του, 24 καὶ φώναξε καὶ εἶπε: “Πάτερ Ἀβραάμ, λυπήσου με καὶ στείλε τὸ Λάζαρο νὰ βρέξῃ μὲ νερὸ τὴν ἄκρη τοῦ δακτύλου του καὶ νὰ δροσίσῃ τὴ γλῶσσά μου, διότι βασανίζομαι μέσα σ' αὐτὴ τὴ φλόγα”. 25 Ἄλλ' ὁ Ἀβραάμ τοῦ εἶπε: “Παιδί μου, θυμήσου, ὅτι εἶχες σὺ τὰ ἀγαθὰ σου μὲ τὸ παραπάνω στὴ ζωὴ σου, ὅπως καὶ ὁ Λάζαρος τὰ κακά. Γι' αὐτὸ τώρα ἐδῶ ἔχει ἀπόλαυσι, καὶ σὺ ὀδύνη. 26 Καὶ ἐκτὸς ἀπ' ὅλα αὐτά, μεταξὺ σ' ἐμᾶς καὶ σ' ἐσᾶς ὑπάρχει μονίμως χάσμα μεγάλο, ὥστε ἐκεῖνοι, πὺ θέλουν νὰ διαβοῦν ἀπ' ἐδῶ πρὸς ἐσᾶς, νὰ μὴ μποροῦν, οὔτε οἱ ἀπ' ἐκεῖ νὰ περνοῦν πρὸς ἐμᾶς”. 27 Εἶπε τότε (ὁ κολασμένος πλούσιος): “Σὲ παρακαλῶ τότε, πάτερ, νὰ τὸν στείλῃς στὸ σπίτι τοῦ πατέρα μου, 28 διότι ἔχω πέντε ἀδελφούς, νὰ τοὺς μιλήσῃ ἐντόνως καὶ νὰ τοὺς διαβεβαιώσῃ (ὡς αὐτόπτης μάρτυς γιὰ τὴν ἐδῶ κατάστασι), γιὰ νὰ μὴν ἔλθουν καὶ αὐτοὶ σ' αὐτὸ τὸν τόπον τοῦ βασανισμοῦ”. 29 Τοῦ λέγει ὁ Ἀβραάμ: “Ἐχουν τὸ Μωυσῆ καὶ τοὺς προφῆτες· ἄς ἀκούσουν αὐτούς”. 30 Ἄλλ' αὐτὸς εἶπε: “Ὅχι, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐὰν κάποιος ἐκ νεκρῶν μεταβῆ πρὸς αὐτούς, θὰ μετανοήσουν”. 31 Τοῦ εἶπε τότε: “Ἐὰν δὲν ἀκούουν τὸ Μωυσῆ καὶ τοὺς προφῆτες, οὔτε ἐὰν κάποιος ἀναστῆθῃ ἐκ νεκρῶν θὰ πεισθοῦν”».

17 Ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Ἀνένδεκτόν ἐστι τοῦ μὴ ἔλθειν τὰ σκάνδαλα· οὐαὶ δὲ δι' οὗ ἔρχεται· **2** λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ λίθος μυλικὸς περικείται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίση ἓνα τῶν μικρῶν τούτων. **3** Προσέχετε ἑαυτοῖς.

Ἐὰν δὲ ἀμάρτη εἰς σέ ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ· καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ. **4** Καὶ ἐὰν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἀμάρτη εἰς σέ καὶ ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἐπιστρέψῃ πρὸς σέ λέγων, μετανοῶ, ἀφήσεις αὐτῷ.

5 Καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι τῷ Κυρίῳ· Πρόσθεσ ἡμῖν πίστιν. **6** Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Εἰ ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ, ἐκριζώθητι καὶ φυτευθήτι ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ ὑπήκουσεν ἂν ὑμῖν.

7 Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δούλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, ὃς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ, εὐθέως παρελθὼν ἀνάπεσε, **8** ἀλλ' οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ· Ἐτοίμασον τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμενος διακόνει μοι ἕως φάγω καὶ πῖω, καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ; **9** Μὴ χάριν ἔχει τῷ δούλῳ ἐκείνῳ ὅτι ἐποίησε τὰ διαταχθέντα; Οὐ δοκῶ. **10** Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε ὅτι δούλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν, ὅτι ὁ ὠφείλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν.

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσου Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας. **12** Καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἷς τινα κώμην ἀπήντησαν αὐτῷ δέκα λε-

17 Ἔλεγε ἐπίσης πρὸς τοὺς μαθητὰς του· «Εἶναι ἀδύνατο νὰ μὴν ἔλθουν τὰ σκάνδαλα. Ἄλλ' ἄλλοίμονο σ' ἐκεῖνον, ἀπὸ τὸν ὁποῖο προέρχονται. **2** Τὸν συμφέρει νὰ κρεμασθῇ μία μυλόπετρα γύρω ἀπὸ τὸ λαιμό του καὶ νὰ ριφθῇ στὴ θάλασσα, παρὰ νὰ σκανδαλίση ἓνα ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀσήμους. **3** Νὰ προσέχετε τοὺς ἑαυτοῦς σας».

Ἐὰν ἀμαρτήσῃ σὲ σένα ὁ ἀδελφός σου

«Ἐὰν δὲ ἀμαρτήσῃ σὲ σένα ὁ ἀδελφός σου, ἔλεγξέ τον, καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, συγχώρησέ τον (λησμόνησε τὴν ἀμαρτία του καὶ παῦσε τὸν ἔλεγχον). **4** Καὶ ἐὰν ἐπτά φορές τὴν ἡμέρα (πολλές δηλαδὴ φορές) ἀμαρτήσῃ σὲ σένα, καὶ ἐπτά φορές τὴν ἡμέρα γυρίσῃ σὲ σένα καὶ σοῦ εἴπῃ, “Μετανοῶ”, νὰ τὸν συγχωρήσῃς».

«Πρόσθεσ ἡμῖν πίστιν»

5 Εἶπαν δὲ οἱ ἀπόστολοι στὸν Κύριο· «Πρόσθεσε σὲ μᾶς πίστιν». **6** Καὶ ὁ Κύριος εἶπε· «Ἐὰν εἶχατε πίστιν σὰν κόκκο σιναπιοῦ, θὰ λέγατε σ' αὐτὴ τὴ μουριά, “Νὰ ξεριζωθῆς καὶ νὰ φυτευθῆς στὴ θάλασσα!”, καὶ θὰ σᾶς ὑπάκουε».

«Δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν»

7 «Ποιός δὲ ἀπὸ σᾶς, ποὺ ἔχει δούλο γεωργὸ ἢ βοσκό, ὅταν (ὁ δούλος) ἔλθῃ στὸ σπίτι ἀπὸ τὴν ὑπαιθρο, θὰ τοῦ εἴπῃ, “Πέρασε ἀμέσως καὶ κάθησε νὰ φάγῃς”, **8** καὶ δὲν θὰ τοῦ εἴπῃ, “Ἐτοίμασε νὰ δειπνήσω, καὶ ζώσου νὰ μὲ ὑπηρετήσῃς μέχρι νὰ φάγω καὶ νὰ πιῶ, καὶ ἔπειτα θὰ φάγῃς καὶ θὰ πιῆς ἐσύ”; **9** Μήπως ὀφείλει μισθὸ στὸ δούλο ἐκεῖνο, διότι ἔκανε ὅσα τὸν διέταξε; Δὲν νομίζω. **10** Ἔτσι καὶ σεῖς, ὅταν κάνετε ὅλα, ὅσα σᾶς διέταξε ὁ Θεός, νὰ λέγετε: “Ἐγμεθα δούλοι ἀνάξιοι (δὲν ἀξίζουμε καμμία ἀνταμοιβή), διότι κάναμε αὐτό, ποὺ ἡμασταν ὑποχρεωμένοι νὰ κάνουμε”».

Ἡ θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν. Εὐγνωμοσύνη καὶ ἀχαριστία

11 Κατὰ τὴν πορεία του δὲ πρὸς τὴν Ἱερουσαλὴμ (ὁ Ἰησοῦς) περνοῦσε ἀνάμεσα ἀπὸ τὴ Σαμάρεια καὶ τὴ Γαλιλαία. **12** Καὶ ὅταν ἔμπαινε σὲ κάποιον χωριό, τὸν συνάντησαν δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι στά-

προὶ ἄνδρες, οἱ ἔστησαν πόρρωθεν, **13** καὶ αὐτοὶ ἦσαν φωνὴν λέγοντες· Ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς! **14** Καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσι. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν. **15** Εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψε μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν, **16** καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ εὐχαριστῶν αὐτῷ. Καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρεῖτης. **17** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; Οἱ δὲ ἐννέα ποῦ; **18** Οὐχ εὐρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ εἰ μὴ ὁ ἄλλογενὴς οὗτος; **19** Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε.

20 Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως, **21** οὐδὲ ἐροῦσιν, ἰδοὺ ὧδε ἢ ἰδοὺ ἐκεῖ· ἰδοὺ γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστίν.

22 Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς· Ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν, καὶ οὐκ ὄψεσθε. **23** Καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν· Ἰδοὺ ὧδε, ἰδοὺ ἐκεῖ. Μὴ ἀπέλθῃτε μηδὲ διώξητε. **24** Ὡσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπὲρ οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπὲρ οὐρανὸν λάμπει, οὕτως ἔσται καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ.

25 Πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης.

26 Καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· **27** ἦσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, ἐξεγαμίζοντο, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσηλθε Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπόλεσεν ἅπαντας. **28** Ὁμοίως καὶ ὡς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λώτ· ἦσθιον, ἔπινον, ἠγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ὠκοδόμουν· **29** ἡ δὲ ἡμέρα

θησαν μακριά, **13** καὶ ὑψωσαν φωνὴν λέγοντας· «Ἰησοῦ διδάσκαλε, ἐλέησέ μας!». **14** Καὶ ὅταν τοὺς εἶδε, τοὺς εἶπε· «Πηγαίνετε καὶ δεῖξτε τοὺς ἑαυτοὺς σας στοὺς ἱερεῖς (Οἱ ἱερεῖς θὰ βεβαίωναν τὴν θεραπεία)». Καὶ ἐνῶ πήγαιναν, καθαρίσθησαν (ἀπὸ τῆς λέπρας). **15** Ἐνας δὲ ἀπ' αὐτούς, ὅταν εἶδε ὅτι θεραπεύθηκε, ἐπέστρεψε δοξάζοντας με φωνὴν μεγάλη τὸ Θεό, **16** καὶ ἔπεσε με τὸ πρόσωπο στὰ πόδια του καὶ τὸν εὐχαριστοῦσε. Αὐτὸς δὲ ἦταν Σαμαρεῖτης. **17** Εἶπε δὲ τότε ὁ Ἰησοῦς· «Δὲν καθαρίσθησαν (ἀπὸ τῆς λέπρας) καὶ οἱ δέκα; Οἱ ἄλλοι δὲ ἐννιά ποῦ εἶναι; **18** Δὲν βρέθηκαν νὰ γυρίσουν γιὰ νὰ δοξάσουν τὸ Θεό; Βρέθηκε μόνον αὐτὸς ὁ ἄλλοεθνής;». **19** Εἶπε δὲ σ' αὐτόν· «Σήκω καὶ πήγαινε. Ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσε».

Πότε καὶ πῶς ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ

20 Ὅταν δὲ (ὁ Ἰησοῦς) ρωτήθηκε ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους, πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, τοὺς ἀπάντησε καὶ εἶπε· «Δὲν ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ κατὰ τρόπον θεατό. **21** Οὔτε θὰ εἰποῦν, “Ἰδοὺ, ἐδῶ εἶναι” ἢ “Ἰδοὺ, ἐκεῖ εἶναι”. Ἰδοὺ δέ, ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι (ἤδη) ἀνάμεσά σας».

Τί θὰ συμβῆ πρὶν καὶ κατὰ τὴν δευτέρα παρουσία

22 Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς· «Θὰ ἔλθουν ἡμέρες, ποὺ θὰ ἐπιθυμήσετε νὰ ἰδῆτε μίαν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ δὲν θὰ ἰδῆτε. **23** Τότε θὰ σᾶς ποῦν, “Νά, ἐδῶ εἶναι”, “Νά, ἐκεῖ εἶναι”. Νὰ μὴ πᾶτε καὶ νὰ μὴ τρέξετε (νὰ ἰδῆτε). **24** Διότι, ὅπως ἡ ἀστραπὴ ἀστράπτοντας λάμπει στὴν περιοχὴ, ποὺ εἶναι κάτω ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, ἀπὸ τὸ ἕνα ἄκρο τῆς μέχρι τὸ ἄλλο, ἔτσι θὰ εἶναι καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὴν ἡμέρα του (Ἡ δευτέρα παρουσία τοῦ Κυρίου θὰ εἶναι αἰφνιδία καὶ φανερὴ σὲ ὅλους, ὅπως ἡ ἀστραπή).

25 Ἀλλὰ πρῶτα (ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου) πρόκειται νὰ πάθῃ πολλὰ καὶ ν' ἀποδοκιμασθῇ ἀπ' αὐτὴ τὴν γενεά.

26 Ὅπως δὲ ἐγίνε κατὰ τῆς ἡμέρας τοῦ Νῶε, ἔτσι θὰ γίνῃ καὶ κατὰ τῆς ἡμέρας τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. **27** Ἐτρωγαν, ἔπιναν, ἄνδρες νυμφεύονταν, γυναῖκες παντρεύονταν, μέχρι τὴν ἡμέρα, ποὺ μπῆκε ὁ Νῶε στὴν κιβωτό, καὶ ἦλθε ὁ κατακλυσμὸς καὶ τοὺς ἐξωλόθρευσε ὅλους. **28** Θὰ συμβῆ ὁμοίως καὶ μ' ἐκεῖνο, ποὺ ἐγίνε κατὰ τῆς ἡμέρας τοῦ Λώτ. Ἐτρωγαν, ἔπιναν, ἀγόραζαν, πωλοῦσαν, φύτευαν, οἰκοδομοῦσαν.

ἐξῆλθε Λώτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξε πῦρ καὶ θεῖον ἀπ’ οὐρανοῦ καὶ ἀπόλεσεν ἅπαντας. **30** Κατὰ τὰ αὐτὰ ἔσται ἡ ἡμέρα ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται.

31 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὡς ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος καὶ τὰ σκευὴ αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἄραι αὐτά, καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. **32** Μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λώτ. **33** Ὃς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὡς ἐὰν ἀπολέσῃ αὐτήν, ζωογονήσῃ αὐτήν. **34** Λέγω ὑμῖν, ταύτῃ τῇ νυκτὶ δύο ἔσονται ἐπὶ κλίνης μιᾶς, εἰς παραληφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται. **35** δύο ἔσονται ἀλήθουςαι ἐπὶ τὸ αὐτό, μία παραληφθήσεται καὶ ἡ ἕτέρα ἀφεθήσεται. **36** Δύο ἐν τῷ ἀγρῷ, εἰς παραληφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται. **37** Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ· Ποῦ, Κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ ἐπισυναχθήσονται καὶ οἱ ἅετοί.

18 Ἐλεγε δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι αὐτοὺς καὶ μὴ ἐκκακεῖν, 2 λέγων· Κριτὴς τις ἦν ἐν τινὶ πόλει τὸν Θεὸν μὴ φοβούμενος καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρεπόμενος. **3** Χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν λέγουσα· Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. **4** Καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐπὶ χρόνον· μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· Εἰ καὶ τὸν Θεὸν οὐ φοβοῦμαι καὶ ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέπομαι, **5** διὰ γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με. **6** Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει· **7** ὁ δὲ Θεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βοώντων πρὸς αὐτὸν ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ μακροθυμῶν ἐπ’ αὐτοῖς; **8** Λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. Πλὴν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἄρα εὐρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;

29 Ἀλλὰ τὴν ἡμέρα, ποῦ βγῆκε ὁ Λώτ ἀπὸ τὰ Σόδομα, ἔβρεξε φωτιὰ καὶ θειάφι ἀπ’ τὸν οὐρανὸν καὶ τοὺς ἐξωλόθρευσε ὅλους. **30** Τὰ ἴδια θὰ συμβοῦν τὴν ἡμέρα, ποῦ θὰ φανερωθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

31 Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ὅποιος θὰ εἶναι ἐπάνω στὴν ταράτσα, ἐνῶ τὰ πράγματά του θὰ εἶναι κάτω στὸ σπίτι, ἄς μὴ κατεβῆ γιὰ νὰ τὰ πάρῃ. Καὶ ἐκεῖνος ἐπίσης, ποῦ θὰ βρίσκεται στὸ χωράφι, νὰ μὴ γυρίσῃ πίσω. **32** Νὰ ἐνθυμηθεῖ τὴν γυναῖκα τοῦ Λώτ. **33** Ὅποιος θὰ ἐπιδιώξῃ νὰ σώσῃ τὸν ἑαυτό του (ἀποφεύγοντας τὸ μαρτύριο), θὰ τὸν χάσῃ. Καὶ ὅποιος θὰ τὸν θυσιάσῃ, θὰ τὸν διατηρήσῃ. **34** Σᾶς βεβαιώνω, ἐκείνη τὴ νύκτα ἀπὸ τοὺς δύο, ποῦ θὰ εἶναι πάνω σ’ ἕνα κρεββάτι, ὁ ἕνας θὰ παραληφθῇ (γιὰ τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν), καὶ ὁ ἄλλος θὰ ἐγκαταλειφθῇ. **35** Ἀπὸ τῆς δύο, ποῦ θὰ ἀλέθουν μαζὶ, ἢ μία θὰ παραληφθῇ, καὶ ἡ ἄλλη θὰ ἐγκαταλειφθῇ. **36** Ἀπὸ τοὺς δύο, ποῦ θὰ βρίσκωνται στὸ χωράφι, ὁ ἕνας θὰ παραληφθῇ, καὶ ὁ ἄλλος θὰ ἐγκαταλειφθῇ. **37** Τοῦ λέγουν δὲ τότε· «Ποῦ, Κύριε;». Ἐκεῖνος δὲ τοὺς εἶπε· «Ὅπου θὰ εἶναι τὸ πτώμα, ἐκεῖ θὰ μαζευθοῦν τὰ ὄρνεα».

Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσπλάγχχνου κριτοῦ

18 Τοὺς ἔλεγε δὲ καὶ παραβολὴ γιὰ τὸ ὅτι πρέπει πάντοτε νὰ προσεύχωνται καὶ νὰ μὴν ἀποκάμουν (στὴν προσευχή). **2** Ἐλεγε· «Σὲ κάποια πόλι ἦταν κάποιος δικαστής, ποῦ Θεὸν δὲν φοβόταν, καὶ ἄνθρωπους δὲν ντρέποταν. **3** Στὴν πόλι ἐκείνη ἦταν ἐπίσης μία χήρα, καὶ ἐρχόταν σ’ αὐτὸν καὶ ἔλεγε· “Δός μου τὸ δίκαιό μου ἀπέναντι τοῦ ἀντιδίκου μου”. **4** Γιὰ ἄρκετὸ δὲ χρόνον ἀρνήθηκε. Ἀλλ’ ὕστερα εἶπε μέσα του· “Ἄν καὶ τὸ Θεὸν δὲν φοβοῦμαι, καὶ ἄνθρωπο δὲν ντρέπομαι, **5** ὅμως, ἐπειδὴ ἡ χήρα αὐτὴ με ἐνοχλεῖ, θὰ τῆς δώσω τὸ δίκαιο, γιὰ νὰ μὴν ἔρχεται καὶ μοῦ βγάξῃ τὴν ψυχὴ”. **6** Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· «Προσέξτε τί λέγει ὁ ἀσπλάγχχνος δικαστής. **7** Ὁ δὲ Θεὸς δὲν θὰ δικαιώσῃ τοὺς ἐκλεκτούς του, ποῦ κραυγάζουν πρὸς αὐτὸν ἡμέρα καὶ νύκτα, καὶ τοὺς εὐσπλαγχνίζεταί; **8** Σᾶς βεβαιώνω, ὅτι γρήγορα θὰ τοὺς δικαιώσῃ. Ἀλλ’ ὅταν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔλθῃ, θὰ βρῆ ἄραγε τὴν πίστιν ἐπάνω στὴ γῆ; (θὰ βρῆ πιστούς, ποῦ θὰ προσεύχωνται ἐπιμόνως;)».

Ἡ παραβολὴ τοῦ τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου

9 Εἶπε δὲ καὶ πρὸς τινὰς τοὺς πεποιοῦντας ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶ δίκαιοι, καὶ ἐξουθενοῦντας τοὺς λοιπούς, τὴν παραβολὴν ταύτην· 10 Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν προσεύξασθαι, ὁ εἷς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. 11 Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσηύχετο· Ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμι ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης· 12 νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. 13 Καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἐστὼς οὐκ ἠθέληεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπάραι, ἀλλ' ἔτυπεν εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ λέγων· Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. 14 Λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ γὰρ ἐκεῖνος. Ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

15 Προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη ἵνα αὐτῶν ἄπτηται· καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. 16 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτὰ εἶπεν· Ἄφετε τὰ παιδιά ἔρχεσθαι πρὸς με καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 17 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅς ἐάν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.

18 Καὶ ἐπηρώτησέ τις αὐτὸν ἄρχων λέγων· Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; 19 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τί με λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός. 20 Τὰς ἐντολάς οἶδας· Μὴ μοιχεύσης, μὴ φονεύσης, μὴ κλέψης, μὴ ψευδομαρτυρήσης, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου. 21 Ὁ δὲ εἶπε· Ταῦτα πάντα ἐφύλαξά μιν ἐκ νεότητός μου.

22 Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἔτι ἓν σοι λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. 23 Ὁ δὲ ἀκού-

9 Εἶπε δὲ καὶ γιὰ μερικοὺς, ποὺ εἶχαν πεποιθήσει στοὺς ἑαυτοὺς τους ὅτι εἶναι ἐνάρετοι, καὶ θεωροῦσαν τοὺς ἄλλους μηδέν, αὐτὴ τὴν παραβολήν· 10 «Δύο ἄνθρωποι ἀνέβηκαν στὸ ναὸ νὰ προσευχηθοῦν, ὁ ἓνας Φαρισαῖος καὶ ὁ ἄλλος τελώνης. 11 Ὁ Φαρισαῖος στάθηκε μόνος καὶ ἔκανε αὐτὴ τὴν προσευχήν· “Θεέ, σ’ εὐχαριστῶ, διότι δὲν εἶμαι ὅπως οἱ ὑπόλοιποι ἄνθρωποι, ποὺ εἶναι ἐκβιασταί, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὅπως αὐτὸς ὁ τελώνης. 12 Νηστεύω δύο φορές τὴν ἑβδομάδα, δίνω τὸ ἓνα δέκατο ἀπ’ ὅλα ὅσα ἀποκτῶ”. 13 Ὁ δὲ τελώνης στάθηκε μακριά (πολὺ πίσω), καὶ δὲν τολμοῦσε οὔτε τὰ μάτια του νὰ σηκώσῃ πρὸς τὸν οὐρανὸ. Κτυποῦσε δὲ τὸ στήθος του λέγοντας· “Θεέ μου, σπλαγχνίσου με καὶ συγχώρησέ με τὸν ἁμαρτωλό”. 14 Σὰς βεβαιῶνών· Κατέβηκε αὐτὸς δικαιωμένος στὸ σπίτι του, καὶ ὄχι ἐκεῖνος. Ὅπως δὲποτε καθέννας, ποὺ ὑψώνει τὸν ἑαυτό του, θὰ ταπεινωθῇ, ἐνῶ ἐκεῖνος, ποὺ ταπεινώνει τὸν ἑαυτό του, θὰ ὑψωθῇ».

«Ἄφετε τὰ παιδιά ἔρχεσθαι πρὸς με»

15 Τοῦ ἔφεραν δὲ καὶ τὰ μικρὰ παιδιά, γιὰ νὰ θέτῃ ἐπάνω τους τὰ χέρια του (καὶ ἔτσι νὰ τὰ εὐλογῇ). Ἄλλ’ ὅταν εἶδαν οἱ μαθηταί, τοὺς ἐπέπληξαν. 16 Ὁ Ἰησοῦς ὅμως τὰ κάλεσε κοντά του καὶ εἶπε· «Ἀφήστε τὰ παιδιά νὰ ἔρχονται πρὸς ἐμένα καὶ μὴ τὰ ἐμποδίζετε. Διότι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι γι’ αὐτούς, ποὺ εἶναι σὰν αὐτά. 17 Ἀληθινὰ σὰς λέγω, ὅποιος δὲν θὰ δεχθῇ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ σὰν παιδί, δὲν θὰ μπῆ σ’ αὐτή».

«Τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;»

18 Κάποιος δὲ ἀριστοκράτης τὸν ρώτησε λέγοντας· «Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί νὰ κάνω γιὰ νὰ κληρονομήσω ζωὴν αἰώνια;». 19 Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε· «Γιατί με λέγεις ἀγαθό (ἀφοῦ με θεωρεῖς ἀπλῶς ἄνθρωπο); Κανεὶς δὲν εἶναι ἀγαθός, παρὰ ἓνας, ὁ Θεός. 20 Τὶς ἐντολὲς γνωρίζεις· Νὰ μὴ μοιχεύσης, νὰ μὴ φονεύσης, νὰ μὴ κλέψης, νὰ μὴ ψευδομαρτυρήσης, νὰ τιμᾷς τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου. 21 Αὐτὸς δὲ εἶπε· «Ὅλα αὐτὰ τὰ φύλαξα ἀπὸ τὴν παιδική μου ἡλικία».

Δυσκόλως πλούσιος εἰσέρχεται στὴ βασιλείαν τοῦ Θεοῦ

22 Ὅταν δὲ ἄκουσε αὐτὰ τὰ λόγια ὁ Ἰησοῦς, τοῦ εἶπε· «Ἀκόμη ἓνα σοῦ λείπει. Πώλησε ὅλα, ὅσα ἔχεις, καὶ διαμοίρασέ τα σὲ πτωχοὺς, καὶ

σας ταῦτα περίλυπος ἐγένετο· ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα. **24** Ἴδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον εἶπε· Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ! **25** Εὐκοπώτερον γὰρ ἐστὶ κάμηλον διὰ τρυμαλιαῖας ραφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. **26** Εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες· Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; **27** Ὁ δὲ εἶπε· Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ ἐστίν.

28 Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος· Ἴδου ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμεν σοι. **29** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐστὶν ὃς ἀφήκεν οἰκίαν ἢ γονεῖς ἢ ἀδελφούς ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἕνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, **30** ὃς οὐ μὴ ἀπολάβῃ πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον.

31 Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἴδου ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ τελειωθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ Υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου. **32** Παραδοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσι καὶ ἐμπαιχθήσεται καὶ ὕβρισθήσεται καὶ ἐμπτυσθήσεται, **33** καὶ μαστιγώσαντες ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται. **34** Καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν, καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα.

35 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίξειν αὐτὸν εἰς Ἱεριχὼ τυφλὸς τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. **36** Ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου ἐπυνθάνετο τί εἶη ταῦτα. **37** Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται. **38** Καὶ ἐβόησε λέγων· Ἰησοῦ, Υἱὲ Δαυὶδ, ἐλέησόν με. **39** Καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν· Υἱὲ Δαυὶδ, ἐλέησόν με. **40** Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. Ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων· **41** Τί σοι θέλεις ποιήσω; Ὁ δὲ εἶπε· Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. **42** Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀνάβλεψον! Ἡ πίστις σου

θα ἔχῃς θησαυρὸν στὸν οὐρανόν, καὶ ἔλα νὰ με ἀκολουθήσῃς». **23** Ἄλλ' ὅταν ἐκεῖνος ἄκουσε αὐτὰ τὰ λόγια, λυπήθηκε πολὺ, διότι ἦταν πλούσιος πολὺ. **24** Ὄταν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὸν εἶδε καταλυπημένο, εἶπε· «Πόσο δύσκολο εἶναι αὐτοί, ποὺ ἔχουν τὰ χρήματα, νὰ μποῦν στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ! **25** Εὐκολώτερο δὲ εἶναι νὰ περάσῃ καμήλα ἀπὸ βελονότρυπα, παρὰ πλούσιος νὰ μπῆ στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ». **26** Εἶπαν δὲ αὐτοὶ ποὺ ἄκουσαν· «Τότε ποιὸς δύναται νὰ σωθῆ;». **27** Αὐτὸς δὲ εἶπε· «Τὰ ἀδύνατα στοὺς ἀνθρώπους εἶναι δυνατὰ στὸ Θεόν».

Ὁ μισθὸς τῶν ἀκολούθων τοῦ Ἰησοῦ

28 Τότε ὁ Πέτρος εἶπε· «Ἴδου ἐμεῖς τὰ ἀφήσαμε ὅλα καὶ σὲ ἀκολουθήσαμε». **29** Αὐτὸς δὲ τοὺς εἶπε· «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι δὲν ὑπάρχει κανεὶς, ποὺ ἄφησε σπῆτι ἢ γονεῖς ἢ ἀδελφούς ἢ γυναῖκα ἢ παιδιὰ γιὰ τὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ, **30** καὶ δὲν θὰ λάβῃ ὡς ἀμοιβὴ πολλαπλάσια κατὰ τὸν καιρὸ τοῦτο, καὶ κατὰ τὸν μέλλοντα καιρὸ ζωὴν αἰώνια».

Τρίτη πρόρρησι γιὰ τὸ πάθος καὶ τὴν ἀνάστασι

31 Πῆρε δὲ ἰδιαιτέρως τοὺς δώδεκα καὶ τοὺς εἶπε· «Ἴδου ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ θὰ ἐκπληρωθοῦν ὅλα, ὅσα οἱ προφῆτες ἔγραψαν γιὰ τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου. **32** Θὰ τὸν παραδώσουν δηλαδὴ στοὺς ἔθνικούς (εἰδωλολάτρεις), καὶ θὰ τὸν ἐμπαΐξουν, καὶ θὰ τὸν βρῖσσουν, καὶ θὰ τὸν φτύσουν, **33** καὶ θὰ τὸν μαστιγώσουν, καὶ θὰ τὸν θανατώσουν, καὶ τὴν τρίτῃ ἡμέρᾳ θὰ ἀναστήθῃ». **34** Ἄλλ' αὐτοὶ τίποτε ἀπ' αὐτὰ δὲν κατάλαβαν, διότι ἡ σημασία αὐτοῦ τοῦ λόγου ἦταν κρυμμένη ἀπ' αὐτούς, καὶ γι' αὐτὸ δὲν καταλάβαιναν τὰ λεγόμενα.

Θεραπεία τυφλοῦ στὴν Ἱεριχὼ

35 Ὄταν δὲ πλησίαζε στὴν Ἱεριχὼ, κάποιος τυφλὸς καθόταν στὸ δρόμο καὶ ζητιάνευε. **36** Καὶ ὅταν ἄκουσε τὸ θόρυβο τοῦ λαοῦ, ποὺ περνοῦσε, ρωτοῦσε τί συμβαίνει. **37** Καὶ τοῦ εἶπαν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος διαβαίνει. **38** Τότε φώναξε δυνατὰ λέγοντας· «Ἰησοῦ, Υἱὲ Δαβίδ, ἐλέησέ με». **39** Ἄλλ' αὐτοί, ποὺ περνοῦσαν ἀπὸ μπροστά του, τὸν ἐπέπλητταν γιὰ νὰ σιωπήσῃ. Αὐτὸς ὅμως πολὺ περισσότερο φώναζε· «Υἱὲ Δαβίδ, ἐλέησέ με». **40** Ὁ δὲ Ἰησοῦς σταμάτησε καὶ διέταξε νὰ τὸν φέρουν πρὸς αὐτόν. Καὶ ὅταν πλησίασε, τὸν ρώτησε· **41** «Τί θέλεις νὰ σοῦ κάνω;». Ἐκεῖνος δὲ εἶπε· «Κύριε, νὰ ἀποκτήσω τὸ φῶς μου». **42** Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε· «Ἀπόκτησε τὸ φῶς σου! Ἡ πίστις σου σὲ

σέσωκέ σε. 43 Καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

19 Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἰεριχώ. 2 Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦν πλούσιος. 3 Καὶ ἐζήτηε ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. 4 Καὶ προδραμῶν ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι ἐκείνης ἡμελλε διέρχεσθαι. 5 Καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας κατὰβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μείναι. 6 Καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτόν χαίρων. 7 Καὶ ἰδόντες πάντες διεγόγγυζον λέγοντες ὅτι παρὰ ἀμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσηλθε καταλυσαί. 8 Σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν Κύριον· Ἰδοὺ τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. 9 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν. 10 Ἦλθε γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός.

11 Ἀκουόντων δὲ αὐτῶν ταῦτα προσθεὶς εἶπε παραβολὴν διὰ τὸ ἐγγὺς αὐτόν εἶναι Ἰερουσαλὴμ καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα μέλλει ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀναφαίνεσθαι. 12 Εἶπεν οὖν· Ἄνθρωπός τις εὐγενῆς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν λαβεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν καὶ ὑποστρέψαι. 13 Καλέσας δὲ δέκα δούλους ἑαυτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Πραγματεύσασθε ἐν ᾧ ἔρχομαι. 14 Οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτόν, καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ λέγοντες· Οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς. 15 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτόν λαβόντα τὴν βασιλείαν, καὶ εἶπε φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους οἷς ἔδωκε τὸ ἀργύριον, ἵνα ἐπιγνῶ τίς τί διεπραγματεύσατο. 16 Παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος λέγων· Κύριε, ἡ μνᾶ σου προσειργάσατο δέκα μνᾶς. 17 Καὶ εἶπεν

ἔσωσε». 43 Καὶ ἀμέσως ἀπέκτησε τὸ φῶς του, καὶ τὸν ἀκολουθοῦσε δοξάζοντας τὸ Θεό. Καὶ ὅλος ὁ λαός, ὅταν εἶδε (τὸ θαῦμα), δόξασε τὸ Θεό.

Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Ζακχαῖος

19 Μπῆκε δὲ (ὁ Ἰησοῦς) στὴν Ἰεριχώ καὶ περνοῦσε διὰ μέσου αὐτῆς. 2 Καὶ ἰδοὺ ἦταν ἐκεῖ ἓνας ἄνδρας, ποὺ ὠνομαζόταν Ζακχαῖος. Ἦταν δὲ ἀρχιτελώνης. Ἐπίσης ἦταν πλούσιος. 3 Καὶ προσπαθοῦσε νὰ ἰδῇ τὸν Ἰησοῦ ποιός εἶναι, ἀλλὰ δὲν μπορούσε λόγω τοῦ πλήθους τοῦ λαοῦ, διότι στὸ ἀνάστημα ἦταν κοντός. 4 Γι' αὐτὸ ἔτρεξε μπροστὰ καὶ ἀνέβηκε σὲ μιὰ συκομουριά γιὰ νὰ τὸν δῆ, διότι θὰ περνοῦσε ἀπ' ἐκεῖ. 5 Καὶ ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἔφθασε σ' αὐτὸ τὸ μέρος, κοίταξε ἐπάνω, τὸν εἶδε καὶ τοῦ εἶπε: «Ζακχαῖε, κατέβη γρήγορα, διότι σήμερα πρόκειται νὰ μείνω στὸ σπίτι σου». 6 Καὶ κατέβηκε γρήγορα, καὶ τὸν ὑποδέχθηκε μὲ χαρά. 7 Ἀλλ' ὅταν εἶδαν αὐτό, ὅλοι σχολίαζαν λέγοντας: «Στὸ σπίτι ἀμαρτωλοῦ ἀνθρώπου πῆγε γιὰ νὰ μείνη». 8 Ὁ δὲ Ζακχαῖος στάθηκε καὶ εἶπε στὸν Κύριο: «Ἰδοὺ, Κύριε, τὰ μισὰ ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντά μου θὰ δώσω στοὺς πτωχοὺς, καὶ ἂν κάτι ἀδίκησα κάποιον, θὰ τὸ ἐπιστρέψω τετραπλάσιο». 9 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε γι' αὐτόν: «Σήμερα σ' αὐτὸ τὸ σπίτι ἦλθε σωτηρία, διότι καὶ αὐτὸς εἶναι υἱὸς τοῦ Ἀβραάμ. 10 Ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε ν' ἀναζητήσῃ καὶ νὰ σώσῃ τὸ χαμένο».

Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀνεπιθυμήτου βασιλέως καὶ τῶν δέκα δούλων

11 Ὅταν δὲ αὐτοὶ ἄκουσαν αὐτά, εἶπε καὶ μία παραβολή, διότι πλησίαζε στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ αὐτοὶ νόμιζαν, ὅτι ἀμέσως θὰ φανερωνόταν μὲ λαμπρότητα ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 12 Εἶπε λοιπόν: «Κάποιος ἄνθρωπος μὲ εὐγενῆ καταγωγὴ πῆγε σὲ μακρινὴ χώρα, γιὰ νὰ λάβῃ βασιλεία καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ. 13 Ἀφοῦ δὲ (πρῶτα) κάλεσε δέκα δούλους του, τοὺς ἔδωσε ἀπὸ μίαν μνᾶ (χρυσὸ νόμισμα), καὶ τοὺς εἶπε: “Ἐμπορευθῆτε μέχρι νὰ ἐπιστρέψω”. 14 Ἀλλ' οἱ συμπολιτεὶς του τὸν μισοῦσαν, καὶ ἔστειλαν ἀντιπροσωπεῖα μετὰ ἀπ' αὐτόν γιὰ νὰ εἰπῇ: “Δὲν τὸν θέλουμε νὰ γίνῃ βασιλεὺς σ' ἐμᾶς”. 15 Ὅταν δὲ αὐτὸς ἐπανῆλθε, ἀφοῦ ἔλαβε τὴν βασιλεία, εἶπε νὰ τοῦ φωνάξουν αὐτοὺς τοὺς δούλους, στοὺς ὁποίους ἔδωσε τὸ χρῆμα, γιὰ νὰ μάθῃ τί κέρδισε ὁ καθένας μὲ τὴν ἐκμετάλλευσί του. 16 Ἦρθε δὲ ὁ πρῶτος καὶ εἶπε: “Κύριε, ἡ μνᾶ σου ἀπέφερε δέκα ἀκόμη μνᾶς”. 17 Τοῦ εἶπε τότε: “Εὐγε, καλὲ δούλε! Ἐπειδὴ σὲ πολὺ λίγο φάνηκες φιλόπρονος, λάβε ἐξουσία πάνω σὲ δέκα πόλεις”. 18 Ἦλθε καὶ ὁ δεῦτερος καὶ εἶπε: “Κύριε, ἡ μνᾶ σου ἀπέφερε ἄλλες πέντε μνᾶς”. 19 Εἶπε δὲ καὶ σ' αὐτόν: “Καὶ σὺ λάβε ἐξουσία πάνω σὲ πέντε πόλεις”. 20 Ἦλθε καὶ ἄλλος καὶ εἶπε: “Κύριε, ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου. Τὴν εἶχα φυλαγμένη σ' ἓνα μαντήλι. 21 Διότι σὲ φοβόμουν, ἐπειδὴ εἶσαι πλεονέκτης ἄνθρωπος. Παίρνεις αὐτὸ ποὺ δὲν ἔβαλες, καὶ θερίζεις αὐτὸ ποὺ δὲν ἔσπειρες, καὶ μαζεύεις ἀπ' ἐκεῖ ποὺ δὲν σκόρπισες μὲ σπο-

αὐτῶ· Εὖ, ἀγαθὲ δοῦλε! Ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς ἐγένου, ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων. **18** Καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος λέγων· Κύριε, ἡ μνᾶ σου ἐποίησε πέντε μνᾶς. **19** Εἶπε δὲ καὶ τούτῳ· Καὶ σὺ γίνου ἐπάνω πέντε πόλεων. **20** Καὶ ἕτερος ἦλθε λέγων· Κύριε, ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου, ἦν εἶχον ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ. **21** Ἐφοβούμην γάρ σε, ὅτι ἄνθρωπος ἀυστηρὸς εἶ· αἴρεις ὁ οὐκ ἔθηκας, καὶ θερίζεις ὁ οὐκ ἔσπειρας, καὶ συνάγεις ὅθεν οὐ διεσκόρπισας. **22** Λέγει αὐτῶ· Ἐκ τοῦ στόματός σου κρινῶ σε, πονηρὲ δοῦλε. Ἦδεις ὅτι ἄνθρωπος ἀυστηρὸς εἰμι ἐγώ, αἴρων ὁ οὐκ ἔθηκα, καὶ θερίζων ὁ οὐκ ἔσπειρα, καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισα. **23** Καὶ διατί οὐκ ἔδωκας τὸ ἀργύριόν μου ἐπὶ τὴν τράπεζαν, καὶ ἐγὼ ἐλθὼν σὺν τόκῳ ἂν ἔπραξα αὐτό; **24** Καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν· Ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν καὶ δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι. **25** Καὶ εἶπον αὐτῶ· Κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς. **26** Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὁ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. **27** Πλὴν τοὺς ἐχθροὺς μου ἐκείνους, τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεύσαι ἐπ' αὐτούς, ἀγάγετε ὧδε καὶ κατασφάξατε αὐτοὺς ἔμπροσθέν μου.

28 Καὶ εἰπὼν ταῦτα ἐπορεύετο ἔμπροσθεν ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα. **29** Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν εἰς Βηθσφαγῆ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν, ἀπέστειλε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ **30** εἰπὼν· Ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην, ἐν ἧ εἰσπορευόμενοι εὐρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισε· λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. **31** Καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ, διατί λύετε; οὕτως ἐρεῖτε αὐτῶ, ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει. **32** Ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς ἐστῶτα τὸν πῶλον. **33** Λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον εἶπον οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς· Τί λύετε τὸν πῶλον; **34** Οἱ δὲ εἶπον ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει. **35** Καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιρρίψαντες ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν.

ρά”. **22** Τοῦ λέγει· “Κακὲ δοῦλε, ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ στόματός σου θὰ σὲ κρίνω. Ἦξερες, ὅτι ἐγὼ εἶμαι πλεονέκτης ἄνθρωπος, ποὺ παίρνω αὐτὸ ποὺ δὲν ἔβαλα, καὶ θερίζω αὐτὸ ποὺ δὲν ἔσπειρα, καὶ μαζεύω ἀπ' ἐκεῖ ποὺ δὲν σκόρπισα μὲ σπορά. **23** Τότε γιατί δὲν ἔβαλες τὸ χρῆμα μου στὴν τράπεζα, ὅποτε, ὅταν θὰ ἐρχόμουν, θὰ τὸ εἰσέπραττα μὲ τόκο;”. **24** Κατόπιν εἶπε στοὺς παρισταμένους· “Πάρτε ἀπ' αὐτὸν τὴ μνᾶ καὶ δώστε τὴν σ' αὐτόν, ποὺ ἔχει τὶς δέκα μνᾶς”. **25** Ἀλλὰ τοῦ εἶπαν· “Κύριε, αὐτὸς ἔχει δέκα μνᾶς”. **26** Σᾶς βεβαιῶνω δέ, ὅτι σὲ καθένα, ὁ ὁποῖος ἔχει, θὰ δοθῆ (καὶ ἄλλο), ἐνῶ ἀπ' αὐτόν, ποὺ δὲν ἔχει, καὶ αὐτό (τὸ λίγο), ποὺ ἔχει, θὰ ἀφαιρεθῆ. **27** Ἐκεῖνος δὲ τοὺς ἐχθροὺς μου, ποὺ δὲν θέλησαν νὰ βασιλεύσω σ' αὐτούς, φέρετε ἐδῶ καὶ κατασφάξετε αὐτοὺς ἐνώπιόν μου».

Ὁ βασιλεὺς Χριστὸς ἐπὶ πῶλου ὄνου!

28 Ἀφοῦ δὲ εἶπε αὐτά, συνέχισε τὴν πορεία πρὸς τὰ ἐμπρός, γιὰ ν' ἀνεβῆ στὰ Ἱεροσόλυμα. **29** Καὶ ὅταν πλησίασε στὴ Βηθσφαγῆ καὶ τὴ Βηθανία, κοντὰ στὸ ὄρος, ποὺ λέγεται τῶν Ἐλαιῶν, ἔστειλε δύο ἀπὸ τοὺς μαθητάς του **30** λέγοντας· «Πηγαίνατε στὸ ἀπέναντι χωριό, ὅπου μπαίνοντας θὰ βρῆτε ἓνα πουλᾶρι δεμένο, πάνω στὸ ὁποῖο δὲν κάθισε ποτὲ κανεὶς ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους. Νὰ τὸ λύσετε καὶ νὰ τὸ φέρετε. **31** Καὶ ἂν κανεὶς σᾶς ἐρωτήσῃ, “Γιατί τὸ λύετε;”, νὰ τοῦ εἰπῆτε αὐτό· “Ὁ Κύριος τὸ χρειάζεται”». **32** Ὅταν δὲ πῆγαν οἱ ἀπεσταλμένοι, βρῆκαν νὰ εἶναι τὸ πουλᾶρι ὅπως ἀκριβῶς τοὺς εἶπε. **33** Καὶ ὅταν ἔλυσαν τὸ πουλᾶρι, τοὺς εἶπαν οἱ ἰδιοκτῆτες του· «Γιατί λύετε τὸ πουλᾶρι;». **34** Αὐτοὶ δὲ εἶπαν· «Ὁ Κύριος τὸ χρειάζεται». **35** Καὶ τὸ ἔφεραν στὸν Ἰησοῦ, καὶ ἔρριξαν ἐπάνω στὸ πουλᾶρι τὰ ἐνδύματά τους, καὶ ἐπιβίβασαν τὸν Ἰησοῦ.

Ἡ θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Χριστοῦ στὴν Ἱερουσαλήμ

36 Πορευομένου δὲ αὐτοῦ ὑπεστρώννουν τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. 37 Ἐγγίζοντας δὲ αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν ἤρξατο ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν Θεὸν φωνῇ μεγάλη περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνάμεων 38 λέγοντες· **Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου·** εἰρήνη ἐν οὐρανῷ καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις. 39 Καί τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπον πρὸς αὐτόν· Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου. 40 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν οὗτοι σιωπήσωσιν, οἱ λίθοι κεκράξονται.

41 Καὶ ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν τὴν πόλιν ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῇ, 42 λέγων ὅτι εἰ ἔγνωσ καὶ σύ, καὶ γε ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύτῃ, τὰ πρὸς εἰρήνην σου! Νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου. 43 Ὅτι ἤξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σέ καὶ περιβαλοῦσιν οἱ ἐχθροὶ σου χάρακά σοι καὶ περικυκλώσουσί σε καὶ συνέξουσί σε πάντοθεν, 44 καὶ ἐδαφιοῦσί σε καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί, καὶ οὐκ ἀφήσουσιν ἐν σοί λίθον ἐπὶ λίθῳ, ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνωσ τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου.

45 Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερόν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας 46 λέγων αὐτοῖς· Γέγραπται ὅτι ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς ἐστίν· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον ληστῶν.

47 Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, 48 καὶ οὐχ εὔρισκον τὸ τί ποιήσουσιν· ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων.

36 Καὶ καθὼς πήγαινε, ἔστρωναν τὰ ἐνδύματά τους κάτω στὸ δρόμο. 37 Καὶ ὅταν πλέον πλησίαζε στὸ τέλος τοῦ κατηφορικοῦ δρόμου τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν, ἄρχισε ὅλο τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν μὲ χαρὰ καὶ φωνῇ μεγάλη νὰ δοξολογοῦν τὸ Θεὸ γιὰ ὅλα τὰ θαύματα, ποὺ εἶδαν, 38 λέγοντας· «**Εὐλογημένος ὁ βασιλεὺς, ποὺ ἔρχεται ἐκ μέρους τοῦ Κυρίου·** τιμὴ στὸν Οὐράνιο καὶ δόξα στὸν Ὑψιστο». 39 Ἀλλὰ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους μέσα ἀπὸ τὸ πλῆθος τοῦ εἶπαν· «**Διδάσκαλε, νὰ ἐπιπλήξης τοὺς μαθητάς σου**». 40 Ἀποκρίθηκε δὲ καὶ τοὺς εἶπε· «**Σᾶς λέγω, ὅτι ἐὰν αὐτοὶ σιωπήσουν, θὰ κραυγᾶσουν οἱ λίθοι**».

Θρῆνος καὶ προφητεία γιὰ τὴν καταστροφή τῆς Ἱερουσαλήμ

41 Καὶ ὅταν πλησίασε καὶ εἶδε τὴν πόλι, ἔκλαυσε γι' αὐτὴ 42 καὶ εἶπε· «ὦ ἐὰν σὺ γνώριζες, ἔστω καὶ κατ' αὐτὸ τὸν (τελευταῖο) καιρὸ σου, τὰ ἀφορῶντα στὸ καλὸ σου! Ἀλλὰ τῶρα εἶναι κρυμμένα ἀπὸ τὰ μάτια σου. 43 Διότι θὰ ἔλθουν σὲ σένα ἡμέρες, ποὺ οἱ ἐχθροὶ σου θὰ σὲ περιζώσουν μὲ πολιορκητικὰ ἔργα, καὶ θὰ σὲ περικυκλώσουν, καὶ θὰ σὲ περισφίγγουν, 44 καὶ θὰ συντρίψουν ἐσένα καὶ τὰ τέκνα σου, ποὺ θὰ βρεθοῦν μέσα στὰ τεῖχη σου, καὶ δὲν θ' ἀφήσουν σὲ σένα λιθάρι πάνω σὲ λιθάρι, διότι δὲν ἐκτίμησες τὸν καιρὸ, ποὺ σὲ ἐπισκέφθηκε ὁ Θεός».

Ἐκδιώξι τῶν ἐμπόρων ἀπὸ τὸν περίβολο τοῦ ναοῦ

45 Ὅταν δὲ μπῆκε στὸν περίβολο τοῦ ναοῦ, ἄρχισε νὰ ἐκδιώκη τοὺς ἐκεῖ πωλητὰς καὶ ἀγοραστὰς, 46 λέγοντας σ' αὐτούς· «**Εἶναι γραμμένο, Ὅ οἶκός μου εἶναι οἶκος προσευχῆς, ἀλλὰ σεῖς τὸν κἀνατε σπήλαιο ληστῶν**».

47 Καὶ δίδασκε καθημερινῶς στὸν περίβολο τοῦ ναοῦ, οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ ζητοῦσαν νὰ τὸν θανατώσουν, 48 ἀλλὰ δὲν ἔβρισκαν πῶς νὰ ἐνεργήσουν, διότι ὅλος ὁ λαὸς ἀκούοντάς τον κρεμόταν ἀπὸ τὸ στόμα του.

20 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου ἐπέστησαν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις **2** καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν λέγοντες· Εἰπέ ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς ἐστὶν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην; **3** Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἓνα λόγον, καὶ εἰπατέ μοι· **4** Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; **5** Οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες ὅτι ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ, διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; **6** Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, ἐξ ἀνθρώπων, πᾶς ὁ λαὸς καταλιθάσει ἡμᾶς· πεπεισμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννην προφήτην εἶναι. **7** Καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι πόθεν. **8** Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

9 Ἦρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἄνθρωπός τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησε χρόνους ἰκανούς. **10** Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωροὺς δούλον ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δώσουσιν αὐτῷ. Οἱ δὲ γεωργοὶ δείραντες αὐτὸν ἐξαπέστειλαν κενόν. **11** Καὶ προσέθετο αὐτοῖς πέμψαι ἕτερον δούλον. Οἱ δὲ κάκεινον δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστειλαν κενόν. **12** Καὶ προσέθετο πέμψαι τρίτον. Οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες ἐξέβαλον. **13** Εἶπε δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος· Τί ποιήσω; Πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν· ἴσως τοῦτον ἰδόντες ἐντραπήσονται. **14** Ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία. **15** Καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος ἀπέκτειναν. Τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; **16** Ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωροὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. Ἀκούσαντες δὲ εἶπον· Μὴ γένοιτο! **17** Ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπε· Τί οὖν ἐστὶ τὸ γεγραμμένον τοῦτο, **Λίθον δὲν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γε-**

Ἐρώτησι Ἰουδαίων γιὰ τὴν ἐξουσία τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀντερώτησι τοῦ Ἰησοῦ

20 Μία δὲ ἀπὸ τῶν ἡμέρων ἐκείνων, ἐνῶ (ὁ Ἰησοῦς) δίδασκε τὸ λαὸν στὸν περίβολο τοῦ ναοῦ καὶ κήρυττε, παρουσιάσθησαν αἰφνιδίως οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς μαζί με τοὺς πρεσβυτέρους, **2** καὶ τοῦ εἶπαν· «Πές μας, με ποιά ἐξουσία κάνεις αὐτά, ἢ ποιός εἶναι αὐτός, πὸ σου ἔδωσε αὐτὴ τὴν ἐξουσία;». **3** Εἶπε δὲ τότε σ' αὐτούς· «Θὰ σᾶς ἐρωτήσω καὶ ἐγὼ ἓνα πρᾶγμα, καὶ νὰ μοῦ ἀπαντήσετε· **4** Τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου ἦταν ἀπὸ τὸ Θεὸ ἢ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους;». **5** Αὐτοὶ δὲ συζήτησαν μεταξύ τους καὶ ἔλεγον· «Ἐὰν ποῦμε, “Ἀπὸ τὸ Θεό”, θὰ μᾶς πῆ, “Γιατί τότε δὲν πιστεύσατε σ' αὐτόν;”. **6** Ἐὰν δὲ ποῦμε, “Ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους”, ὅλος ὁ λαὸς θὰ μᾶς λιθοβολήσει, διότι εἶναι πεπεισμένος, ὅτι ὁ Ἰωάννης εἶναι προφήτης». **7** Καὶ ἀπάντησαν, ὅτι δὲν ξέρουν ἀπὸ ποῦ. **8** Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε· «Οὔτε ἐγὼ σᾶς λέγω με ποιά ἐξουσία κάνω αὐτά».

Ἡ παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν τοῦ ἀμπελῶνος

9 Ἄρχισε δὲ νὰ λέγη στὸ λαὸ αὐτὴ τὴν παραβολή· «Κάποιος ἄνθρωπος φύτευσε ἀμπέλι, καὶ τὸ νοίκιασε σὲ γεωροὺς, καὶ ἔφυγε σὲ ἄλλο τόπο γιὰ ἀρκετὸ χρονικὸ διάστημα. **10** Καὶ ὅταν ἦλθε ὁ καιρὸς, ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωροὺς ἓνα δούλο, γιὰ νὰ τοῦ δώσουν ἀπὸ τὸν καρπὸ τοῦ ἀμπελιοῦ. Ἄλλ' οἱ γεωργοὶ τὸν κτύπησαν, καὶ τὸν ἔστειλαν πίσω με ἀδειανὰ χέρια. **11** Τοὺς ἔστειλε δὲ καὶ ἄλλο δούλο, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνον, ἀφοῦ τὸν κτύπησαν καὶ τὸν ἐξευτέλισαν, τὸν ἔστειλαν πίσω με ἀδειανὰ χέρια. **12** Ἔστειλε δὲ καὶ τρίτο. Ἄλλ' αὐτοὶ καὶ αὐτὸν τραυματίσαν καὶ ἔδιωξαν. **13** Τότε ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀμπελιοῦ εἶπε· “Τί νὰ κάνω; Θὰ στείλω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητό. Ἴσως, ὅταν δοῦν αὐτόν, νὰ δείξουν σεβασμό”. **14** Ἄλλ' ὅταν εἶδαν αὐτόν οἱ γεωργοί, συζητοῦσαν μεταξύ τους καὶ ἔλεγον· “Αὐτός εἶναι ὁ κληρονόμος. Ἐμπρὸς νὰ τὸν σκοτώσωμε, γιὰ νὰ περιέλθῃ ἡ κληρονομία σ' ἐμᾶς”. **15** Καὶ τὸν ἔβγαλαν ἔξω ἀπὸ τὸ ἀμπέλι καὶ τὸν σκότωσαν. Τί θὰ κάνῃ τώρα σ' αὐτούς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελιοῦ;». **16** «Θὰ ἔλθῃ καὶ θὰ ἐξολοθρεύσῃ αὐτούς τοὺς γεωροὺς, καὶ θὰ δώσῃ τὸ ἀμπέλι σὲ ἄλλους (εἶπαν μερικοί)». Ὅταν δὲ τὸ ἄκουσαν, εἶπαν (ἄλλοι)· «Μὴ γένοιτο!». **17** Αὐτὸς δὲ τοὺς κοίταξε καὶ τοὺς εἶπε· «Ἀλλὰ τί σημαίνει αὐτὸ τὸ Γραφικὸ χωρίο, “Ὁ λίθος, τὸν ὁποῖον ἀπέρριψαν οἱ οἰκοδόμοι, αὐτὸς ἔγινε

νίας; 18 Πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν. 19 Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὰς παραβολὰς ἔλεγε.

20 Καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθétους, ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου εἰς τὸ παραδοῦναι αὐτόν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. 21 Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτόν λέγοντες· Διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις, καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις. 22 Ἐξεστὶν ἡμῖν Καίσαρι φόρον δοῦναι ἢ οὐ; 23 Κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί με πειράζετε; 24 Δεῖξατέ μοι δηνάριον· τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν; Ἀποκριθέντες δὲ εἶπον· Καίσαρος. 25 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀπόδοτε τοίνυν τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. 26 Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ, καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ ἐσίγησαν.

27 Προσελθόντες δὲ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἱ λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν, ἐπηρώτησαν αὐτόν 28 λέγοντες· Διδάσκαλε, Μωυσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ἂν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἄτεκνος ἀποθάνῃ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 29 Ἐπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα ἀπέθανεν ἄτεκνος· 30 καὶ ἔλαβεν ὁ δεύτερος τὴν γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος· 31 καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτὴν ὡσαύτως· ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ· οὐ κατέλιπον τέκνα, καὶ ἀπέθανον· 32 ὕστερον δὲ πάντων καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. 33 Ἐν τῇ ἀναστάσει οὖν τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; Οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. 34 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσι καὶ ἐγκαμίζονται· 35 οἱ δὲ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς

ἀκρογωνιαῖος λίθος»; 18 Καθένας, ποῦ θὰ πέσῃ ἐπάνω σ' ἐκεῖνο τὸ λίθο, θὰ συντριβῇ· καὶ σ' ὅποιον θὰ πέσῃ ἐπάνω (αὐτὸς ὁ λίθος), θὰ τὸν κἀνὴ σκόνῃ». 19 Οἱ ἄρχιερεῖς δὲ καὶ οἱ γραμματεῖς, ἐπειδὴ κατάλαβαν, ὅτι γι' αὐτοὺς ἔλεγε τὶς παραβολές, θέλησαν τὴν ἴδια ὥρα νὰ τὸν συλλάβουν, ἀλλὰ φοβήθηκαν τὸ λαό.

«Τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ»

20 Γι' αὐτὸ καιροφυλάκτησαν καὶ ἀπέστειλαν κατασκόπους, ποῦ παρίσταναν τοὺς καλοὺς, γιὰ νὰ τὸν πιάσουν ἀπὸ κάποιον λόγο, γιὰ νὰ τὸν παραδώσουν στὴν ἀρχὴ καὶ τὴν ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. 21 Καὶ τὸν ρώτησαν λέγοντας· «Διδάσκαλε, ξέρομε, ὅτι ὀρθὰ ὁμιλεῖς καὶ διδάσκεις, καὶ δὲν προσωποληπτεῖς, ἀλλ' ἀληθινὰ διδάσκεις τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ. 22 Ἐπιτρέπεται σ' ἐμᾶς νὰ δίνωμε φόρο στὸν Καίσαρα ἢ ὄχι;». 23 Κατάλαβε δὲ τὴν πανουργία τους καὶ τοὺς εἶπε· «Γιατί με πειράζετε; 24 Δεῖξετέ μου ἓνα δηνάριο. Τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφή;». Ἀπαντώντας δὲ εἶπαν· «Τοῦ Καίσαρος». 25 Καὶ αὐτὸς τοὺς εἶπε· «Δώστε λοιπὸν στὸν Καίσαρα ὅσα ὀφείλονται στὸν Καίσαρα, καὶ στὸ Θεὸ ὅσα ὀφείλονται στὸ Θεό». 26 Ἔτσι δὲν μπόρεσαν νὰ τὸν πιάσουν ἀπὸ λόγο ἐνώπιον τοῦ λαοῦ, καὶ θαύμασαν γιὰ τὴν ἀπάντησί του καὶ σιώπησαν.

Ὁ Ἰησοῦς ἀποστομώνει τοὺς ἀρνητὰς τῆς ἀναστάσεως

27 Προσῆλθαν ἐπίσης μερικοὶ ἀπὸ τοὺς Σαδδουκαίους, οἱ ὅποιοι ἰσχυρίζονται, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάστασι, καὶ τὸν ρώτησαν 28 λέγοντας· «Διδάσκαλε, ὁ Μωυσῆς μᾶς ἔγραψε· Ἐὰν κάποιου ἀδελφὸς ἔγγαμος πεθάνῃ, ἀλλὰ πεθάνῃ ἄτεκνος, νὰ λάβῃ ὁ ἀδελφὸς του τὴν γυναῖκα καὶ νὰ δημιουργήσῃ παιδὶ γιὰ τὸν ἀδελφὸ του. 29 Ἦταν λοιπὸν ἑπτὰ ἀδελφοί. Καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβε γυναῖκα καὶ πέθανε ἄτεκνος. 30 Τότε ἔλαβε ὁ δεύτερος τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς πέθανε ἄτεκνος. 31 Καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτὴν ὁμοίως· ἀλλὰ καὶ οἱ ἑπτὰ ὁμοίως· δὲν ἄφησαν δηλαδὴ τέκνα, καὶ πέθαναν. 32 Ὑστερα δὲ ἀπ' ὅλους πέθανε καὶ ἡ γυναῖκα. 33 Κατὰ τὴν ἀνάστασι, λοιπόν, τίνος ἀπ' αὐτοὺς θὰ εἶναι γυναῖκα; Διότι καὶ οἱ ἑπτὰ τὴν εἶχαν γυναῖκα». 34 Ἀπαντώντας δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε· «Οἱ ἄνθρωποι τοῦ παρόντος κόσμου λαμβάνουν σὲ γάμο (οἱ ἄνδρες), καὶ δίνονται σὲ γάμο (οἱ γυναῖκες). 35 Ἄλλ' ἐκεῖνοι, ποῦ θ' ἀξιωθοῦν νὰ γίνουν μέτοχοι ἐκείνου τοῦ κόσμου καὶ τῆς

ἐκ νεκρῶν οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται. **36** οὔτε γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται· ἰσάγγελοι γὰρ εἰσι καὶ υἱοὶ εἰσι τοῦ Θεοῦ, τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. **37** Ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί, καὶ Μωυσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάρου, ὡς λέγει· **Κύριον τὸν Θεὸν Ἀβραάμ καὶ τὸν Θεὸν Ἰσαάκ καὶ τὸν Θεὸν Ἰακώβ.** **38** Θεὸς δὲ οὐκ ἔστι νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων· πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν. **39** Ἀποκριθέντες δὲ τινες τῶν γραμματέων εἶπον· Διδάσκαλε, καλῶς εἶπας. **40** Οὐκέτι δὲ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν.

41 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Πῶς λέγουσι τὸν Χριστὸν υἱὸν Δαυὶδ εἶναι; **42** Καὶ αὐτὸς Δαυὶδ λέγει ἐν βίβλῳ τῶν Ψαλμῶν· **Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου** **43 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.** **44** Δαυὶδ οὖν αὐτὸν Κύριον καλεῖ· καὶ πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστίν;

45 Ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· **46** Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελούντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς καὶ φιλοῦντων ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις, **47** οἱ κατεσθίουσι τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσεύχονται· οὗτοι λήψονται περισσώτερον κρίμα.

21 Ἀναβλέψας δὲ εἶδε τοὺς βάλλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον πλουσίους. **2** Εἶδε δὲ τινα χήραν πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ δύο λεπτά, **3** καὶ εἶπεν· Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ἢ πτωχὴ αὕτη πλεῖον πάντων ἔβαλεν· **4** ἅπαντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ, αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς, ἅπαντα τὸν βίον ὃν εἶχεν ἔβαλε.

(ἐνδοξῆς) ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως, οὔτε θὰ λαμβάνουν οὔτε θὰ δίδονται σὲ γάμο, **36** καὶ οὔτε θὰ εἶναι πλέον δυνατὸ νὰ πεθάνουν. Ἀλλὰ θὰ εἶναι ἴσοι μὲ τοὺς ἀγγέλους καὶ παιδιὰ τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ θὰ προέλθουν ἀπὸ τὴν (ἐνδοξῆ) ἀνάστασι. **37** Ὅτι δὲ οἱ νεκροὶ θ' ἀναστηθοῦν, τὸ φανέρωσε καὶ ὁ Μωυσῆς στὴν περίπτωσι τῆς (φλεγομένης) βάρου, ὅταν τὸν Κύριο ἀναφέρῃ ὡς τὸν Θεὸ τοῦ Ἀβραάμ καὶ τὸν Θεὸ τοῦ Ἰσαάκ καὶ τὸν Θεὸ τοῦ Ἰακώβ. **38** Θεὸς δὲ νεκρῶν (ἀνυπάρχτων) δὲν νοεῖται, ἀλλὰ ζώντων (ὑπαρχτῶν). Ναί, ὅλοι ζοῦν γι' αὐτόν» (Ἀφοῦ δὲ μετὰ θάνατον οἱ ἄνθρωποι δὲν περιέρχονται σὲ ἀνυπαρξία, ἀλλὰ ζοῦν ὡς πνεύματα, ὑπάρχει ἢ προϋπόθεσι τῆς ἀναστάσεως). **39** Τότε μερικοὶ ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς ἔλαβαν τὸ λόγο καὶ εἶπαν· «Διδάσκαλε, σωστὰ μίλησες». **40** Καὶ δὲν τολμοῦσαν πλέον νὰ τὸν ρωτήσουν γιὰ τίποτε.

Ὁ Μεσσίας ἀπόγονος, ἀλλὰ καὶ Κύριος τοῦ Δαβίδ!

41 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· «Πῶς λέγουν, ὅτι ὁ Μεσσίας εἶναι ἀπόγονος τοῦ Δαβίδ; **42** Διότι ὁ ἴδιος ὁ Δαβὶδ στὸ βιβλίον τῶν Ψαλμῶν λέγει· Εἶπε ὁ Κύριος στὸν Κύριό μου, κάθησε στὰ δεξιὰ μου **43 ἕως ὅτου κἀνω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιο τῶν ποδιῶν σου.** **44** Ὁ Δαβὶδ λοιπὸν τὸν ὀνομάζει Κύριο. Πῶς τότε εἶναι ἀπόγονός του;».

Οἱ γραμματεῖς παραδείγματα πρὸς ἀποφυγὴν

45 Ἐνῶ δὲ ὁλος ὁ λαὸς ἄκουε, εἶπε στοὺς μαθητάς του· **46** «Νὰ προσέχετε ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς, πού τοὺς ἀρέσει νὰ κυκλοφοροῦν μὲ ἐντυπωσιακὰ ἐνδυμασίαις, καὶ ἀγαποῦν τοὺς εὐλαβεῖς χαιρετισμοὺς στὶς ἀγορές, καὶ τὰ πρῶτα καθίσματα στὶς συναγωγές, καὶ τὶς πρῶτες θέσεις στὰ συμπόσια. **47** Αὐτοὶ κατατρώγουν τὶς περιουσίες τῶν χηρῶν, καὶ ὑποκριτικὰ κάνουν μεγάλες προσευχές. Αὐτοὶ θὰ τιμωρηθοῦν περισσώτερο.»

Τὸ δλίεπτο τῆς πτωχῆς χήρας ἢ μεγαλύτερη προσφορά!

21 Σήκωσε δὲ (ὁ Ἰησοῦς) τὰ μάτια καὶ εἶδε τοὺς πλουσίους νὰ ρίπτουν τὶς εἰσφορές τους στὸ θησαυροφυλάκιον τοῦ ναοῦ. **2** Εἶδε δὲ καὶ κάποιον χήρα πτωχὴ νὰ ρίχνῃ ἐκεῖ δύο λεπτά **3** καὶ εἶπε· «Ἀληθινὰ σὰς λέγω, ὅτι ἡ πτωχὴ αὕτη χήρα ἔρριξε περισσώτερο ἀπ' ὅλους. **4** Διότι ὅλοι αὐτοὶ ἔρριξαν ἀπὸ τὸ περισσεύμα τους στὸ χρηματοκιβώτιο τῶν ἱερῶν εἰσφορῶν, ἐνῶ αὕτη ἔρριξε ἀπὸ τὸ ὑστέρημά της, ἔρριξε ὅλη τὴν περιουσία πού εἶχε.»

Πρόρρησι τῆς καταστροφῆς τοῦ ναοῦ

5 Καί τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθήμασι κεκόσμηται, εἶπε· **6** Ταῦτα ἂ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ ὃς οὐ καταλυθήσεται.

7 Ἐπηρώτησαν δὲ αὐτὸν λέγοντες· Διδάσκαλε, πότε οὖν ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι; **8** Ὁ δὲ εἶπε· Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ὅτι ἐγὼ εἰμι καὶ ὁ καιρὸς ἤγγικε· μὴ οὖν πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. **9** Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος. **10** Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, **11** σεισμοὶ τε μεγάλοι κατὰ τόπους καὶ λιμοὶ καὶ λοιμοὶ ἔσονται, φόβητρά τε καὶ σημεῖα ἀπ' οὐρανοῦ μεγάλα ἔσται. **12** Πρὸ δὲ τούτων πάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ διώξουσι, παραδιδόντες εἰς συναγωγὰς καὶ φυλακάς, ἀγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου· **13** ἀποβήσεται δὲ ὑμῖν εἰς μαρτύριον. **14** Θέσθε οὖν εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν μὴ προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι· **15** ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν, ἣ οὐ δυνήσονται ἀντειπεῖν οὐδὲ ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. **16** Παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ συγγενῶν καὶ φίλων καὶ ἀδελφῶν, καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν, **17** καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· **18** καὶ θριξέκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται. **19** Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

5 Ἐνῶ δὲ μερικοὶ ἔλεγαν γιὰ τὸ ναό, ὅτι εἶναι στολισμένος μὲ ἐκλεκτοὺς λίθους καὶ ἀφιερώματα, εἶπε: **6** «Ὅσο γι' αὐτά, ποὺ βλέπετε, θὰ ἔλθουν ἡμέρες, κατὰ τὶς ὁποῖες δὲν θὰ μείνῃ λιθάρι πάνω σὲ λιθάρι, ἀλλὰ θὰ γκρεμισθῇ».

Πρόρρησι γεγονότων πρὸ τοῦ τέλους τοῦ κόσμου

7 Τὸν ρώτησαν τότε: «Καὶ πότε, Διδάσκαλε, θὰ γίνουν αὐτά, καὶ ποῖο θὰ εἶναι τὸ σημεῖο, ὅταν πρόκειται νὰ γίνουν αὐτά;». **8** Αὐτὸς δὲ εἶπε: «Προσέχετε νὰ μὴ πλανηθῆτε. Διότι πολλοὶ θὰ ἔλθουν διεκδικώντας τὴν ιδιότητά μου (ὡς Μεσσίου) καὶ θὰ λέγουν, “Ἐγὼ εἶμαι (ὁ Μεσσίας)”, καί, “Ὁ καιρὸς πλησίασε”. Μὴ τοὺς ἀκολουθήσετε λοιπόν. **9** Ὅταν δὲ ἀκούσετε πολέμους καὶ ταραχές, μὴ φοβηθῆτε. Διότι πρόκειται νὰ γίνουν αὐτά πρῶτα, ἀλλὰ δὲν θὰ ἔλθῃ ἀμέσως τὸ τέλος». **10** Τότε τοὺς ἔλεγε: «Θὰ ξεσηκωθῇ ἔθνος ἐναντίον ἔθνους, καὶ βασιλεῖο ἐναντίον βασιλείου, **11** καὶ θὰ γίνουν σεισμοὶ μεγάλοι σὲ διαφόρους τόπους καὶ πείνες καὶ ἐπιδημίες, ἐπίσης θὰ συμβοῦν φαινόμενα, ποὺ θὰ προκαλοῦν φόβο, καὶ σημεῖα ἀπὸ τὸν οὐρανὸ μέγала. **12** Προτοῦ δὲ γίνουν ὅλα αὐτά, θὰ σᾶς συλλάβουν καὶ θ' ἀσκήσουν δίωξι ἐναντίον σας, θὰ σᾶς παραδίδουν σὲ συναγωγὰς καὶ φυλακὰς, θὰ σύρεσθε σὲ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνες ἐξ αἰτίας μου. **13** Θὰ γίνῃ δὲ τοῦτο γιὰ σᾶς εὐκαιρία γιὰ νὰ δώσετε μαρτυρία. **14** Βάλτε δὲ στὸ μυαλό σας νὰ μὴ προμελετᾶτε ν' ἀπολογηθῆτε. **15** Διότι ἐγὼ θὰ σᾶς δώσω λόγο καὶ σοφία, στὴν ὁποία δὲν θὰ μπορέσουν ν' ἀντεῖπουν καὶ ν' ἀντισταθοῦν ὅλοι οἱ ἐχθροὶ σας. **16** Θὰ παραδοθῆτε δὲ (στὶς ἀρχὰς καὶ ἐξουσίες) καὶ ἀπὸ γονεῖς καὶ συγγενεῖς καὶ φίλους καὶ ἀδελφούς, καὶ θὰ θανατώσουν ἀπὸ σᾶς, **17** καὶ θὰ μισήσθε ἀπ' ὅλους γιὰ τὸ ὄνομά μου. **18** Ἐν τούτοις μία τρίχα ἀπὸ τὸ κεφάλι σας δὲν θὰ χαθῇ (δὲν θὰ ζημιωθῆτε δηλαδὴ οὔτε στὸ ἐλάχιστο, ἀντιθέτως θὰ κερδίσετε). **19** Μὲ τὴν ὑπομονή σας κερδίσετε (σώσετε) τοὺς ἑαυτοὺς σας».

Πρόρρησι τῆς καταστροφῆς τῆς Ἱερουσαλήμ

20 Ὄταν δὲ ἴδῃτε κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων τὴν Ἱερουσαλήμ, τότε γινώτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. 21 Τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκχωρείτωσαν, καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν, 22 ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὐταὶ εἰσι τοῦ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα. 23 Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ἔσται γὰρ τότε ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὀργὴ τῷ λαῷ τούτῳ, 24 καὶ πεσοῦνται στόματι μαχαίρας, καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς πάντα τὰ ἔθνη, καὶ Ἱερουσαλήμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν ἄχρι πληρωθῶσι καιροὶ ἐθνῶν.

25 Καὶ ἔσται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἄστροις, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ ἠχούσης θαλάσσης καὶ σάλου, 26 ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ· αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται.

27 Καὶ τότε ὄψονται τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. 28 Ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν.

29 Καὶ εἶπε παραβολὴν αὐτοῖς· Ἴδετε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ δένδρα. 30 Ὄταν προβάλωσιν ἤδη, βλέποντες ἀφ' ἑαυτῶν γινώσκετε ὅτι ἤδη ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. 31 Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδῃτε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 32 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ἂν πάντα γένηται. 33 Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι.

20 «Ὄταν δὲ ἴδῃτε τὴν Ἱερουσαλήμ νὰ περικυκλώνεται ἀπὸ στρατεύματα, τότε νὰ ξέρετε, ὅτι πλησίασε ἡ καταστροφή της. 21 Τότε, ὅσοι θὰ εἶναι στὴν Ἰουδαία, ἄς φεύγουν στὰ ὄρη, καὶ ὅσοι θὰ βρίσκονται μέσα σ' αὐτή, ἄς βγαίνουν ἔξω στὴν ὑπαιθρο, καὶ ὅσοι θὰ εἶναι στὰ χωράφια, ἄς μὴ μπαίνουν σ' αὐτή. 22 Διότι αὐτὲς θὰ εἶναι ἡμέρες ἐκδικήσεως, καὶ ἔτσι θὰ ἐκπληρωθοῦν ὅλα τὰ γραμμένα. 23 Ἀλλοίμονο δὲ στὶς γυναῖκες, ποὺ θὰ ἐγκυμονοῦν καὶ θὰ θηλάζουν ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες. Διότι τότε θὰ εἶναι θλιβὴ μεγάλη στὴ χώρα, καὶ ὀργὴ ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ λαοῦ. 24 Καὶ θὰ σφαγοῦν, καὶ θὰ ὀδηγηθοῦν αἰχμάλωτοι σ' ὅλα τὰ ἔθνη, καὶ ἡ Ἱερουσαλήμ θὰ καταπατῆται ἀπὸ ἔθνη μέχρι νὰ συμπληρωθοῦν οἱ καιροὶ (τῆς κυριαρχίας σ' αὐτή) τῶν ἐθνῶν».

Πρόρρησι περὶ συντελείας τοῦ κόσμου καὶ δευτέρας παρουσίας

25 «Θὰ παρατηρηθοῦν δὲ σημεῖα στὸν ἥλιο καὶ τὴ σελήνη καὶ τὰ ἄστρα, καὶ πάνω στὴ γῆ ἀγωνία τῶν ἐθνῶν ἀπὸ τὸ φόβο τῆς θάλασσας ποὺ θ' ἀνυψώνεται καὶ τῆς ἀναταραχῆς. 26 Ἄνθρωποι θὰ πεθαίνουν¹ ἀπὸ τὸ φόβο καὶ τὴν προσδοκία τῶν κακῶν, ποὺ θὰ ἐπέλθουν στὴν οἰκουμένη, καὶ τὰ συστήματα τῶν ἄστρον τοῦ οὐρανοῦ θὰ καταρρεύσουν.

27 Καὶ τότε θὰ ἴδοῦν τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἔρχεται πάνω σὲ σύννεφο μὲ δύναμι καὶ δόξα πολλή. 28 Ὄταν δὲ αὐτὰ ἀρχίσουν νὰ γίνωνται, σηκῶστε καὶ ὑψῶστε τὰ κεφάλια σας (ἀναθαρρήστε), διότι πλησιάζει ἡ ἀπολύτρωσί σας».

Τὸ παραβολικὸ μάθημα ἀπὸ τῆ συκιά

29 Τοὺς εἶπε δὲ μία παραβολή: «Κοιτάξετε τὴ συκιά καὶ ὅλα τὰ δένδρα. 30 Ὄταν πλέον βγάξουν φύλλα, βλέποντας καταλαβαίνετε ἀφ' ἑαυτῶν, ὅτι τὸ θέρος εἶναι πλέον πλησίον. 31 Ἔτσι ἐπίσης σεῖς, ὅταν δῆτε νὰ γίνωνται αὐτά (τὰ σημεῖα), νὰ ξέρετε, ὅτι κοντὰ εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 32 Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θὰ παρέλθῃ αὐτὸ τὸ γένος (τὸ ἀνθρώπινο γένος), ἕως ὅτου γίνουν ὅλα. 33 Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θὰ παρέλθουν, ἀλλὰ οἱ λόγοι μου δὲν θὰ παρέλθουν (θὰ ἐκπληρωθοῦν)».

1. Ἡ, θὰ λιποθυμοῦν

34 Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς μήποτε βαρηθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ αἰφνίδιος ἐφ' ὑμᾶς ἐπιστῆ ἢ ἡμέρα ἐκείνη· 35 ὥς παγίς γὰρ ἐπελεύσεται ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. 36 Ἀγρυπνεῖτε οὖν ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι ἵνα καταξιωθῆτε ἐκφυγεῖν πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

37 Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ἠυλίετο εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν. 38 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὠρθηριζε πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ.

22 Ἦγγιζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν Ἀζύμων ἢ λεγομένη Πάσχα. 2 Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν· ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν. 3 Εἰσηλθε δὲ ὁ Σατανᾶς εἰς Ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα, 4 καὶ ἀπελθὼν συνελάλησε τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι καὶ στρατηγοῖς τὸ πῶς αὐτὸν παραδῶ αὐτοῖς. 5 Καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνέθεντο αὐτῷ ἀργύρια δοῦναι· 6 καὶ ἐξωμολόγησε, καὶ ἐζήτηε εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν αὐτοῖς ἄτερ ὄχλου.

7 Ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν Ἀζύμων, ἐν ἣ ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα, 8 καὶ ἀπέστειλε Πέτρον καὶ Ἰωάννην εἰπὼν· Πορευθέντες ἐτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα ἵνα φάγωμεν. 9 Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμεν; 10 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἴδου εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν συναντήσῃ ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν οὗ εἰσπορεύεται, 11 καὶ ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότη τῆς οἰκίας· Λέγει σοι ὁ Διδάσκαλος· Ποῦ ἐστὶ τὸ κατάλυμα ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; 12 Κακεῖνος ὑμῖν δείξει ἀνώγειον μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε. 13 Ἀπελθόντες δὲ εὔρον καθὼς εἶρηκεν αὐτοῖς, καὶ ἠτοίμασαν τὸ πάσχα.

Αἰφνίδιος ὁ ἐρχομὸς τοῦ Κυρίου. Ἀνάγκη ἐπαγρυπνήσεως

34 «Νὰ προσέχετε δὲ τοὺς ἑαυτοὺς σας, μήπως οἱ ψυχές σας καταληφθοῦν ἀπὸ ὕπνο ἐξ αἰτίας κραιπάλῃς καὶ μέθῃς καὶ βιωτικῶν μεριμνῶν, καὶ σᾶς αἰφνιδιάσῃ ἢ ἡμέρα ἐκείνη. 35 Διότι θὰ ἐπέλθῃ σὰν παγίδα σὲ ὅλους, ὅσοι κατοικοῦν πάνω στὴ γῆ. 36 Νὰ βρίσκεσθε λοιπὸν πάντοτε σὲ (πνευματικῇ) ἐπαγρύπνησι, καὶ νὰ προσεύχεσθε ν' ἀξιωθῆτε νὰ ξεπεράσετε ὅλα ὅσα πρόκειται νὰ γίνουν, καὶ νὰ σταθῆτε μπροστὰ στὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου».

37 Τὴν ἡμέρα δὲ (ὁ Ἰησοῦς) δίδασκε στὸ ναό, καὶ τὴ νύκτα ἔβγαινε καὶ πῆγαινε καὶ ἔμενε στὸ ὄρος, ποῦ ὀνομάζεται τῶν Ἐλαιῶν. 38 Καὶ ὅλος ὁ λαὸς σηκωνόταν καὶ πῆγαινε πρωὶ-πρωὶ πρὸς αὐτὸν στὸ ναὸ γιὰ νὰ τὸν ἀκούῃ.

Συνωμοσία κατὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ προδοσία τοῦ Ἰούδα γιὰ ἀργύρια

22 Πλησίαζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν Ἀζύμων, ποῦ λέγεται Πάσχα. 2 Καὶ συζητοῦσαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς θὰ τὸν ἐξοντώσουν, διότι φοβοῦνταν τὸν λαόν. 3 Μπῆκε δὲ ὁ Σατανᾶς στὸν Ἰούδα τὸν ἐπονομαζόμενον Ἰσκαριώτη, ποῦ ἦταν ἓνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα (ἀποστόλους). 4 Καὶ πῆγε καὶ συζήτησε μὲ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς γραμματεῖς καὶ τοὺς ἀξιωματικούς τῆς φρουρᾶς τοῦ ναοῦ τὸ πῶς θὰ τὸν παραδώσῃ σ' αὐτούς. 5 Καὶ χάρηκαν, καὶ συμφώνησαν νὰ τοῦ δώσουν ἀργύρια. 6 Καὶ ἔδωσε ὑπόσχεσι καὶ διαβεβαίωσι, καὶ ζητοῦσε εὐκαιρία νὰ τὸν παραδώσῃ σ' αὐτούς χωρὶς νὰ εἶναι παρὼν λαός.

Τελευταῖο Πάσχα. Πρόρρησι τῆς προδοσίας. Μυστικὸς Δεῖπνος

7 Ἐφθασε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν Ἀζύμων, κατὰ τὴν ὁποία ἔπρεπε νὰ σφαγῆ ὁ πασχαλινὸς ἀμνός. 8 Καὶ ἀπέστειλε τὸν Πέτρο καὶ τὸν Ἰωάννη λέγοντας· «Πηγαίνετε νὰ μᾶς ἐτοιμάσετε τὸ πασχαλινὸ δεῖπνο γιὰ νὰ φάγωμε». 9 Αὐτοὶ δὲ τοῦ εἶπαν· «Ποῦ θέλεις νὰ ἐτοιμάσωμε;». 10 Καὶ αὐτὸς τοὺς εἶπε· «Ἴδου, ὅταν θὰ μπῆτε στὴν πόλι, θὰ σᾶς συναντήσῃ κάποιος ἄνθρωπος, ποῦ θὰ φέρῃ μία στάμνα μὲ νερό. Νὰ τὸν ἀκολουθήσετε στὸ σπίτι, ποῦ θὰ μπῆ, 11 καὶ νὰ εἰπῆτε στὸν οἰκοδεσπότη τοῦ σπιτιοῦ· “Ὁ Διδάσκαλος σὲ ρωτᾷει· Ποῦ εἶναι τὸ δωμάτιο, ὅπου θὰ φάγω μὲ τοὺς μαθητάς μου τὸ πασχαλινὸ δεῖπνο;”. 12 Καὶ ἐκεῖνος θὰ σᾶς δείξῃ ἓνα μεγάλο ἀνώγειο στρωμένο. Ἐκεῖ νὰ ἐτοιμάσετε». 13 Πῆγαν δὲ καὶ βρῆκαν ὅπως τοὺς εἶπε, καὶ ἐτοίμασαν τὸ πασχαλινὸ δεῖπνο.

14 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσε, καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ. 15 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἐπιθυμία ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ' ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν. 16 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ φάγω ἐξ αὐτοῦ ἕως ὅτου πληρωθῆ ἔν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. 17 Καὶ δεξάμενος τὸ ποτήριον εὐχαριστήσας εἶπε· Λάβετε τοῦτο καὶ διαμερίσατε ἑαυτοῖς· 18 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πῖω ἀπὸ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως ὅτου ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἔλθῃ. 19 Καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· Τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. 20 Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων· Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον.

21 Πλὴν ἰδοὺ ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. 22 Καὶ ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πορεύεται κατὰ τὸ ὄρισμένον· πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ παραδίδοται. 23 Καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο συζητεῖν πρὸς ἑαυτούς τὸ τίς ἄρα εἶη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν.

24 Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. 25 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται καλοῦνται. 26 ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γινέσθω ὡς ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ διακονῶν. 27 Τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακείμενος ἢ ὁ διακονῶν; Οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος; Ἐγὼ δὲ εἶμι ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ διακονῶν. 28 Ὑμεῖς δὲ ἐστε οἱ διαμεμενηκότες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου. 29 κἀγὼ διατίθεμαι ὑμῖν καθὼς διέθετό μοι ὁ Πατήρ μου βασιλείαν, 30 ἵνα ἐσθίητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου· καὶ καθίσεσθε ἐπὶ θρόνων κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ.

14 Καὶ ὅταν ἦλθε ἡ ὥρα, κάθησε στὸ τραπέζι, καὶ μαζί του οἱ δώδεκα ἀπόστολοι. 15 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς: «Μὲ σφοδρὴ ἐπιθυμία ἐπιθύμησα αὐτὸ τὸ πασχαλινὸ δεῖπνο νὰ φάγω μαζί σας προτοῦ ἀποθάνω. 16 Καὶ σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θὰ φάγω πλέον ἀπ' αὐτό, ἕως ὅτου γίνῃ πληρὴ καὶ τέλειο στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ». 17 Ἀφοῦ δὲ ἔλαβε τὸ ποτήριο καὶ ἔκανε εὐχαριστήρια προσευχή, εἶπε: «Λάβετε τοῦτο καὶ μοιράσετέ το μεταξύ σας. 18 Σᾶς λέγω δέ, ὅτι δὲν θὰ πῖω ἀπὸ τὸ προῖον τοῦ κλήματος, ἕως ὅτου ἔλθῃ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ». 19 Ἐπειτα ἔλαβε ἄρτο, ἔκανε εὐχαριστήρια προσευχή καὶ ἔκοψε καὶ τοὺς ἔδωσε λέγοντας: «Αὐτὸ εἶναι τὸ σῶμα μου, ποὺ προσφέρεται γιὰ σᾶς. Αὐτὸ νὰ κάνατε σ' ἀνάμνησί μου». 20 Ἐπίσης καὶ τὸ ποτήριο μετὰ τὸ δεῖπνο λέγοντας: «Αὐτὸ τὸ ποτήριο εἶναι ἡ νέα διαθήκη, ποὺ ἐπισφραγίζεται μὲ τὸ αἷμα μου, ποὺ χύνεται γιὰ σᾶς.

21 Ἄλλ' ἰδοὺ, τὸ χεῖρι αὐτοῦ ποὺ μὲ παραδίδει εἶναι μαζί μου πάνω στὸ τραπέζι. 22 Καὶ ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου βαδίζει πρὸς τὸ θάνατο σύμφωνα μ' αὐτὸ ποὺ ὥρισε ὁ Θεός. Ἄλλ' ἀλλοίμονο στὸν ἄνθρωπο ἐκεῖνο, ἀπὸ τὸν ὁποῖο παραδίδεται». 23 Αὐτοὶ τότε ἄρχισαν νὰ συζητοῦν μεταξύ τους τὸ ποιὸς ἄραγε ἀπ' αὐτούς εἶναι αὐτὸς ποὺ πρόκειται νὰ πράξῃ αὐτό.

Ποιὸς εἶναι ἀνώτερος

24 Ἐγινε δὲ καὶ φιλονικία μεταξύ τους γιὰ τὸ ποιὸς ἀπ' αὐτούς φαίνεται νὰ εἶναι ἀνώτερος. 25 Ἐκεῖνος δὲ τοὺς εἶπε: «Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν ἀσκοῦν ἀπόλυτη κυριαρχία πάνω σ' αὐτά, καὶ οἱ ἐξουσιασταὶ τους ὀνομάζονται εὐεργέτες. 26 Σεῖς ὅμως δὲν πρέπει νὰ κάνατε ἔτσι. Ἄλλ' ὁ μεγαλύτερος μεταξύ σας ἄς γίνῃ ὅπως ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἀρχηγὸς ὅπως ὁ ὑπηρέτης. 27 Διότι ποιὸς εἶναι ἀνώτερος, αὐτὸς ποὺ κάθεται στὸ τραπέζι, ἢ αὐτὸς ποὺ ὑπηρετεῖ; Δὲν εἶναι αὐτὸς ποὺ κάθεται στὸ τραπέζι; Ἐγὼ ὅμως εἶμαι ἀνάμεσά σας ὅπως ὁ ὑπηρέτης. 28 Σεῖς δὲ εἴσθε ἐκεῖνοι, ποὺ μείνατε μαζί μου στὶς δοκιμασίες μου, 29 γι' αὐτὸ ἐγὼ σᾶς δίνω βασιλεία, ὅπως ἔδωσε σὲ μένα ὁ Πατέρας μου, 30 γιὰ νὰ τρώγετε καὶ πίνετε στὸ τραπέζι μου στὴ βασιλεία μου. Καὶ θὰ καθίσετε πάνω σὲ θρόνους καὶ θὰ κρίνετε τίς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ».

Ἡ μεγαλοστομία τοῦ Πέτρου
καὶ ἡ πρόρρησι τῆς τριπλῆς ἀρνήσεώς του

31 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Σίμων, Σίμων, ἰδοὺ ὁ Σατανᾶς ἐξητήσατο ὑμᾶς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον· 32 ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπη ἡ πίστις σου· καὶ σὺ ποτε ἐπιστρέψας στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου. 33 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, μετὰ σοῦ ἔτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι. 34 Ὁ δὲ εἶπε· Λέγω σοι, Πέτρε, οὐ φωνήσει σήμερον ἀλέκτωρ πρὶν ἢ τρεῖς ἀπαρνήσῃ μὴ εἰδέναι με.

35 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλλαντίου καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων, μὴ τινος ὑστερήθητε; Οἱ δὲ εἶπον· Οὐθένος. 36 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς· Ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων βαλλάντιον ἀράτω, ὁμοίως καὶ πήραν, καὶ ὁ μὴ ἔχων πωλήσει τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ ἀγοράσει μάχαιραν. 37 Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἔτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί, τό, **Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη**· καὶ γὰρ τὰ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. 38 Οἱ δὲ εἶπον· Κύριε, ἰδοὺ μάχαιραι ὧδε δύο. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἰκανόν ἐστι!

39 Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν· ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 40 Γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου εἶπεν αὐτοῖς· Προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. 41 Καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολήν, καὶ θείσ τὰ γόνατα προσηύχετο 42 λέγων· Πάτερ, εἰ βούλει παρενεγκεῖν τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν γινέσθω. 43 Ὡφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. 44 Καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ ἐκτενέστερον προσηύχετο, ἐγένετο δὲ ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν. 45 Καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμένους ἀπὸ τῆς λύπης, 46 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί καθεύδετε; Ἀναστάντες προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.

31 Εἶπεν ἐπίσης ὁ Κύριος· «Σίμων, Σίμων, ἰδοὺ ὁ Σατανᾶς σᾶς ζήτησε γιὰ νὰ σᾶς κοσκινίσῃ ὡς τὸ σῖτο. 32 Ἀλλ' ἐγὼ προσευχήθηκα γιὰ σένα, γιὰ νὰ μὴν ἐκλείψῃ ἡ πίστι σου. Καὶ σὺ ἄλλοτε στρέφε καὶ στήριξε τοὺς ἀδελφούς σου». 33 Αὐτὸς δὲ τοῦ εἶπε· «Κύριε, εἶμαι ἔτοιμος καὶ σὲ φυλακὴ νὰ πάω μαζί σου καὶ σὲ θάνατο». 34 Ἐκεῖνος δὲ εἶπε· «Σοῦ λέγω, Πέτρε, δὲν θὰ λαλήσῃ σήμερα ὁ πετεινός, προτοῦ μὲ ἀπαρνηθῆς τρεῖς φορές λέγοντας, ὅτι δὲν μὲ γνωρίζεις».

Ὁ Ἰησοῦς προλέγει τοὺς μαθητὰς δυσχερῆ κατάστασι

35 Ἐπειτα εἶπε σ' αὐτούς (τοὺς μαθητὰς): «Ὅταν σᾶς ἀπέστειλα χωρὶς βαλλάντιο καὶ ὀδοιπορικὸ σάκκο καὶ ὑποδήματα, μήπως στερηθήκατε τίποτε;». Ἐκεῖνοι δὲ εἶπαν: «Τίποτε (δὲν στερηθήκαμε)». 36 Τοὺς εἶπε τότε: «Ἀλλὰ τώρα ὅποιος ἔχει βαλλάντιο, νὰ τὸ πάρῃ μαζί του, ἐπίσης καὶ ὀδοιπορικὸ σάκκο. Καὶ ὅποιος δὲν ἔχει μαχαίρι, νὰ πωλήσῃ τὸ ἔνδυμά του καὶ ν' ἀγοράσῃ. 37 Λέγω δὲ σὲ σᾶς, ὅτι πρόκειται νὰ ἐκπληρωθῇ σὲ μένα καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ γραμμένο, τό, **Καὶ μετὰ τῶν ἐγκληματιῶν τὸν κατέταξαν**. Διότι τὰ ἀφορῶντα σὲ μένα φθάνουν στὸ τέλος». 38 Αὐτοὶ δὲ εἶπαν: «Κύριε, ἰδοὺ ὑπάρχουν ἐδῶ δύο μαχαίρια». Ἐκεῖνος δὲ τοὺς εἶπε: «Ἀρκεῖ!».

Ἡ ὑπερτάτη ἀγωνία στὴ Γεθσημανῆ

39 Ὑστερα βγήκε καὶ πῆγε κατὰ τὴ συνήθειά του στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν (συγκεκριμένως στὴ Γεθσημανῆ). Τὸν ἀκολούθησαν δὲ καὶ οἱ μαθηταὶ του. 40 Καὶ ὅταν ἔφθασε στὸν τόπο, τοὺς εἶπε: «Προσεύχεσθε νὰ μὴν ὑποκύψετε σὲ πειρασμό». 41 Αὐτὸς δὲ ἀπομακρύνθηκε ἀπ' αὐτοὺς σὲ ἀπόστασι βολῆς λίθου (τριάντα περίπου μέτρων) καὶ γονάτισε καὶ προσευχόταν 42 λέγοντας: «Πατέρα, ἐὰν θέλῃς, ἀπομάκρυνε αὐτὸ τὸ ποτήρι (τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου) ἀπὸ μένα. Ἄς μὴ γίνῃ ὅμως τὸ δικό μου θέλημα, ἀλλὰ τὸ δικό σου». 43 Ἐμφανίσθηκε δὲ σ' αὐτόν ἄγγελος ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ τὸν ἐνίσχυε. 44 Περιῆλθε δὲ σὲ ἀγωνία καὶ προσευχόταν ἐντονώτερα, καὶ ὁ ἰδρῶτας του ἔγινε ὡς θρόμβοι (πηκτὲς σταγόνες) αἵματος ποὺ ἔπεφταν στὴ γῆ. 45 Καὶ ὅταν σηκώθηκε ἀπὸ τὴν προσευχή, ἦλθε πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ τοὺς βρῆκε νὰ κοιμῶνται ἀποκαμωμένοι ἀπὸ τὴ λύπη, 46 καὶ τοὺς εἶπε: «Γιατί κοιμᾶσθε; Σηκωθῆτε καὶ προσεύχεσθε, γιὰ νὰ μὴν ὑποκύψετε σὲ πειρασμό».

47 Ἐτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας, εἷς τῶν δώδεκα, προῆγεν αὐτούς, καὶ ἤγγισε τῷ Ἰησοῦ φιλήσαι αὐτόν· τοῦτο γὰρ σημεῖον δεδώκει αὐτοῖς· ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστιν. 48 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἰούδα, φιλήματι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδίδως; 49 Ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἐσόμενον εἶπον αὐτῷ· Κύριε, εἰ πατάξομεν ἐν μαχαίρᾳ; 50 Καὶ ἐπάταξεν εἰς τις ἐξ αὐτῶν τὸν δούλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ οὖς τὸ δεξιόν. 51 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐὰντες ἕως τούτου. Καὶ ἀψάμενος τοῦ ὠτίου αὐτοῦ ἰάσατο αὐτόν. 52 Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς παραγενομένους ἐπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγούς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους· Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξεληλύθατε μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων· 53 καθ' ἡμέραν ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ οὐκ ἐξετείνατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ. Ἄλλ' αὕτη ἐστὶν ὑμῶν ἡ ὥρα καὶ ἡ ἐξουσία, τοῦ σκότους.

54 Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν ἤγαγον καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν. 55 Ἀψάντων δὲ πυρὰν ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς καὶ συγκαθισάντων αὐτῶν ἐκάθητο ὁ Πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν. 56 Ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς καὶ ἀτεινίσασα αὐτῷ εἶπε· Καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν. 57 Ὁ δὲ ἠρνήσατο λέγων· Γύναι, οὐκ οἶδα αὐτόν. 58 Καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος ἰδὼν αὐτὸν ἔφη· Καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν· Ἄνθρωπε, οὐκ εἰμι. 59 Καὶ διαστάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς ἄλλος τις δισχυρίζετο λέγων· Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν· καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν. 60 Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος· Ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. Καὶ παραχρῆμα, ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ, ἐφώνησεν ἀλέκτωρ. 61 Καὶ στραφεὶς ὁ Κύριος ἐνέβλεψε τῷ Πέτρῳ, καὶ ὑπεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ λόγου τοῦ Κυρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι ἀπαρνήσῃ με τρίς· 62 καὶ ἐξελλθὼν ἔξω ὁ Πέτρος ἔκλαυσε πικρῶς.

Ἡ σύλληψι τοῦ Ἰησοῦ

47 Ἐνῶ δὲ ἀκόμη μιλοῦσε, ὄχλος κατέφθασε, καὶ ὁ ἓνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα μὲ τὸ ὄνομα Ἰούδας προπορευόταν ἀπ' αὐτοὺς ὡς ὁδηγός τους, καὶ πλησίασε τὸν Ἰησοῦ γὰρ νὰ τὸν φιλήσῃ. Διότι αὐτὸ τὸ (ἀναγνωριστικὸ) σημεῖο εἶχε δώσει σ' αὐτούς: «Ὅποιον θὰ φιλήσω, αὐτός εἶναι». 48 Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε: «Ἰούδα, μὲ φιλήμα παραδίδεις τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου;». 49 Βλέποντας δὲ οἱ μαθηταὶ του τί ἐπρόκειτο νὰ συμβῆ, τοῦ εἶπαν: «Κύριε, νὰ τοὺς κτυπήσωμε μὲ μαχαίρι;». 50 Καὶ ἓνας ἀπ' αὐτοὺς κτύπησε τὸ δούλο τοῦ ἀρχιερέως καὶ τοῦ ἔκοψε τὸ δεξιὸ αὐτί. 51 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τότε: «Ἀφήστε μέχρις ἐδῶ (Μὴ προβάλλετε περισσότερη ἀντίστασι)». Καὶ ἀφοῦ ἔπιασε τὸ αὐτί του, τὸν θεράπευσε. 52 Πρὸς δὲ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἀξιωματικούς τῆς φρουρᾶς τοῦ ναοῦ καὶ τοὺς πρεσβυτέρους, πού ἦλθαν ἐναντίον του, εἶπε: «Ὅπως ἐναντίον ληστοῦ βγήκατε μὲ μαχαίρια καὶ μὲ ρόπαλα. 53 Ἐνῶ ἤμουν ἡμέρα μαζί σας στὸ ναό, δὲν ἀπλώσατε τὰ χεῖρια σας ἐπάνω μου (γὰρ νὰ μὲ συλλάβετε). Ἄλλ' αὕτη εἶναι ἡ δική σας ὥρα καὶ ἐξουσία, (ὥρα καὶ ἐξουσία) τοῦ σκότους».

Ἡ τριπλῆ ἄρνησι τοῦ Πέτρου καὶ ἡ μετάνοιά του

54 Ἀφοῦ δὲ τὸν συνέλαβαν, τὸν ἔφεραν καὶ τὸν ἔβαλαν μέσα στὸ σπῆτι τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ δὲ Πέτρος ἀκολουθοῦσε ἀπὸ μακριά. 55 Ἄναψαν δὲ φωτιά μέσα στὴν αὐλὴ καὶ κάθησαν ὅλοι γύρω, καὶ ἀνάμεσά τους κάθησε καὶ ὁ Πέτρος. 56 Ὅταν δὲ τὸν εἶδε κάποια ὑπηρέτρια νὰ κάθεται κοντὰ στὴ φωτιά, τὸν κοίταξε καλὰ καὶ εἶπε: «Καὶ αὐτός ἦταν μαζί μ' αὐτόν». 57 Ἄλλ' αὐτὸς ἀρνήθηκε λέγοντας: «Γυναῖκα, δὲν τὸν γνωρίζω». 58 Μετὰ δὲ ἀπὸ λίγο τὸν εἶδε ἄλλος καὶ εἶπε: «Καὶ σὺ ἀπ' αὐτοὺς εἶσαι». Ἄλλ' ὁ Πέτρος εἶπε: «Ἄνθρωπε, δὲν εἰμαι». 59 Καὶ ἀφοῦ πέρασε μία περίπου ὥρα, κάποιος ἄλλος ἐπέμενε λέγοντας: «Πράγματι καὶ αὐτός ἦταν μαζί μ' αὐτόν. Ἄλλωστε εἶναι Γαλιλαῖος». 60 Ἄλλ' ὁ Πέτρος εἶπε: «Ἄνθρωπε, δὲν ξέρω τί λές». Καὶ ἀμέσως, ἐνῶ ἀκόμη μιλοῦσε, λάλησε ὁ πετεινός. 61 Τότε ἔστρεψε ὁ Κύριος καὶ κοίταξε ἐκφραστικὰ τὸν Πέτρο, καὶ θυμῆθηκε ὁ Πέτρος τὸ λόγο τοῦ Κυρίου, ὅτι τοῦ εἶπε δηλαδή, «Προτοῦ λαλήσῃ ὁ πετεινός θὰ μὲ ἀπαρνήθῃς τρεῖς φορές», 62 καὶ βγήκε ἔξω (ἀπὸ τὴν αὐλὴ) ὁ Πέτρος καὶ ἔκλαυσε πικρά.

Ὁ Ἰησοῦς ἐμπαίζεται

63 Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες τὸν Ἰησοῦν ἐνέπαιζον αὐτῷ δέροντες, 64 καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν ἔτυπτον αὐτοῦ τὸ πρόσωπον καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· Προφήτευσον, τίς ἐστὶν ὁ παίσας σε; 65 Καὶ ἕτερα πολλά βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν.

66 Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν 67 λέγοντες· Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἰπέ ἡμῖν. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ἐὰν ὑμῖν εἶπω, οὐ μὴ πιστεύσητε, 68 ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆτέ μοι ἢ ἀπολύσητε. 69 Ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ. 70 Εἶπον δὲ πάντες· Σὺ οὖν εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ; Ὁ δὲ πρὸς αὐτούς ἔφη· Ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγὼ εἰμι. 71 Οἱ δὲ εἶπον· Τί ἔτι χρειαίαν ἔχομεν μαρτυρίας; Αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

23 Καὶ ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πιλάτον. 2 Ἦρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες· Τοῦτον εὕρομεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος καὶ κωλύοντα Καίσαρι φόρους διδόναι, λέγοντα αὐτὸν Χριστὸν βασιλέα εἶναι. 3 Ὁ δὲ Πιλάτος ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη· Σὺ λέγεις. 4 Ὁ δὲ Πιλάτος εἶπε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους ὅτι οὐδὲν εὕρισκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. 5 Οἱ δὲ ἐπίσχυον λέγοντες ὅτι ἀνασεῖει τὸν λαὸν διδάσκων καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ὧδε.

6 Πιλάτος δὲ ἀκούσας Γαλιλαίαν ἐπηρώτησεν εἰ ὁ ἄνθρωπος Γαλιλαῖός ἐστι, 7 καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας Ἡρώδου ἐστίν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἡρώδη, ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις.

63 Οἱ δὲ ἄνδρες, ποὺ περιστοίχιζαν τὸν Ἰησοῦ, τὸν περιέπαιζαν καὶ τὸν κτυποῦσαν. 64 Καὶ ἀφοῦ κάλυψαν γύρω-γύρω τὸ κεφάλι του (γιὰ νὰ μὴ βλέπη), κτυποῦσαν τὸ πρόσωπό του, καὶ τὸν ρωτοῦσαν λέγοντας· «Προφήτευσε, ποιός εἶναι αὐτὸς ποὺ σὲ κτύπησε;». 65 Καὶ ἄλλα πολλὰ ἀσεβῆ καὶ ὕβριστικά τοῦ ἔλεγαν.

Ὁ Ἰησοῦς στὸ συνέδριο τῶν Ἰουδαίων

66 Καὶ ὅταν ξημέρωσε, μαζεύθηκαν οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, καὶ τὸν προσήγαγαν στὸ συνέδριό τους γιὰ νὰ δικασθῆ, 67 καὶ εἶπαν· «Ἐὰν σὺ εἶσαι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας), νὰ μᾶς τὸ πῆς (σαφῶς)». Εἶπε δὲ σ' αὐτούς· «Ἐὰν σᾶς πῶ, δὲν θὰ πιστεύσετε. 68 Ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω, δὲν θὰ μοῦ ἀπαντήσετε, καὶ δὲν θὰ μὲ ἀπολύσετε. 69 Ἀπὸ τώρα ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ κάθεται στὰ δεξιά τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ (θὰ δοξάζεται δηλαδή)». 70 Εἶπαν τότε ὅλοι· «Σὺ λοιπὸν εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ;». Αὐτὸς δὲ τοὺς ἀπάντησε· «Τὸ λέγετε σεῖς οἱ ἴδιοι, ὅτι ἐγὼ εἶμαι». 71 Καὶ αὐτοὶ εἶπαν· «Τί μᾶς χρειάζεται ἄλλη μαρτυρία, ἀφοῦ ἐμεῖς οἱ ἴδιοι ἀκούσαμε ἀπὸ τὸ ἴδιο του τὸ στόμα;».

Ὁ Ἰησοῦς στὸν Πιλάτο

23 Καὶ σηκώθηκαν ὅλα τὰ μέλη τοῦ συνεδρίου καὶ τὸν ἔφεραν στὸν Πιλάτο. 2 Καὶ ἄρχισαν νὰ τὸν κατηγοροῦν λέγοντας· «Αὐτὸν ἐδῶ βρήκαμε νὰ ἐξωθῆ σὲ ἐπανάστασι τὸ ἔθνος, καὶ νὰ εἶναι ἐναντίον τῆς πληρωμῆς φόρων στὸν Καίσαρα, μὲ τὸν ἰσχυρισμὸ γιὰ τὸν ἑαυτό του, ὅτι εἶναι ὁ Μεσσίας, ὁ βασιλεὺς». 3 Ὁ δὲ Πιλάτος τὸν ρώτησε λέγοντας· «Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;». Ἀπαντώντας δὲ τοῦ εἶπε· «Τὸ λέγεις σὺ» (Ὁ Ἰησοῦς παραδέχθηκε, ὅτι εἶναι βασιλεὺς, ἀλλὰ μὲ πνευματικὴ βασιλεία). 4 Τότε ὁ Πιλάτος εἶπε στοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τὸν ὄχλο· «Καμμία ἐνοχὴ δὲν βρίσκω στὸν ἄνθρωπο αὐτό». 5 Ἀλλ' αὐτοὶ ἐπέμεναν λέγοντας· «Ἀναστατώνει τὸ λαό, διδάσκοντας σ' ὅλη τὴν Ἰουδαία. Ἄρχισε ἀπὸ τῆ Γαλιλαία καὶ ἔφθασε ὡς ἐδῶ».

Ὁ Ἰησοῦς στὸν Ἡρώδη

6 Ὁ Πιλάτος δὲ, ὅταν ἄκουσε γιὰ Γαλιλαία, ρώτησε, ἂν ὁ ἄνθρωπος εἶναι Γαλιλαῖος. 7 Καὶ ὅταν ἔμαθε, ὅτι εἶναι ἀπὸ τὴν ἐπαρχία τῆς

8 Ὁ δὲ Ἡρώδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη λίαν· ἦν γὰρ ἐξ ἱκανοῦ θέλων ἰδεῖν αὐτὸν διὰ τὸ ἀκούειν αὐτὸν πολλὰ περὶ αὐτοῦ, καὶ ἤλπιζε τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον. 9 Ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς· αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ. 10 Εἰστήκεισαν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. 11 Ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν ὁ Ἡρώδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ καὶ ἐμπαίξας, περιβαλὼν αὐτὸν ἐσθῆτα λαμπρὰν ἀνέπεμψε αὐτὸν τῷ Πιλάτῳ. 12 Ἐγένοντο δὲ φίλοι ὃ τε Ἡρώδης καὶ ὁ Πιλάτος ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων· προὔπηρχον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ ὄντες πρὸς ἑαυτούς.

13 Πιλάτος δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαόν 14 εἶπε πρὸς αὐτούς· Προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας οὐδὲν εὔρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ. 15 Ἄλλ' οὐδὲ Ἡρώδης· ἀνέπεμψα γὰρ ὑμᾶς πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδοὺ οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶ πεπραγμένον αὐτῷ. 16 Παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. 17 Ἀνάγκη δὲ εἶχεν ἀπολύειν αὐτοῖς κατὰ ἑορτὴν ἓνα. 18 Ἀνέκραξαν δὲ παμπληθεὶ λέγοντες· Αἶρε τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν Βαραββᾶν. 19 ὅστις ἦν διὰ στάσιν τινα γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν. 20 Πάλιν οὖν ὁ Πιλάτος προσεφώνησε, θέλων ἀπολύσαι τὸν Ἰησοῦν. 21 Οἱ δὲ ἐπεφώνουν λέγοντες· Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν! 22 Ὁ δὲ τρίτον εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος; Οὐδὲν ἄξιον θανάτου εὔρον ἐν αὐτῷ. Παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. 23 Οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις αἰτούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι, καὶ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχιερέων.

24 Ὁ δὲ Πιλάτος ἐπέκρινε γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν, 25 ἀπέλυσε δὲ αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς τὴν φυλακὴν, ὃν ἠτοῦντο, τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκε τῷ θελήματι αὐτῶν.

δικαιοδοσίας τοῦ Ἡρώδη, τὸν παρέπεμψε στὸν Ἡρώδη, πού ἦταν καὶ αὐτὸς τις ἡμέρες αὐτὲς στὰ Ἱεροσόλυμα.

8 Ὁ δὲ Ἡρώδης, ὅταν εἶδε τὸν Ἰησοῦ, χάρηκε πολὺ. Διότι ἀπὸ πολὺ καιρὸ ἤθελε νὰ τὸν δῆ, ἐπειδὴ ἄκουε πολλὰ γι' αὐτόν, καὶ ἤλπιζε νὰ δῆ νὰ γίνεταί κάποιον θαῦμα ἀπ' αὐτόν. 9 Τοῦ ἔκανε δὲ πολλὰς ἐρωτήσεις, ἀλλ' αὐτὸς δὲν τοῦ ἀπαντοῦσε τίποτε. 10 Παρίσταντο δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ τὸν κατηγοροῦσαν ἐντόνως. 11 Ἀφοῦ δὲ ὁ Ἡρώδης μὲ τοὺς στρατιῶτες τοῦ τὸν ἐξουθένωσε καὶ τὸν περιέπαιξε, τὸν ἔντυσε μεγαλόπρεπη στολὴ καὶ τὸν ἔστειλε πάλι στὸν Πιλάτο. 12 Ἐγένοντο δὲ φίλοι μεταξύ τους ὁ Ἡρώδης καὶ ὁ Πιλάτος τὴν ἡμέρα αὐτή, διότι προηγουμένως βρισκόνταν σὲ ἔχθρα μεταξύ τους.

Οἱ Ἰουδαῖοι ζητοῦν ἀπόλυσι τοῦ Βαραββᾶ, σταύρωσι τοῦ Ἰησοῦ!

13 Ὁ δὲ Πιλάτος κάλεσε μαζὶ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸ λαό, 14 καὶ τοὺς εἶπε· «Μοῦ φέρατε αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο μὲ τὴν κατηγορία, ὅτι παρακινεῖ τὸ λαὸν σὲ ἐπανάστασι, ἀλλ' ἰδοὺ ἐγὼ, κατόπιν ἀνακρίσεως ἐνώπιόν σας, δὲν βρῆκα ἔνοχο αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο σὲ τίποτε ἀπ' ὅσα τὸν κατηγορεῖτε. 15 Οὔτε καὶ ὁ Ἡρώδης. Ἐστειλα καὶ σᾶς σ' αὐτόν. Ἔτσι ἀποδείχθηκε, ὅτι δὲν ἔχει πράξει τίποτε ἄξιο θανάτου. 16 Γι' αὐτό, ἀφοῦ τὸν βασάνισα, θὰ τὸν ἀπολύσω». 17 Ἐπρεπε δὲ κατὰ τὴν ἑορτὴ (τοῦ Πάσχα) νὰ ἀπολύῃ ἓνα (κρατούμενο) γιὰ χάρι τους. 18 Ἄλλ' ὅλο τὸ πλῆθος κραύγασε λέγοντας· «Θανάτωσέ τον, καὶ ἀπόλυσε γιὰ χάρι μας τὸ Βαραββᾶ». 19 Αὐτὸς (ὁ Βαραββᾶς) εἶχε φυλακισθῆ γιὰ κάποια ἐξέγερσι, πού ἔγινε στὴν πόλι, καὶ γιὰ φόνο. 20 Πάλι τότε ὁ Πιλάτος ἔκανε ἔκκλησι, θέλοντας νὰ ἀπολύσῃ τὸν Ἰησοῦ. 21 Ἄλλ' αὐτοὶ κραύγαζαν λέγοντας· «Σταύρωσέ τον, σταύρωσέ τον!». 22 Αὐτὸς δὲ γιὰ τρίτη φορὰ εἶπε πρὸς αὐτούς· «Ἄλλὰ τί κακὸ ἔκανε αὐτός; Δὲν βρῆκα σ' αὐτόν τίποτε ἄξιο θανάτου. Ἀφοῦ λοιπὸν τὸν βασάνισα, θὰ τὸν ἀπολύσω». 23 Ἄλλ' αὐτοὶ μὲ φωνὲς μεγάλες ἐπέμεναν στὸ αἴτημά τους νὰ σταυρωθῆ, καὶ οἱ φωνὲς αὐτῶν, καὶ μάλιστα τῶν ἀρχιερέων, ὑπερίσχυαν.

Ὁ Πιλάτος ἀπὸ δειλία ἐνδίδει στὴν ἀπαίτησι τῶν Ἰουδαίων

24 Τότε ὁ Πιλάτος ἀποφάσισε νὰ γίνῃ τὸ αἴτημά τους, 25 καὶ τοὺς ἀπόλυσε τὸ Βαραββᾶ, πού ζητοῦσαν, τὸν φυλακισμένο γιὰ ἐξέγερσι καὶ φόνο, ἐνῶ τὸν Ἰησοῦ παρέδωσε κατὰ τὸ θέλημά τους (γιὰ νὰ σταυρωθῆ).

Κατὰ τὴν πορεία πρὸς τὸν Γολγοθᾶ

26 Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι Σίμωνός τινος Κυρηναίου, ἐρχομένου ἀπ' ἀγροῦ, ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν φέρειν ὀπίσω τοῦ Ἰησοῦ. 27 Ἠκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν, αἱ καὶ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. 28 Στραφεῖς δὲ πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπε· Ὀυγατέρες Ἱερουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ, πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν. 29 Ὅτι ἰδοὺ ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσι· Μακάριαι αἱ στεῖραι καὶ κοιλῖαι αἱ οὐκ ἐγέννησαν καὶ μαστοὶ οἱ οὐκ ἐθήλασαν. 30 Τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσι, πέσετε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς, καλύψατε ἡμᾶς· 31 ὅτι εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται; 32 Ἦγοντο δὲ καὶ ἕτεροι δύο, κακοῦργοι, σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι.

33 Καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτόν καὶ τοὺς κακούργους, ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. 34 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε· Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι. Διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔβαλλον κλῆρον. 35 Καὶ εἰστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. Ἐξεμυκτῆριζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες σὺν αὐτοῖς λέγοντες· Ἄλλους ἔσωσε, σωσάτω ἑαυτόν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ τοῦ Θεοῦ ἐκλεκτός. 36 Ἐνέπαιζον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται προσερχόμενοι καὶ ὄξος προσφέροντες αὐτῷ 37 καὶ λέγοντες· Εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτόν. 38 Ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφή γεγραμμένη ἐπ' αὐτῷ γράμμασιν Ἑλληνικοῖς καὶ Ῥωμαϊκοῖς καὶ Ἑβραϊκοῖς· Οὗτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

39 Εἷς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει αὐτόν λέγων· Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, σῶσον σεαυτόν καὶ ἡμᾶς. 40 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἐπετίμα αὐτῷ λέγων· Οὐδὲ φοβῆ σὺ τὸν Θε-

26 Καὶ ὅταν τὸν πῆραν καὶ τὸν μετέφεραν, ἔπιασαν κάποιον Σίμωνα Κυρηναῖο, ποὺ ἐρχόταν ἀπὸ τὴν ὑπαιθρο, καὶ τὸν φόρτωσαν τὸ σταυρὸ γὰρ νὰ τὸν μεταφέρῃ ἀκολουθώντας τὸν Ἰησοῦ. 27 Τὸν ἀκολουθοῦσε δὲ μεγάλο πλῆθος τοῦ λαοῦ, στὸ ὁποῖο περιλαμβάνονταν καὶ γυναῖκες, οἱ ὁποῖες ἔκλαιαν καὶ θρηνοῦσαν γι' αὐτόν. 28 Ἔστρεψε δὲ πρὸς αὐτὴς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε· «Ὀυγατέρες Ἱερουσαλήμ, μὴ κλαίετε γὰρ μένα, ἀλλὰ γὰρ τοὺς ἑαυτοὺς σας νὰ κλαίετε καὶ γὰρ τὰ τέκνα σας. 29 Διότι ἰδοὺ ἔρχονται ἡμέρες, κατὰ τίς ὁποῖες θὰ εἰποῦν· “Εὐτυχεῖς οἱ στεῖρες καὶ οἱ κοιλῖες ποὺ δὲν γέννησαν καὶ οἱ μαστοὶ ποὺ δὲν θήλασαν”. 30 Τότε θὰ ἀρχίσουν νὰ λέγουν στὰ ὄρη, “Πέσετε ἐπάνω μας”, καὶ στὰ βουνά, “Σκεπάσετέ μας”. 31 Διότι, ἐὰν στὸ χλωρὸ ξύλο (σὲ μένα τὸν ἀναμάρτητο καὶ ἅγιο) κάνουν αὐτά, στὸ ξερὸ (στοὺς ἁμαρτωλοὺς) τί θὰ γίνῃ;». 32 Ὁδηγοῦνταν δὲ καὶ ἄλλοι δύο, κακοῦργοι, γὰρ νὰ θανατωθοῦν μαζί του.

Ὁ Ἰησοῦς σταυρώνεται ἐν μέσῳ δύο ληστῶν καὶ ἐμπαίζεται

33 Καὶ ὅταν ἔφθασαν στὸν τόπο, ποὺ ὀνομάζεται Κρανίον, ἐκεῖ σταύρωσαν αὐτόν καὶ τοὺς κακούργους, τὸν ἕνα ἀπὸ τὰ δεξιὰ (τοῦ Ἰησοῦ) καὶ τὸν ἄλλο ἀπὸ τὰ ἀριστερά. 34 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε· «Πατέρα, συγχώρησέ τους, διότι δὲν ξέρουν τί κάνουν». Ὅταν δὲ (οἱ στρατιῶτες) μοιράζονταν τὰ ἐνδύματά του, ἔβαλλαν κλῆρο. 35 Καὶ ὁ λαὸς στεκόταν καὶ ἔβλεπε. Περιέπαιζαν δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες μαζί μ' αὐτοὺς λέγοντας· «Ἄλλους ἔσωσε, ἄς σώσῃ καὶ τὸν ἑαυτό του, ἐὰν αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστὸς (ὁ Μεσσίας), ὁ ἐκλεγμένος ἀπὸ τὸ Θεό». 36 Τὸν περιέπαιζαν δὲ καὶ οἱ στρατιῶτες πλησιάζοντας καὶ προσφέροντας σ' αὐτόν ξύδι 37 καὶ λέγοντας· «Ἐὰν σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσε τὸν ἑαυτό σου». 38 Ἦταν δὲ καὶ ἐπιγραφή ἀπὸ πάνω του γραμμένη στὰ Ἑλληνικά καὶ στὰ Ῥωμαϊκά καὶ στὰ Ἑβραϊκά· Αὐτὸς εἶναι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

Ἡ μετάνοια καὶ ἡ ὁμολογία τοῦ καλοπροαιρέτου ληστοῦ

39 Ἐνας δὲ ἀπὸ τοὺς κακούργους, ποὺ κρεμάσθηκαν στὸ σταυρό, τὸν ἔβριζε λέγοντας· «Ἐὰν σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς (ὁ Μεσσίας), σῶσε τὸν ἑαυτό σου καὶ ἐμᾶς». 40 Ἄλλ' ὁ ἄλλος (κακούργος) μίλησε καὶ τὸν ἐπέπληξε λέγοντας· «Οὔτε σὺ φοβεῖσαι τὸ Θεό, ἂν καὶ ὑφίστασαι τὸ αὐτὸ

όν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ; **41** Καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως· ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξε. **42** Καὶ ἔλεγε τῷ Ἰησοῦ· Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. **43** Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ.

44 Ἦν δὲ ὡσεὶ ὥρα ἕκτη καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης, **45** τοῦ ἡλίου ἐκλείποντος, καὶ ἐσχίσθη τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον· **46** καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς εἶπε· Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παρατίθεμαι τὸ πνεῦμά μου· καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσεν.

47 Ἴδὼν δὲ ὁ ἐκατόνταρχος τὸ γενόμενον ἐδόξασε τὸν Θεὸν λέγων· Ὅντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν.

48 Καὶ πάντες οἱ συμπαραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, θεωροῦντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες ἑαυτῶν τὰ στήθη ὑπέστρεφον.

49 Εἰστήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες αἱ συνακολουθήσασαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὀρῶσαι ταῦτα.

50 Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσήφ, βουλευτῆς ὑπάρχων καὶ ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος – **51** οὗτος οὐκ ἦν συγκατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν – ἀπὸ Ἀριμαθαίας, πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὃς προσεδέχετο καὶ αὐτὸς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, **52** οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, **53** καὶ καθελὼν αὐτὸ ἐνετύλιξε σινδόνι καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν

πάθος; **41** Καὶ ἐμεῖς μὲν δικαίως (τιμωρούμεθα), διότι ἀπολαμβάνομε αὐτά, πὸν ἀξίζουσι οἱ πράξεις μας. Ἀλλ' αὐτὸς (ὁ Ἰησοῦς) κανένα ἄτοπο δὲν ἔπραξε». **42** Ἔλεγε δὲ στὸν Ἰησοῦ: «Θυμήσου με, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς μὲ τῇ βασιλικῇ σου δύναμι». **43** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε: «Ἀληθινὰ σοῦ λέγω, σ ἡ μ ε ρ α θὰ εἶσαι μαζί μου στὸν παράδεισο».

Ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ καὶ σχετικὰ σημεῖα

44 Ἦταν δὲ περίπου ὥρα δώδεκα τὸ μεσημέρι καὶ ἔπεσε σκοτάδι σ' ὅλη τὴ γῆ ἕως ὥρα τρεῖς τὸ ἀπόγευμα, **45** διότι ὁ ἥλιος ὑπέστη ἔκλειψι. Καὶ τὸ παραπέτασμα τοῦ ναοῦ σχίσθηκε στὸ μέσο. **46** Καὶ φώναξε μὲ φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε: «Πατέρα, στὰ χεῖρια σου παραδίδω τὸ πνεῦμα μου». Καὶ μόλις εἶπε αὐτό, ἐξέπνευσε.

Ὁ ἐκατόνταρχος πιστεύει

47 Ὅταν δὲ ὁ ἐκατόνταρχος εἶδε αὐτὸ πὸν ἔγινε, δόξασε τὸ Θεὸ καὶ εἶπε: «Ὅντως αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἦταν ἀθῶος».

Τύψεις συνειδήσεως λαοῦ

48 Καὶ ὅλα τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ, πὸν μαζεύθηκαν γιὰ νὰ ἰδοῦν αὐτὸ τὸ θέαμα (τῆς σταυρώσεως), βλέποντας ὅσα ἔγιναν, ἐπέστρεφαν κτυπώντας τὰ στήθη τους.

Γνωστοὶ καὶ γυναῖκες παρακολουθοῦν τὸ θεῖο δρᾶμα

49 Ὅλοι δὲ οἱ γνωστοὶ του, καθὼς καὶ οἱ γυναῖκες, πὸν μαζί τὸν ἀκολούθησαν ἀπὸ τῆ Γαλιλαία, στέκονταν μακριὰ καὶ παρακολουθοῦσαν τὰ γεγονότα.

Ὁ Ἰωσήφ ὁ Ἀριμαθαῖος ἐνταφιάζει τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ

50 Καὶ ἰδοὺ παρουσιάζεται ἓνας ἄνδρας ὀνομαζόμενος Ἰωσήφ, πὸν ἦταν βουλευτῆς (μέλος τοῦ συνεδρίου), καὶ ἄνθρωπος καλὸς καὶ εὐσεβῆς, – **51** αὐτὸς δὲν εἶχε συμφωνήσει μὲ τὴν ἀπόφασιν καὶ τὴν πράξιν αὐτῶν (τῶν μελῶν τοῦ συνεδρίου) –, καταγόμενος ἀπὸ τὴν Ἀριμαθαία, πόλιν τῶν Ἰουδαίων, πὸν ἀνέμενε καὶ αὐτὸς τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. **52** Αὐτὸς προσῆλθε στὸν Πιλάτο καὶ ζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. **53** Καὶ ἀφοῦ τὸ κατέβασε (ἀπὸ τὸ σταυρό), τὸ τύλιξε σ' ἓνα σεντόνι,

μνήματι λαξευτῶ, οὗ οὐκ ἦν οὐδεὶς οὐδέπω κείμενος. **54** Καὶ ἡμέρα ἦν Παρασκευῆ, Σάββατον ἐπέφωσκε.

55 Κατακολουθήσασαι δὲ αἱ γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνελθλυθυῖαι αὐτῶ ἐκ τῆς Γαλιλαίας, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὡς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ, **56** ὑποστρέψασαι δὲ ἠτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα. Καὶ τὸ μὲν Σάββατον ἠσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν·

24 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ὄρθρου βαθέος ἦλθον ἐπὶ τὸ μνήμα φέρουσαι ἃ ἠτοίμασαν ἀρώματα, καὶ τινες σὺν αὐταῖς. **2** Εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου, **3** καὶ εἰσελθοῦσαι οὐκ εὗρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

4 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν ἐσθήσεσιν ἀστραπτύσαις. **5** Ἐμφόβων δὲ γενομένων αὐτῶν καὶ κλινουσῶν τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν εἶπον πρὸς αὐτάς· Τί ζητεῖτε τὸν Ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; **6** Οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλ' ἠγέρθη. Μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν ἔτι ὢν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, **7** λέγων ὅτι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἀμαρτωλῶν καὶ σταυρωθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. **8** Καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ.

9 Καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα τοῖς ἔνδεκα καὶ πᾶσι τοῖς λοιποῖς. **10** Ἦσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία Ἰακώβου καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς, αἱ ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα. **11** Καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα αὐτῶν, καὶ ἠπίστουν αὐταῖς. **12** Ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα μόνα, καὶ ἀπῆλθε πρὸς ἑαυτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός.

καὶ τὸ ἔθεσε σ' ἓνα μνήμα λαξευμένο σὲ βράχο, ὅπου κανεὶς ἀκόμη δὲν εἶχε ἐνταφιασθῆ. **54** Καὶ ἦταν ἡμέρα Παρασκευῆ, πλησίαζε νὰ ἀρχίσῃ τὸ Σάββατο.

55 Οἱ δὲ γυναῖκες, ποὺ εἶχαν ἔλθει μαζί του ἀπὸ τὴ Γαλιλαία, εἶδαν τὸ μνήμα, καὶ ὅτι ἐτέθη ἐκεῖ τὸ σῶμα του. **56** Καὶ ἀφοῦ ἐπέστρεψαν (στὴν πόλι), ἐτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα. Καὶ τὸ μὲν Σάββατο δὲν ἔκαναν καμμία ἐνέργεια συμφώνως πρὸς τὴν ἐντολή (περὶ ἀργίας τοῦ Σαββάτου).

Μυροφόρες ἐπισκέπτονται κενὸ τάφο

24 Κατὰ δὲ τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος (τὴν Κυριακὴ) ἀπὸ τὰ βαθεῖα χαράματα ἦλθαν στὸ μνήμα φέροντας τὰ ἀρώματα, ποὺ εἶχαν ἐτοιμάσει, καὶ ἦταν μαζί τους καὶ μερικὲς ἄλλες. **2** Βρῆκαν δὲ τὸ λίθο ἀποκυλισμένο ἀπὸ τὸ μνήμα, **3** καὶ ὅταν μπῆκαν (στὸ μνήμα), δὲν βρῆκαν τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

Ἄγγελοι ἀγγέλλουν στὶς μυροφόρες τὴν ἀνάστασι τοῦ Ἰησοῦ

4 Καὶ ἐνῶ βρίσκονταν σὲ ἀπορία γι' αὐτό, ἰδοὺ δύο ἄνδρες παρουσιάσθησαν σ' αὐτὲς μὲ ἀστραφτερὲς στολές. **5** Ἐνῶ δὲ κυριεύθησαν ἀπὸ φόβο καὶ ἔσκυβαν τὸ πρόσωπό τους στὴ γῆ, εἶπαν σ' αὐτὲς: «Γιατί ζητεῖτε μετὰ τῶν νεκρῶν ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ Ζῶν; **6** Δὲν εἶναι ἐδῶ, ἀλλ' ἀναστήθηκε. Θυμηθῆτε, ὅτι σὰς μίλησε, ὅταν ἀκόμη ἦταν στὴ Γαλιλαία, **7** λέγοντας, ὅτι πρόκειται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ παραδοθῆ σὲ χεῖρια ἀνθρώπων ἀσεβῶν καὶ νὰ σταυρωθῆ, καὶ τὴν τρίτη ἡμέρα νὰ ἀναστηθῆ». **8** Καὶ θυμήθηκαν τὰ λόγια του.

Οἱ μυροφόρες ἀγγέλλουν τὴν ἀνάστασι στοὺς μαθητάς

9 Καὶ ὅταν ἐπέστρεψαν ἀπὸ τὸ μνήμα, ἀνέφεραν ὅλα αὐτὰ στοὺς ἔνδεκα (ἀποστόλους) καὶ σ' ὅλους τοὺς λοιπούς. **10** Αὐτὲς δέ, ποὺ τὰ ἀνέφεραν στοὺς ἀποστόλους, ἦταν ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ ἡ Ἰωάννα καὶ ἡ Μαρία ἡ μητέρα τοῦ Ἰακώβου καὶ οἱ ἄλλες, ποὺ ἦταν μαζί τους. **11** Ἀλλὰ τὰ λόγια τους φάνηκαν σ' αὐτοὺς σὰν παραλήρημα καὶ παραμῦθι, καὶ δὲν τὶς πίστευαν. **12** Ὁ Πέτρος ὅμως σηκώθηκε καὶ ἔτρεξε στὸ μνήμα, καὶ, ὅταν ἔσκυφε, βλέπει τὰ σάβανα μόνα (χωρὶς τὸ σῶμα), καὶ ἐπέστρεψε ἐκπλησσομένης καὶ ἀπορώντας γιὰ τὸ γεγονός.

13 Καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν ἦσαν πορευόμενοι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίους ἐξήκοντα ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, ἣ ὄνομα Ἐμμαοῦς. 14 Καὶ αὐτοὶ ὠμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων. 15 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς. 16 οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. 17 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὓς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες καὶ ἐστε σκυθρωποὶ; 18 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἷς, ᾧ ὄνομα Κλεόπας, εἶπε πρὸς αὐτόν· Σὺ μόνος παροικεῖς ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ οὐκ ἔγνωσ τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις; 19 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ποῖα; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, 20 ὅπως τε παρέδωκαν αὐτόν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. 21 Ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραὴλ· ἀλλὰ γε σὺν πᾶσι τούτοις τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει σήμερον ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο. 22 Ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς γενόμεναι ὀρθριαὶ ἐπὶ τὸ μνημεῖον, 23 καὶ μὴ εὑροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ ἦλθον λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων ἑωρακένας, οἱ λέγουσιν αὐτόν ζῆν. 24 Καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὔρον οὕτω καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον, αὐτόν δὲ οὐκ εἶδον. 25 Καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτούς· Ὡ ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφῆται! 26 Οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ; 27 Καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωυσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν διηρμήνευεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ.

28 Καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο, καὶ αὐτὸς προσεποιεῖτο πορρωτέρω πορεύεσθαι. 29 καὶ παρεβιάσαντο αὐτόν λέγοντες· Μείνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἐσπέραν ἐστὶ καὶ κέκλικεν ἡ ἡμέρα. Καὶ εἰσηλθε τοῦ μείναι σὺν αὐτοῖς. 30 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτόν μετ' αὐτῶν λαβῶν τὸν ἄρτον εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἐπέδιδου αὐτοῖς. 31 Αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν. 32 Καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους· Οὐχὶ ἡ καρ-

Πορεία δύο μαθητῶν πρὸς Ἐμμαοῦς καὶ ἐμφάνισι τοῦ Ἀναστάντος

13 Καὶ ἰδοὺ δύο ἀπ' αὐτοὺς τὴν ἡμέρα αὐτῇ πήγαιναν σ' ἓνα χωριό, πού ἀπέχει ἐξήντα στάδια (περίπου ἑνδεκα χιλιόμετρα) ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ὀνομάζεται Ἐμμαοῦς. 14 Καὶ μιλοῦσαν μεταξύ τους γιὰ ὅλα αὐτὰ τὰ συμβάντα. 15 Καὶ ἐνῶ μιλοῦσαν καὶ συζητοῦσαν, ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς πλησίασε καὶ πήγαινε μαζί τους. 16 Ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ τους κρατοῦνταν γιὰ νὰ μὴ τὸν ἀναγνωρίσουν. 17 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς: «Ποῖα εἶναι αὐτὰ τὰ πράγματα, γιὰ τὰ ὁποῖα συζητεῖτε μεταξύ σας στὸ δρόμο σας καὶ εἰσθε σκυθρωποὶ;». 18 Ἀπαντώντας δὲ ὁ ἓνας, πού ὀνομαζόταν Κλεόπας, τοῦ εἶπε: «Σὺ μόνος κατοικεῖς στὴν Ἱερουσαλήμ καὶ δὲν ἔμαθες ὅσα ἔγιναν σ' αὐτὴ τις ἡμέρες αὐτές;». 19 Καὶ εἶπε σ' αὐτούς: «Ποῖα;». Αὐτοὶ δὲ τοῦ εἶπαν: «Τὰ σχετικὰ μὲ τὸν Ἰησοῦ τὸ Ναζωραῖο, πού ὑπῆρξε προφήτης δυνατὸς σὲ ἔργα καὶ λόγους ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ὅλου τοῦ λαοῦ, 20 καὶ πῶς οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντές μας τὸν παρέδωσαν γιὰ νὰ ὑποστῇ θανατικὴ ποινὴ, καὶ τὸν σταύρωσαν. 21 Ἡμεῖς δὲ ἐλπίζαμε, ὅτι αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος πρόκειται νὰ λυτρώσῃ τὸν Ἰσραὴλ. Ἀλλὰ, παρ' ὅλα αὐτά, αὐτὴ εἶναι ἡ τρίτη σήμερα ἡμέρα, ἀφότου ἔγιναν αὐτά (καὶ φῶς δὲν βλέπουμε). 22 Ὅμως συνέβη καὶ αὐτό· μερικὲς γυναῖκες ἀπὸ τὸν κύκλο μας μᾶς ἐξέπληξαν, διότι πήγαν πολὺ πρῶτὶ στὸ μνημεῖο 23 καὶ δὲν βρῆκαν τὸ σῶμα του, καὶ ἐπέστρεψαν καὶ εἶπαν, ὅτι εἶδαν καὶ ὀπτασίαι ἀγγέλων, οἱ ὁποῖοι λέγουν, ὅτι αὐτὸς ζῆ. 24 Καὶ πήγαν μερικοὶ ἀπὸ τοὺς δικούς μας στὸ μνημεῖο καὶ βρῆκαν τὰ πράγματα ἔτσι, ὅπως καὶ οἱ γυναῖκες εἶπαν, ἀλλ' αὐτόν δὲν τὸν εἶδαν». 25 Τότε αὐτὸς τοὺς εἶπε: «Ὡ σεῖς, πού δὲν ἔχετε νοῦ, καὶ ἡ καρδιά σας ἀργεῖ νὰ πιστεύσῃ σὲ ὅλα ὅσα εἶπαν οἱ προφῆτες! 26 Αὐτὰ δὲν ἔπρεπε νὰ πάθῃ ὁ Χριστὸς (ὁ Μεσσίας) καὶ ἔτσι νὰ εἰσέλθῃ στὴ σφαῖρα τῆς δόξης του;». 27 Καὶ ἀφοῦ ἄρχισε ἀπὸ τὸ Μωυσῆ καὶ ἀπ' ὅλους τοὺς προφῆτες, μὲ ὅλα τὰ Γραφικὰ χωρία ἐξηγοῦσε σ' αὐτούς τὰ σχετικὰ μὲ τὸν ἑαυτό του.

28 Καὶ πλησίασαν στὸ χωριὸ πού πήγαιναν, καὶ αὐτὸς προσποιήθηκε, ὅτι θὰ πήγαινε μακρύτερα. 29 Ἀλλὰ τὸν πίεσαν λέγοντας: «Μεῖνε μαζί μας, διότι πλησιάζει νὰ βραδυάσῃ, καὶ ἡ ἡμέρα τελειώνει». Καὶ πήγε μέσα (στὸ χωριό), γιὰ νὰ μείνῃ μαζί τους. 30 Καὶ ὅταν κάθησε μαζί τους στὸ τραπέζι, πῆρε τὸν ἄρτο καὶ τὸν εὐλόγησε, καὶ τὸν τεμάχισε καὶ τοὺς ἔδινε. 31 Τότε ἀνοῖξαν τὰ μάτια τους καὶ τὸν ἀναγνώρισαν, ἀλλ' αὐτὸς ἔγινε ἄφαντος ἀπ' αὐτούς. 32 Εἶπαν τότε μεταξύ τους: «Ἡ καρδιά μας δὲν φλογιζόταν μέσα μας, καθὼς μᾶς μιλοῦσε στὸ δρό-

διά ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς Γραφάς; **33** Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ εὔρον συνηθροισμένους τοὺς ἑνδεκά καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς, **34** λέγοντας ὅτι ἠγέρθη ὁ Κύριος ὄντως καὶ ὤφθη Σίμωνι. **35** Καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου.

36 Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνη ὑμῖν! **37** Πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. **38** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί τεταραγμένοι ἐστέ, καὶ διατί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; **39** Ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι αὐτὸς ἐγὼ εἰμι· ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σὰρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει καθὼς ἐμέ θεωρεῖτε ἔχοντα. **40** Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐπέδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. **41** Ἔτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων εἶπεν αὐτοῖς· Ἐχετε τι βρώσιμον ἐνθάδε; **42** Οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου, **43** καὶ λαβῶν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν.

44 Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Οὗτοι οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὦν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωυσέως καὶ Προφήταις καὶ Ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. **45** Τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς Γραφάς. **46** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι οὕτω γέγραπται καὶ οὕτως ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, **47** καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. **48** Ὑμεῖς δὲ ἐστέ μάρτυρες τούτων. **49** Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς μου ἐφ' ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλήμ ἕως οὗ ἐνδύσησθε δύναμιν ἐξ ὕψους.

50 Ἐξήγαγε δὲ αὐτοὺς ἔξω ἕως εἰς Βηθανίαν, καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. **51** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ' αὐτῶν καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν. **52** Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης, **53** καὶ ἦσαν διὰ παντὸς ἐν τῷ ἱερῷ αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν. Ἀμήν.

μο καὶ καθὼς μᾶς ἐξηγοῦσε τὶς Γραφές;». **33** Καὶ σηκώθηκαν τὴν ἴδια ὥρα καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ βρῆκαν συγκεντρωμένους τοὺς ἑνδεκά καὶ τοὺς ἄλλους, πού ἦταν μαζί τους, **34** καὶ ἔλεγον, ὅτι ὄντως ἀναστήθηκε ὁ Κύριος, καὶ ἐμφανίστηκε εἰς τὸ Σίμωνα. **35** Καὶ αὐτοὶ διηγοῦνταν ὅσα συνέβησαν καθ' ὁδόν, καὶ ὅτι τοὺς ἀποκαλύφθηκε κατὰ τὸν τεμαχισμό τοῦ ἄρτου.

Ἐμφάνισι τοῦ Ἀναστάντος στοὺς Ἀποστόλους καὶ λοιπούς

36 Ἐνῶ δὲ αὐτοὶ ἔλεγον αὐτά, ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς παρουσιάσθηκε σ' αὐτούς καὶ τοὺς λέγει· «Εὐλογία σὲ σᾶς!». **37** Κυριεύθηκαν δὲ ἀπὸ τρόμου καὶ φόβου (λόγω τῆς αἰφνιδίας καὶ παράδοξης παρουσίας τοῦ Κυρίου «κεκλεισμένων τῶν θυρῶν»), καὶ νόμιζαν, ὅτι βλέπουν φάντασμα. **38** Εἶπε δὲ σ' αὐτούς· «Γιατί εἴσθε τεταραγμένοι, καὶ γιατί σκέψαι ἀπιστίας γεννῶνται εἰς τὰς διανοίας σας; **39** Κοιτάξτε τὰ χέρια μου καὶ τὰ πόδια μου (γιὰ νὰ βεβαιωθῆτε), ὅτι εἰμι ἐγὼ ὁ ἴδιος. Ψηλαφήσατέ με καὶ πεισθῆτε, διότι τὸ φάντασμα δὲν ἔχει σὰρκα καὶ ὀστέα, ὅπως βλέπετε ὅτι ἐγὼ ἔχω». **40** Καὶ ἀφοῦ εἶπε αὐτό, τοὺς ἔδειξε τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια. **41** Καὶ ἐπειδὴ ἀκόμη δὲν πίστευαν σὲ τόσο μεγάλης χαρᾶς γεγονός καὶ ἐκπλήσσονταν, τοὺς εἶπε· «Ἐχετε κάτι φαγώσιμο ἐδώ;». **42** Αὐτοὶ δὲ τοῦ ἔδωσαν ἕνα κομμάτι ἀπὸ ψητὸ φάρι, καὶ ἕνα κομμάτι ἀπὸ κηρήθρα μὲ μέλι, **43** καὶ πῆρε καὶ ἔφαγε ἐνώπιόν τους.

44 Ὑστερα τοὺς εἶπε· «Αὐτὰ εἶναι τὰ γεγονότα, γιὰ τὰ ὁποῖα μίλησα σὲ σᾶς, ὅταν ἀκόμη ἦμουν μαζί σας, ὅτι πρόκειται δηλαδὴ νὰ ἐκπληρωθῶν ὅλα τὰ γραμμένα εἰς τὸν νόμον τοῦ Μωυσῆ καὶ τοὺς Προφῆτες καὶ τοὺς Ψαλμοὺς γιὰ μένα». **45** Τότε ἄνοιξε τὸ νοῦ τους, γιὰ νὰ καταλάβωσιν τὶς Γραφές. **46** Καὶ τοὺς εἶπε· «Ἔτσι ἔχει γραφῆ, καὶ ἔτσι ἔπρεπε νὰ πάθῃ ὁ Χριστὸς (ὁ Μεσσίας), καὶ ν' ἀναστηθῆ ἐκ νεκρῶν κατὰ τὴν τρίτη ἡμέρα, **47** καὶ νὰ κηρυχθῆ εἰς τὸ ὄνομα του μετάνοια καὶ ἄφεσι ἁμαρτιῶν εἰς ὅλα τὰ ἔθνη, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ. **48** Σεῖς δὲ εἴσθε μάρτυρες αὐτῶν (τῶν γεγονότων). **49** Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ θὰ ἀποστείλω εἰς σᾶς ὅ,τι ὑποσχέθηκε ὁ Πατέρας μου (τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον). Σεῖς δὲ καθήσετε εἰς τὴν πόλιν Ἱερουσαλήμ, ἕως ὅτου ὀπλισθῆτε μὲ δύναμι ἀπὸ τὸν οὐρανόν».

Ἡ ἀνάληψι τοῦ Κυρίου

50 Τοὺς ὠδήγησε δὲ ἔξω (ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ) εἰς μικρὴ ἀπόστασι πρὸς τὴν κατεύθυνσι τῆς Βηθανίας, καὶ ὕψωσε τὰ χέρια του καὶ τοὺς εὐλόγησε. **51** Καὶ καθὼς τοὺς εὐλογοῦσε, ἀποχωρίσθηκε ἀπ' αὐτούς καὶ ἀνέβαινε εἰς τὸν οὐρανόν. **52** Καὶ αὐτοὶ, ἀφοῦ τὸν προσκύνησαν, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ μὲ χαρὰ μεγάλη, **53** καὶ ἦσαν συνεχῶς εἰς τὸ ναὸν, ὑμνῶντας καὶ δοξάζοντας τὸ Θεόν. Ἀμήν.